

SOMALIAN TILANNEKATSAUS TOUKOKUUSSA 2017

SISÄLLYS

Somalian turvallisuustilanne	2
1. Yleinen tilanne keväällä 2017	2
2. Turvallisuustilanne	5
2.1. Väkivallan ilmenemismuodot ja voimakkuus	8
2.2. Konfliktin luonne ja osapuolet	11
2.2.1. Valtiolliset turvallisuusjoukot	13
2.2.2. Valtiota vastustavat ja muut aseelliset ryhmät.....	14
2.3. Siviilikuolemat ja loukkaantuneet	16
3. Turvallisuustilanne alueittain	19
3.1. Lower Jubba	20
3.2. Gedo	24
3.3. Bay	28
3.4. Bakool	31
3.5. Middle Jubba	32
3.6. Lower Shabelle.....	34
3.7. Benadir - Mogadishu.....	42
3.8. Middle Shabelle	57
3.9. Hiiraan.....	62
3.10. Galgaduud	65
3.11. Mudug.....	68
3.12. Pohjois-Somalia: Puntmaa ja Somalimaa.....	70
4. Maan sisäisesti siirtymään joutuneet.....	76
5. Humanitaarinen tilanne	80
6. Lähteet:.....	86

SOMALIAN TURVALLISUUSTILANNE

Tässä selvityksessä käsitellään Somalian turvallisuusolosuhteita ja siihen vaikuttavia merkittävimpiä tapahtumia ja turvallisuusvälikohtauksia, joita Somaliassa on sattunut joulukuun 2016 ja huhtikuun 2017 välisenä aikana. Selvitys päivittää maatietopalvelun aiempia vastaavia selvityksiä (Somalian turvallisuustilanne joulukuussa 2016 17.1.2017 ja Somalian turvallisuustilanne 27.6.2016).

Selvityksessä on käytetty Maahanmuuttoviraston käytössä olevaa julkista aineistoa, joka koostuu suurimmaksi osaksi somalialaisten mediatalojen englanninkielisestä uutisraportoinnista.

Toimittajien työskentelyolosuhteet Somaliassa ovat vaikeat ja vaaralliset. Etenkin al-Shabaabin alueilta raportointi on hankalaa, eikä kaikista tapahtumista ole välttämättä saatavilla raportoitua, saati varmennettavissa olevaa tietoa. Lisäksi monista turvallisuuteen vaikuttavista välikohtauksista saatavat tiedot ovat puutteellisia tai konfliktiin osallistuvan osapuolen ilmoittamia. Aseellisten yhteenottojen vaikutuksista ja niissä menehtyneiden tai haavoittuneiden lukumääristä ei usein ole saatavilla tarkkoja tietoja.

1. Yleinen tilanne keväällä 2017

Helmikuussa 2017 Somalian vastavalittu presidentti julisti Somaliaan hätätilan pitkittyneen kuivuuden takia. Keväällä 2017 ihmiset Somaliassa elivät ääriolosuhteissa kuivuuden, humanitaarisen kriisin ja aseellisen konfliktin keskellä. Somalia on nälänhädän partaalla ja yli puolet väestöstä on humanitaarisen avun tarpeessa. Sadat tuhannet ihmiset ovat joutuneet siirtymään maan sisäisesti kuivuuden aiheuttamien olosuhteiden seurauksena. Kuivuus on ajanut ihmisjoukot liikkeelle ja ihmiset etsivät vettä, ruokaa, suojaa ja turvaa.¹ Valtavat määrät karjaa on kuollut, minkä seurauksena maaseudulla ihmiset ovat menettäneet elinkeinonsa.² Karjan menetyksellä on kauaskantoisia seurauksia Somalian kaltaisessa maassa, missä karja on paimentolaistalouden ja -kulttuurin perusta.³

Kuivuus ja humanitaarinen kriisi heijastuvat Somalian turvallisuustilanteeseen. Pitkittynyt kuivuus kärjistää paikallisia klaanikonflikteja niukoista resursseista kuten vedestä ja laidunmaasta.⁴ Kuivuuden aikaan saamat äärimmäiset olosuhteet luovat turvattomuutta ja lisäävät epävakautta. Humanitaarisen kriisin ja aseellisen konfliktin yhdistelmä altistaa siviiliväestön oikeudenloukkauksille ja aseellisten ryhmien toiminnalle Somaliassa, missä valtio on heikko eikä hallinto kykene tarjoamaan suojaa kansalaisilleen.⁵

Poliittinen valta Etelä- ja Keski-Somaliassa vaihtui, kun maahan nimitettiin uusi parlamentti joulukuussa 2016 ja valittiin uusi presidentti helmikuussa 2017.⁶ Lähes 13 000 valtuutettua valitsi parlamentin alahuoneeseen 258 jäsentä ja osavaltioiden paikallishallinnoissa parlamentin ylähuoneeseen valittiin 43 jäsentä.⁷ Päättäntävalta parlamentin alahuoneessa jakautuu klaanien välillä 4.5-periaatteen mukaisesti.⁸ Naisedustajien osuus parlamentissa kasvoi, kun parla-

¹ ICG 2017 e); Al Jazeera 2017 b); DW 2017 d); OCHA 2017 a), s. 1-3

² ICG 2017 e); OCHA 2017 a), s. 1, 3; VoA 2017 c)

³ VoA 2017 c); Thomson Reuters Foundation 2017 b)

⁴ ICG 2017 e); OCHA 2017 a), s. 1

⁵ ICG 2017 e); ISS Africa 2017; DW 2017 d)

⁶ UNSC S/2017/21, s. 1; Chatham House 2017

⁷ UNSC S/2017/21, s. 1

⁸ ICG 2017 c)

mentin alahuoneessa naisten osuus nousi 24 prosenttiin ja ylähuoneessa 23 prosenttiin. Naisedustajien osuus jäi kuitenkin vajaaksi alkuperäisestä 30 prosentin tavoitteesta.⁹

Parlamentin jäsenet äänestivät presidentiksi Darod-klaaniin kuuluvan Mohamed Abdullahi Mohamedin (lempinimeltään Farmajo). Turvallisuussyistä salainen lippuäänestys järjestettiin Mogadishun lentokentällä lentokonehallissa AMISOM-sotilaiden vartioimalla alueella. Vaalien aikana turvallisuustoimet pääkaupungissa olivat mittavat.¹⁰ Yllättävä vaalitulokset otettiin vastaan positiivisesti eri puolilla Somaliassa ja "Farmajon" valinta on herättänyt toiveikasta ilmapiiriä Somaliassa. Uusi hallitus ja presidentti ovat äärimmäisten haasteiden edessä tilanteessa, missä Etelä- ja Keski-Somaliaa koettelee vakava humanitaarinen kriisi ja aseellinen konflikti. Presidentin odotetaan toteuttavan merkittäviä uudistuksia muun muassa turvallisuussektorilla. Uudella presidentillä on laaja poliittinen tuki eri klaanien keskuudessa ja häneen kohdistuu korkeita odotuksia toimintakykyisen hallituksen muodostamisen ja klaanien välisen luottamuksen rakentamisen suhteen.¹¹ Käytännössä Mogadishussa istuvan hallituksen vaikutusvalta pääkaupungin ulkopuolella on kuitenkin rajallinen.¹²

Viivästyksistä, korruptiosta ja demokratiavajeesta huolimatta parlamenttivaaleja ja presidentinvaaleja voidaan pitää edistysaskeleena, sillä vaaliprosessi onnistuttiin saattamaan loppuun uskottavasti ja vallan vaihto tapahtui rauhanomaisesti. Onnistuneet vaalit luovat pohjaa vuodelle 2020 kaavailluille suorille kansanvaaleille.¹³

Osavaltioiden perustamisprosessi saatiin päätökseen, kun HirShabellen osavaltio ja paikallishallinto HirShabelle Interim Administration perustettiin. Useimmat osavaltion perustamista aikaisemmin vastustaneet klaanivanhimmat antoivat tukensa paikallishallinnon muodostamiselle lukuun ottamatta alaklaanin Habar Gidir-Hawadle johtajaa. Pääkaupunki Mogadishun asema osavaltioissa on kuitenkin vielä kiistanalainen.¹⁴ Osavaltioiden hallintorakenteita pidetään vielä hauraina ja paikallishallinnoissa klaanien välinen valtataistelu aiheuttaa paikallisia jännitteitä.¹⁵ Osavaltioiden väliset ja sisäiset konfliktit sekä vallanjako keskushallinnon ja osavaltioiden välillä aiheuttavat ristiriitoja liittovaltion sisällä.¹⁶ Galmudugin osavaltiossa paikallishallinnon sisäiset poliittiset jännitteet johtivat lopulta osavaltion presidentin eroon, mikä jätti osavaltioon valtatyhjiön.¹⁷ Galmudugissa on määrä järjestää vaalit toukokuussa 2017.¹⁸ Myös South-West -osavaltion presidentti on saanut osakseen epäluottamusta paikallishallinnossa.¹⁹

⁹ UNSC S/2017/21, s. 1-2

¹⁰ IRIN 2017; Chatham House 2017

¹¹ ICG 2017 a); ICG 2017 b); Chatham House 2017

¹² Stratfor 2016 b)

¹³ ICG 2017 a); ICG 2017 b); Chatham House 2017

¹⁴ UNSC S/2017/21, s. 1, 6

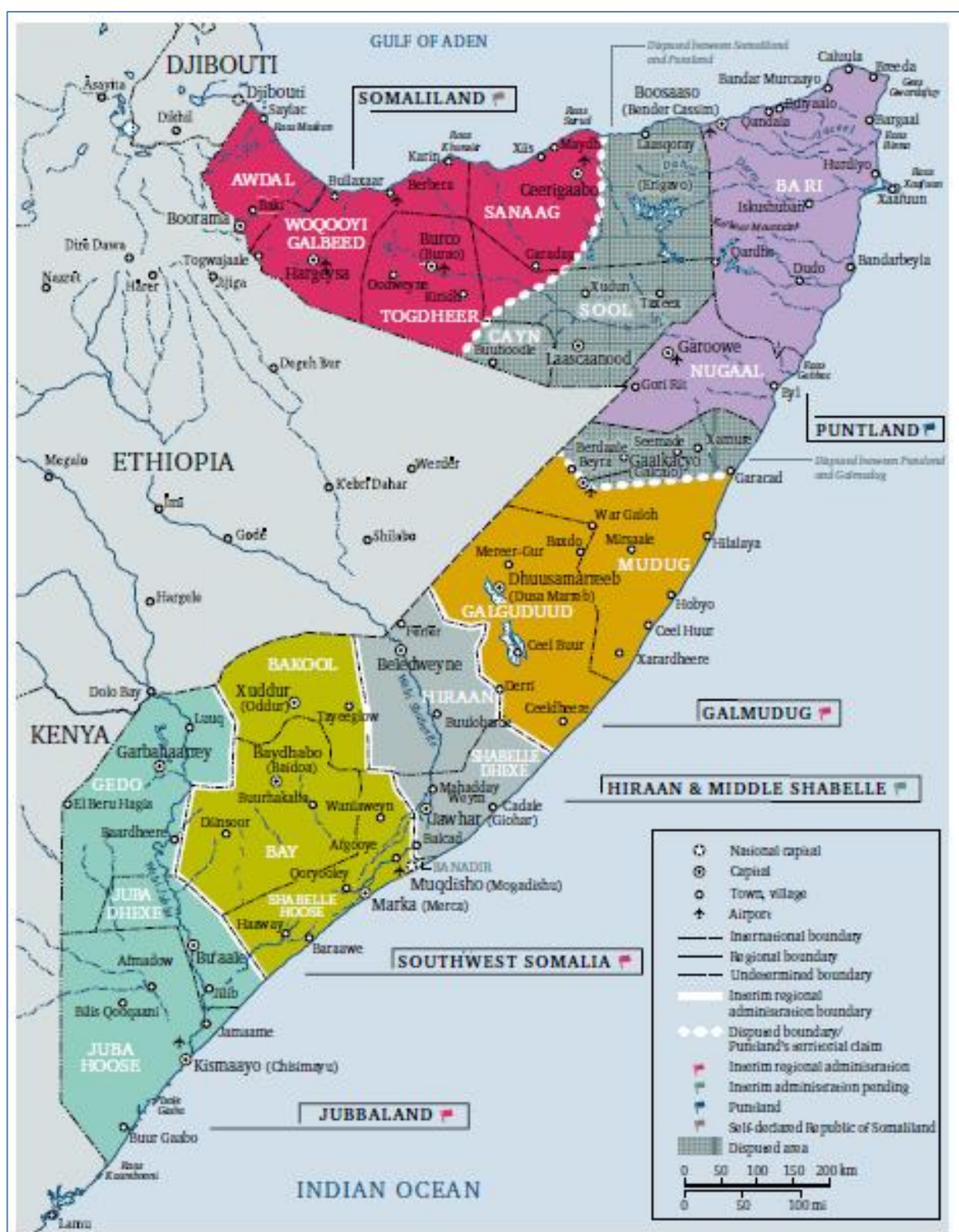
¹⁵ ICG 2017 c)

¹⁶ ICG 2017 b)

¹⁷ ICG 2017 c); Shabelle News 2017 m); Garowe Online 2017 d); Radio Dalsan 2017 c); Radio Dalsan 2017 q)

¹⁸ Garowe Online 2017 cc)

¹⁹ ICG 2017 c)

Somalian liittovaltion osavaltiojako. Lähde: Chatham House 2015.

2. Turvallisuustilanne

Etelä- ja Keski-Somaliassa turvallisuustilanne on säilynyt epävakaana.²⁰ Maan tämänhetkistä turvallisuustilannetta luonnehtii aseellinen konflikti terroristijärjestö al-Shabaabin sekä Somali-an hallituksen ja sitä tukevan liittouman välillä.²¹ Al-Shabaab on jatkanut Somali-an hallituksen vastaista toimintaansa ja suorittanut terrori-iskuja sotilas- ja siviilikohteisiin eri puolilla Etelä- ja Keski-Somaliaa.²² Al-Shabaab pitää edelleen hallussaan laajoja alueita Etelä- ja Keski-Somaliassa ja järjestö muodostaa merkittävän turvallisuushkan tavallisille somalialaisille sekä maan hallinnolle.²³ Aseellinen konflikti aiheuttaa Somaliassa siviiliuhreja ja pakottaa väestöä siirtymään maan sisäisesti.²⁴ Lisäksi Etelä- ja Keski-Somali-an turvallisuustilanteeseen vaikuttavat tekijät kuten klaanien välinen väkivalta, kuivuus ja maakiistat.²⁵

YK:n turvallisuusneuvosto kuvasi joulukuussa 2016 Etelä- ja Keski-Somali-an turvallisuustilannetta erittäin epävakaaksi (*highly volatile*).²⁶ ICG:n (International Crisis Group) mukaan Etelä- ja Keski-Somali-an konfliktin tilanteessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia marraskuun 2016 jälkeen.²⁷ Suurin turvallisuushka alueella on edelleen al-Shabaab, joka aiheuttaa toiminnallaan merkittävää epävakautta. Al-Shabaabin kapina Somali-an hallintoa vastaan on kestänyt vuosikymmenen ja järjestöllä on kapasiteettia horjuttaa vakautta Etelä- ja Keski-Somaliassa tulevinakin vuosina.²⁸ Tanskan maahanmuuttoviraston konsultoiman YK-lähteen mukaan turvallisuustilanne Etelä- ja Keski-Somaliassa ei ole parantunut verrattuna vuoteen 2015 ja tietyillä alueilla turvallisuustilanne on huonontunut. Toisen Tanskan maahanmuuttoviraston konsultoiman lähteen mukaan pitkällä aikavälillä tarkasteltuna turvallisuustilanne oli joulukuussa 2016 merkittävästi parempi verrattuna viiden vuoden takaiseen aikaan. Turvallisuustilanteen kehitys viimeisen vuoden aikana on kuitenkin ollut epämääräisempää.²⁹

Turvallisuustilanne Etelä- ja Keski-Somaliassa on erityisen riskialtis haavoittuville ryhmille kuten ilman klaaniverkostoa eläville yksinäisille naisille sekä maan sisäisesti siirtymään joutuneille naisille. Klaanin muodostama sosiaalinen verkosto voi tarjota yksilölle suojelua, mutta nykyisen turvallisuustilanteen ja humanitaarisen tilanteen seurauksena klaanien on yhä vaikeampaa tarjota suojelua jäsenilleen. Kotiseudultaan siirtymään joutuneilla ja klaaninsa jäsenistä eroon joutuneilla ei ole mahdollisuutta turvautua klaanisuojaan.³⁰

Pitkällä aikavälillä tarkasteltuna turvallisuustilanne pääkaupunki Mogadishussa on kohentunut. Tanskan maahanmuuttoviraston raportin mukaan viimeisen viiden vuoden aikana turvallisuustilanteen kehitys pääkaupungissa on ollut kuitenkin epämääräistä ja turvallisuustilanteessa tapahtunut positiivinen kehitys on ollut haurasta. Kaupungissa on olemassa jatkuva al-Shabaabin uhka. Vuonna 2013 turvallisuusvälikohtausten määrä Mogadishussa oli huipussaan, minkä jälkeen välikohtausten määrä kaupungissa on ollut laskussa. Välikohtausten lukumäärän lasku liittyy al-Shabaabin muuttuneeseen taktiikkaan, jossa aiempien useiden piehenköjen iskujen sijaan toteutetaan monimutkaisempia suuren mittakaavan iskuja ja käyte-

²⁰ ICG 2017 c); UNSC S/2016/1098, s. 2

²¹ DIS / DRC 2017, s. 7

²² The Jamestown Foundation 2017 a); ICG 2017 b)

²³ ISS Africa 3.5.2017; The Jamestown Foundation 2017 b); Stratfor 2017

²⁴ USDOS 2017

²⁵ DIS / DRC 2017 s. 7

²⁶ UNSC S/2016/1098, s. 2

²⁷ ICG 2017 d)

²⁸ ICG 2017 a); ICG 2017 f)

²⁹ DIS / DRC 2017, s. 7

³⁰ DIS / DRC 2017, s. 9, 12

tään voimakkaampia räjähteitä. Kompleksisemmat iskut esimerkiksi toreilla ja hotelleissa ovat lisääntyneet.³¹

Somaliassa käydyt vaalit lisäsivät osaltaan epävakautta ja heikensivät turvallisuustilannetta etenkin pääkaupungissa.³² Vaalien aikana al-Shabaab pyrki luomaan epävakautta kiihdyttämällä iskujaan.³³ Myös presidentinvaalien jälkeen al-Shabaab on jatkanut iskujen toteuttamista Mogadishussa kiihtyvällä tahdilla luoden painetta uudelle presidentille ja hallitukselle.³⁴ Huhtikuussa 2017 vastavalittu presidentti ilmoitti Somalian olevan sotatilassa ja julisti Somalian sota-alueeksi. Presidentti julisti sodan al-Shabaabia vastaan ja nimitti uudet päälliköt turvallisuusjoukkoihin. Presidentti ilmoitti myös olevansa valmis neuvottelemaan al-Shabaabin johtajien kanssa ja kannusti al-Shabaabin taistelijoita antautumaan.³⁵

Etelä- ja Keski-Somalian viimeaikaiseen turvallisuusympäristöön on vaikuttanut myös Yhdysvaltain presidentin Donald Trumpin päätös lieventää siviilejä suojelevia sodankäynnin sääntöjä, jotka koskevat Somaliaan sijoitettujen yhdysvaltalaisen joukkojen toimintaa. Siviilejä suojelevien sääntöjen lieventäminen merkitsee, että tilanteen niin vaatiessa sivullisten uhrien syntyminen iskujen yhteydessä sallitaan. Trumpin allekirjoittamassa direktiivissä osia Somaliasta määritellään aktiivisten sotatoimien alueiksi, missä pätevät lievemmat säännöt vähintään 180 päivän ajan. Voimankäyttöä rajoittavien sääntöjen poistaminen tarjoaa yhdysvaltalaisille ilmapvoimille ja erikoisjoukoille laajemmat toimintavapaudet toteuttaa ilmaiskuja ja hyökkäyksiä al-Shabaabia vastaan.³⁶ Samalla se mahdollistaa entistä intensiivisemmiä iskuja ja taisteluita ja siten myös suuremmat siviilivahingot.³⁷ Riskinä on virheellisten ja epätarkkojen ilmaiskujen lisääntyminen sekä sivullisten uhrien syntyminen etenkin tilanteessa, jossa nälänhätä on ajanut ihmisjoukot liikkeelle Somaliassa.³⁸

Al-Shabaab reagoi Somalian presidentin sodanjulistukseen ja Yhdysvaltain päätökseen tehostamalla toimintaansa Mogadishussa ja lisäämällä suorittamiensa iskujen määrää pääkaupungissa.³⁹ Al-Shabaab on ilmaissut vastustavansa uutta presidenttiä ja varoittanut jatkavansa iskujen toteuttamista uuden presidentin valtakauden aikana. Järjestö myös uhkasi rankaisevansa kaikkia yksilöitä ja klaaneja, jotka toimivat yhteistyössä valitun presidentin kanssa.⁴⁰ Toukokuun lopulla alkava Ramadan tulee todennäköisesti heijastumaan Somalian tapahtumiin viime vuosien tapaan. Al-Shabaab on tyypillisesti toteuttanut poikkeuksellisen paljon itsemurhaiskuja Ramadanin aikana.

Riittämättömät resurssit ovat heikentäneet AMISOM-rauhanturvajoukkojen kykyä taistella al-Shabaabia vastaan. Euroopan unioni leikkasi rahoitustaan rauhanturvaoperaatiolle 20 prosenttia, vaikka AMISOM-joukkojen vahvuus ja varustelu eivät ole riittäviä al-Shabaabin kukistamiseen.⁴¹ Joulukuussa 2016 Burundi uhkasi vetää 5000 AMISOM-sotilastaan Somaliasta maksamattomien palkkojen takia, mutta perui uhkauksensa tammikuussa 2017.⁴² Somalian armeijassa viiveet sotilaiden palkkojen maksussa ovat rapauttaneet sotilaiden taistelutahtoa.⁴³

³¹ DIS / DRC 2017, s. 11

³² DIS / DRC 2017, s. 7-8; FOC 2017

³³ UNSC S/2017/21; Amnesty International 2017

³⁴ The Jamestown Foundation 2017 b)

³⁵ VoA 2017 d); Radio Dalsan 2017 r); Al Jazeera 2017 c); AllAfrica / Shabelle Media Network 2017

³⁶ The New York Times 2017

³⁷ ISS Africa 2017; The New York Times 2017

³⁸ The New York Times 2017

³⁹ The Washington Post 2017; VoA 2017 d); Radio Dalsan 2017 r)

⁴⁰ The Jamestown Foundation 2017 b)

⁴¹ ISS Africa 2017; IRIN 28.2.2017

⁴² Factiva-uutistietokanta / IHS Global Insight Daily Analysis 2017 a)

⁴³ ISS Africa 2017; ICG 2017 b)

Armeijan joukkoja kuvaillaan kurittomiksi ja huonosti johdetuiksi.⁴⁴ Alipalkatut sotilaat ovat heikosti motivoituneita ja maksamattomat palkat johtavat myös sotilaiden loikkauksiin al-Shabaabin riveihin.⁴⁵

Etelä- ja Keski-Somaliassa toimivia AMISOM:n rauhanturvajoukkoja on määrä alkaa vetää maasta lokakuussa 2018 ja joukkojen kaavaillaan poistuvan kokonaan maasta joulukuuhun 2020 mennessä.⁴⁶ AMISOM pyrkii kasvattamaan joukkojaan 4000 rauhanturvaajalla heikentämään al-Shabaabin iskuvoimaa ennen operaation päättymistä, mutta rahoitus lisäjoukoille puuttuu toistaiseksi. Lisäjoukkojen vahvistuksella AMISOM suunnittelee toteuttavansa merkittäviä hyökkäyksiä al-Shabaabia vastaan järjestön pois ajamiseksi sen tukialueilta Jubban joki-laaksosta, Hiiraanin alueelta ja koillisrannikolta.⁴⁷ Asiantuntijat pelkäävät AMISOM-joukkojen vetäytymisen tapahtuvan liian aikaisin, jolloin Somalian armeijalla ei olisi riittävää kapasiteettia ottaa vastuuta maan turvallisuudesta.⁴⁸ Al-Shabaabin sotilaallinen kukistaminen ei ole todennäköistä lähitulevaisuudessa ja erään arvion mukaan al-Shabaab on riittävän vahva ottamaan haltuunsa laajoja alueita Etelä- ja Keski-Somaliassa, mikäli AMISOM-joukot vetäytyisivät.⁴⁹ AMISOM-joukkojen ennenaikaisen vetäytymisen seurauksena Somalia saattaisi ajautua sekasortoon.⁵⁰

Puntmaan itsehallintoalueella turvallisuustilanne on heikentynyt.⁵¹ Puntmaan turvallisuusjoukkojen keskuudessa on esiintynyt kapinointia maksamattomien palkkojen takia, ja aseelliset ryhmät ovat hyödyntäneet Puntmaan hallinnon sisäisten jännitteiden aiheuttamaa sekavaa tilannetta.⁵² Al-Shabaabin pohjoisen ryhmittymän toiminta Puntmaassa on lisääntynyt ja järjestön läsnäolo alueella on vahvistumassa.⁵³ Etelä- ja Keski-Somaliassa ahtaalle ajettu al-Shabaab pyrkii levittäytymään Puntmaan alueelle, joka on järjestölle strategisesti tärkeä meriyhteyden ja Arabian niemimaan al-Qaida -yhteyksien takia.⁵⁴

Myös al-Shabaabista erkaantuneen ISIS-mielisen ryhmittymän toiminta on lisääntynyt Puntmaassa. Qandalan ympäristöön keskittyneet ISIS-joukot kykenevät toteuttamaan yllätyshyökkäyksiä ja ne muodostavat turvallisuusuhkan Puntmaassa.⁵⁵ ISIS-joukkojen sotilaallisen voiman ei kuitenkaan arvioida riittävän Puntmaan turvallisuusjoukkojen haastamiseen ja ryhmittymän vaikutusvallan odotetaan jäävän rajalliseksi alueella.⁵⁶ Merirosvouden ilmaantumista Puntmaan rannikolle pidetään yhtenä osoituksena Puntmaan turvallisuusolosuhteiden heikentymisestä. Puntmaan rannikolla raportoitiin ensimmäinen onnistunut kaupallisesti merkittävän aluksen kaappaus sitten vuoden 2012. Merirosvoutta harjoittavat rannikon paikalliset klaanijoukot.⁵⁷ Al-Shabaab Golis-vuorilla, ISIS-joukot Qandalan ympäristössä, Puntmaan sekä Etelä- ja Keski-Somalian rajavyöhyke sekä Puntmaan ja Somalimaan kiistanalainen raja-alue vaativat turvallisuusjoukkojen läsnäoloa, joten Puntmaan turvallisuusjoukkojen voimavarat on venytetty laajalle alueelle.⁵⁸

⁴⁴ Strategypage.com 2016

⁴⁵ ISS Africa 2017; ICG 2017 b)

⁴⁶ IRIN 2017

⁴⁷ ISS Africa 2017

⁴⁸ IRIN 2017; DIS / DRC 2017, s. 7

⁴⁹ Stratfor 2017; Hiiraan Online / Foreign Affairs 2017

⁵⁰ Strategypage.com 2016

⁵¹ UNSC S/2016/1098, s. 3; Factiva-uutistietokanta / IHS Global Insight Daily Analysis 2017 b)

⁵² Factiva-uutistietokanta / IHS Global Insight Daily Analysis 2017 c); The Jamestown Foundation 2017 a); ICG 2016

⁵³ The Jamestown Foundation 2017 a); Hiiraan Online / Foreign Affairs 2017

⁵⁴ The Jamestown Foundation 2017 a); Hiiraan Online / Foreign Affairs 2017

⁵⁵ The Jamestown Foundation 2017 a); ICG 2016

⁵⁶ The Jamestown Foundation 2017 a)

⁵⁷ Factiva-uutistietokanta / IHS Global Insight Daily Analysis 2017 c)

⁵⁸ ICG 2016

Itsenäiseksi julistautuneessa Somalimaassa turvallisuustilanne on säilynyt pääosin vakaana. Alueella ei ole raportoitu merkittäviä Somalimaan ja Puntmaan väliseen rajakonfliktiin tai Somalimaan ja Khatumon hallinnon väliseen konfliktiin⁵⁹ liittyviä väkivaltaisia turvallisuusvälikohtauksia marraskuun 2016 jälkeen. Pitkittynyt kuivuus ja humanitaarinen kriisi heijastuvat kuitenkin Somalimaan turvallisuusolosuhteisiin. Laajamittainen ihmisjoukkojen siirtyminen veden perässä ja taloudelliset stressitekijät muodostavat mahdollisen turvallisuushukan Somaliassa.⁶⁰ Kuivuus kärjistää alueella esiintyviä klaanien välisiä konflikteja niukoista resursseista.⁶¹ Somalimaa on perinteisesti toiminut Afrikan Sarven alueella puskurivyöhykkeenä al-Shabaabin kaltaisille ääri-islamilaistilille, mutta kuivuuden aiheuttamat ääriolosuhteet voivat luoda al-Shabaabille otolliset olosuhteet levittäytyä myös Somalimaahan.⁶²

2.1. Väkivallan ilmenemismuodot ja voimakkuus

Aseellisen konfliktin kaikki osapuolet ovat syyllistyneet ihmisoikeusrikkomuksiin ja väkivaltaan Etelä- ja Keski-Somaliassa.⁶³ ACLED:n keräämän aineiston perusteella Etelä- ja Keski-Somaliassa raportoitiin joulukuun 2016 ja huhtikuun 2017 välisenä aikana yhteensä 896 väkivaltaista turvallisuusvälikohtauksia, joissa raportoitiin 1796 kuolonuhria. Eniten turvallisuusvälikohtauksia esiintyi Mogadishun ja Lower Shabellen alueilla. Eniten kuolonuhreja turvallisuusvälikohtaukset aiheuttivat Mogadishussa, Lower Jubbassa ja Lower Shabellessa.⁶⁴ ACLED:n mukaan vuonna 2016 Somalian konfliktissa menehtyi keskimäärin 2,5 ihmistä jokaista raportoitua turvallisuusvälikohtauksia kohden.⁶⁵

ACLED:n mukaan suurin osa Etelä- ja Keski-Somaliassa esiintyvistä väkivallasta johtuu al-Shabaabin toiminnasta Somalian hallintoa vastaan.⁶⁶ Al-Shabaab on edelleen toimintakykyinen ja se kykenee toteuttamaan yllätysiskuja ja salamurhia kaikkialla Etelä- ja Keski-Somaliassa, myös Mogadishussa.⁶⁷ Järjestö on osoittanut pystyvänsä järjestelmällisesti suunnittelemaan ja toteuttamaan entistä monimutkaisempia iskuja ja operaatioita.⁶⁸ Al-Shabaab pysyttäytyy silti edelleen epäsymmetrisessä sodankäynnissä ja sissitaktiikassa, ja se pyrkii pääsääntöisesti välttämään suoraa sotilaallista kontaktia Somalian armeijan ja AMISOM:n joukkojen kanssa.⁶⁹ Vaikka ilmaiskut ovat heikentäneet al-Shabaabin sotilaallista voimaa, järjestö on osoittautunut sitkeäksi ja mukautumiskykyiseksi muuttuvissa tilanteissa.⁷⁰

Somalian hallituksen kontrolloimilla alueilla esiintyviä tyypillisimpiä väkivallan muotoja ovat al-Shabaabin ja hallituksen joukkojen väliset aseelliset yhteenotot sekä al-Shabaabin suorittamat iskut sotilas- ja siviilikohteisiin.⁷¹ Somalian hallituksen joukot eivät ole kyenneet vaikuttamaan hallinnoimiaan alueita, vaan al-Shabaab toteuttaa iskuja Somalian armeijan ja AMISOM:n hallussa olevissa kaupungeissa.⁷² Somalian hallituksen alueilla al-Shabaabin to-

⁵⁹ EASO 2016, s. 75-76

⁶⁰ Thomson Reuters Foundation 2017 b)

⁶¹ ICG 2017 e)

⁶² Thomson Reuters Foundation 2017 b)

⁶³ HRW 2017; Amnesty International 2017

⁶⁴ ACLED 2017 c); ACLED 2016

⁶⁵ ACLED 2017 b), s. 3

⁶⁶ ACLED 2017 b), s. 3

⁶⁷ DIS / DRC 2017, s. 10; The Jamestown Foundation 2017 a)

⁶⁸ IPI / Global Observatory 2017; The Jamestown Foundation 2017 a)

⁶⁹ ICG 2017 f); DIS / DRC 2017, s. 10; UNSC S/2017/21, s. 3

⁷⁰ The Jamestown Foundation 2017 a); ICG 2017 b); ICG f)

⁷¹ DIS / DRC 2017, s. 7; ICG, 2017 d); HRW 2017; UNSC S/2016/1098, s. 3

⁷² IPI / Global Observatory 2017; DIS / DRC 2017, s. 7; ICG 2017 b); ICG 017 f)

teuttamat iskut ovat tyypillisesti hyökkäyksiä Somaliان armeijan ja AMISOM:n tukikohtiin, itsemurhauskuja, autopommeja, räjähdyskuja sekä kohdistettuja salamurhia. Al-Shabaabille tyypillisiä ovat myös tienvarsipommit, ja maanteillä järjestö kohdistaa iskuja ja väijytyksiä Somaliان hallintoa tukevien joukkojen sotilassaattueisiin.⁷³

Somaliان hallituksen kontrolloimilla alueilla al-Shabaabin iskujen kohteena ovat ensisijaisesti Somaliان armeijan ja AMISOM-joukkojen sotilaat, muut valtion turvallisuusjoukot sekä Somaliان hallituksen ja kansainvälisen yhteisön edustajat.⁷⁴ Al-Shabaab toteuttaa iskuja myös siviilikohteissa kuten Somaliان hallituksen ja kansainvälisen yhteisön edustajien suosimissa hoteleissa ja ravintoloissa, toreilla ja hallintorakennusten lähetyvillä.⁷⁵ Al-Shabaabin toteuttamat salamurhat kohdistuvat tyypillisesti korkean profiilin henkilöihin kuten poliitikoihin, Somaliان hallituksen virkamiehiin sekä hallitusta tukeviin klaanijohtajiin ja liikemiehiin. Myös toimittajat, ihmisoikeusaktivistit ja kansalaisjärjestöjen työntekijät voivat joutua al-Shabaabin kohteeksi.⁷⁶ Kaiken tyyppisissä iskuissa kuolee ja loukkaantuu myös siviilisiä uhreja.⁷⁷

Somaliان hallituksen kontrolloimilla alueilla esiintyvä väkivalta ei rajaudu ainoastaan al-Shabaabin toimintaan, vaan esimerkiksi klaanimilitioita ja vaikutusvaltaisten liikemiesten omia aseellisia joukkoja on osallisina salamurhissa, joista monet yhdistetään virheellisesti al-Shabaabiin. Toisaalta al-Shabaab myös ottaa tietoisesti vastuulleen tällaisia tapauksia.⁷⁸ Myös Somaliان turvallisuusjoukot sekä hallitusta tukevat kansainväliset ja paikalliset ryhmitymät aiheuttavat toiminnallaan väkivaltaa. Hallituksen turvallisuusjoukot, AMISOM-joukot ja hallitusta tukevat militiat ovat syyllistyneet kohtuuttomaan voimankäyttöön siviilejä kohtaan kuten laittomiin teloituksiin, mielivaltaisiin pidätyksiin ja seksuaaliseen väkivaltaan.⁷⁹

Somaliان hallinnon suhtautuminen al-Shabaabilta vapautettujen alueiden väestöön on ollut epäluuloista, ja Somaliان armeija ja AMISOM-joukot ovat syyllistyneet ihmisoikeusrikkomuksiin kyseisillä alueilla etsiessään al-Shabaabin tukijoita.⁸⁰ Somaliان raja-alueilla kenialaiset ja etiopialaiset joukot pyrkivät estämään al-Shabaabin hyökkäyksiä rajan yli, minkä yhteydessä joukkojen on raportoitu syyllistyneen kohtuuttomaan voimankäyttöön somalisiviilejä kohtaan. Etiopialaisten puolisotilaallisten Liyu Police -joukkojen on raportoitu pakottaneen paimentolaisia takaisin Somaliان puolelle maiden väliseltä rajavyöhykkeeltä ja syyllistyneen äärimmäisen julmaan seksuaaliseen väkivaltaan.⁸¹

Al-Shabaabin kontrolloimilla alueilla esiintyy osittain eri tyyppistä väkivaltaa kuin Somaliان hallituksen alueilla. Järjestön hallinta-alueilla väkivalta koostuu pääasiassa al-Shabaabin toteuttamista väkivallan teoista sekä al-Shabaabiin kohdistetuista ilmaiskuksista.⁸² Al-Shabaabin kontrolloimilla alueilla ihmisoikeustilanne on huono ja järjestö rajoittaa ankarasti ihmisten perusoikeuksia.⁸³ Al-Shabaab toteuttaa hallinta-alueillaan ideologiansa mukaista yhteiskuntajärjestystä ja noudattaa ankaraa sharia-lakia, johon kuuluvat ruumiilliset rangaistukset kuten kivitys, amputaatio ja ruoskiminen. Myös julkiset mestaukset kuuluvat järjestön toimintata-

⁷³ ICG, 2017 d); IPI / Global Observatory 2017; UNSC S/2016/1098, s. 3

⁷⁴ DIS / DRC 2017, s. 17

⁷⁵ DIS / DRC 2017, s. 11, 17-18; HRW 2017

⁷⁶ DIS / DRC 2017, s. 7, 17-19, 23-24

⁷⁷ UNSC S/2016/1098, s. 3; Amnesty International 2017

⁷⁸ DIS / DRC 2017, s. 8-9.

⁷⁹ DIS / DRC 2017, s. 8-9; HRW 2017; Amnesty International 2017; USDOS 2017

⁸⁰ DIS / DRC 2017, s. 8

⁸¹ VoA 2017 f)

⁸² DIS / DRC 2017, s. 7, 23-24; HRW 2017

⁸³ HRW 2017

poihiin.⁸⁴ Al-Shabaabin aiheuttama väkivallan uhka pakottaa alueiden väestön toimimaan järjestön asettamien sääntöjen mukaisesti.⁸⁵

Al-Shabaabin kontrolloimilla alueilla henkilön tausta sekä henkilön käytös etenkin suhteessa al-Shabaabin asettamiin sääntöihin ja sharia-lain tulkintaan vaikuttavat siihen, päätyykö henkilö järjestön väkivallan kohteeksi. Al-Shabaabin pukeutumis- tai käyttäytymissääntöjen noudattamatta jättäminen ja epäislamilaiseksi katsottu toiminta voivat johtaa pidätykseen tai ruumiilliseen rangaistukseen.⁸⁶ Kaikki, joilla on yhteyksiä Somalian hallintoon tai sitä tukeviin tahoihin, joutuvat al-Shabaabin kohteeksi.⁸⁷ Al-Shabaabin on raportoitu kiduttaneen ja teloitaneen henkilöitä, joita se epäilee vakoilusta tai yhteistyöstä hallituksen kanssa.⁸⁸ Etenkin paikkakunnilla, jotka al-Shabaab on ottanut haltuunsa AMISOM-joukkojen vetäydyttyä, väestö on joutunut al-Shabaabin kostoiskujen kuten kidutuksen, tappojen ja pakkovärväyksien uhriksi.⁸⁹ Kostotoimet ovat kohdistuneet etenkin henkilöihin, joita on syytetty yhteistyöstä Somalian hallintoa tukevien joukkojen kanssa.⁹⁰

Al-Shabaabin kontrolloimilla alueilla elävän väestön uhkana ovat al-Shabaabiin kohdistetut ilmaiskut, joita suorittavat Somalian hallintoa tukevat kansainväliset ilmavoimat. Ilmapommituksilla on tuhoisia seurauksia alueiden väestölle, sillä epätarkat iskut aiheuttavat siviiliuhreja, tuhoavat kyliä ja karjaa sekä pakottavat ihmisiä siirtymään maan sisäisesti.⁹¹ Ilmaiskut myös aiheuttavat al-Shabaabin jäsenissä epäilyksiä siviiliväestöä kohtaan, sillä järjestö saatataa epäillä alueen siviilejä al-Shabaabin joukkojen olinpaikan paljastamisesta Somalian hallitusta tukeville joukoille, ja vakoiluepäily voi johtaa teloitukseen.⁹²

Kenialaisia ilmavoimia on syytetty suoraan siviileihin kohdistuneista ilmaiskusta al-Shabaabin hallussa olevilla alueilla. Kenialaisten ilmavoimien on raportoitu kohdistaneen ilmaiskuja paimentolaisyhteisöihin Gedon alueella vuodesta 2015 lähtien. Iskujen kohteena on ollut kaivoja ja vesipisteitä, joita al-Shabaabin tiedetään hyödyntävän, mutta joille myös siviilit kokoontuvat etenkin kuivuuden aikana. Kenian armeijan edustajat ovat kieltäneet kohdistaneensa iskuja muualle kuin al-Shabaabin sotilaskohteisiin.⁹³

Klaanien välinen väkivalta on laajalle levinnyttä Etelä- ja Keski-Somaliassa ja klaanien väliset konfliktit aiheuttavat epävakautta etenkin paikallisesti.⁹⁴ Esimerkiksi maakiistoihin, verikostoihin ja poliittiseen valtaan liittyvät jännitteet klaanien välillä ja klaanien sisällä kärjistyvät ajoittain aseelliseksi yhteenotoiksi, joissa menehtyy taistelijoita ja siviilisiä uhreja.⁹⁵ Klaanimilitioiden kostomurhat ja väkivalta kohdistuvat myös siviiliväestöön.⁹⁶ Tanskan maahanmuuttoviraston konsulttoima taho arvioi klaanien välisen väkivallan muodostavan siviileille jopa suuremman riskin kuin al-Shabaabin toteuttama väkivalta.⁹⁷ Klaanikonfliktit ovat yleisiä etenkin Hiiraanin, Galgaduudin, Mudugin, Lower Shabellen ja Middle Shabellen alueilla.⁹⁸

⁸⁴ DIS / DRC 2017, s. 23-25; Amnesty International 2017

⁸⁵ DIS / DRC 2017, s. 23

⁸⁶ DIS / DRC 2017, s. 11, 23-25; Amnesty International 2017

⁸⁷ DIS / DRC 2017, s. 23

⁸⁸ HRW 2017; Amnesty International 2017

⁸⁹ DIS / DRC 2017, s. 8; UNSC S/2017/21, s. 17; Amnesty International 2017

⁹⁰ DIS / DRC 2017, s. 8

⁹¹ DIS / DRC 2017, s. 24; HRW 2017

⁹² DIS / DRC 2017, s. 24

⁹³ VoA 2017 f)

⁹⁴ DIS / DRC 2017, s. 9; ACLED 2017 b), s. 3; FCO 2017

⁹⁵ DIS / DRC 2017, s. 9; USDOS 2017

⁹⁶ USDOS 2017

⁹⁷ DIS / DRC 2017, s. 9

⁹⁸ ICG 2017 e)

2.2. Konfliktin luonne ja osapuolet

Etelä- ja Keski-Somalian konfliktille tyypillisiä piirteitä ovat al-Shabaabin suorittamat terrori-iskut Somalian armeijan ja AMISOM:n kontrolloimilla kaupunkialueilla sekä al-Shabaabiin kohdistetut ilmaiskut maaseutualueilla.⁹⁹ Somalian armeija ja AMISOM-joukot kontrolloivat useimpia Etelä- ja Keski-Somalian merkittävimpiä kaupunkeja. Suurin osa maaseudusta on al-Shabaabin hallussa tai vähintäänkin sen vaikutuspiirissä.¹⁰⁰ Al-Shabaab on ajettu pois strategisesti tärkeistä kaupungeista ja satamista ja pakotettu vetäytymään maaseutualueille. Järjestö on keskittynyt kontrolloimaan pienempiä paikkakuntia ja kyliä Etelä- ja Keski-Somalian maaseudulla.¹⁰¹ Al-Shabaabin tärkeimpiä tukialueita ovat Juban jokilaakso ja Middle Jubban maakunta.¹⁰² Al-Shabaabin uskotaan järjestelevän joukkojaan uusia iskuja varten ja koordinoivan toimintaansa tukikohdastaan Jilibista käsin.¹⁰³

Somalian hallituksen joukkojen kontrolloimat kaupungit ovat ikään kuin saarekkeita al-Shabaabin vaikutuspiiriin kuuluvien maaseutualueiden keskellä.¹⁰⁴ Kaupunkien välisten tie-osuuksien hallinta on epämääräisempää ja maanteitse matkustaminen Etelä- ja Keski-Somaliassa on riskialtista teillä tapahtuvien iskujen sekä al-Shabaabin ja muiden aseellisten joukkojen ylläpitämien tarkastuspisteiden takia.¹⁰⁵ Tanskan maahanmuuttoviraston konsulttoiman YK-lähteen mukaan al-Shabaab kontrolloi useimpia pääteitä Etelä- ja Keski-Somalian alueilla. Toisen Tanskan maahanmuuttoviraston konsulttoiman lähteen mukaan päätiet ovat vain osittain Somalian armeijan ja AMISOM:n kontrolloimia ja joillakin alueilla al-Shabaab kontrolloi kaikkia teitä. Turvattomuus teillä rajoittaa Somalian armeijan ja AMISOM:n joukkojen mahdollisuuksia siirtää joukkoja ja kalustoa pääteitä pitkin. Erityisesti pääteillä Mogadishusta Baidoan ja Belet Weyneen esiintyy al-Shabaabin hyökkäyksiä.¹⁰⁶

On mahdotonta määritellä tarkasti, mitkä alueet Etelä- ja Keski-Somaliassa ovat hallituksen joukkojen ja mitkä al-Shabaabin hallinnassa, sillä Somaliassa on niin sanottuja harmaita alueita, joiden hallinta on epämääräistä ja missä useilla eri toimijoilla voi olla vaikutusvaltaa. Eri alueilla esiintyy eri tyyppistä hallintaa. Tanskan maahanmuuttoviraston raportin mukaan hallituksen alueilla ei ole kyse Somalian armeijan tai AMISOM:n täydellisestä hallinnasta, vaan raportissa useimpien kaupunkien todetaan olevan hallituksen joukkojen jonkin asteisessa sotilaallisessa kontrollissa. Al-Shabaabilla on piilevä läsnäolo myös Somalian hallituksen hallinta-alueilla ja järjestö pystyy tunkeutumaan ja liikkumaan yöaikaan sellaisissa kaupungeissa, jotka päiväsaikaan ovat Somalian hallituksen joukkojen kontrolloimia. Myöskään al-Shabaabilla ei ole sotilaallista läsnäoloa kaikilla sen kontrolloimilla alueilla, vaan se käyttää valtaa myös epäsuorasti pelon ja uhkailun kautta.¹⁰⁷

Etelä- ja Keski-Somalian konfliktissa alueiden hallinta voi vaihdella äkillisesti ja toistuvasti konfliktin osapuolten välillä. Vuoden 2016 viimeisinä kuukausina Al-Shabaab saavutti aluevaltauksia etiopialaisten joukkojen vetäytymisten seurauksena, mistä johtuen AMISOM on keskittänyt joukkojaan Etelä- ja Keski-Somaliassa ja hylännyt pienempiä tukikohtia vahvistaakseen läsnäoloaan merkittävämmissä tukikohdissa. Se on jättänyt al-Shabaabille

⁹⁹ DIS / DRC 2017, s. 7

¹⁰⁰ DIS / DRC 2017, s. 7

¹⁰¹ The Jamestown Foundation 2017 b)

¹⁰² DIS / DRC 2017, s. 15; USDOS 2017

¹⁰³ The Jamestown Foundation 2017 b)

¹⁰⁴ IPI / Global Observatory 2017

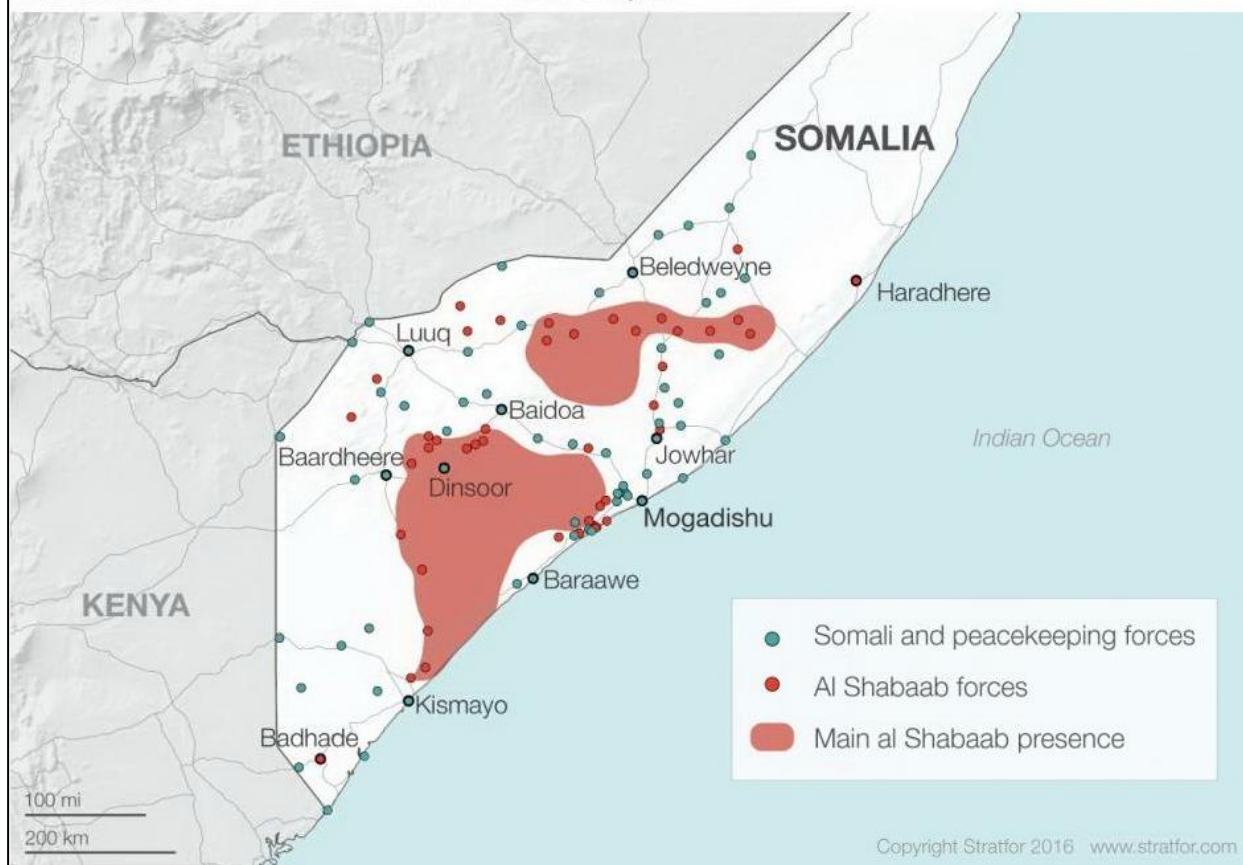
¹⁰⁵ DIS / DRC 2017, s. 9-10; IPI / Global Observatory 2017

¹⁰⁶ DIS / DRC 2017, s. 9-10

¹⁰⁷ DIS / DRC 2017, s. 7, 10-11

Al Shabaab in Somalia: Oct. 28, 2016

Al-Shabaabin tukialueet Etelä- ja Keski-Somaliassa lokakuussa 2016. Lähde: Stratfor 2016 a).

enemmän toimintatilaa.¹⁰⁸ Marraskuun 2016 jälkeen Somaliain hallintoa tukevat joukot ovat menettäneet alueita al-Shabaabille Bayn, Middle Shabellen, Hiiraanin, Galgaduudin ja Mudugin maakunnissa.¹⁰⁹ Somaliain hallinnon joukot puolestaan saavuttivat vaatimattomia aluevaltauksia Lower Jubban, Gedon ja Lower Shabellen maakunnissa.¹¹⁰ Muiden maakuntien alueilla konfliktin osapuolet ovat säilyttäneet pääpiirteittäin asemansa.

Etelä- ja Keski-Somalian aseellisen konfliktin keskeisimmät osapuolet ovat terroristijärjestö al-Shabaab sekä Somaliain hallintoa tukeva liittouma. Konfliktissa on lisäksi osallisina monia muita toimijoita, jotka lisäävät konfliktitilanteen monimutkaisuutta.¹¹¹ ACLED:n mukaan Somaliain konfliktissa oli vuoden 2016 aikana mukana yhteensä 156 eri toimijaa, mikä kertoo konfliktin vaikeasta hallittavuudesta. Pienempiä ryhmittymiä ilmaantuu osalliseksi konfliktilanteisiin ajoittain, mutta ne eivät ole jatkuvasti kytköksissä aseelliseen konfliktiin.¹¹²

¹⁰⁸ DIS / DRC 2017, s. 7, 16

¹⁰⁹ Shabelle News 2017 cp); Goobjoog News 2017 l); Garowe Online ab); Shabelle News ac); Garowe Online 2016 d); Garowe Online 2017 az); Goobjoog News 2017 n); Shabelle News av); Garowe Online w); Shabelle News ay)

¹¹⁰ Shabelle News 2017v); Shabelle News i); Garowe Online bc)

¹¹¹ DIS / DRC 2017, s. 7; ACLED 2017 b), s. 3

¹¹² ACLED 2017 b), s. 3

2.2.1. Valtiolliset turvallisuusjoukot

Somalian hallituksen turvallisuusjoukot koostuvat Somalian armeijasta (Somali National Armed Forces, SNAF), poliisivoimista (Somali Police Force) ja tiedustelupalvelusta (National Intelligence and Security Agency). Somalian hallintoa tukevaan liittoumaan kuuluu lisäksi osavaltioiden alueellisia turvallisuusjoukkoja ja kansainvälisiä joukkoja.¹¹³

Somalian hallituksen turvallisuusjoukot

Somalian armeijan (**Somali National Armed Forces**) vahvuus on noin 20 000 sotilasta.¹¹⁴ Klaanipohjaisen armeijan kokoonpanosta tai rakenteesta ei ole selkeää käsitystä, mutta johtavassa asemassa on Hawiye-klaani.¹¹⁵ Korkea-arvoisimmat tehtävät armeijan sisällä ovat klaanin hallussa ja myös rivimiesten keskuudessa Hawiye on valtaklaani.¹¹⁶ Somalian armeijan rinnalla toimii lisäksi hallintoa tukevia paikallisia aseellisia turvallisuusjoukkoja ja klaanimilitioita, joiden toiminta on heikosti kontrolloitua ja joiden uskollisuus Somalian hallinnolle vaihtelee ajoittain.¹¹⁷ Paikalliset klaanimilitiat korvaavat monin paikoin puuttuvat valtiolliset turvallisuusjoukot.¹¹⁸

Somalian poliisivoimien (**Somali Police Force**) vahvuus on noin 4000-5000 poliisia. Somalian tiedustelupalvelu (**National Intelligence and Security Agency, NISA**) on terrorismin vastainen yksikkö, jonka joukot suorittavat turvallisuusoperaatioita.¹¹⁹

Alueelliset turvallisuusjoukot

Osavaltioiden alueelliset turvallisuusjoukot koostuvat pääasiassa klaanipohjaisista militioista, jotka ovat liittoutuneet osavaltioiden paikallishallinnon kanssa.¹²⁰ Jubbalandin paikallishallinnon (Interim Jubbaland Administration) turvallisuusjoukot (**Jubbaland Forces**) on integroitu osaksi Somalian armeijaa ja ne toimivat Jubbalandin osavaltiossa pääasiassa Lower Jubban ja Gedon maakuntien alueella. Galmudugin paikallishallinnon (**Galmudug Interim Administration, GIA**) turvallisuusjoukot toimivat Etelä- ja Keski-Somaliassa Galgaduudin ja Mudugin alueilla. GIA:n paikallishallinnossa ja turvallisuusjoukoissa valtaklaanina on Hawiyen alaklaani Habar Gidir-Sa'ad.¹²¹ South-West -osavaltion paikallishallinnon (**Interim South-West Administration**) turvallisuusjoukkojen toiminta-alueita ovat Lower Shabellen, Bayn ja Bakoolin maakunnat.¹²²

Puntmaan ja Somalimaan hallintoalueilla on omat turvallisuusjoukkonsa. Puntmaan itsehallintoalueen turvallisuusjoukkojen (**Puntland's forces**) vahvuus on noin 4000 sotilasta ja niihin sisältyy poliisivoimat ja tiedustelupalvelu. Somalimaalla on oma armeija ja poliisivoimat (**Somaliland's forces**). Armeija koostuu noin 13 000 sotilaasta.¹²³

¹¹³ UNSC S/2016/1098, s. 3-4

¹¹⁴ ISS Africa 2017; IRIN 2017

¹¹⁵ UNSC S/2016/1098, s. 3; UNSC S/2016/919; EASO 2016, s. 15

¹¹⁶ EASO 2016, s. 15

¹¹⁷ UNSC S/2016/1098, s. 3; UNSC S/2016/919

¹¹⁸ ACLED 2017 b), s. 3

¹¹⁹ EASO 2016, s. 16

¹²⁰ UNSC S/2016/1098, s. 3

¹²¹ EASO 2016, s. 17

¹²² UNSC S/2016/1098, s. 3

¹²³ EASO 2016, s. 16-17

Kansainväliset joukot

AMISOM (African Union Mission in Somalia) on Afrikan unionin rauhanturvaoperaatio, joka on toiminut Etelä- ja Keski-Somaliassa vuodesta 2007 lähtien. AMISOM-rauhanturvaajajoukot koostuvat burundilaisista, djiboutilaisista, etiopialaisista, kenialaisista ja ugandalaisista sotilaista, jotka on sijoitettu eri sektoreille Etelä- ja Keksi-Somalian alueella.¹²⁴ Joukot vastaavat kansallisille komentajille ja eri maalaisten joukkojen keskinäinen toiminta on heikosti koordinoitua.¹²⁵ Joukkojen vahvuus on noin 22 000 sotilasta, joiden tarkoitus on turvata rauhaa ja tukea Somalian valtiollisia turvallisuusjoukkoja taistelussa al-Shabaabia vastaan.¹²⁶

Somalian hallintoa tukevaan liittoumaan kuuluu AMISOM-mandaatin ulkopuolella toimivia kenialaisia ja etiopialaisia joukkoja. Kenian puolustusvoimien (**Kenyan Defence Forces, KDF**) ilmavoimia ja maajoukkoja toimii Kenian ja Somalian raja-alueilla.¹²⁷ Etiopian puolustusvoimilla (**Ethiopian National Defence Forces, ENDF**) on yli 2000 sotilasta Etiopian ja Somalian raja-alueilla.¹²⁸ Kenialaisilla ja Etiopialaisilla joukoilla on Somaliassa omat intressinsä valvoa raja-alueita ja estää al-Shabaabin toiminnan leviäminen Somalian rajojen ulkopuolelle.¹²⁹ Etiopian ja Somalian rajaväyhykkeellä toimii ENDF:n joukkojen rinnalla etiopialaisia **Liyu Police** -joukkoja, jotka ovat puolisolitaallisia poliisijoukkoja toimialueenaan pääasiassa Etiopian somalialue. Liyu Policen on raportoitu syylistyneen vakaviin ihmisoi-keusloukkauksiin siviiliväestöä kohtaan Somaliassa ja Etiopian Somalialueella.¹³⁰

Somalian hallintoa tukevan liittouman al-Shabaabin vastaisessa taistelussa on mukana lisäksi Yhdysvaltain armeijan ilmavoimia ja erikoisjoukkoja. Erikoisjoukot toimivat Etelä- ja Keski-Somaliassa myös koulutustehtävissä.¹³¹

2.2.2. Valtiota vastustavat ja muut aseelliset ryhmät

Al-Shabaab

Merkittävin valtiota vastustava aseellinen ryhmä Somaliassa on ääri-islamilainen terroristijärjestö al-Shabaab (Harakat al-Shabaab al-Mujahdeen), joka on terroristijärjestö al-Qaidan alainen ryhmä.¹³² Al-Shabaab on toiminut Somaliassa vuodesta 2006 lähtien. Sen edeltäjä oli militantti nuorisojärjestö Union of Islamic Courts, jonka jäänteistä muodostui al-Shabaab omaksi järjestökseen.¹³³ Järjestön tavoitteena on kaataa Somalian hallinto sekä sitä tukevat kansainväliset joukot ja perustaa islamilainen valtio.¹³⁴

Järjestö koostuu arviolta noin 5000-9000 aseistetusta taistelijasta.¹³⁵ Järjestö on kuitenkin enemmän kuin pelkät taistelijansa, sillä al-Shabaabilla on laaja verkosto tukijoita, vakoojia

¹²⁴ UNSC S/2016/1098, s. 4; EASO 2016, s. 17

¹²⁵ Strategypage.com 2016

¹²⁶ IRIN 2017

¹²⁷ UNSC S/2016/1098, s. 3

¹²⁸ EASO 2016, s. 18

¹²⁹ IRIN 2017; EASO 2016, s. 18

¹³⁰ VoA 2017 f)

¹³¹ UNSC S/2016/1098, s. 4; The New York Times 2017

¹³² Stratfor 2017; EASO 2016, s. 19

¹³³ UNSC S/2016/1098, s. 3; EASO 2016, s. 19

¹³⁴ EASO 2016, s. 19.

¹³⁵ DIS / DRC 2017, s. 10; ISS Africa 2017

ja yhteistyötahoja kaikkialla Somaliassa, jotka ovat osa järjestön vahvuutta ja kapasiteettia. Al-Shabaabin jäsenet pystyvät soluttautumaan paikalliseen väestöön ja järjestön oletetaan soluttautuneen myös Somalian hallituksen instituutioihin, armeijaan ja poliisivoimiin. Järjestöllä on myös edistynyt tiedusteluosasto Amniyat.¹³⁶

Hallinnoimillaan alueilla al-Shabaab kontrolloi kaikkia yhteiskunnan osa-alueita.¹³⁷ Järjestö harjoittaa ehdotonta ja ankaraa sharia-lain tulkintaa sekä hallinnoi tuntematonta määrää sharia-tuomioistuinta. Al-Shabaab rahoittaa toimintaansa muun muassa keräämällä hallinta-alueillaan veroja (zakat) paikalliselta väestöltä, puuhiilikaupalla ja vaatimalla lunnaita sieppaamista henkilöistä.¹³⁸ Järjestö rekrytoi uusia jäseniä islamilaisten verkostojen, moskeijoiden ja uskonnollisten koulujen kautta. Al-Shabaabin alueilla esiintyy järjestön toimesta pakkorekrytointia, lasten pakkovärväystä ja naisten pakkoavioliittoja al-Shabaabin jäsenten kanssa.¹³⁹

Al-Shabaab North East

Al-Shabaab North East on al-Shabaabin pohjoinen ryhmittymä, joka toimii Puntmaassa.¹⁴⁰ Ryhmittymä pitää tukikohtaa Golis-vuorten alueella, joka sijaitsee lähellä Bosasson kaupunkia.¹⁴¹

ISIS-Somalia

Al-Shabaab jakaantui lokakuussa 2015, kun järjestöstä irtaantui siipi, joka vannoi uskollisuutta ISIS:lle.¹⁴² Ryhmittymä on ideologisesti sitoutunut ISIS:iin, mutta sillä ei tiedetä olevan operationaalisia yhteyksiä järjestöön.¹⁴³ Joukkoja johtaa Abdulqadir Mumin ja joukkojen arvioidaan koostuvan joistakin kymmenistä tai korkeintaan sadasta taistelijasta.¹⁴⁴ ISIS-joukkoja on keskittynyt Qandalan kaupungin ympäristöön Barin maakunnassa Puntmaassa ja ryhmittymä toimii pääasiassa Puntmaan alueella.¹⁴⁵ Etelä- ja Keski-Somaliassa ryhmittymän läsnäolo on rajallinen.¹⁴⁶ Al-Shabaab kokee ISIS-joukot kilpailuvaksi järjestöksi, mikä vuoksi se on eliminoinut ISIS:ia kannattavat Somalian etelä- ja keskiosista.¹⁴⁷ Toistaiseksi se ei ole onnistunut tekemään samaa Puntmaassa.¹⁴⁸

Ahlu Sunna Wal Jamaa

Ahlu Sunna Wal Jamaa (ASWJ) on pääasiassa Galgaduudin maakunnan alueella toimiva aseellinen militia, joka tukee Somalian hallitusta al-Shabaabin vastaisessa taistelussa. Kaikki militian sisäiset ryhmittymät eivät kuitenkaan yksimielisesti tue hallitusta ja joidenkin

¹³⁶ DIS / DRC 2017, s. 10

¹³⁷ EASO 2016, s. 20

¹³⁸ DIS / DRC 2017, s. 11, 23; EASO 2016, s. 19

¹³⁹ DIS / DRC 2017, s. 19-22; USDOS 2017

¹⁴⁰ EASO 2016, s. 22

¹⁴¹ The Jamestown Foundation 2017 a); EASO 2016, s. 22

¹⁴² EASO 2016, s. 21-22

¹⁴³ UNSC S/2016/919, s. 14, 50

¹⁴⁴ The Jamestown Foundation 2017 a); S/2016/919, s. 14, 50

¹⁴⁵ VoA 2016 a)

¹⁴⁶ The Jamestown Foundation 2017 a)

¹⁴⁷ The Jamestown Foundation 2017 a); VoA 2016 a)

¹⁴⁸ VoA 2016 a)

ryhmittymien on raportoitu ottaneen aseellisesti yhteen Somalian armeijan kanssa. Tiedetyt ryhmittymät militian sisällä myös vastustavat Galmudugin paikallishallintoa (GIA) ja joukot käyvät valtataistelua Galmudugin osavaltiossa. ASWJ kontrolloi osia Galgaduudista, kuten Dhuusamareebin kaupunkia.¹⁴⁹

2.3. Siviilikuolemat ja loukkaantuneet

Kaikkien aseellisten joukkojen toiminta aiheuttaa siviiliuhreja Etelä- ja Keski-Somaliassa ja siviilisiä siviilejä menehtyy ja loukkaantuu kaiken tyyppisissä turvallisuusvälikohtauksissa.¹⁵⁰ ACLED:n keräämän aineiston perusteella eniten siviilejä on seuranta-ajanjakson aikana menehtynyt al-Shabaabin väkivallan seurauksena.¹⁵¹

Al-Shabaabin väkivalta kohdistuu pääasiassa Somalian hallintoa tukeviin sotilaisiin ja turvallisuusjoukkoihin, korkean profiilin henkilöihin sekä Somalian hallinnon tukijoiksi ja al-Shabaabin vastustajiksi koettuihin henkilöihin. Siviilit, jotka eivät kuulu edellä mainittuihin (ks. luku 2.1.) ryhmiin, eivät ole ensisijaisesti al-Shabaabin väkivallan kohteena. Tanskan maahanmuuttoviraston konsultoiman lähteen mukaan ei ole näyttöä siitä, että al-Shabaab rutiininomaisesti tai suoraan kohdistaisi iskuja tavalliseen siviiliväestöön Somalian hallituksen kontrolloimilla alueilla. Al-Shabaab kuitenkin katsoo, että Somalian hallintoon ja kansainväliseen yhteisöön yhteydessä olevat siviilit ovat oikeutettuja kohteita. Siviileille suurin riski on olla väärässä paikassa väärään aikaan ja joutua al-Shabaabin väkivallan sivullisiksi uhreiksi.¹⁵²

Al-Shabaab on kuitenkin osoittanut, että sillä on halua ja kapasiteettia toteuttaa laajamittaisia väkivaltaa, jonka selkeä tarkoitus on aiheuttaa suuria uhrimääriä.¹⁵³ Osa al-Shabaabin taktiikkaa on luoda pelkoa väestön keskuudessa,¹⁵⁴ ja siviiliuhrien ja väkivallan uhkan aiheuttaminen on mitä ilmeisimmin osa taktiikkaa. Ihmisoikeusjärjestöt raportoivat al-Shabaabin kohdistavan toistuvasti iskuja siviileihin ja siviilikohteisiin.¹⁵⁵

Somaliassa ei ole luotettavaa siviiliuhrien seurantarjestelmää eikä maasta ole saatavilla tarkkoja tilastoja siviilikuolemista tai loukkaantuneista.¹⁵⁶ Ihmisoikeustarkkailijoilla ei ole pääsyä kaikille alueille Etelä- ja Keski-Somaliassa ja al-Shabaab estää riippumattoman raportoinnin hallinta-alueillaan.¹⁵⁷

ACLED¹⁵⁸ (Armed Conflict Location & Event Data Project) kerää aineistoa turvallisuusvälikohtauksista ja kuolonuhreista Somaliassa. Siviiliuhrien lukumäärän kannalta ACLED:n aineistoon liittyy kuitenkin heikkouksia, sillä aineistossa ei ole eroteltu siviiliuhreja ja menehtyneitä taistelijoita toisistaan. Aineistossa on eritelty *violence against civilians* -tyyppiset¹⁵⁹ tur-

¹⁴⁹ UNSC S/2016/1098, s. 4; EASO 2016, s. 22-23.

¹⁵⁰ HRW 2017; USDOS 2017; UNSC S/2016/1098, s. 3; Amnesty International 2017

¹⁵¹ ACLED 2017 c); ACLED 2016

¹⁵² DIS / DRC 2017, s. 12-13, 17-19, 23-25

¹⁵³ UNSOM 2017 a)

¹⁵⁴ DIS / DRC 2017, s. 21

¹⁵⁵ HRW 2017; Amnesty International 2017

¹⁵⁶ Amnesty International 2017

¹⁵⁷ HRW 2017; UNSC S/2016/1098, s. 2

¹⁵⁸ ACLED-tutkimuslaitos kerää ja analysoi poliittiseen väkivaltaan liittyvää tietoa kehittyvissä maissa.

¹⁵⁹ Siviileihin kohdistuva väkivalta (Violence against civilians) sekä etäältä toteutettu väkivalta, jonka osapuolena on siviilejä (Remote violence: Military versus civilians, Rebels versus civilians, Political militia versus civilians, Communal militia versus civilians, Rioters versus civilians, Protesters versus civilians, Other actor versus civilians).

vallisuusvälikohtaukset, joissa väkivalta on kohdistunut siviileihin.¹⁶⁰ Niiden uhriluvuista ei voi kuitenkaan vetää suoria johtopäätöksiä siviiliuhrien määrästä, sillä siviilejä menehtyy myös muun tyyppisissä turvallisuusvälikohtauksissa sivullisina uhreina.¹⁶¹

ACLED:n keräämään aineistoon liittyy muitakin rajoituksia. Aineiston uhriluvut perustuvat osittain uutislähteisiin ja raportoidut uhriluvut vaihtelevat usein eri lähteissä. Tapauksissa, joissa lähteissä esiintyy toisistaan poikkeavia uhrilukuja, kuolonuhrien määräksi tilastoidaan luotettavimmaksi arvioidun lähteen ilmoittama luku tai sellaisen puuttuessa tilastoidaan alhaisin raportoitu luku. Tarkkojen lukujen puuttuessa aineistoon tilastoidaan vähimmäisarvio¹⁶² mahdollisesta uhriluvusta.¹⁶³ Kaikista siviiliuhreista ei myöskään raportoida,¹⁶⁴ joten vaikka aineisto sisältääkin suhteellisen kattavan otoksen Etelä- ja Keski-Somaliassa esiintyvistä turvallisuusvälikohtauksista, se ei kata kaikkia kuolonuhreja vaatineita välikohtauksia. ACLED:n aineistossa kuolonuhrien määrä siis arvioidaan todennäköisesti todellista alhaisemmaksi.

Raportointi siviiliuhreista on alueellisesti epätasaista. Esimerkiksi al-Shabaabin kontrolloimilta alueilta on saatavilla hyvin rajallisesti tietoa,¹⁶⁵ minkä seurauksena Somalian hallituksen alueilla tapahtuvista välikohtauksista ja niiden uhriluvuista raportoidaan merkittävästi enemmän. Erityisesti al-Shabaabin alueiden osalta ACLED:n aineisto on mitä todennäköisimmin puutteellista, mikä vääristää tilastoja ja vaikeuttaa uhrilukujen alueellista vertailua.

ACLED:n aineistossa ei ole kuolonuhrien lisäksi tilastoitu välikohtauksissa loukkaantuneita, joita voi olla saman verran tai enemmän kuin kuolonuhreja. Siten ACLED:n keräämä numeerinen aineisto ei kuvaa siviileihin kohdistuvaa väkivaltaa tai sen voimakkuutta koko laajuudessaan. ACLED:n aineiston sisältämiin uhrilukuihin on syytä suhtautua suuntaa antavina arvioina siviiliuhrien määrästä.

ACLED:n aineiston perusteella noin kolmannes (35 %) kaikista Etelä- ja Keski-Somaliassa raportoiduista väkivaltatapauksista kohdistui siviileihin joulukuun 2016 ja huhtikuun 2017 välisenä aikana (taulukko 2.1.). Turvallisuusvälikohtauksissa, joissa väkivalta kohdistui siviileihin, raportoitiin seuranta-ajanjaksona yhteensä 506 kuolonuhria. Siviileihin kohdistuvan väkivallan kuolonuhrien osuus kaikista raportoiduista kuolonuhreista oli reilu neljäsosa (28 %).¹⁶⁶ Siviilejä kuitenkin menehtyy myös aseellisten toimijoiden välisissä turvallisuusvälikohtauksissa sivullisina uhreina, joten siviiliuhrien todellinen määrä ja osuus ovat mahdollisesti korkeampia. Esimerkiksi Gedon maakunnan kohdalla ACLED:n aineistoon on tilastoitu seuranta-ajanjaksona ainoastaan 4 kuolonuhria siviileihin kohdistuvan väkivallan seurauksena,¹⁶⁷ mutta uutislähteessä raportoitiin kymmeniä siviiliuhreja maakunnan alueella tehdyissä ilmaiskussa¹⁶⁸.

¹⁶⁰ ACLED 2017 c); ACLED 2016

¹⁶¹ UNSC S/2016/1098, s. 3.

¹⁶² "FATALITIES. Number or estimate of fatalities due to event. These are frequently different across reports. Recorded as number if reported. Lowest number reported if records differ or vague estimate is provided. However, if reports mention several, many, or plural 'civilians' and no other reference, this is recorded as '10'. If report mentions dozens, this is recorded as '12'. If report mentions hundreds, this is recorded as '100'. If summarized fatalities are reported, but events occurred across several days or in multiple locations simultaneously, total number is divided and recorded by day or by location." ACLED 2017 a)

¹⁶³ ACLED 2017 a); ACLED 2017 c)

¹⁶⁴ Amnesty International 2017

¹⁶⁵ DIS / DRC 2017, s. 23

¹⁶⁶ ACLED 2017 c); ACLED 2016

¹⁶⁷ ACLED 2017 c); ACLED 2016

¹⁶⁸ Shabelle News 2017 ec)

Taulukko 2.1. Siviilikuolonuhrit seurantajakson aikana¹⁶⁹

Alue	Siviilikuolonuhrit ¹⁷⁰	Siviilikuolonuhrien osuus kaikista kuolonuhreista	Siviileihin kohdistuneen väkivallan osuus kaikesta poliittisesta väkivallasta ¹⁷¹	Yleisin väkivallan tekijä ¹⁷² uhriluvun mukaan
Benadir	249	65%	53%	al-Shabaab
Lower Shabelle	76	21%	27%	al-Shabaab
Bay	60	25%	24%	al-Shabaab
Lower Jubba	38	10%	16%	al-Shabaab
Hiiraan	26	41%	44%	Klaanimilitiat
Galgaduud	15	60%	43%	Klaanimilitiat
Mudug	15	32%	46%	Klaanimilitiat
Middle Shabelle	13	9%	23%	Liittovaltion armeija
Bakool	7	13%	17%	al-Shabaab
Gedo	4	3%	22%	al-Shabaab
Middle Jubba ¹⁷³	3	75%	40%	al-Shabaab
Etelä- ja Keski-Somalia	506	28%	35%	al-Shabaab

Absoluuttisesti ja suhteellisesti eniten siviiliuhreja syntyi ja siviileihin kohdistui väkivaltaa Mogadishussa (Benadir), missä yli puolet kaikesta väkivallasta kohdistui siviiliväestöön. Seuranta-ajanjaksona siviileihin kohdistuneissa väkivaltaisissa turvallisuusvälikohtauksissa raportoitiin 249 kuolonuhria, mikä on 65 prosenttia kaikista raportoiduista kuolonuhreista. Galgaduudin ja Hiiraanin maakunnissa siviileihin kohdistuvan väkivallan ja siviiliuhrien suhteellinen osuus on korkea, vaikka absoluuttinen siviiliuhrien lukumäärä on huomattavasti alhaisempi kuin esimerkiksi pääkaupungissa.¹⁷⁴

Useimpien maakuntien alueilla al-Shabaab oli yleisin väkivallan tekijä siviileihin kohdistuvaa väkivaltaa ja siviiliuhreja tarkasteltaessa. Poikkeuksia ovat Hiiraanin, Galgaduudin ja Mudugin maakunnat, missä ACLED:n mukaan eniten siviiliuhreja aiheutti klaanimilitioiden toimin-

¹⁶⁹ ACLED 2017 c) (päivitysversio 6.5.2017) ja ACLED 2016 (Country File Somalia). ACLED päivittää dataa viikottain, ja on mahdollista, että myöhemmät päivitysversiot sisältävät useampia tapahtumia ajalla 1.12.2016-30.4.2017 kuin tämän taulukon luomisessa käytetty 6.5.2017 päivitysversio.

¹⁷⁰ Sisältää kuolonuhrit, joihin liittyvä tapahtuma on tilastoitu tapahtumatyyppillä "Violence against civilians" tai jotka on tilastoitu tapahtumatyyppillä "Remote violence" ja interaktiokoodilla 17 (Military versus civilians), 27 (Rebels versus civilians), 37 (Political militia versus civilians), 47 (Communal militia versus civilians), 57 (Rioters versus civilians), 67 (Protesters versus civilians) tai 78 (Other actor versus civilians). "Violence against civilians" -tapahtumat, jotka muodostavat 82 prosenttia tässä esitetyistä kuolonuhrien määrästä, ovat aseistamattomiin ei-taistelijoihin kohdistettuja tahallisia väkivallan tekoja organisoidun poliittisen ryhmän toimesta. "Remote violence" -tapahtumissa konfliktiin on osallistuttu käyttämällä sellaista välinettä, joka ei vaadi tekijän fyysistä läsnäoloa. Tällaisia tapahtumia ovat esimerkiksi pommitukset. ACLED olettaa, että siviilit eivät osallistu väkivaltaan, joten jos toimijaksi on tilastoitu siviili, voidaan väkivallan olettaa kohdistuneen siviileihin eikä tapahtuneen siviilien toimesta.

¹⁷¹ ACLED ymmärtää poliittisen väkivallan voimankäyttönä sellaisen ryhmän toimesta, jolla on poliittinen päämäärä tai motivaatio.

¹⁷² Tekijänä on huomioitu ainoastaan ACLED:n tilastoissa "Actor 1"-tilastoitu toimija.

¹⁷³ Middle Jubbasta on raportoitu ainoastaan viidestä poliittisen väkivallan tapahtumasta, joten prosenttiosuuksiin tulee suhtautua varauksella.

¹⁷⁴ ACLED 2017 c); ACLED 2016

ta. Middle Shabellessa raportoiduista siviiliuhreista oli useimmiten vastuussa Somalian armeija.¹⁷⁵

ACLED:n aineiston valossa Middle Jubba, Gedo ja Bakool näyttäytyvät alueina, missä siviiliuhrien määrä on alhainen.¹⁷⁶ Kyseisten maakuntien kohdalla on kuitenkin huomioitava, että al-Shabaab kontrolloi siellä huomattavia alueita, mistä on saatavilla rajallisesti tietoa.¹⁷⁷ Esimerkiksi Middle Jubban maakunnasta, joka on kokonaisuudessaan al-Shabaabin hallussa,¹⁷⁸ ACLED:n aineistoon on tilastoitu vain viisi välikohtausta koko seuranta-ajanjaksoilta.¹⁷⁹ On vaikea arvioida, minkä verran al-Shabaabin kontrolloimilta alueilta jää raportoimatta siviileihin kohdistuvaa väkivaltaa, mutta siviiliuhreja aiheuttavat ainakin al-Shabaabin kohdennettu väkivalta ja al-Shabaabiin kohdistetut ilmaiskut.¹⁸⁰

UNSOM:n julkaisemien tietojen mukaan huhtikuun 11. päivään mennessä vuoden 2017 aikana Somaliassa oli tapahtunut 87 räjähdeiskua, joissa on menehtynyt 337 ihmistä. Heistä suurin osa on ollut siviiliuhreja. UNSOM:n mukaan räjähdeiskuissa menehtyneiden siviiliuhrien määrä on kasvanut yli 50 prosenttia keväästä 2015. Huhtikuun ensimmäisten kymmenen päivän aikana Somaliassa tapahtui vähintään tusinan verran iskuja, joiden tekijäksi ilmoitautui tai epäiltiin olevan al-Shabaab. Iskut toteutettiin siviilikohteissa kuten ravintoloissa, toreilla ja minibussissa. Ne johtivat 28 siviilin kuolemaan ja 31 loukkaantumiseen ja monet kuolleista olivat naisia ja lapsia.¹⁸¹

UNSC:n tietojen mukaan vuoden 2016 neljän viimeisen kuukauden aikana Somaliassa raportoitiin 632 siviiliuhria, joista 260 oli siviilikuolemia ja 363 tapausta oli loukkaantumisia. Somalian hallinnon turvallisuusoperaatiot aiheuttivat raportoiduista siviiliuhreista 242 tapausta. Somalian turvallisuusjoukkojen toiminta aiheutti näistä 55 siviilikuolemaa ja 120 loukkaantumista. AMISOM-joukkojen toiminta aiheutti siviilikuolemista 37 ja loukkaantumisista 12. Noin puolet Somalian turvallisuusjoukkojen toimintaan liittyvistä siviiliuhreista oli seurausta Galkayon konfliktista, missä 25 siviilin raportoitiin kuolleen ja 63 loukkaantuneen Galmudugin turvallisuusjoukkojen ja Puntmaan turvallisuusjoukkojen välisten taisteluiden ristitulessa.¹⁸²

Vuoden 2016 neljän viimeisen kuukauden aikana al-Shabaabin tai tuntemattomaksi jääneen toimijan toiminnasta johtuvia siviilikuolemia raportoitiin 91 ja loukkaantumisia 126. Al-Shabaabin raportoitiin siepanneen 46 ihmistä, joista 35 vapautui myöhemmin. UNSC:n mukaan kyseisenä ajanjaksona ihmisoikeusrikkomusten määrä kasvoi ensisijaisesti hallituksen turvallisuusoperaatioiden ja al-Shabaabin toiminnan seurauksena.¹⁸³

3. Turvallisuustilanne alueittain

Etelä- ja Keski-Somaliassa turvallisuustilanne on yleisesti epävakaa koko maassa. Paikallisissa turvallisuusolosuhteissa on kuitenkin alueellisia eroja. Kaikkien maakuntien alueella epävakautta on seuranta-ajanjaksona aiheuttanut al-Shabaabin toiminta. Lisäksi konfliktin

¹⁷⁵ ACLED 2017 c); ACLED 2016

¹⁷⁶ ACLED 2017 c); ACLED 2016

¹⁷⁷ DIS / DRC 2017, s. 15-16

¹⁷⁸ DIS / DRC 2017, s. 15

¹⁷⁹ ACLED 2017 c); ACLED 2016

¹⁸⁰ DIS / DRC 2017, s. 23-24

¹⁸¹ UNSOM 2017 a)

¹⁸² UNSC 9.1.2017, s. 9-10

¹⁸³ UNSC 9.1.2017, s. 9-10

osapuolina on ollut paikallisia toimijoita kuten paikallishallintojen turvallisuusjoukkoja, paikallisia aseellisia joukkoja ja klaanimilitioita. Raportoitujen turvallisuusvälikohtausten ja kuolonuhrien lukumäärällä mitattuna epävakaimpia alueita ovat pääkaupunki Mogadishu ja Lower Shabelle, missä suurin osa turvallisuusvälikohtauksista on liittynyt al-Shabaabin toimintaan. Eniten vaikutusvaltaa al-Shabaabilla on Middle Jubban maakunnassa, joka on kokonaisuudessaan järjestön vaikutuspiirissä. Kansainvälisten joukkojen ilmaiskut ovat painottuneet Lower Jubban, Gedon ja Middle Jubban alueille. Klaanien välisiä konflikteja on raportoitu eniten Hiiraanin, Middle Shabellen ja Lower Shabellen maakunnissa.

3.1. Lower Jubba

Konfliktin osapuolet:

Lower Jubban alueella tärkeimmät konfliktin osapuolet ovat:

- al-Shabaab
- Somalian armeija
- AMISOM-joukot, jotka koostuvat kenialaisista ja etiopialaisista joukoista
- Jubbalandin paikallishallinnon turvallisuusjoukot
- Kenian armeijan (KDF) ilmavoimat ja maajoukot
- Yhdysvaltain armeijan ilmavoimat ja erikoisjoukot
- Raskamboni-militia
- paikalliset klaanit

Konfliktin luonne:

Lower Jubban maakunnan alueella turvallisuustilanne on epävakaa. Al-Shabaab on tehnyt hyökkäyksiä Somalian hallintoa tukevia joukkoja vastaan ja järjestö kykenee toimimaan myös paikallishallinnon alueilla. Al-Shabaab kontrolloi maaseutualueita merkittävempien kaupunkien ollessa Jubbalandin paikallishallinnon hallussa¹⁸⁴.

ACLED:n mukaan Lower Jubban alueella raportoitiin seuranta-ajanjaksona yhteensä 81 turvallisuusvälikohtausta, joissa sai surmansa 367 ihmistä. Väkivalta kohdistui siviileihin 13 välikohtauksessa, joissa raportoitiin yhteensä 38 kuolonuhria eli noin kymmenesosa kaikista kuolonuhreista. Lisäksi siviilejä on menehtynyt mahdollisesti myös muun tyyppisissä turvallisuusvälikohtauksissa sivullisina uhreina. Siviileihin kohdistuvasta väkivallasta maakunnan alueella on vastannut useimmiten al-Shabaab.¹⁸⁵

Al-Shabaab on toteuttanut tienvarsipommi-iskuja ja hyökkäyksiä Somalian hallintoa tukevia joukkoja vastaan. Al-Shabaab sai haltuunsa Kulbiyowin tukikohdan AMISOM-joukoilta, mutta muuten hyökkäykset ovat olleet al-Shabaabille tappiollisia. Kenialaiset joukot ovat ilmoittaneet surmanneensa niiden yhteydessä yli 100 al-Shabaabin taistelijaa. Järjestö on menettänyt useita kymmeniä taistelijoita myös Somalian hallintoa tukevien joukkojen sotilasoperaatioissa, joissa on tuhottu järjestön tukikohtia. Operaatioissa on toteutettu useita ilmaiskuja al-Shabaabin hallussa oleville alueille, joiden yhteydessä on syntynyt myös siviiliuhreja. Kenian ilmavoimien iskussa al-Shabaabin tukikohtaan Kanjaron alueella lähellä Kismayoa raportoitiin mittavat siviilivahingot ja myös karjaa tuhoutui. Tuulo Kuusowssa ja Singaleerissa ilmapommitukset al-Shabaabin tukikohtaan aiheuttivat tuhoa sekä surmasivat ihmisiä ja karjaa,

¹⁸⁴ DIS / DRC 2017, s. 14

¹⁸⁵ ACLED 2017 c); ACLED 2016

mutta siviiliuhreista ei ole tietoa. Kaikkien ilmaiskujen kohdalla mahdollisista siviiliuhreista ei ole saatavilla tietoa.

Al-Shabaabiin on kohdistunut sotilaallista painetta ja Somalian hallintoa tukevat joukot ovat saavuttaneet joitakin aluevaltauksia al-Shabaabin vetäydyttyä sotilaallisesti vahvemman vastustajansa tieltä. Somalian hallintoa tukevat joukot saivat haltuunsa Badhadhen kaupungin ja Janay Abdalan kylän Kismayon lähellä al-Shabaabin vetäydyttyä alueilta. Badhadhessa käydyissä taisteluissa kuoli ainakin yksi siviili.

Al-Shabaab teloitti hallinta-alueellaan Jamaamessa neljä vakoilusta tuomittua siviiliä. Lisäksi al-Shabaabin on raportoitu surmanneen siviilejä paikallishallinnon alueilla. Al-Shabaabin ja paikallisten klaanien välillä on esiintynyt taisteluja Kismayon lähialueilla. Al-Shabaab on takavarikoinut karjaa paikallishallinnon alueilla ja surmannut useita paimentolaisia, jotka ovat kieltäytyneet luovuttamasta karjaansa. Taisteluissa on saanut surmansa yli 20 ihmistä, joista ainakin yhdeksän on al-Shabaabin teloittamia paimentolaisia. Taisteluihin on osallistunut myös Somalian hallintoa tukevia joukkoja.

Epävakautta ovat aiheuttaneet myös Jubbalandin presidenttiä tukevat aseelliset Raskamoni-joukot, jotka ovat syyllistyneet haavoittuvassa asemassa olevien ja vähemmistöön kuuluvien asukkaiden oikeudenloukkauksiin. Asejoukot ovat pidättäneet järjestelmällisesti paikallisia asukkaita ja monet tiettyyn klaaniin kuuluvat ovat paenneet kodeistaan. Kismayossa Jubbalandin turvallisuusjoukkojen sotilas surmasi siviilin riitatilanteen seurauksena.

Lower Jubban alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaab on tehnyt hyökkäyksiä Somalian hallintoa tukevien joukkojen tukikohtia ja sotilassaattueita vastaan:

- Uutislähteiden mukaan ainakin neljä Kenian armeijan sotilasta sai surmansa ja useita muita haavoittui kun al-Shabaabin asettama kauko-ohjattava tienvarsipommi räjähti kenialaisen sotilassaattueen kohdalla joulukuun alkupuolella lähellä Dhobleyn kaupunkia. Saattue oli matkalla Hawinan kylästä Tabtan kylään. Kenian armeija ei ole toistaiseksi kommentoinut tapahtumaa.¹⁸⁶
- Al-Shabaabin taistelijat ottivat haltuunsa kaksi kylää Kismayon lähellä tammikuun alkupuolella (8.1.). Yontoyn ja Bulu-Gadudin kylät siirtyivät al-Shabaabin haltuun ilman taisteluja sen jälkeen kun AMISOMin etiopialaiset ja Jubbalandin paikallishallinnon joukot vetäytyivät niistä. Vetäytyminen tapahtui vain päivä sen jälkeen kun AMISOM ja Jubbalandin joukot olivat ottaneet kylät haltuunsa yhteisessä sotilasoperaatiossa. Syytä vetäytymiselle ei mainita.¹⁸⁷
- Al-Shabaab hyökkäsi kenialaisten AMISOM-joukkojen tukikohtaan Kulbiyowissa tammikuun lopulla. Al-Shabaabin antamien tietojen mukaan he saivat tukikohdan haltuunsa ja surmasivat hyökkäyksessä useita kymmeniä kenialaisia sotilaita. Lisäksi he ilmoittivat saaneensa haltuunsa yli kymmen panssariajoneuvoa. Kenian armeija puolestaan ilmoitti surmanneensa 70 islamistisissiä ja menettäneensä itse yhdeksän sotilasta.¹⁸⁸

¹⁸⁶ Shabelle News 2016 k)

¹⁸⁷ Shabelle News 2017 f)

¹⁸⁸ Reuters 2017 a); Shabelle News 2017 å); DW 2017 c)

- Kauko-ohjattu miina räjähti kenialaisten AMISOM-joukkojen ja Jubbalandin paikallishallinnon sotilassaattueen kohdalla helmikuun puolivälin jälkeen (20.2.) Abdalla-Birolen kohdalla n. 60 kilometriä Kismayosta länteen. Räjähdyksen raportoitiin tuhonneen 20 miestä kuljettaneen sotilasajoneuvon. Tarkkoja tietoja iskussa menehtyneiden sotilaiden määrästä ei ollut saatavilla, mutta alustavien arvioiden mukaan niitä on ollut useita. Mitään viitteitä siviiliuhreista ei ollut. Iskun tekijöistä tai motiivista ei ole tietoja, mutta on perusteltua olettaa, että sen takana oli al-Shabaab.¹⁸⁹
- Kenian armeijan edustajan mukaan sen sotilaat ovat surmanneet ainakin 57 al-Shabaabin sissiä AMISOM-joukkojen tukeman Somalian armeijan ja al-Shabaabin välillä käydyissä kiivaissa taisteluissa. Islamistien joukoista haavoittui lisäksi useita sissejä. Taisteluita käytiin Haganin ja Afmadowin kaupunkien läheisyydessä maaliskuun alussa. Yhteenotto alkoi kun al-Shabaab hyökkäsi Somalian hallitusta tukevien joukkojen sotilassaattuetta vastaan. Taisteluihin on ilmeisesti osallistunut myös Yhdysvaltain armeijan erikoisjoukoja. Taisteluissa käytettiin tykistöä sekä helikoptereiden tulivoimaa. Mitään tietoja mahdollisista siviiliuhreista ei uutislähteissä annettu.¹⁹⁰
- Al-Shabaabia kannattavan itsemurhapommittajan räjähdevyö laukesi turvallisuusjoukkojen sotilaiden kanssa käydyin tulitaistelun seurauksena ennen aikaisesta Kismayossa maaliskuun puolivälissä. Itsemurhapommittajan kohteena arveltiin olleen Sahal-hotelli lähellä Jamaa-nimistä moskeijaa. Uutislähteiden mukaan räjähdyksessä sai surmansa itsemurhapommittaja. Muista uhreista tai haavoittuneista ei ole mainintaa.¹⁹¹

Somalian hallintoa tukevat joukot ovat suorittaneet al-Shabaabin vastaisia sotilasoperaatioita maakunnan alueella:

- Tuntemattomat hävittäjät ampuivat ainakin 20 rakettia al-Shabaabin tukikohtiin n. 30 kilometrin päässä Kismayosta. Iskuja tehtiin ainakin Tuulo Kuusowssa ja Singaleerissa. Rakettien kerrotaan aiheuttaneen merkittävää tuhoa kohteissaan ja surmanneen useita ihmisiä. Tarkempia yksityiskohtia mahdollisista siviiliuhreista ei mainittu. Iskuissa on kuollut myös paljon karjaa. Rakettihyökkäykset tehtiin sen jälkeen, kun al-Shabaab oli ottanut Bulu-Gadudin uudelleen haltuunsa. Hävittäjien epäillään olleen amerikkalaisia.¹⁹²
- Kenialaiset sotilaat ja amerikkalaiset erikoisjoukot ottivat tammikuun puolivälin jälkeen (21.1.) haltuunsa Badhadhen kaupungin al-Shabaabilta. Satojen liittoutuneiden sotilaiden raportoitiin hyökänneen kaupunkiin mistä al-Shabaab oli vetäytynyt aikaisemmin. Kaupungissa käytiin kuitenkin taisteluita, joiden yhteydessä ainakin kaksi ihmistä sai surmansa. Toinen surmansa saaneista oli paikallinen nainen. Lisäksi taisteluissa haavoittui viisi muuta. Uutislähteiden mukaan liittoutuneiden joukot alkoivat kaupungin haltuunoton jälkeen tehdä kotietsintöjä. Tietoja mahdollisista pidätyksistä ei ollut saatavilla.¹⁹³
- Uutislähteiden mukaan kenialaiset sotilaat surmasivat tammikuun lopulla (25.1.) seitsemän al-Shabaabin sissiä Badhadhen kaupungissa. Sissien raportoitiin vallaan-

¹⁸⁹ Shabelle News 2017 at); Garowe Online 2017 v)

¹⁹⁰ Mareeg.com 2017 h)

¹⁹¹ Radio Dalsan 2017 j)

¹⁹² Shabelle News 2017 g)

¹⁹³ Shabelle News 2017 v)

neen ensin paikallinen moskeija ja poliisiasema. Operaation yhteydessä takavarikoitiin räjähteitä ja aseita.¹⁹⁴

- Kenian armeija ilmoitti maaliskuun loppupuolella surmanneensa ainakin 31 al-Shabaabin taistelijaa Badhaadhen alueella sijaitsevia tukikohtia vastaan tehdyissä iskuissa. Maa- ja ilmavoimien tekemän operaation yhteydessä takavarikoitiin lisäksi paljon aseita.¹⁹⁵
- Oletettavasti kenialaiset hävittäjät hyökkäsivät huhtikuun puolivälissä al-Shabaabia vastaan järjestön kontrolloimalla alueella Kismayon lähellä. Iskun kohteina olivat Kanjaron alueella sijaitsevat järjestön koulutusleirit ja logistiikkakeskukset. Pommitusten raportoitiin aiheuttaneen mittavia siviilitappioita. Iskuissa menehtyi myös karjaa.¹⁹⁶
- Kenian puolustusministeriön antamien tietojen mukaan kenialaiset AMISOM-sotilaat onnistuivat tuhoamaan huhtikuun puolivälin jälkeen al-Shabaabin tukikohdan Badhaaden kaupungin lähistöllä. Paikallisen asukkaan mukaan tukikohta sijaitsi lähellä Lagta Dishua. Hyökkäyksen yhteydessä surmattiin 52 sissiä ja takavarikoitiin aseita. Hyökkäyksen yhteydessä käytettiin helikoptereiden tulitukea, kranaatinheittämiä ja tykistöä. Tietoa mahdollisista siviiliuhreista ei ollut saatavilla.¹⁹⁷
- Jubbalandin paikallishallinnon turvallisuusjoukot ottivat huhtikuun lopulla (26.4.) haltuunsa Janay Abdalan kylän Kismayon lähistöllä. Haltuunotto tapahtui ilman taisteluita sen jälkeen kun al-Shabaab oli vetäytynyt alueelta. Al-Shabaab vetäytyminen tapahtui hieman ennen kuin Jubbalandin ja AMISOM-joukot olivat hyökkäämässä kylään.¹⁹⁸

Al-Shabaabin ja paikallisten klaanien välillä on esiintynyt taisteluita:

- Kahdentoista ihmisen raportoitiin saaneen surmansa joulukuun puolivälissä al-Shabaabin ja paikallisten klaanitaistelijoiden välisissä taisteluissa Kismayon lähistöllä. Myös Jubbalandin paikallishallinnon turvallisuusjoukot osallistuivat taisteluihin. Surmansa saaneiden joukossa oli yhdeksän siviiliä ja kolme al-Shabaabin taistelijaa. Yhteenotot saivat alkunsa al-Shabaabin surmattua yhdeksän paimentolaista ja varastettua surmattujen 2000 kamelia. Al-Shabaabin vastaisessa operaatiossa turvallisuusjoukot saivat haltuunsa mm. Janay-Abdalen ja Berhanon kylät, jotka sijaitsevat n. 60 kilometriä Kismayosta.¹⁹⁹
- Maanviljelijät ja paimentolaiset kertoivat joulukuun lopulla, että al-Shabaab on takavarikoinut Jubbalandin ja Galmudugin paikallishallintojen alueella tietyiltä klaaneilta karjaa ja kameleita. Kismayon lähistöllä on jo toistaviikkoa peräkkäin esiintynyt taisteluita paikallisten klaanien ja al-Shabaabin välillä. Taisteluissa on saanut surmansa yli 20 ihmistä. Al-Shabaabin on raportoitu teloittaneen useita paimentolaisia, jotka ovat kieltäytyneet luovuttamasta karjaansa. Paikallisten mukaan al-Shabaabin vaatimat islaminmukaiset *zakaat*-almut ovat kohtuuttomia ja vaatimukset perustuvat enemmän

¹⁹⁴ Shabelle News 2017 x)

¹⁹⁵ Shabelle News 2017 cj); Garowe Online 2017 au)

¹⁹⁶ Shabelle News 2017 cä)

¹⁹⁷ Shabelle News 2017 dp)

¹⁹⁸ Garowe Online 2017 bz)

¹⁹⁹ Xinhua News 2016 a); Shabelle News 2016 å)

siihen, että paikalliset klaanit tukevat al-Shabaabin mukaan Jubbalandin hallintoa.²⁰⁰ Levottomuuksien vuoksi jubbalandin turvallisuusjoukot ja kenialaiset AMISOM-joukot hyökkäsivät joulukuun lopulla al-Shabaabin tukikohtaan Abdalla Birolen alueella. Al-Shabaabia vastustavien joukkojen raportointiin kärsineen tarkemmin määrittelemättömiä tappioita. Tosin ainakin kaksi kenialaisten sotilasajoneuvoa paloi käyttökelvottomaksi.²⁰¹

Raskamboni-joukot ovat syyllistyneet siviiliväestöön kohdistuviin oikeudenloukkauksiin:

- Jubbalandin paikallishallinnon presidentille **Ahmed Madobelle** lojaalit asejoukot ovat syyllistyneet haavoittuvassa asemassa olevien ja vähemmistöön kuuluvien asukkaiden oikeudenloukkauksiin vuoden lopulla. Asejoukot ovat pidättäneet järjestelmällisesti paikallisia asukkaita sen jälkeen kun kaksi Jubbalandin turvallisuusjoukkojen sotilasta murhattiin. Toinen surmansa saaneista oli Madoben sukulainen. Monet tiettyyn klaaniin kuuluvat asukkaat pakenivat kodeistaan sen jälkeen, kun Madobea tukevat Raskamboni-joukkojen sotilaat toteuttivat mittavan turvallisuusoperaation. Useita siviileitä pidätettiin ja toimitettiin tuntemattomaan paikkaan.²⁰²

Siviilejä on surmattu al-Shabaabin ja Jubbalandin turvallisuusjoukkojen sotilaan toimesta:

- Al-Shabaabin raportointiin teloitetaan helmikuun alussa neljä miestä Jamaamessa. Heidät teloitettiin sen jälkeen kun islamistien tuomioistuin oli todennut heidät syylliseksi vakoilusta Kenian, Yhdysvaltain ja Somalian tiedustelupalvelun hyväksi. Yksi syytetyistä mestattiin, kolme muuta teloitettiin ampumalla.²⁰³
- Jubbalandin paikallishallinnon turvallisuusjoukoissa palvellut sotilas surmasi huhtikuun puolivälin jälkeen siviilin Kismayossa. Surmatyötä edelsi riita osapuolten välillä.²⁰⁴

3.2. Gedo

Konfliktin osapuolet:

Gedon maakunnan alueella tärkeimmät konfliktin osapuolet ovat joulukuun 2016 ja huhtikuun 2017 välisenä aikana olleet:

- al-Shabaab
- Somalian armeija
- AMISOM-joukot, jotka koostuvat kenialaisista ja etiopialaisista sotilasjoukoista
- Kenian armeijan (KDF) ilmavoimat ja maajoukot

Konfliktin luonne:

²⁰⁰ VoA 2016 f).

²⁰¹ Shabelle News 2016 ö)

²⁰² Shabelle News 2016 d)

²⁰³ Shabelle News 2017 ad)

²⁰⁴ Shabelle News 2017 dk)

Gedon maakunnan alueella turvallisuustilanne on epävakaa. Turvallisuusolosuhteita ovat leimanneet kenialaisten ilmavoimien toistuvat ilmaiskut al-Shabaabin hallinta-alueilla sekä Somalian hallintoa tukevien joukkojen ja al-Shabaabin väliset aseelliset yhteenotot. Al-Shabaabiin on kohdistunut sotilaallista painetta etenkin kenialaisten ilmavoimien ja maa-joukkojen toiminnan seurauksena ja al-Shabaabiin kohdistuneet sotilasoperaatiot ovat olleet järjestölle tappiollisia. Al-Shabaabin hallussa ei ole merkittäviä kaupunkeja maakunnan alueella, mutta al-Shabaab kontrolloi maaseutualueita ja maanteitä²⁰⁵.

ACLED:n mukaan Gedon alueella raportoitiin seuranta-ajanjaksona yhteensä 41 turvallisuusvälikohtausta, joissa sai surmansa 115 ihmistä. Väkivalta kohdistui siviileihin 9 välikohtauksessa, joissa raportoitiin yhteensä 4 kuolonuhria. Siviileihin kohdistuvasta väkivallasta maakunnan alueella on vastannut useimmiten al-Shabaab.²⁰⁶ Siviilejä on menehtynyt mahdollisesti myös muun tyyppisissä turvallisuusvälikohtauksissa sivullisina uhreina. Esimerkiksi ilmaiskussa on uutislähteiden mukaan saanut surmansa kymmeniä siviilejä.²⁰⁷

Kenialaiset ilmavoimat ovat kohdistaneet al-Shabaabin joukkoihin ja tukikohtiin useita ilmaiskuja etenkin el-Adden ja el-Wakin alueilla. Al-Shabaab on kärsinyt iskuissa merkittäviä miestappioita ja järjestö on menettänyt useita komentajiaan, minkä lisäksi järjestön tukikoh-
tia ja koulutusleirejä on tuhoutunut pommituksissa. Kenialaiset ilmavoimat ovat pommitaneet myös al-Shabaabin hallussa olevia kyliä ja pommitusten yhteydessä on kuollut vähintään kymmeniä siviilejä ja haavoittuneita on raportoitu viisi. Kaikkien ilmaiskujen kohdalla ei ole tietoa niiden mahdollisista siviiliuhreista. Pommitetuilla Wargadudin ja Tam-Taman alueilla asukkaita on paennut kodeistaan ja ilmaiskussa on menehtynyt myös karjaa.

Somalian hallintoa tukevat joukot ovat toteuttaneet onnistuneita hyökkäyksiä al-Shabaabia vastaan El-Wakin kaupungissa ja Cataman kylän lähellä. Lisäksi somalialaiset ja kenialaiset sotilaat saivat haltuunsa El-Nusdariiqin kylän al-Shabaabilta sen jälkeen, kun osapuolet olivat käyneet taisteluita alueella.

Al-Shabaab sai tilapäisesti haltuunsa el-Wakin alueen Somalian hallintoa tukevien joukkojen kanssa käytyjen taisteluiden jälkeen. Lisäksi al-Shabaab hyökkäsi AMISOM-tukikohtiin Barderassa surmaten etiopialaisia ja kenialaisia sotilaita. Al-Shabaabin epäillään syylistyneen myös siviilihenkilöihin kohdistuneisiin tekoihin Gedossa. Al-Shabaab kidnappasi neljä WHO:n somalialaista työntekijää. Lisäksi kansalaisjärjestössä työskentelevä sekä hallituksen alueille yhteyksiä omaava mies surmattiin aseistettujen miesten toimesta ja Luuqin alueen komissaarin henkivartija sai surmansa komissaariin kohdistuneessa autopommi-iskussa.

Gedon alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Kenialaiset ilmavoimat ovat suorittaneet useita al-Shabaabiin kohdistettuja ilmaiskuja järjestön hallinta-alueilla:

- Kenian ilmavoimien raportoitiin tehneen ilmaiskun al-Shabaabin koulutusleiriin el-Wakin ja Busarin kaupunkien välissä el-Adden alueella helmikuun lopulla. Al-Shabaabin komentajat olivat uutislähteiden mukaan kokoontuneet salaiseen kokoukseen. Iskussa sai paikallisten somaliviranomaisten mukaan surmansa al-Shabaabin

²⁰⁵ DIS / DRC 2017, s. 16

²⁰⁶ ACLED 2017 c); ACLED 2016

²⁰⁷ Garowe Online 2017 bq); Shabelle News 2017 ec)

sissejä ja heidän komentajiaan.²⁰⁸ Kenialaiset hävittäjät iskivät lisäksi al-Shabaabin sotilassaattueeseen, joka oli matkalla el-Adden kylään. Iskussa sai surmansa paikallisten lähteiden mukaan useita al-Shabaabin taistelijoita. Ilmaiskujen mahdollisista siviiliuhreista ei uutislähteissä ole manintaa.²⁰⁹

- Kenian ilmavoimien raportoitiin pommittaneen huhtikuun puolivälin alla (11.4.) al-Shabaabin hallinnassa olevia alueita ja tukikohtaa Tam-Tamassa, joka sijaitsee n. 50 kilometriä Barderen kaupungista länteen. Tukikohdassa on koulutettu uusia taistelijoita ja säilytetty ampumatarvikkeita. Gedon alueen varakuvernöörin mukaan pommituksissa sai surmansa ja haavoitti useita sissejä. Alueen asukkaat ovat paenneet kohteistaan pelätessään kenialaisten uusia ilmaiskuja. Mitään tietoja mahdollisista siviiliuhreista ei uutislähteissä mainittu.²¹⁰
- Oletettavasti Kenian ilmavoimien hävittäjät iskivät al-Shabaabin koulutusleiriin huhtikuun puolivälissä el-Adden kylässä. Joidenkin lähteiden mukaan iskun tehneet hävittäjät olisivat olleet amerikkalaisia. Uutislähteiden mukaan iskussa sai surmansa kymmeniä al-Shabaabin taistelijoita. Joidenkin tietojen mukaan surmansa saaneita olisi ollut jopa yli sata, heidän joukossaan parikymmentä komentajaa. Pommituksen kohteena oli myös islamistien hallussa oleva Yurkudin kylä. Mitään tietoja mahdollisista siviiliuhreista ei uutislähteissä kerrottu.²¹¹ Muutama päivä myöhemmin amerikkalaiset kiistivät tehneensä mitään sotilasoperaatiota mainittuna ajankohtana Somaliassa.²¹²
- Kenian ilmavoimia syytetään ainakin kolmen siviilin surmaamisesta al-Shabaabin vastaisen operaation yhteydessä. Kenialaiset hävittäjät pommittivat huhtikuun puolivälin jälkeen al-Shabaabin hallinnassa olevia kyliä Daarul-salamin ja Girinleyn kylissä lähellä el-Wakin kaupunkia. Surmansa saaneiden joukossa oli lapsia. Lisäksi pommituksissa haavoittui viisi muuta. Myös Kenian maavoimat tulittivat kranaateilla samoja alueita. Henkilövahinkojen ohella tulituksessa menehtyi myös karjaa. Al-Shabaabin kokemista mahdollisista tappioista ei ole tietoja.²¹³
- Kenian ilmavoimien raportoitiin iskeneen huhtikuun puolivälin jälkeen (25.4.) al-Shabaabin tukikohtia vastaan. Kohteena oli ainakin tukikohta War-Gadudissa (Wargadud), joka sijaitsee n. 40 kilometriä el-Addesta länteen. Paikallisten asukkaiden mukaan hyökkäyksessä sai surmansa useita taistelijoita ja useita muita haavoittui. Surmansa saaneiden joukossa oli ilmeisesti myös al-Shabaabin Gedon alueen varakomentaja Ali Shangalow. Tietoja mahdollisista siviiliuhreista ei lähteissä ole mainittu. Asukkaat pysyttelivät uusien iskujen pelossa poissa alueelta samalla kun kenialaiset helikopterit partioivat lähistöllä. Al-Shabaabin väitetään puolustautuneen ilmatorjuntaohjuksin hävittäjiä vastaan, mutta mitään tietoa niiden aiheuttamista mahdollisista tappioista kenialaisille koneille ei ole.²¹⁴ Somalian hallinnon edustajan mukaan pommeja on osunut myös siviilien asuttamielle alueille ja sen seurauksena iskuissa on saanut surmansa kymmenien siviilien ohella paljon kameleita ja vuohia.²¹⁵

²⁰⁸ Garowe Online 2017 z)

²⁰⁹ Garowe Online 2017 z); Goobjoog News 2017 f)

²¹⁰ Garowe Online 2017 bi)

²¹¹ Garowe Online 2017 bj); Shabelle News 2017 cö); Shabelle News 2017 dc)

²¹² Goobjoog News 2017 y)

²¹³ Garowe Online 2017 bq)

²¹⁴ Garowe Online 2017 bw); Shabelle News 2017 dx); Shabelle News 2017 dö)

²¹⁵ Shabelle News 2017 ec)

Somalian hallintoa tukevat joukot ovat toteuttaneet al-Shabaabin vastaisia sotilasoperaatioita maakunnan alueella:

- Somalian hallinnon virkailija ilmoitti tammikuun puolivälissä Somalian ja Kenian sotilaiden ajaneen al-Shabaabin taistelijat pois NUSDARIQIN kylästä, joka sijaitsee n. 90 kilometriä Beled-Hawon kaupungista. Al-Shabaab vetäytyi alueelta kärsittyään tappion liittoutuman joukoille. Osapuolet ovat ottaneet alueella kiivaasti yhteen.²¹⁶
- Somalian hallitusta tukevien joukkojen hyökkäyksessä al-Shabaabia vastaan Gedon alueella el-Wakin kaupungissa lähellä Kenian rajaa sai helmikuun puolivälissä surmansa ainakin kolme islamistien taistelijaa. Lisäksi kaksi muuta al-Shabaabin sissiä haavoittui. Turvallisuudesta vastaavat viranomaiset pidättivät lisäksi kymmeniä muita islamisteiksi epäiltyjä henkilöitä.²¹⁷
- Kenialaiset sotilaat iskivät ennen huhtikuun puoliväliä al-Shabaabin leiriin muutama kilometri Catamaan kylästä länteen, n. 100 kilometrin päässä al-Wakin kaupungista. Kenian armeijan tietojen mukaan kenialaisten joukot tuhosivat leirin tykistö- ja kranaattitiluksella. Tulituksessa sai surmansa 15 al-Shabaabin taistelijaa ja useita muita haavoittui. Mahdollisista siviiliuhreista ei uutislähteissä ole mainintaa.²¹⁸

Al-Shabaab on tehnyt hyökkäyksiä Somalian hallintoa tukevia joukkoja vastaan. Kaikissa tapauksissa tekijästä ei ole varmuutta:

- Somalian armeijan tarkastuspistettä kohti heitetty käsikranaatti haavoitti tammikuun puolivälin jälkeen yhtä sotilasta Barderen kaupungissa. Kranaatin heittäneet henkilöt onnistuivat pakenemaan paikalta. Tekijöistä ei ole tietoa, mutta al-Shabaab on toteuttanut useita vastaavia iskuja Somalian eri osissa.²¹⁹
- Kenialaista sotilassaattuetta vastaan tehtiin helmikuun alussa tienvarsipommi-isku Boc-Bosan kylän kohdalla, n. 15 kilometriä el-Wakin kaupungista. Räjähdyistä seurasi tulitusta kenialaisten ja al-Shabaabin joukkojen välillä. Tarkempia tietoja mahdollisista uhreista ei uutislähteissä mainita.²²⁰
- Al-Shabaab ilmoitti hyökänneensä maaliskuun alkupuolella Barderan eteläpuolella sijaitsevaa lentokenttää vastaan surmaten useita etiopialaisia AMISOM- sotilaita. AMISOM ei ole toistaiseksi kommentoinut hyökkäystä ja mahdollisia tappioita mitenkään. Lentokentälle on sijoitettuna satoja etiopialaisia sotilaita.²²¹
- Al-Shabaabin raportointiin ottaneen maaliskuun puolivälissä tilapäisesti haltuunsa el-Wakin alue Gedon maakunnassa. Haltuunottoa edelsi taisteluja Somalian hallintoa tukevien joukkojen kanssa. Paikallisten asukkaiden mukaan al-Shabaabin taistelijat ryöstivät paikallisen kansalaisjärjestön toimistosta tietokoneita ja dokumentteja ennen poisvetäytymistään.²²²

²¹⁶ Shabelle News 2017 i)

²¹⁷ Shabelle News 2017 am); Garowe Online 2017 s)

²¹⁸ Shabelle News 2017 cå)

²¹⁹ Shabelle News 2017 r)

²²⁰ Shabelle News 2017 ac)

²²¹ Shabelle News 2017 bn); Garowe Online 2017 aa)

²²² Garowe Online 2017 ak)

- Al-Shabaabin sissit hyökkäsivät huhtikuun lopulla (26.4.) kenialaisten AMISOM-joukkojen tukikohtaa vastaan Barderen kaupungissa. Kenialaisten sotilaiden onnistui kuitenkin torjua hyökkäys. Al-Shabaab ilmoitti onnistuneensa surmaamaan kolme kenialaista sotilasta. Tilanteen raportoitiin normalisoituneen taisteluiden tauottua.²²³

Siviilihenkilöihin on kohdistunut oikeudenloukkauksia, joiden tekijäksi epäillään al-Shabaabia:

- Luuqin alueen komissaari **Mohamed Hussein Geney** selvisi täpärästi hengissä häntä vastaan maaliskuun alkupuolella tehdystä autopommi-iskusta. Pommi oli asennettu hänen autoonsa, joka räjähti kesken matkan. Geney haavoittui vakavasti ja hänet toimitettiin sairaalaan. Hänen henkivartijansa sai surmansa räjähdyksessä. Teosta ei ole saatu ketään kiinni eikä mikään ryhmä ole ilmoittautunut tekijäksi, mutta viranomaiset epäilevät al-Shabaabia.²²⁴
- Oletettavasti al-Shabaabiin kuuluvat aseistautuneet miehet surmasivat maaliskuun puolivälin jälkeen (22.3.) siviilin Barderen kaupungissa. Surmansa saanut mies työskenteli paikalliselle kansalaisjärjestölle sekä telepalveluita tuottavalle yritykselle Somalian hallintoon kuuluvalla alueella.²²⁵
- Al-Shabaab kidnappasi huhtikuun alussa neljä WHO:n somalialaista työntekijää Luuqin alueella. He kuuluivat WHO:n poliorokotustyöntekijöihin. Kaappaus sattui Golweyn kylällä lähellä n. 15 kilometriä Luuqista.²²⁶

3.3. Bay

Konfliktin osapuolet:

Bayn alueella konfliktin tärkeimmät osapuolet ovat:

- al-Shabaab
- Somalian armeija
- AMISOM-joukot, jotka koostuvat etiopialaisista ja djiboutilaisista sotilasjoukoista
- South-West -paikallishallinnon turvallisuusjoukot

Konfliktin luonne:

Bayn maakunnan alueella turvallisuustilanne on epävaka. Turvallisuusolosuhteissa epävakautta on aiheuttanut ennen kaikkea al-Shabaabin toiminta. Järjestö on toimintakykyinen maakunnan alueella ja se on tehnyt toistuvasti hyökkäyksiä Somalian hallintoa tukevien joukkojen sotilassaattueita ja tukikohtia vastaan. Somalian hallintoa tukevat joukot ovat onnistuneet torjumaan joitakin al-Shabaabin hyökkäyksiä, mutta hallituksen joukkojen ei ole raportoitu suorittaneen varsinaisia vastaiskuja al-Shabaabia vastaan maakunnan alueella.

²²³ Shabelle News 2017 dz)

²²⁴ Garowe Online 2017 ad)

²²⁵ Shabelle News 2017 cd)

²²⁶ Shabelle News 2017 cq); Garowe Online 2017 aa)

Al-Shabaab kontrolloi maaseutualueita useimpien kaupunkien ollessa Somalian hallintoa tukevien joukkojen hallinnassa²²⁷.

ACLED:n mukaan Bayn alueella raportoitiin seuranta-ajanjaksona yhteensä 87 turvallisuusvälikohtausta, joissa sai surmansa 239 ihmistä. Väkivalta kohdistui siviileihin 21 välikohtauksessa, joissa raportoitiin yhteensä 60 kuolonuhria eli neljäsosa kaikista kuolonuhreista. Lisäksi siviilejä on menehtynyt mahdollisesti myös muun tyyppisissä turvallisuusvälikohtauksissa sivullisina uhreina. Siviileihin kohdistuvasta väkivallasta maakunnan alueella on vastannut ensisijaisesti al-Shabaab.²²⁸

Al-Shabaab sai haltuunsa Goofgaduudin kylän Somalian armeijan sotilaiden kanssa käytyjen taisteluiden jälkeen ja pakotti armeijan vetäytymään alueelta. Al-Shabaab suoritti iskuja Somalian hallintoa tukevien joukkojen tukikohtiin myös Burhabakossa, Baidoan seudulla ja Leegon alueella, mistä seurasi taisteluita osapuolten välillä. Maakunnan maanteillä al-Shabaab hyökkäsi humanitaarista apua kuljettanutta sotilassaattuetta vastaan Baidoan lähellä ja Burhakabon ulkopuolella al-Shabaabin räjähtänyt tienvarsipommi johti AMISOM-joukkojen ja al-Shabaabin välisiin taisteluihin.

Al-Shabaabin toteuttamissa iskuissa on raportoitu kuolleen ja haavoittuneen pääasiassa Somalian hallintoa tukevien joukkojen sotilaita. Siviiliuhreja vaatinut välikohtaus sattui Burhakabon kaupungissa, missä todennäköisesti al-Shabaabin kauko-ohjattu tienvarsipommi räjähti poliisin tarkastuspisteellä lähellä toria. Tapauksessa raportoitiin ainakin kuusi menehtynyttä ja kymmenen haavoittunutta, joista useimmat olivat siviilejä. Al-Shabaabin raportoitiin teloittaneen hallinta-alueellaan Yaaq Barawessa kolme siviiliä epäiltynä vakoilusta. Lisäksi al-Shabaabia epäillään vaaleissa parlamentaarikkojen valinnassa toimineen klaanivanhimmien murhayrityksestä Baidoassa, mutta käsikranaatilla tehdyssä iskussa loukkaantui murhayrityksen kohteena olleen vaimo ja kaksi lasta.

Bayn alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaab on tehnyt toistuvasti hyökkäyksiä Somalian hallintoa tukevien joukkojen sotilassaattueita ja tukikohtia vastaan:

- Ainakin kuuden ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja 10 muun haavoittuneen joulukuun alkupuolella Burhakabon kaupungissa, kun kauko-ohjattu tienvarsipommi räjähti poliisin tarkastuspisteen kohdalla lähellä paikallista vihannestoria. Useimmat uhreista olivat paikallisen poliisilähteen mukaan siviileitä. Tietoja iskun tekijöistä ei ole, mutta todennäköisimpänä tekijänä on al-Shabaab.²²⁹
- Uutislähteiden mukaan al-Shabaab hyökkäsi South-West -paikallishallinnon turvallisuusjoukkojen tukikohtiin joulukuun alkupuolella (8.12.) Goofgaduudin alueella lähellä n. 35 kilometriä Baidoan kaupungista pohjoiseen. Kiivaiksi kuvatuissa taisteluissa ainakin neljä paikallishallinnon sotilasta sai surmansa ja useita muita haavoittui. Al-Shabaabin mukaan järjestö sai haltuunsa tukikohdat, jonka jälkeen se sai myös Goofgaduudin hetkellisesti haltuunsa. Järjestö kuitenkin vetäytyi alueelta vapaaehtoisesti myöhemmin ja paikallishallinnon ja Somalian armeijan joukot ottivat sen takaisin haltuunsa.²³⁰ Mitään viitteitä tai tietoja mahdollisista siviiliuhreista ei mainittu.

²²⁷ DIS / DRC 2017, s. 16

²²⁸ ACLED 2017 c); ACLED 2016

²²⁹ Shabelle News 2016 g)

²³⁰ Shabelle News 2016 m)

- Ainakin viiden Somaliain armeijan sotilaan raportointiin saaneen surmansa ja useiden muiden haavoittuneen kauko-ohjatun pommin räjähdyksessä tammikuun puolivälin jälkeen (23.1.) Burhakabossa sijaitsevassa armeijan tukikohdassa. Ainakin kuuden haavoittuneen vammat ovat hengenvaaralliset ja on oletettavaa, että kuolonuhrien määrä tulee nousemaan. Al-Shabaab ilmoitti olevansa vastuussa pommi-iskusta.²³¹
- Al-Shabaabin antamien tietojen mukaan sen asettama tienvarsipommi räjähti AMISOM-joukkojen sotilassaattueen kohdalla Burhakabon ulkopuolella Moda-Moden alueella maaliskuun alussa. Saattue oli matkalla Burhakabosta Baidoan. Iskussa sai al-Shabaabin mukaan surmansa kolme sotilasta. Räjähdystä seurasi kiivas tulitaistelu al-Shabaabin ja kenialaisten AMISOM-sotilaiden välillä. Tunteja kestäneessä tulituksessa sai uutislähteiden mukaan surmansa useita al-Shabaabin sisseyä. Mitään viitteitä tai tietoja mahdollisista siviiliuhreista ei uutislähteissä annettu.²³²
- Al-Shabaabin Bayn alueen keskeinen komentaja ja pommieksertti **Hussein Salad Mukhtar** antautui Somaliain armeijan joukoille maaliskuun alkupuolella Baidoassa.²³³
- Somaliain armeijan sotilaat ja al-Shabaab ottivat maaliskuun puolivälin jälkeen kii-vaasti yhteen Baidoan ulkopuolella. Yhteenotto syntyi kun al-Shabaabin taistelijat hyökkäsivät armeijan tukikohtia vastaan Daynunayn alueella n. 20 kilometrin päässä Baidoasta. Taistelu kesti n. 30 minuuttia, kunnes Somaliain armeija onnistui etiopia-laisten AMISOM-joukkojen tukemana torjumaan hyökkäyksen. Taisteluissa sai sur-mansa ainakin seitsemän al-Shabaabin sissiä. Lisäksi uutislähteissä mainitaan, että surmansa sai useita sotilaita. Mahdollisista siviiliuhreista ei ole mitään mainintaa.²³⁴
- Ainakin kymmenen ihmistä sai surmansa ja useita muita haavoittui maaliskuun puoli-välin jälkeen Qasahderen kaupungissa käydyissä taisteluissa al-Shabaabin ja Soma-liain armeijan välillä. Mahdollisista siviiliuhreista ei uutislähteissä ole mainintaa.²³⁵
- Al-Shabaab hyökkäsi maaliskuun lopulla humanitaarista apua perille toimittanutta so-tilassaattuetta vastaan lähellä Baidoaa sijaitsevan Bulu-Bakaron kylän kohdalla. Is-kussa sai surmansa ainakin neljä sotilasta ja useita muita haavoittui. Saattue onnistui kuitenkin torjumaan al-Shabaabin hyökkäyksen.²³⁶
- Raskaasti aseistautuneet al-Shabaabin taistelijat saivat huhtikuun alussa (2.4.) hal-tuunsa Goofgaduudin kylän. Haltuunottoa edelsi lyhyt tulitaistelu Somaliain armeijan sotilaiden kanssa, jonka jälkeen sotilaat vetäytyivät kaupungista ja al-Shabaabin sis-sit saapuivat paikalle nostaen mustan lippunsa rakennusten katoille. Goofgaduud si-jaitsee n. 30 kilometrin päässä Baidoan kaupungista. Somaliain armeijan sotilaat siir-tyivät lähempänä Baidoaa sijaitsevalle alueelle. Joukot suunnittelevat Goofgaduudin takaisinvaltaamista.²³⁷
- Al-Shabaab ilmoitti ampuneensa useita kranaatteja huhtikuun alussa AMISOM-joukkojen tukikohtaan Leegon alueella. Leegon asukkaat ilmoittivat heränneensä useisiin räjähdysiin ja kiivaaseen käsiaseiden tulitukseen. Tulituksen aiheutti al-

²³¹ Shabelle News 2017 t); Garowe Online 2017 f)

²³² Garowe Online 2017 ä)

²³³ Shabelle News 2017 bk)

²³⁴ Garowe Online an)

²³⁵ Maareeq.com 2017 j)

²³⁶ Garowe Online 2017 aw); Shabele News 2017 cl)

²³⁷ Shabelle News 2017 cp); Goobjoog News 2017 l)

Shabaabin yritys hyökätä tukikohtaan siinä kuitenkin onnistumatta. Yhteenoton kerrottiin aiheuttaneen tappioita kummallakin puolella. Tarkempia tietoja ei kuitenkaan ollut saatavilla. Myöskään mahdollisista siviilitappioista ei ollut tietoja.²³⁸ Kaupungin epävakauden johdosta ja al-Shabaabin toimintakyvyn heikentämiseksi paikallisviranomaiset julistivat huhtikuun alussa yöllisen ulkonaliikkumiskiellon. Asukkaiden on pysyttävä sivellä 18.30 - 06.00 välisenä aikana.²³⁹

Al-Shabaab on syylistynyt siviilihenkilöiden surmaamiseen maakunnan alueella:

- Uutislähteiden mukaan al-Shabaab teloitti tammikuun lopulla kolme vakoilijoiksi epäilemäänsä miestä Yaaq Barawessa. Epäillyt olivat paikallisia miehiä, jotka olivat al-Shabaabin mukaan vakoilleet CIA:lle, Jubbalandin paikallishallinnolle sekä Somalian armeijalle. Yksi epäillyistä oli al-Shabaabin mukaan auttanut Yhdysvaltoja kohdentamaan lennokka-iskuja islamistikohteisiin. Al-Shabaabin tiedustelupalvelu Amniyat on teloittanut säännöllisesti vakoilusta epäiltyjä henkilöitä.²⁴⁰
- Al-Shabaabiin oletettavasti kuuluneet miehet yrittivät surmata maaliskuun puolivälin jälkeen klaanivanhemman **Isaaq Mohamedin** Baidoassa. Hän oli aiemmin ollut valitsemassa alueen parlamentaarikkoja Somalian uuteen parlamenttiin. Mohamed onnistui välttämään kodissaan käsikranaatilla tehdyn murhayrityksen, mutta hänen vaimonsa ja kaksi lastaan haavoittuivat iskussa. Mikään ryhmä ei ole ottanut hyökkäydestä vastuuta, mutta al-Shabaab on uhannut surmata kaikki Somalian uuden parlamentin valintaan osallistuneet klaanijohtajat.²⁴¹

3.4. Bakool

Konfliktin osapuolet:

Bakoolin maakunnassa tärkeimmät konfliktin osapuolet ovat joulukuun 2016 ja huhtikuun 2017 välisenä aikana olleet:

- al-Shabaab
- Somalian armeija
- Etiopian armeijan (ENDF) joukot

Konfliktin luonne:

Bakoolin maakunnan alueella turvallisuustilanne on vakiintumaton. Etiopialaisten joukkojen vetäytyminen Bakoolin alueella loppuvuonna 2016 antoi al-Shabaabille lisää toimintatilaa ja järjestö kontrolloi entistä suurempaa osaa maakunnasta.²⁴²

ACLED:n mukaan Bakoolin alueella raportoitiin seuranta-ajanjaksona yhteensä 29 turvallisuusvälikohtausta, joissa sai surmansa 53 ihmistä. Väkivalta kohdistui siviileihin 5 välikohta-

²³⁸ Shabelle News 2017 co)

²³⁹ Goobjoog News 2017 q)

²⁴⁰ LWJ 2017 b)

²⁴¹ Garowe Online 2017 am)

²⁴² DIS / DRC 2017, s. 16

uksessa, joissa raportoitiin yhteensä 7 kuolonuhria. Lisäksi siviilejä on menehtynyt mahdollisesti myös muun tyyppisissä turvallisuusvälikohtauksissa sivullisina uhreina. Siviileihin kohdistuvasta väkivallasta maakunnan alueella vastasi useimmiten al-Shabaab.²⁴³

Epävakautta alueella on aiheuttanut ensisijaisesti al-Shabaabin ja Somaliän armeijan väliset yhteenotot. Maakunnan alueelta raportoiduissa merkittävimmässä turvallisuusvälikohtauksissa osapuolina ovat olleet al-Shabaab ja Somaliän armeija, jotka ovat toteuttaneet hyökkäyksiä vastapuolen joukkoja vastaan. Somaliän hallituksen joukot hyökkäsivät al-Shabaabin taistelijoita vastaan Wajidin kaupungin ulkopuolella Dhuraayn alueella. Al-Shabaab hyökkäsi Somaliän armeijan sotilaita vastaan Marereyn alueella. Al-Shabaab onnistui saamaan Wajidin kaupungin väliaikaisesti haltuunsa hyökätessään alueella sijaitsevaan Somaliän armeijan tukikohtaan. Kiivaat taistelut pakottivat armeijan vetäytymään. Al-Shabaab vetäytyi tukikohdasta vietyään siellä olleet aseet ja Somaliän hallintoa tukevat joukot ottivat alueen taas hallintaansa. Yhteenotoissa raportoitiin menehtyneen osapuolten taistelijoita

Bakoolin alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Maakunnan alueella on esiintynyt al-Shabaabin ja Somaliän armeijan välisiä aseellisia yhteenottoja:

- Ainakin 11 Somaliän armeijan sotilasta sai al-Shabaabin mukaan surmansa joulukuun alussa Wajidin kaupungin ulkopuolella Dhuraayn alueella, kun hallituksen joukot hyökkäsivät al-Shabaabin taistelijoita vastaan. Somaliän armeija on kuitenkin kiistänyt miestappiot. Tapahtumasta ei ole saatavilla varmennettuja tietoja luotettavista lähteistä.²⁴⁴
- Uutislähteiden mukaan al-Shabaab hyökkäsi Somaliän armeijan sotilaita vastaan tammikuun puolivälin jälkeen Marereyn alueella. Iskussa sai surmansa useita sotilaita. Al-Shabaabin mukaan useita sotilaita sai surmansa kun al-Shabaabin taistelijat hyökkäsivät khatia Hudurista (Xuddur) el-Berdeen kuljettavaa ajoneuvoa vastaan. Mainintoja mahdollisista siviiliuhreista ei uutislähteissä ollut.²⁴⁵
- Al-Shabaab sai huhtikuun lopussa hetkeksi haltuunsa Wajidin kaupungin Etiopian rajan läheisyydessä. Al-Shabaab hyökkäsi raskaasti aseistautuneena joukolla alueella olevaa sotilastukikohtaa vastaan, minkä seurauksena Somaliän armeijan yksiköiden oli vetäydyttävä lähitöällä oleviin toisiin tukikohtiin. Kiivaiksi kuvatuissa taisteluissa sai surmansa ainakin 5 taistelijaa kummaltakin osapuolelta. Lisäksi useita muita haavoitui. Al-Shabaab kuitenkin vetäytyi miehittämistään tukikohdista sen jälkeen, kun he olivat ottaneet tukikohdissa olevat aseet haltuunsa. Tilanne on normalisoitunut ja Somaliän armeija ja etiopialaiset sotilaat ovat ottaneet alueen ja tilanteen taas kontrolliinsa.²⁴⁶

3.5. Middle Jubba

Konfliktin osapuolet:

²⁴³ ACLED 2017 c); ACLED 2016

²⁴⁴ Shabelle News 2016 a)

²⁴⁵ Shabelle News 2017 q)

²⁴⁶ Shabelle News 2017 ef); Garowe Online 2017 cb)

Middle Jubban maakunnassa merkittävimmät osapuolet ovat joulukuun 2016 ja huhtikuun 2017 välisenä aikana olleet:

- al-Shabaab
- Somalian hallintoa tukevat kansainväliset ilmavoimat

Konfliktin luonne:

Middle Jubban maakunnan turvallisuustilanteesta on saatavilla rajallisesti tietoa. Middle Jubba on kokonaisuudessaan al-Shabaabin vaikutuspiirissä, mikä on merkittävin maakunnan turvallisuustilanteeseen vaikuttava tekijä. Järjestö kykenee toteuttamaan alueella ideologiansa mukaista yhteiskuntajärjestystä, sillä Somalian hallintoa tukevilla joukoilla ei ole merkittävää läsnäoloa maakunnassa.²⁴⁷

ACLED:n aineistossa Middle Jubban alueella on raportoitu seurantaja-ajanjaksona ainoastaan 5 turvallisuusvälikohtausta, joissa sai surmansa 4 ihmistä. Väkivalta kohdistui siviileihin 2 välikohtauksessa, joissa raportoitiin 3 kuolonuhria. Siviileihin kohdistuvan väkivallan tekijänä on ollut al-Shabaab.²⁴⁸ On vaikea arvioida, kuinka paljon siviileihin kohdistuvaa väkivaltaa alueelta jää raportoimatta.

Seuranta-ajanjaksona turvallisuusuuhkia alueella ovat aiheuttaneet al-Shabaabin toiminta sekä al-Shabaabiin kohdistetut ilmaiskut. Al-Shabaabin on raportoitu teloittaneen julkisesti ainakin neljä siviiliä Middle Jubbassa. Jilibissa al-Shabaab teloitti ampumalla vanhuksen, joka lähteistä riippuen oli joko somaliarmeijan entinen upseeri tai paikallinen klaanijohtaja. Bualessa al-Shabaab teloitti homoseksuaalisesta toiminnasta kuolemaan tuomitut 15- ja 20-vuotiaat nuoret sekä vakoilusta ja yhteistyöstä AMISOM:n kanssa syytetyn miehen.

Ilmeisesti yhdysvaltalaiset ilmavoimat toteuttivat al-Shabaabin oletettuihin tukikohtiin kohdistettuja ilmaiskuja Bumareran kylän lähialueella Jilibin seudulla, joka on al-Shabaabin vahvinta tukialuetta. Ilmapommitukset tapahtuivat alueella, missä asuu satoja paimentolaisia, vaikka al-Shabaab on kiistänyt tukikohtiensa sijainnin alueella. Ilmaiskujen aiheuttamista henkilövahingoista ei ole tietoa.

Middle Jubban alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Oletettavasti yhdysvaltalaiset ilmavoimat toteuttivat al-Shabaabin vastaisia ilmaiskuja Jilibin seudulla:

- Ilmeisesti amerikkalaisten hävittäjien raportoitiin pommittaneen oletettuja al-Shabaabin tukikohtia joulukuun alkupuolella maaseudulla Kubareran kylän lähistöllä, n. 20 kilometriä Jilibin kaupungista länteen. Kyseistä seutua pidetään islamistien vahvimpana tukialueena Somaliassa. Koneiden raportoitiin ampuneen ainakin 10 ohjusta alueella, jolla asuu satoja paimentolaisia. Al-Shabaab on väittänyt, ettei heillä ole ko. alueella tukikohtia. Pommitusten mahdollisista henkilövahingoista ei ole tietoa.²⁴⁹

²⁴⁷ DIS / DRC 2017, s. 15, 23

²⁴⁸ ACLED 2017 c); ACLED 2016

²⁴⁹ Shabelle News 2016 o)

Al-Shabaab on suorittanut siviilien teloituksia maakunnan alueella:

- Al-Shabaabin raportointiin teloitettiin tammikuun alussa 80-vuotiaan entisen somaliarmeijan upseerin Jilibin kaupungissa epäiltynä työskentelystä Jubbalandin paikallishallinnon hyväksi. Jubbalandin hallinnon mukaan mies oli kuitenkin paikallinen klaanijohtaja. Vakoilusta epäilyn ampuminen tapahtui yleisön edessä. Al-Shabaab on uhannut lisäksi teloittaa hallussaan pitämänsä Afmadowin alueen komissaarin ja hänen poikansa, koska he ovat työskennelleet Jubbalandin paikallishallinnon hyväksi.²⁵⁰
- Al-Shabaab teloitti tammikuun puolivälin alla (10.1.) kaksi homoseksuaalisesta toiminnasta kiinnisaatua miestä Bualessa. 20- ja 15 -vuotiaat nuoret tuomittiin al-Shabaabin asettamassa islamilaisessa tuomioistuimessa epämoraaalisesta teosta kuolemaan. Samalla teloitettiin mies, jonka väitettiin syylistyneen vakoiluun etiopialaisten AMISOM-joukkojen hyväksi. Teloitukset toteutettiin paikalle kutsuttujen katsojien edessä.²⁵¹

3.6. Lower Shabelle

Konfliktin osapuolet:

Lower Shabellen alueella tärkeimmät konfliktin osapuolet ovat joulukuun 2016 ja huhtikuun 2017 välisenä aikana olleet:

- al-Shabaab
- Somalian armeija ja armeijan erikoisjoukot
- AMISOM-joukot, jotka koostuvat ugandalaisista ja burundilaisista sotilasjoukoista
- Yhdysvaltain armeijan ilmavoimat ja erikoisjoukot
- paikalliset klaanit

Konfliktin luonne:

Lower Shabellen maakunnan alueella turvallisuustilanne on erittäin epävakaa. Turvallisuusolosuhteissa merkittävää epävakautta ovat aiheuttaneet al-Shabaabin ja Somalian hallintoa tukevien joukkojen väliset yhteenotot, al-Shabaabin ja AMISOM-joukkojen siviileihin kohdistunut väkivalta sekä klaanien väliset konfliktit. Turvallisuusvälikohtauksia on raportoitu kaikissa maakunnan merkittävimmissä kaupungeissa ja niiden lähialueilla. Etenkin Markassa, Qoryooleyssa ja Afgoyessa toistuvat väkivaltaiset välikohtaukset aiheuttavat epävakautta²⁵².

ACLED:n mukaan Lower Shabellen alueella raportoitiin seuranta-ajanjaksona yhteensä 179 turvallisuusvälikohtautta, joissa sai surmansa 360 ihmistä. Väkivalta kohdistui siviileihin 48 välikohtauksessa, joissa raportoitiin yhteensä 76 kuolonuhria eli noin viidennes kaikista kuolonuhreista. Lisäksi siviilejä on menehtynyt mahdollisesti myös muun tyyppisissä turvalli-

²⁵⁰ Garowe Online 2017 b)

²⁵¹ DW 2017 b); Radio Dalsan 2017

²⁵² DIS / DRC 2017, s. 13

suusvälikohtauksissa sivullisina uhreina. Siviileihin kohdistuvasta väkivallasta maakunnan alueella ovat vastanneet pääasiassa al-Shabaab sekä AMISOM-joukot.²⁵³

Al-Shabaab toimii aktiivisesti Lower Shabellen alueella ja se on kyennyt toteuttamaan merkittäviä hyökkäyksiä Somalian hallintoa tukevia joukkoja vastaan, mistä on seurannut taisteluja osapuolten välillä. Al-Shabaabin hyökkäyksiä on esiintynyt etenkin Afgoyessa, missä al-Shabaabin iskujen on raportoitu kiihtyneen. Kaupungissa on käyty osapuolten välisiä taisteluja ja al-Shabaab onnistui saamaan tilapäisesti haltuunsa osia kaupungista. Al-Shabaabin lisääntyneen toiminnan seurauksena Somalian armeijan ja AMISOM:n joukot ovat vetäytyneet Afgoyen läheisistä kylistä. Taisteluissa on saanut surmansa pääasiassa osapuolten taistelijoita, mutta al-Shabaabin 100 taistelijan voimalla tekemässä hyökkäyksessä Afgoyessa raportoitiin myös yksi siviilikuolema. Baraawessa al-Shabaabin ja AMISOM-joukkojen välisen yhteenoton yhteydessä viisihenkinen perhe kuoli AMISOM:n luoteihin. Warmahan kylän alueen asukkaita pakeni väliaikaisesti kodeistaan al-Shabaabin ja armeijan välisiä kiivaita taisteluja. Lower Shabellen maanteilla on raportoitu useista al-Shabaabin tienvarsipommeista, joista monet ovat räjähtäneet Afgoyeen johtavilla teillä. Tienvarsipommien kohteena ovat maanteilla liikkuvat hallintoa tukevien joukkojen saattueet, mutta Golweyn lähellä armeijan sotilasajoneuvoon suunnattu tienvarsipommi surmasi 20 siviiliä sen räjähdettyä bussin kohdalla.

Somalian hallintoa tukevat joukot ovat pyrkineet heikentämään al-Shabaabin iskuvoimaa suorittamalla järjestön vastaisia sotilasoperaatioita maakunnan alueella. Markan alueella Somalian armeija on raportoinut edenneensä al-Shabaabin hallussa pitämiin kyliin kaupungin ulkopuolella ja Bariiren alueella al-Shabaab pakotettiin vetäytymään tilapäisesti, mutta järjestön joukot palasivat takaisin alueelle hallituksen sotilaiden vetäydyttyä. AMISOM-joukot tulittivat kranaateilla siviilien asuinalueita Qoryoleyn läheisessä Farhanen kylässä, joka on al-Shabaabin hallussa, mutta välikohtauksessa ei raportoitu uhreja. Al-Shabaabin vastaisessa taistelussa on ollut mukana myös yhdysvaltalaiset ilmavoimat ja Somalian armeijan erikoisjoukot, jotka pommittivat al-Shabaabin tukikohtia Toratoroowin kylän lähialueella, mutta henkilövahingoista ei ole tietoa.

AMISOM-joukot ovat syylistyneet kohtuuttomaan voimankäyttöön siviilejä kohtaan Lower Shabellissa. Ainakin 20 siviilin on raportoitu saaneen surmansa ja seitsemän haavoittuneen AMISOM-joukkojen toiminnan seurauksena. AMISOM-joukot ovat ampuneet siviilejä sekä tulittaneet siviilialueita, moskeijaa ja pikkubussia.

Al-Shabaab suoritti hallinta-alueellaan amputaatorangaistuksen kahdelle varkaudesta syytetylle miehelle sekä teloitti vaaleissa parlamenttiedustajien valintaan osallistuneen klaanivanhimman. Samoissa tehtävissä toimineet kaksi klaanivanhimpaa sekä kaksi khat-kauppiasta joutui kohdennettujen salamurhien kohteeksi oletettavasti al-Shabaabin toimesta. Qoryoleyssä tapahtui pommi-isku siviilikohteessa, kun kuusi ihmistä loukkaantui räjähdyksessä kahvilassa.

Klaanien väliset konfliktit ovat aiheuttaneet epävakautta Markassa ja Wanlaweynessä. Markassa kahden klaanin väliset taistelut kaupungin hallinnasta ovat kiihtyneet ja paikallista väestöä on alkanut paeta kaupungista. Myös Wanlaweynessä klaanien välisten kostoiskujen on raportoitu kiihtyneen. Klaanien välinen kosto aiheutti välikohtauksen Somalian armeijan sotilaiden välillä, minkä yhteydessä ainakin yksi siviili sai surmansa.

Lower Shabellen alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

²⁵³ ACLED 2017 c); ACLED 2016

Al-Shabaab on tehnyt toistuvasti hyökkäyksiä Somaliain hallintoa tukevien joukkojen tukikohtiin:

- Ainakin kolmen ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja useiden muiden haavoittuneen al-Shabaabin ja Somaliain armeijan välisissä kiivaissa taisteluissa joulukuun alkupuolella Warhaman kylässä, n. 60 kilometrin päässä Moadishusta länteen. Taistelut alkoivat kun al-Shabaab hyökkäsi alueella sijaitseviin armeijan tukikohtiin. Tarkempia tietoja uhrien taustoista ei ollut saatavilla. Uutislähteiden mukaan monet alueella asuneet siviilit pakenivat kodeistaan taisteluiden aikana, mutta ovat sittemmin palanneet takaisin sen jälkeen kun al-Shabaab oli saatu työnnettyä kauemmas kylästä.²⁵⁴
- Oletettavasti al-Shabaabiin kuuluvat asemiehet surmasivat Somaliain armeijan sotilaan Qoryoleyn (Qoryooley) kaupungissa. Tekijöiden onnistui paeta paikalta ennen kuin turvallisuusjoukot ehtivät paikalle. Islamistien hyökkäysten raportoitiin kiihtyneen loppuvuodesta 2016.²⁵⁵
- Ainakin kuuden ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja seitsemän muun haavoittuneen Afgoyessa, kun raskaasti aseistautuneet al-Shabaabin taistelijat - joita arvioitiin olevan n. 100 - hyökkäsi Somaliain armeijan tarkastuspistettä vastaan. Tarkastuspisteellä olleet sotilaat onnistuivat kuitenkin torjumaan hyökkäyksen. Kuolleiden joukossa oli yksi siviili, kolme al-Shabaabin taistelijaa ja kaksi liittoutuneiden sotilasta.²⁵⁶
- Ainakin 12 ihmisen raportoitiin saaneen surmansa tammikuun puolivälin jälkeen (23.1.) Afgoyessa käydyissä kiivaissa taisteluissa. Ne saivat alkunsa al-Shabaabin hyökättyä armeijan tukikohtaan Afgoyessa. Hyökkäyksen aikana käydyissä taisteluissa sai surmansa kolme sotilasta ja kaksi muuta haavoittui. Al-Shabaabin tappiot olivat 2 kuollutta ja yli 10 haavoittunutta. Taistelut kestivät yli kaksi tuntia ja niitä käytiin alkuillan ruuhka-aikaan, joten on mahdollista että uhreja on enemmänkin.²⁵⁷ Joidenkin lähteiden mukaan al-Shabaab olisi saanut hetkeksi haltuunsa osia Afgoyesta. Al-Shabaab on kiihdyttänyt iskujaan Afgoyen alueella. Kyseinen hyökkäys oli jo kolmas kuukauden sisällä. Oletettavasti kiihtyneen taistelutoiminnan seurauksena Somaliain armeija ja AMISOM-joukot ovat vetäytyneet Afgoyen lähistöllä olevista tärkeistä kylistä, mukaan lukien Marerey, joka sijaitsee n. 7 kilometriä Afgoyesta.²⁵⁸
- Ilmeisesti al-Shabaabin taistelijoiden raportoitiin hyökänneen helmikuun alussa AMISOM-joukkojen tukikohtaa vastaan Arbaowissa, n. 13 kilometriä Mogadishusta etelään. Tarkempia tietoja hyökkäyksen seurauksista ja mahdollisista uhreista ei ollut saatavilla.²⁵⁹
- Ainakin 12 sotilasta - heidän joukossaan 2 korkea-arvoista komentajaa - sai surmansa ja useita muita haavoittui helmikuun puolivälissä al-Shabaabin hyökättyä Somaliain armeijan sotilassaattuetta vastaan Afgoyen ja Wanlaweyn välisellä maantiellä. Saattue ajoi ensin kauko-ohjattuun tienvarsipommiin, jonka jälkeen al-Shabaabin sissit alkoivat tulittaa saattuetta. Mitään viitteitä mahdollisista siviiluhreista ei uutisläh-

²⁵⁴ Shabaab News 2016 i)

²⁵⁵ Shabelle News 2016 q)

²⁵⁶ VoA 2016 g)

²⁵⁷ Anadolu Agency 23.1.2017

²⁵⁸ Shabelle News 2017 u)

²⁵⁹ VoA 2017 a)

teissä mainittu. Isku oli toistaiseksi vakavin sen jälkeen kun Somalian uusi presidentti **Mohamed Abdullahi Farmajo** aloitti tehtävässään.²⁶⁰ Saattue oli matkalla Tihisiilen (Tixsiile) ja Warmahan (Warmaxan) kyliin, missä al-Shabaab oli hyökännyt aiemmin aamulla Somalian armeijan tukikohtia vastaan surmaten ilmeisesti ainakin 6 sotilasta. Käytettävissä olevien tietojen mukaan al-Shabaab onnistui saamaan kiivaiden taistelujen jälkeen Tihisiilen ja Warmahanin kylät haltuunsa ja takavarikoimaan kylien tukikohdista aseita ja sotilasajoneuvoja. Uutislähteissä ei ole mainintoja siviiliuhreista.²⁶¹

- Al-Shabaabin raportointiin hyökänneen maaliskuun puolivälin alla (11.3.) armeijan tukikohtaa vastaan Shalanbodin alueella. Useasta suunnasta tukikohtaa vastaan hyökänneet islamistit onnistuttiin kuitenkin torjumaan useita tunteja kestäneiden taisteluiden jälkeen. Taisteluiden mahdollisesti aiheuttamista henkilövahingoista ei uutislähteiden mukaan ole tietoja.²⁶²
- Al-Shabaabin taistelijat saivat lyhytaikaisesti haltuunsa Jazeeran tukikohdan Mogadishun eteläpuolella. Haltuunotto tapahtui useita tunteja kestäneiden taisteluiden jälkeen. Hyökkäyksessä käytettiin kevyitä ja raskaita aseita. Mitään tietoja taisteluissa mahdollisesti surmansa saaneiden määrästä ei ole.²⁶³
- Al-Shabaab hyökkäsi maaliskuun puolivälin jälkeen Somalian armeijan tukikohtaa vastaan Jazeeran kylässä Qoryooleyn kaupungin itäpuolella. AMISOM-joukoilta tukea saaneet Somalian armeijan sotilaat onnistuivat torjumaan hyökkäyksen useita tunteja kestäneiden taisteluiden jälkeen, ja surmasivat ainakin kolme al-Shabaabin sissiä.²⁶⁴
- Ainakin 12 ihmisen raportointiin saaneen surmansa maaliskuun puolivälin jälkeen (23.3.) Barawessa, kun al-Shabaabin taistelijat hyökkäsivät Somalian armeijan tukikohtaan. Surmansa saaneiden joukossa oli seitsemän al-Shabaabin sissiä ja viisi Somalian armeijan sotilasta. Siviiliuhreista ei uutislähteissä ole mainintaa. AMISOM-joukot eivät osallistuneet Somalian armeijälähteiden mukaan pari tunta kestäneisiin taisteluihin. Al-Shabaabin arvioidaan joidenkin lähteiden mukaan voimistuneen ja kiihdyttäneen iskujaan Somalian armeijaa ja AMISOM-joukoja vastaan.²⁶⁵
- Raskaasti aseistautuneet al-Shabaabin taistelijat hyökkäsivät huhtikuun puolivälissä (23.4.) Somalian armeijan sotilassaattuetta vastaan Marereyn lähistöllä Afgoyen alueella. Välikohtaus johti kiivaaseen tulitaisteluun osapuolten välillä, mutta tarkempia tietoa yhteenoton aiheuttamista henkilövahingoista ei ole saatavilla.²⁶⁶
- AMISOM-joukkojen raportointiin ampuneen huhtikuun alkupuolella viisi siviiliä lähellä Barawea sijaitsevassa Wareer-mallen kylässä. Uhreina oli viisi henkinen perhe, joka koostui isän ja äidin lisäksi kolmesta lapsesta. Joidenkin lähteiden mukaan surmatyötä edelsi al-Shabaabin hyökkäys AMISOM-joukkojen sotilassaattuetta vastaan, jonka serauksena AMISOM-joukot olivat avanneet tulen oletettuja hyökkääjiä vastaan. Surmansa saaneet olivat lähistöllä ja saivat surmansa oltuaan väärään aikaan väärässä paikassa.²⁶⁷

²⁶⁰ Shabelle News 2017 ae); Garowe Online 2017 n)

²⁶¹ Shabelle News 2017 af); Garowe Online 2017 n)

²⁶² Shabelle News 2017 bo)

²⁶³ Garowe Online 2017 ae)

²⁶⁴ Garowe Online 2017 al)

²⁶⁵ Shabelle News 2017 ce); Garowe Online 2017 ar)

²⁶⁶ Shabelle News 2017 dt)

²⁶⁷ Garowe Online 2017 bd); Shabelle News 2017 cw); Radio Dalsan 2017 n)

Al-Shabaab on toteuttanut maanteilla useita tienvarsipommi-iskuja Somalian hallintoa tukevien joukkojen sotilassaattueita vastaan:

- Afgoyesta Muuriin matkalla ollut AMISOM-joukkojen sotilassaattue joutui tienvarsipommi-iskun kohteeksi huhtikuun puolivälin jälkeen Afgoyen ulkopuolella. Pommi tuhosi yhden panssaroidun ajoneuvon ja paikallisten asukkaiden mukaan useita AMISOM-sotilaita sai surmansa. Tarkempia yksityiskohtia uhrien määrästä ja mahdollisista siviiliuhreista ei ollut saatavilla. Iskusta epäillään al-Shabaabia.²⁶⁸
- Neljän sotilaan raportoitiin saaneen surmansa ja viiden muun haavoittuneen tammiikuun lopulla (25.1.) Afgoyessa tienvarsipommin räjähtäessä sotilastukikohdan ulkopuolella.²⁶⁹
- Viiden Somalian armeijan sotilaan raportoitiin saaneen surmansa ja neljän muun haavoittuneen helmikuun puolivälissä Tihsilen kylässä, kun kauko-ohjattu tienvarsipommi räjähti armeijan tarkastuspisteellä. Iskun tekijöitä ei ole saatu kiinni, mutta siitä epäillään al-Shabaabia. Mitään tietoa siviiliuhreista ei uutislähteissä mainita.²⁷⁰
- AMISOM-joukkojen sotilassaattue joutui kauko-ohjatun tienvarsipommi-iskun kohteeksi maaliskuun alussa Lanta-Buron lähistöllä. Räjähdystä seurasi tulitusta burundilaisten AMISOM-joukkojen ja al-Shabaabin taistelijoiden välillä. Molempin osapuolten raportoitiin kärsineen tappioita yhteenotossa, mutta tarkempia tietoja uhreista ei uutislähteissä mainittu. Tietoja mahdollisista siviiliuhreista ei ollut. Alueella on ollut viimeisten kuukausien aikana yhteenottoja al-Shabaabin ja AMISOM-joukkojen välillä ja turvallisuusolosuhteita pidetään huonona.²⁷¹
- Ainakin neljä AMISOM-joukkojen sotilasta sai surmansa huhtikuun alussa AMISOM-joukkojen sotilassaattuetta vastaan tehdyssä tienvarsipommi-iskussa Afgoyen ulkopuolella Adow Dibilen kylän kohdalla. Kaksi kauko-ohjattua pommia räjähti Mogadishusta lähteneen ja Shalanbodin kaupunkiin matkanneen saattueen kohdalla tuhoten kaksi panssaroitua ajoneuvoa. Al-Shabaab on ottanut vastuun iskuista. Mahdollisista siviiliuhreista ei ole annettu viitteitä.²⁷² Samana päivänä tehtiin myös toinen tienvarsipommi-isku AMISOM-saattuetta vastaan. Iskussa KM-50 kohdalla ei kuitenkaan aiheutunut henkilövahinkoja.²⁷³
- Ainakin 20 siviiliä sai surmansa huhtikuun alkupuolella lähellä Golweyn kylää, kun kauko-ohjattu tienvarsipommi räjähti matkustajia kuljettaneen bussin kohdalla. Golwey sijaitsee Markan ja Barawen välillä kulkevan maantien varrella. Useimmat surmansa saaneista olivat naisia ja lapsia. Räjähdyksessä haavoittui lisäksi ainakin kymmenen ihmistä. Pommi oli ilmeisesti tähdätty Somalian armeijan sotilasajoneuvoa vastaan, joka oli räjähdysen sattua ohittamassa bussia.²⁷⁴

²⁶⁸ Shabelle News 2017 dm)

²⁶⁹ Shabelle News 2017 x)

²⁷⁰ Shabelle News 2017 ai); Goobjoog News 2017 b)

²⁷¹ Garowe Online 2017 ö)

²⁷² Shabelle News 2017 cn); Garowe Online 2017 ay)

²⁷³ Garowe Online 2017 ay)

²⁷⁴ Garowe Online 2017 be); Shabelle News 2017 cv)

- Al-Shabaabin raportoitin iskeneen huhtikuun puolivälissä AMISOM-joukkojen sotilassaattuetta vastaan tienvarsipommilla n. 9 kilometrin päässä Afgoyesta. AMISOM kiistää al-Shabaabin väitteet, joiden mukaan se olisi kärsinyt iskussa miestappioita.²⁷⁵
- Al-Shabaabin asettama kauko-ohjattava tienvarsipommi räjähti AMISOM-joukkojen sotilassaattueen kohdalla joulukuun alkupuolella (8.12.) Bulo Mareerin ja Markan välisellä maantiellä. Al-Shabaabin mukaan iskussa sai surmansa neljä AMISOM-sotilasta. AMISOM ei ole kommentoinut väitettä mitenkään.²⁷⁶

Somalian hallintoa tukevat joukot ovat suorittaneet al-Shabaabin vastaisia sotilasoperaatioita maakunnan alueella:

- AMISOM-joukot raportoivat joulukuun alussa (5.12.) surmanneensa Somalian hallituksen joukkojen kanssa ainakin 7 al-Shabaabin taistelijaa ja haavoittaneensa 9 muuta Bariren alueella käydyssä yhteenotossa. AMISOM-mukaan taisteluissa ei tullut siviilitappiota.²⁷⁷
- Al-Shabaabin ja Somalian armeijan sotilaiden välillä käytiin kiivaita taisteluja huhtikuun alkupuolella Markan kaupungissa. Somalian armeijan antamien tietojen mukaan armeija olisi edennyt al-Shabaabin hallussa aiemmin olleille alueille Bufowissa ja Kabtanlasin alueilla. Satojen sotilaiden vahvuiset joukot olivat hyökänneet useasta suunnasta al-Shabaabin hallussa pitämiin kyliin Markan ulkouolella. AMISOM-joukkojen raportointiin tulittaneen kranaateilla al-Shabaabin alueita ennen Somalian armeijan etenemistä. Taisteluissa, tai niiden seurauksena menehtyneiden ja haavoittuneiden määrästä ei ole tietoja.²⁷⁸
- Somalialaiset kommandojoukot ja AMISOM-joukot ajoivat tammikuun puolivälissä al-Shabaabin pois Bariren alueelta. Al-Shabaab joutui vetäytymään liittouman joukkojen onnistuneen sotilasoperaation seurauksena. Sen aikana al-Shabaabin raportointiin menettäneen taistelijoitaan kaatuneina. Järjestö kuitenkin palasi takaisin alueelle sen jälkeen kun liittouma vetäytyi sieltä tuntemattomasta syystä.²⁷⁹
- AMISOM-joukkojen raportointiin ampuneen helmikuun puolivälin jälkeen yli 20 kranaattia siviilien asuialueille Farhanen kylässä n. 7 kilometrin päässä Qoryooleyn kaupungista. Kyseinen alue on al-Shabaabin hallussa. Joidenkin kranaattien raportointiin osuneen koteihin, mutta uutislähteiden mukaan tulitus ei olisi aiheuttanut uhreja. AMISOM ei ole kommentoinut tapahtunutta toistaiseksi.²⁸⁰
- Yhdysvaltain erikoisjoukkojen, hävittäjien ja helikoptereiden tukemat Somalian armeijan kommandot pommittivat al-Shabaabin tukikohtia Omar Beeren (Ibrahim Ali Berre) alueella lähellä Tooratorowin (Tararow) kylää joulukuun alkupuolella (6.12.). Paikallisten asukkaiden mukaan tukikohtiin osui useita ohjuksia, mutta tietoa mahdollisista henkilövahingoista ei ollut saatavilla. Joidenkin tietojen mukaan iskussa otettiin kiinni

²⁷⁵ Shabelle News 2017 da)

²⁷⁶ Shabelle News 2016 n)

²⁷⁷ Shabelle News 2016 c)

²⁷⁸ Garowe Online 2017 bc)

²⁷⁹ Shabelle News 2017 n)

²⁸⁰ Shabelle News 2017 ap); Garowe Online 2017 u)

useita al-Shabaabin ulkomaalaisia komentajia. Somalian hallitus tai yhdysvaltalaisjoukot eivät ole kommentoineet väitteitä.²⁸¹

- Ilmapiirin kuvattiin olleen huhtikuun puolivälin jälkeen erityisen jännittynyt Qoryoleyin kaupungissa, kun viisi al-Shabaabin taistelijaa vapautettiin paikalliselta poliisi asemalta tuntemattomasta syystä. Kaupunkiin oli kokoontunut kymmeniä turvallisuusjoukkojen sotilaita, jotka vastustivat paikallista vapauttamisesta päättäneitä poliisi-päällikköä. Qoryoleyin alueen varakomissaarille uskolliset joukot olivat miehittäneet poliisiaseman estääkseen vankilassa vielä olevien al-Shabaabin sissien vapauttamisen. Paikallinen väestö pelkäsi tilanteen eskaloituvan.²⁸²

AMISOM-joukot ovat syylistyneet siviilien surmaamiseen toimiessaan Lower Shabelleen alueella:

- Ainakin kolmen siviilin kerrottiin saaneen surmansa joulukuun alkupuolella (3.12.) AMISOM-joukkojen siviilialueille tekemässä kranaattitulituksessa. Paikallisen asukkaana mukaan surmansa saaneiden joukossa oli kaksi lasta ja heidän isänsä. AMISOMia on syytetty toistuvasti siviilien tulituksesta alueella. AMISOM ei ole kommentoinut syytteitä.²⁸³
- Joulukuun lopulla AMISOM-joukkojen raportoitiin ampuneen kaksi siviiliä sen jälkeen, kun AMISOM-sotilassaattue joutui tienvarsipommihyökkäyksen kohteeksi KM-60 kohdalla.²⁸⁴
- Somalian viranomaiset syyttivät AMISOM-joukkojen surmanneen ainakin 11 siviiliä kahdessa eri välikohtauksessa viikonlopun aikana joulukuun puolivälissä. Ensimmäisessä AMISOM-joukkojen panssariajoneuvo ajoi muutamien asuntojen ylitse sotilassaattueen jouduttua tienvarsipommihyökkäyksen kohteeksi El-Wareegowin (el-Weregow) kylässä lähellä Markan kaupunkia. Yliajamaksi joutui äiti ja hänen neljä lastaan. Joidenkin lähteiden mukaan uhrin olisivat saaneet surmansa tulituksen seurauksena. Saman viikonlopun aikana AMISOM-joukot avasivat tulen pikkubussia vastaan lähellä Qoryoleyin kaupunkia. Ajoneuvon oletettiin olevan räjähdelaistissa lähestyvä itsemurhapommittaja. Tosiasiassa bussi oli vihanneslastissa. Tulituksen seurauksena kaikki autossa olleet kuusi ihmistä saivat surmansa. Heidän joukossaan oli naisia ja lapsia.²⁸⁵
- Ainakin kolmen ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja seitsemän haavoittuneen tammikuun lopulla (29.1.) Qoryoleyissa, kun AMISOM-joukot ampuivat kranatteja moskeijaan ja sen lähistöllä sijainneisiin asuintaloihin. Tulituksen arvioitiin olevan kosto al-Shabaabin edellisenä yönä paikalliseen tukikohtaan tekemästä hyökkäyksestä. Tulituksen uhrin olivat moskeijaan saapuneita siviileitä.²⁸⁶
- Uutislähteiden mukaan AMISOM-joukot surmasivat siviilin Afgoyessa tammikuun lopulla. AMISOM-sotilassaattue oli lähdössä Afgoyesta kohti Wanlaweynen kaupunkia,

²⁸¹ Radion Dalsan 2016 c); Shabelle News 2016 h)

²⁸² Shabelle News 2017 dg)

²⁸³ Shabelle News 2016 e)

²⁸⁴ Shabelle News 2016 aa)

²⁸⁵ VoA 2016 b); Shabelle News 2016 x)

²⁸⁶ Shabelle News 2017 ä); Garowe Online 2017 i)

kun kyydissä olleet sotilaat avasivat tulen jalankulkijaa kohden. Sotilaat ollettivat hänen olevan al-Shabaabin jäsen.²⁸⁷

Al-Shabaab on toteuttanut hallinta-alueillaan ruumillisia rangaistuksia ja teloituksen:

- Al-Shabaab amputoi maaliskuun puolivälissä kahdelta nuorelta mieheltä raajoja rangaistuksena varkauksista. Toiselta mieheltä amputoitiin vasen jalka ja oikea käsi, koska hän oli varastanut kahdesti. Toinen miehistä menetti oikean kätensä, koska hänen katsottiin varastaneen härän. Rangaistukset toteutettiin julkisessa tilaisuudessa Daruslamin kylässä Lower Shabellen maakunnassa.²⁸⁸
- Uutislähteiden mukaan al-Shabaab teloitti julkisesti 82-vuotiaan klaanin vanhemman **Osman Dinin** Awdheglen alueella. Maaliskuun puolivälin jälkeen toimeenpannun teloituksen syynä oli se, että teloitettu oli osallistunut Somalian parlamenttiedustajien valitesemiseen.²⁸⁹

Qoryoleyssa tapahtui pommi-isku siviilikohteessa:

- Silminnäkijöiden mukaan 6 siviiliä haavoittui Qoryoleyssa huhtikuun puolivälin jälkeen (21.4.), kun kauko-ohjattu pommi räjähti paikallisessa kahvilassa. Osa haavoituneista on kriittisessä tilassa. Iskun tekijöistä ja motiivista ei ole tarkempaa tietoa.²⁹⁰

Maakunnan alueella on esiintynyt klaanien välisiä jännitteitä:

- Ainakin yksi siviili sai surmansa ja kaksi sotilasta haavoittui helmikuun puolivälissä Somalian armeijan sotilaiden keskinäisessä välikohtauksessa ja siitä aiheutuneessa tulitaistelussa Wanlaweynen kaupungissa. Konfliktin taustalla oli klaanien välinen kostoisku. Klaanien välisten koston on raportoitu kiihtyneen kaupungissa viimeisten kuukausien aikana.²⁹¹
- Kahden klaanin väliset taistelut kiihtyivät Markan kaupungissa helmikuun lopulla. Klaanit taistelevat kaupungin vallasta. Taistelussa on saanut surmansa ainakin yksi ihminen. Taistelussa on käytetty myös tykistöä. Uutislähteiden mukaan paikallinen väestö on alkanut paeta kaupungista taistelujen leviämistä pelätessään. Valtataistelu on jatkunut strategisesti tärkeässä kaupungissa sen jälkeen, kun al-Shabaab syrjäytettiin sieltä vuonna 2012. Järjestö piti kaupunkia hallussaan n. 8 vuotta.²⁹²

Lower Shabellessa on toteutettu siviilihenkilöihin kohdennettuja salamurhia, joiden tekijäksi epäillään al-Shabaabia:

²⁸⁷ Shabelle News 2017 aa)

²⁸⁸ Garowe Online 2017 ak)

²⁸⁹ Shabelle News 2017 ca); Garowe Online 2017 ap)

²⁹⁰ Shabelle News 2017 do)

²⁹¹ Shabelle News 2017 ah)

²⁹² Shabelle News 2017 ba); Radio Dalsan 2017 g)

- Kaksi aseistautunutta miestä ampui huhtikuun puolivälin aikoihin Somalian parlamenttiedustajien valintaan osallistuneen klaanin vanhimman **Abdullahi Hussein Farahin** kotonaan Yaqbari-Weynen kylässä. Ampujat onnistuivat pakenemaan paikalta, mutta heidän oletetaan olleen al-Shababin jäseniä.²⁹³
- Paikallinen klaanin vanhin murhattiin huhtikuun puolivälin jälkeen Qoryooleyssa. Tekijöiden etsimiseksi Somalian armeijan sotilaat toteuttivat turvallisuusoperaation kaupungissa. Sotilaat pysäyttelivät autoja ja tekivät kotietsintöjä etsiessään murhasta epäiltyjä miehiä, jotka ovat edelleen karkuteillä. Murhasta epäillään al-Shabaabia.²⁹⁴
- Kaksi siviiliä ammuttiin kuoliaaksi huhtikuun lopulla Markan kaupungissa. Surmatut olivat paikallisia khat-kauppiaita ja heidät surmattiin koteihinsa. Murhasta epäillyt onnistuivat pakenemaan paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista, mutta heidän oletetaan kuuluvan al-Shabaabiin.²⁹⁵

3.7. Benadir - Mogadishu

Konfliktin osapuolet:

Mogadishussa tärkeimmät konfliktin osapuolet ovat:

- al-Shabaab
- Somalian armeija
- Somalian hallituksen turvallisuusjoukkoja kuten tiedustelupalvelu NISA:n joukot ja poliisi
- AMISOM-joukot, joista päävastuun kantavat ugandalaiset joukot
- Al-Shabaabista erkaantunut ISIS-mielinen ryhmittymä

Konfliktin luonne:

Tanskan maahanmuuttoviraston tuoreen raportin mukaan Mogadishu on jossakin määrin Somalian armeijan ja AMISOM-joukkojen hallinnassa. Al-Shabaabilla ei ole sotilastukikohtia Mogadishussa, mutta järjestö on soluttautunut sinne ja sen toiminta ulottuu pääkaupunkiin. Al-Shabaabin uhka on olemassa kaupungissa jatkuvasti. Mogadishussa on kaupunginosia, missä Somalian hallinnon läsnäolo on vähäinen tai sitä ei ole lainkaan. Yöaikaan puolet Mogadishusta on hallituksen kontrollin ulkopuolella. Ei ole varmaa tietoa siitä, mitkä aseelliset joukot kontrolloivat mitään kaupunginosaa öisin, mutta Mogadishun laitakaupungin katsotaan olevan al-Shabaabin kontrolloima. Vaikka al-Shabaabilla ei ole suoraa sotilaallista läsnäoloa kaupungissa, järjestö kerää silti veroja kaupungissa ja toimii oikeuden jakajana joissakin oikeuskiistoissa.²⁹⁶

Mogadishussa yleisen väkivallan uhka siviileille on korkea. Siviiliväestölle suurin riski on olla väärässä paikassa väärään aikaan ja joutua väkivallan sivulliseksi uhriksi. Mogadishussa tapahtuu usein siviiliuhreja vaativia iskuja, mutta siviili kohteisiin ilman korkean profiilin kohdet-

²⁹³ Goobjoog News 2017 v)

²⁹⁴ Garowe Online 2017 bs); Shabelle News 2017 dr)

²⁹⁵ Shabelle News 2017 ed)

²⁹⁶ DIS / DRC 2017, s. 11-12

ta kohdistetut terrori-iskut ovat epätavallisia. Al-Shabaab kuitenkin katsoo, että Somalian hallintoon ja kansainväliseen yhteisöön yhteydessä olevat siviilit ovat oikeutettuja kohteita.²⁹⁷

Myös poliittisesti motivoitunut klaanien välinen väkivalta ja rikollisuus synnyttävät väkivaltaa Mogadishussa. Tanskan maahanmuuttoviraston mukaan väkivallan taso pääkaupungissa on korkea ja erityisen haavoittuvia ryhmiä ovat vähemmistöklaanien edustajat ja maan sisäisesti siirtymään joutuneet, joilla ei ole mahdollisuutta klaanisuojaan. Myös yksinäiset naiset ilman sosiaalista turvaverkkoa ovat erityisen alttiita väkivallalle Mogadishussa.²⁹⁸

Seuranta-ajanjaksona Mogadishun turvallisuustilanne on ollut erittäin epävakaa. Somaliassa käytyjen vaalien aikana al-Shabaabin toiminta pääkaupungissa on lisääntynyt ja turvallisuusvälikohtausten määrä on kasvanut, kun järjestö on pyrkinyt luomaan entistä enemmän epävakautta terrorisoidakseen vaaleja. Pääkaupungissa vallinnut epävakaus on jatkunut myös vaalien jälkeen, joten turvallisuustilanteen heikkeneminen ei ole toistaiseksi ollut vain tilapäistä. Al-Shabaab on kyennyt toteuttamaan jatkuvasti iskuja siviili- ja sotilaskohteisiin ja se on lisännyt toimintakykyään etenkin kaupungin pohjoisosissa. Järjestö on tehnyt mittavia iskuja siviilikohteisiin ja toteuttanut useita vaaleihin kytkeytyviä kohdennettuja salamurhia. Somalian armeijan ja AMISOM-joukkojen vahvasta läsnäolosta ja vaaleihin liittyvistä mittavista turvatoimista huolimatta al-Shabaab on onnistunut tekemään iskuja myös tarkasti vartioiduilla alueilla kuten Mogadishun kansainvälisen lentokentän läheisyydessä.

ACLED:n mukaan Benadirin alueella raportoitiin seuranta-ajanjaksona yhteensä 266 turvallisuusvälikohtausta, joissa sai surmansa 381 ihmistä. Väkivalta kohdistui siviileihin 141 välikohtauksessa, joissa raportoitiin yhteensä 249 kuolonuhria eli 65 prosenttia kaikista kuolonuhreista. Lisäksi siviilejä on kuollut mahdollisesti myös muun tyyppisissä turvallisuusvälikohtauksissa sivullisina uhreina. Siviileihin kohdistuvasta väkivallasta alueella on vastannut useimmiten al-Shabaab.²⁹⁹ Tanskan maahanmuuttoviraston raportin mukaan iskujen määrä Mogadishussa on kaksinkertaistunut vuoden 2016 jälkimmäisellä puoliskolla verrattuna vuoden ensimmäiseen puoliskoon.³⁰⁰

Seuranta-ajanjaksona Mogadishussa on raportoitu yli 20 siviilikohteeseen suunnattua iskua, joista useimpien tekijänä on al-Shabaab. Iskut ovat olleet pääasiassa autopommeja, kranaatti-iskuja, räjähteitä ja itsemurhaiskuja kohteissa kuten hotelleissa, ravintoloissa, toreilla, asuinalueilla sekä hallintorakennusten ja lentokentän lähistöllä. Välikohtauksissa on raportoitu kuolleen ja haavoittuneen lukuisia siviilejä. Mittavimmissa yksittäisissä iskuissa on saanut surmansa ja loukkaantunut kymmeniä siviilejä. Torilla räjähtäneen autopommin raportoitiin surmanneen 39 henkeä ja haavoittaneen 40 ihmistä, joista valtaosa oli siviilejä. Al-Shabaabin toteuttamassa autopommi-iskussa Mogadishun satamassa kuoli lähteiden mukaan 22-30 ihmistä ja loukkaantui 23-50 ihmistä, joista useimmat olivat siviilejä. Al-Shabaab toteutti useampia tuhoisia iskuja hotelleihin. Räjähdysiskussa lentokentän lähellä sijaitsevasa hotellissa raportoitiin 20 kuolonuhria ja kymmeniä loukkaantuneita. Hallituksen edustajien suosimaan hotelliin suunnatussa itsemurhaiskussa haavoittui useita kymmeniä ja sai surmansa 28 ihmistä, joista yli puolet oli siviilejä. Hotelliin kohdistetussa autopommi-iskussa raportoitiin ainakin 10 kuolonuhria, joista useimmat olivat paikalla sattumalta olleita siviilejä. Lisäksi siviilikohteissa tapahtui useita pienempiä iskuja, joissa syntyi siviiliuhreja.

Siviilikohteiden lisäksi al-Shabaab on tehnyt toistuvia iskuja Somalian hallintoa tukevia joukkoja ja turvallisuusviranomaisia vastaan. Hallituksen sotilaat ja turvallisuusjoukot sekä niiden tukikohdat, tarkastuspisteet ja autosaattueet ovat olleet al-Shabaabin kranaatti-iskujen, it-

²⁹⁷ DIS / DRC 2017, s. 12-13

²⁹⁸ DIS / DRC 2017, s. 12-13

²⁹⁹ ACLED 2017

³⁰⁰ DIS / DRC 2017, s. 12

semurhaiskujen, autopommien ja tienvarsipommien kohteena. Etenkin Mogadishussa Somaliain hallituksen joukkoihin kohdistetuissa iskuissa kuolee ja loukkaantuu sotilaiden lisäksi myös siviilisiä siviiliuhreja, sillä pääkaupungissa turvallisuusjoukot liikkuvat jatkuvasti lähellä siviilikohteita. Välikohtauksissa on raportoitu ainakin 22 siviilisen siviilin kuolemantapausta, mutta tarkkaa tietoa siviilisten uhrien määrästä ei ole.

Mogadishussa on raportoitu myös al-Shabaabin ja hallituksen joukkojen välisiä taisteluita, mikä ei ole tavanomaista pääkaupungissa. Kaupungin pohjoisosissa raportoitiin osapuolten välisiä yhteenottoja, joissa raportoidaan haavoittuneen ainakin kaksi siviiliä. 20 al-Shabaabin taistelijan joukko kykeni toteuttamaan hyökkäyksen puolustusministeriön tukikohtaan, mikä kertoo järjestön toimintakyvystä pääkaupungissa. Lisäksi al-Shabaabista erkaantunut ISIS-mielinen ryhmittymä, jonka ei tiedetä toimineen aktiivisesti Mogadishussa, ilmoitti surmanneensa tiedustelupalvelun upseerin pääkaupungissa.

Hallituksen turvallisuusviranomaiset ovat vastanneet al-Shabaabin lisääntyneeseen toimintaan suorittamalla turvallisuusoperaatioita ja ratsioita pääkaupungissa. Eräässä ratsiassa viranomaiset pidättivät yli 100 al-Shabaabin tukemisesta epäiltyä nuorta miestä, joista 30 on edelleen pidätettyinä. Turvallisuusjoukkojen toiminnan on raportoitu johtaneen myös siviilien surmiin. Hallituksen sotilaiden ja turvallisuusjoukkojen on raportoitu surmanneen tahallisesti ainakin 10 siviiliä useissa eri välikohtauksissa. Mogadishussa on esiintynyt myös Somaliain hallintoa tukevien joukkojen sisäisiä yhteenottoja, joiden yhteydessä on raportoitu kuolleen yksittäisiä siviilisiä siviileitä ja haavoittuneen useita.

Mogadishussa on toteutettu kymmeniä kohdennettuja salamurhia ja murhayrityksiä, joiden kohteena on ollut Somaliain hallituksen ja turvallisuusjoukkojen edustajia, klaanivanhimpia ja korkean profiilin siviilihenkilöitä. Lisääntyneiden salamurhien taustalla ovat Somaliassa käydyt vaalit, sillä uhrien joukossa on monia klaanijohtajia ja klaanien vanhimpia, jotka ovat olleet mukana valitsemassa Somaliain parlamenttia. Useimpien murhien kohdalla tekijästä ei ole varmuutta, mutta on perusteltua olettaa al-Shabaabin olevan useimpien murhien takana, sillä järjestö on uhannut surmaavansa kaikki, jotka osallistuvat Somaliain vaaleihin. Salamurhat ja murhayritykset on toteutettu enimmäkseen ampumalla sekä räjähteillä. Eräässä tienvarsipommilla tehdyssä murhayrityksessä kuoli myös siviilinen siviili.

Benadirin alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Mogadishussa on tapahtunut toistuvasti siviilikohteisiin suunnattuja iskuja, joissa tekijänä on useimmiten al-Shabaab. Kaikkien iskujen tekijästä ei ole varmuutta:

- Al-Shabaab onnistui tekemään ison autopommi-iskun 11.12. Mogadishun sataman läheisyydessä sijaitsevalla parkkipaikalla. Iskussa sai surmansa ainakin 22 ihmistä ja 23 muuta haavoittui. Useimmat uhreista olivat siviileitä. Al-Shabaabin mukaan iskussa sai surmansa 30 ihmistä ja 50 muuta haavoittui.³⁰¹
- Ainakin kuuden ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja seiden muiden haavoittuneen joulukuun puolivälissä (15.12.) teehuoneen terassille kätketyn pommin räjähdyksessä Mogadishussa. Osa surmansa saaneista oli sotilaita, mutta kuolonuhrien sekä haavoittuneiden joukossa oli myös siviileitä. Joidenkin lähteiden mukaan iskussa olisi menehtynyt neljä siviiliä. Aiemmin samana päivänä poliisin tarkastuspisteellä suosittu Village-ravintolan läheisyydessä (lähellä kansallisteatteria, n. 500 metrin päässä presidentin virka-asunnosta) toteutussa autopommi-iskussa sai surmansa

³⁰¹ Shabelle News 2016 s); Shabelle News 2016 t)

autoa kuljettanut hyökkääjä. Iskun tekijä räjäytti pommein varustetun auton sen jälkeen kun iskun todennäköinen kohde eversti **Mohamed Dahir** oli saapunut Villageraviontolaan paikallisten toimittajien seurueessa. Dahir selvisi iskusta vammoitta, mutta kaksi hänen turvamiestään haavoittui lievästi. Haavoittuneiden joukossa oli lisäksi kaksi Radio Kulmiyen toimittajaa.³⁰²

- Pistoolein aseustautuneet tuntemattomat miehet ampuivat siviilin Bakaron torilla joulukuun alkupuolella. Tämän jälkeen ampujat pakenivat paikalta, eikä poliisi ehtinyt saada epäiltyjä kiinni. Teon tekijöistä ja motiiveista ei ole mitään tietoa. Al-Shabaabin tiedetään tehneen toistuvasti vastaavia iskuja.³⁰³
- Al-Shabaab ilmoitti olevansa vastuussa tammikuun alussa lentokentän lähellä sijaitsevalla tarkastuspisteellä toteutetuista kahdesta itsemurha-autopommi-iskusta. Ensimmäinen räjähdys mahdollisti toisen räjähtein lastatun auton tunkeutumisen tarkastuspisteen ohi. Se kuitenkin räjähti sitä vastaan avatun tulituksen seurauksena. Siinä ollut voimakkaampi räjähdelahti tuhosi osan lähellä sijaitsevasta Peace-hotellista, joka ilmeisesti oli iskun kohteena. Hotellissa on usein majoittuneena länsimaalaisia, Afrikan unionin ja hallituksen virkailijoita. Räjähdyskohdan lähistöllä sijaitsevat myös AMISOM-joukkojen päätukikohta sekä YK:n toimisto. Räjähdyksessä sai surmansa ainakin 20 ihmistä ja kymmenet haavoittuivat. Yksityiskohtaista tarkkaa tietoa siviiliuhrien lukumäärästä ei ollut saatavilla.³⁰⁴
- Päivä tuplapommi-iskun jälkeen (4.1.) kolmen ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja neljän haavoittuneen kun YK:n ajoneuvoon piilotettu pommi räjähti UNDP:n asuntolan läheisyydessä lähellä Mogadishun lentokenttää. Mikään ryhmä ei ole ilmoittanut iskun tekijäksi. Joidenkin tietojen mukaan räjähdyksessä ei saanut surmansa ketään, haavoittuneita sen sijaan olisi viisi. Heistä neljä oli ilmeisesti UNDP:n turvamiehiä ja yksi siviili.³⁰⁵ Joulukuun ja tammikuun alussa kiihtyneiden al-Shabaab -iskujen seurauksena poliisi toteutti tammikuun alkupuolella laajoja turvallisuusoperaatioita pääkaupungissa. Tarkempia yksityiskohtia operaation seurauksista ei ollut saatavilla.³⁰⁶
- Hallituksen sotilaiden käyttämää teehuonetta vastaan tehtiin kranaattihyökkäys tammikuun alkupuolella (7.1.) Tarabunkan risteyksen lähistöllä. Iskussa sai surmansa ainakin neljä ihmistä ja 17 muuta haavoittui. Turvallisuudesta vastaavat viranomaiset tekivät lähialueella ratsian seuraavan päivän aamuna ja pidättivät n. 20 ihmistä. Useimmat pidätetyistä olivat nuoria.³⁰⁷
- Tuntemattomat miehet heittivät tammikuun puolivälin jälkeen (18.1.2017) käsikranaatin paikallista hallintorakennusta kohdi Wardhigleyn kaupunginosassa. Iskusta ei aiheutunut henkilövahinkoja ja tekijöiden onnistui paeta paikalta. Teon vahvin epäilty on al-Shabaab.³⁰⁸
- Ainakin 28 ihmisen raportoitiin saaneen surmansa tammikuun puolivälin jälkeen pääkaupungissa sattuneessa itsemurhaiskussa. Yli puolet surmansa saaneista oli siviileitä. Lisäksi iskussa haavoittui useita kymmeniä ihmisiä. Heidän joukossaa oli mm.

³⁰² Reuters 2016 a); Shabelle News 2016 v); Garowe Online 2016 a); Radio Dalsan 2016 f)

³⁰³ Radion Dalsan 2016 d)

³⁰⁴ DW 2017 a); Garowe Online 2017 a); Shabelle News 2017 a)

³⁰⁵ Shabelle News 2017 b); World Bulletin 2017 a)

³⁰⁶ Shabelle News 2017 c)

³⁰⁷ Shabelle News 2017 e)

³⁰⁸ Shabelle News 2017 s)

seitsemän toimittajaa. Al-Shabaabin toteuttama hyökkäys kohdistui hallituksen virkailijoiden ja parlamenttiedustajien käyttämään Dayah-hotelliin, joka sijaitsee lähellä parlamenttitaloa Waberin kaupunginosassa. Islamistien taktikalle tyypillisellä tavalla hyökkäys alkoi kahdella pienen väliajoin hotellin portilla räjähtäneillä autopommeilla, jonka jälkeen al-Shabaabin asemiehet hyökkäsivät hotelliin sisään. Toinen pommi-isku toteutui kun paikalle oli saapunut turvamiehiä, pelastustyöntekijöitä ja toimittajia ensimmäisen räjähdysseurauksena. Turvallisuusjoukot ampuivat hyökkääjät hotellin sisällä käytyjen taisteluiden jälkeen.³⁰⁹

- Al-Shabaabin raportointiin ampuneen helmikuun alkupuolella viisi kranaattia lentokentälle, jonka läheisyydessä sijaitsevalla alueella oli parhaillaan menossa uuden presidentin valinta. Yksi kranaateista iskeytyi lähelle Jazeera-hotellia, vajaa kilometri äänestyspaikasta. Mahdollisista uhreista ei toistaiseksi ole raportoitu.³¹⁰
- Somalian presidentinpalatsi Villa Somalia joutui kranaattitulituksen kohteeksi helmikuun puolivälissä. Presidentinpalatsin lähistöllä räjähtäneistä viidestä kranaatista muutama osui lähistön asuinalueelle surmaten ainakin kolme siviiliä, joista kaksi oli lasta. Lisäksi useita muita haavoittui. Vaikkei tekijöistä ole tarkempaa tietoa, on perusteltua olettaa että tulituksen takana oli al-Shabaab.³¹¹
- Ainakin 39 ihmistä sai surmansa ja 40 muuta haavoittui pääkaupungissa sattuneessa autopommi-iskussa helmikuun puolivälin jälkeen. Isku tapahtui torilla Kawo-gudeyn alueella Wadajirin kaupunginosassa. Useimmat uhreista olivat torikauppiaita ja ostoksia tekeviä asiakkaita. Mikään ryhmä ei toistaiseksi ole ottanut vastuuta iskusta.³¹²
- Ainakin viisi ihmistä haavoittui kranaattitulituksessa Kawo-Gudeyn naapurustossa Wadajirin kaupunginosassa samana päivänä kun Somalian uusi presidentti **Mohamed Abdullahi Farmajo** astui virkaansa (22.2.). Yksi kranaateista osui asuinrakennukseen haavoittaen kahta lasta. Kranaatit osuivat samalle alueelle missä vain muutama päivä aiemmin räjähti autopommi, joka surmasi yli 40 ihmistä. Mikään ryhmä ei ole ottanut vastuuta kranaattitulituksesta, mutta on perusteltua olettaa, että sen takana on al-Shabaab.³¹³
- Somalian tiedustelupalvelun upseeri **Aden Abdullahi Isack** sai surmansa hänen autoonsa kätketyn pommin räjähdettyä maaliskuun alussa Dharkenleyn kaupunginosassa. Räjähdyksessä haavoittui kaksi muuta lähistöllä oleskellutta ihmistä. Pommin asentajasta ei uutislähteissä ole mainintaa.³¹⁴ Toisen lähteen mukaan pommi-iskussa surmansa saanut olisi ollut paikallisen Halgan-nimisen koulun opettaja. Lisäksi kaksi muuta paikalla ollutta siviiliä haavoittui. Räjähdys tapahtui Bo'alen torilla Dharkenleyn kaupunginosassa.³¹⁵
- Al-Shabaab ilmoitti ottavansa vastuun maaliskuun puolivälin (13.3.) aikoihin Wehliye-nimistä hotellia vastaan tehdystä autopommi-iskusta. Dabkan risteyksen lähistöllä sattuneessa pommi-iskussa sai surmansa ainakin 10 ihmistä, joista useimpien raportoidaan olleen paikalla sattumalta olleita siviileitä.³¹⁶ Samana päivänä pääkaupun-

³⁰⁹ Shabelle News 2017 w); LWJ 2017 a); Shabelle News 2017 z)

³¹⁰ Africa News 8.2.2017; VoA 2017 a)

³¹¹ Shabelle News 2017 ak); Garowe Online 2017 p)

³¹² Shabelle News 2017 aq); Shabelle News 2017 ar); UNSC 20.2.2017; Garowe Online 2017 r)

³¹³ Shabelle News 2017 ax); Mareeg.com 2017 f)

³¹⁴ Shabelle News 2017 bh)

³¹⁵ Goobjoog News 2017 g)

³¹⁶ Shabelle News 2017 br)

gissa sattui myös toinen autopommi-isku. Isku sattui General Dhegabadanin tukikoh-
taa vastaan Wadajirin kaupunginosassa ja sen yhteydessä sai surmansa ainakin
kolme ihmistä ja useita muita haavoittui. Ainakin osa uhreista oli siviileitä. Haavoittu-
neiden joukossa oli lapsia. Myös tästä iskusta epäillään al-Shabaabia.³¹⁷

- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat siviilin Suuq Bacadin alueella maa-
liskuun puolivälin jälkeen. Teon motiivista tai tekijöistä ei ole mitään tietoa.³¹⁸
- Autopommin räjähdys surmasi maaliskuun puolivälin jälkeen (24.3.) ainakin yhden ja
haavoitti kahta muuta ihmistä. Räjähtein lastattu auto räjähti Banooda-nimisen ravin-
tolan ja Nasa Hablod-hotellin välissä lähellä tarkoin vartioitua presidentinpalatsia
Bondheeren kaupunginosassa. Vastuun iskusta otti al-Shabaab.³¹⁹ Samana päivänä
Hodanin kaupunginosassa Sie Pianon alueella räjähti toinen autopommi, jonka seu-
rauksena 4 ihmisen raportoitiin haavoittuneen. Al-Shabaab ei ole ottanut vastuuta is-
kusta, mutta on perusteltua olettaa sen olevan myös tämän iskun takana.³²⁰
- Villa Somalian aluetta ja siellä sijaitsevaa presidentinpalatsia tulitettiin kranaateilla
maaliskuun lopussa. Kaksi kranaattia osui palatsialueelle ja useita muita osui palat-
sin lähistöllä Wardhigleyn alueella sijaitseviin asuinkortteleihin. Ainakin kahden siviilin
raportoitiin haavoittuneen kranaateista. Mikään ryhmä ei ole ottanut vastuuta isku-
ista.³²¹
- Ainakin kahdeksan ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja useiden muiden haa-
voittuneen huhtikuun alkupuolella (5.4.) autopommi-iskussa, joka tehtiin sisäisen tur-
vallisuuden ministeriön läheisyydessä sijaitsevaa kahvilaa vastaan Shanganin kau-
punginosassa. Kuolonuhreista useimmat olivat siviileitä. Räjädyksen kerrottiin tuhon-
neen ravintolan pahoin. Iskusta epäillään al-Shabaabia.³²² Vain muutama tunti edelli-
sestä ehti kulua, kun toinen roskakasoihin kätketty kauko-ohjattu pommi räjähti lähel-
lä Qatarin lähetystä KM-4 -risteyksen lähistöllä. Räjähdyksessä haavoittui käytettä-
vissä olevien tietojen mukaan neljä paikalle osunutta siviiliä. Myös tästä iskusta epäil-
lään al-Shabaabia.³²³
- Ainakin neljän siviilin raportoitiin saaneen surmansa ja viisi muuta haavoittui huhti-
kuun alkupuolella, kun neljä tuntemattomasta suunnasta ammuttua kranaattia räjähti
Wadajirin alueella. Toistaiseksi mikään ryhmä ei ole ottanut vastuuta tulituksesta. Al-
Shabaab on kuitenkin toteuttanut aiemmin vastaavia iskuja.³²⁴
- Oletettavasti al-Shabaabin taistelijat ampuivat kranaatteja Mogadishun lentokentän
suuntaan huhtikuun puolivälissä. Lähellä lentokenttää sijaitsevan el-Qalowin alueen
asukkaat kertoivat kuulleensa kranaattien räjähdyksiä n. kilometri lentokentästä poh-
joiseen. Somalian tiedustelupalvelun mukaan turvallisuusjoukot olivat surmanneet
kaksi hyökkääjää ja takavarikoineet pikkubussin, josta pidätettiin kaksi sissiä. Autos-
sa oli lisäksi kranaatinheitin. Kranaattitulituksessa sai ilmeisesti surmansa lähteistä

³¹⁷ Shabelle News 2017 bt); Shabelle News 2017 bu); Garowe Online 2017 ah)

³¹⁸ Shabelle News 2017bö)

³¹⁹ Shabelle News 2017 cf)

³²⁰ Radio Dalsan 2017 k)

³²¹ Shabelle News 2017 cm); Garowe Online 2017 ax)

³²² Shabelle News 2017 cs); Garowe Online 2017 aö); Goobjoog News 2017 r)

³²³ Shabelle News 2017 ct); Garowe Online 2017 bb)

³²⁴ Goobjoog News 2017 s); Shabelle News 2017 cx)

riippuen kaksi tai kolme ihmistä ja useita muita haavoittui. Joidenkin tietojen mukaan kranaatit olisivat haavoittaneet neljää ihmistä, joiden joukossa oli myös lapsia.³²⁵

- WFP:n humanitaarista apua kuljettanut autosaattue joutui tienvarsipommiiskun kohteeksi huhtikuun puolivälissä Wedowin kylän, eli KM-13 kohdalla pääkaupungin laitamilla. Kylä muodostuu maan sisällä siirtymään joutuineiden leireistä. Räjähdyksessä sai surmansa kaksi lasta. WFP:n työntekijät selvisivät iskusta ilmeisesti ilman vahinkoja. Al-Shabaab on ottanut vastuun iskusta ja sen mukaan WFP kärsi tappioita iskun seurauksena.³²⁶
- Ainakin viisi ihmistä sai surmansa ja seitsemän muuta haavoittui huhtikuun puolivälin jälkeen kranaattitulistuksessa Howlwadagin kaupunginosassa. Asuinalueille osuneista 2-3 kranaatista yksi iskeytyi Hassan Al Qaridin alakouluun Shanta-Geedin lähiössä, mikä surmasi neljä lasta ja opettajan ja haavoitti seitsemää muuta. Mikään ryhmä ei ole ilmoittanut ottavansa vastutan iskusta.³²⁷

Somalian hallintoa tukevia joukkoja ja turvallisuusviranomaisia vastaan on tehty useita iskuja, joiden tekijänä on useimmiten al-Shabaab. Kaikkien iskujen tekijästä ei ole varmuutta:

- Al-Shabaabin itsemurhapommittaja iski joulukuun puolivälin tuntumassa Siinka Dheerin alueella Mogadishun ulkopuolella armeijan tarkastuspistettä vastaan. Autopommin räjähdyksessä sai al-Shabaabin ilmoituksen mukaan ainakin yhdeksän ihmistä. Somalian armeijan ilmoituksen mukaan iskussa sai surmansa vain yksi sotilas. Mahdollisista siviiliuhreista ei ole tietoja.³²⁸
- Ainakin kahden siviilin ja yhden sotilaan raportoitiin saaneen surmansa joulukuun puolivälin jälkeen (22.12.) Black Sea -risteyksessä sattuneessa pommiräjähdyksessä. Kauko-ohjattu tienvarsipommi räjähti lähellä autotallia, jossa sijaitsi turvallisuusjoukkojen tukikohta. Tukikohtaan on tehty viimeisten viikkojen aikana useita iskuja. Sama talli toimi al-Shabaabin vihannestorille marraskuun lopulla tekemän pommiskun valmistelupaikkana ja turvallisuusjoukot ottivat sen haltuunsa iskun jälkeen.³²⁹
- Kaksi siviiliä sai surmansa ja useita muita haavoittui tammikuun puolivälissä kauko-ohjatun pommin räjähtäessä Ex-Control Baladin kohdalla. Iskun kohteena oli Somali-an turvallisuudesta vastaavat joukot. Mikään ryhmä ei ole ilmoittautunut tekijäksi, mutta siitä epäillään al-Shabaabia.³³⁰
- Yksi ihminen sai helmikuun alussa surmansa Shibisin alueella autoon kätketyn pommin räjähtäessä. Iskussa menehtyi autoa kuljettanut mies, joka työskenteli pääkaupungin satamassa. Lisäksi räjähdyksen lähistöllä sijainneella tarkastuspisteellä ollut poliisi haavoittui. Iskun syystä tai tekijöistä ei ole tietoja. Al-Shabaab on kuitenkin tehnyt vastaavia iskuja vastustajiksi kokemiaan henkilöitä ja hallituksen puolella työskenteleviä henkilöitä vastaan.³³¹

³²⁵ Garowe Online 2017 bk); Shabelle News 2017 dd); Goobjoog News 2017 x)

³²⁶ Shabelle News 2017 de); Shabelle News 2017 df)

³²⁷ Shabelle News 2017 dj); Garowe Online 2017 bm)

³²⁸ Shabelle News 2016 u)

³²⁹ VoA 2016 e)

³³⁰ Shabelle News 2017 k)

³³¹ Garowe Online 2017 k); Radio Dalsan 2017 d)

- Yhden ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja toisen haavoittuneen helmikuun puolivälissä KPP:n kaupunginosassa sattuneessa kranaattihyökkäyksessä. Oletettavasti al-Shabaabin sissit heittivät kranaatin kohden turvallisuusjoukkojen tarkastuspistettä. Lähistöllä ollut nainen sai surmansa ja hänen tyttärensä haavoittui pahoin kranaatin räjähdyksestä. Tekijöiden onnistui paeta paikalta.³³²
- Autoa kuljettanut itsemurhapommittaja sai surmansa ja neljä sotilasta haavoittui, helmikuun lopulla kun pommia kuljettaneen miehen autoa tarkastettiin tiesululla Ex-Controllin risteyksessä.³³³ Joidenkin lähteiden mukaan iskussa sai surmansa lisäksi kaksi siviiliä.³³⁴
- Jaalle Siyadin sotilasakatemia lähistölle ammuttiin maaliskuun puolivälin alla (11.3.) useita kranaatteja. Useita kranaatteja osui asuinalueelle sotilasakatemia lähistöllä. Alueella asuu AMISOM-joukkojen sotilaita. Kranaattitulituksen aiheuttamista mahdollisista henkilövahingoista ei uutislähteissä ole mainintaa. Iskusta epäillään al-Shabaabia, vaikka se ei toistaiseksi ole ottanut teosta vastuuta.³³⁵
- Ainakin 10 ihmistä sai surmansa autopommi-iskussa maaliskuun puolivälin jälkeen (21.3.) lähellä presidentinpalatsia. Itsemurhaiskijän kuljettama auto räjähti turvallisuusjoukkojen tarkastuspisteellä Kansallisteatterin kohdalla. Iskussa haavoittui lisäksi ainakin parikymmentä ihmistä, joista osa vakavasti. Surmansa saaneiden joukossa on ainakin 4 siviiliä. Al-Shabaab on ilmoittanut olevansa vastuussa iskusta.³³⁶
- Tunteamattomat aseistautuneet miehet surmasivat kaksi Somalian hallinnon turvallisuusjoukkojen sotilasta maaliskuun loppupuolella Bakaron torilla. Iskun tekijätä pakenivat paikalta. Heidän taustoistaan tai motiiveistaan ei ole tietoa. On perusteltua olettaa, että tekijänä on ollut al-Shabaab.³³⁷
- Kolme oletettavasti al-Shabaabiin kuulunutta miestä sai surmansa maaliskuun lopussa (28.3.) Warshaadahan kadun (Industrial Road) varrella, kun heidän piiloon laittamansa tienvarsipommi räjähti ennen aikojaan. Räjähdys sattui aamuyöstä. Iskun aiheuttamista muista henkilövahingoista ei ole tietoja.³³⁸
- Räjähtein varustettu itsemurhapommittaja iski Somalian armeijan tukikohtaa vastaan huhtikuun puolivälin tuntumassa Wadajirin kaupunginosassa. Armeijan univormuun pukeutunut itsemurhapommitaja räjäytti itsensä entisessä makeistehtaassa olevassa tukikohdassa surmaten ainakin 9 sotilasta, heidän joukossaan mm. kaksi everstiä. Al-Shabaab on ottanut iskusta vastuun.³³⁹
- Turvallisuudesta vastaavia joukkoja vastaan tehtiin käsikranaattihyökkäys huhtikuun puolivälin jälkeen turvallisuusjoukkojen ylläpitämällä tarkastuspisteellä Ali Bolayn alueella Waberin kaupunginosassa. Räjähdystä seurasi intensiivinen käsiaseiden tulitus. Mitään tietoja iskun mahdollisesti aiheuttamista henkilövahingoista ei ollut saatavilla. Myös iskun tekijästä ja motiivista ei ole tietoa.³⁴⁰

³³² Goobjoog News 2017 a)

³³³ Shabelle News 2017 bd)

³³⁴ Mareeg.com 2017 g)

³³⁵ Shabelle News 2017 bp)

³³⁶ Shabelle News 2017 cc); Garowe Online 2017 aq)

³³⁷ Shabelle News 2017 ck)

³³⁸ Radio Dalsan 2017 m)

³³⁹ Garowe Online 2017 bh); Goobjoog News 2017 t); Al-Jazeera 2017 a)

³⁴⁰ Shabelle News 2017 dh)

- Aseistautuneet miehet ampuivat huhtikuun puolivälin jälkeen (20.4.) kuoliaaksi kaksi Somalian armeijan sotilasta Bakaran torilla. Ampujat pysäyttivät sotilaiden auton Bakaran torin risteyksessä ja surmasivat sotilaat autoonsa. Ampujien onnistui paeta paikalta, eikä heidän taustoistaan ole tarkempaa tietoa. Heidän oletetaan kuuluvan al-Shabaabiin.³⁴¹
- Voimakas tienvarsipommi räjähti huhtikuun puolivälin jälkeen Somalian turvallisuusjoukkojen autosaattueen kohdalla Garas-balayn alueella Mogadishun ulkopuolella. Saattueessa oli mukana ulkomaalaisia hyväntekeväisyysjärjestöjen edustajia. Iskussa tuhoutui ainakin yksi ajoneuvo, mutta tarkempia tietoja mahdollisista henkilövahingoista ei ollut saatavilla.³⁴²
- Ainakin viiden Somalian armeijan sotilaan raportoitiin haavoittuneen pääkaupungissa sattuneissa kahdessa tienvarsipommi-iskussa huhtikuun puolivälin jälkeen (23.4.). Ensimmäisessä iskussa haavoittui kaksi sotilasta. Isku sattui tarkastuspisteellä Kawo-Gudeyn alueella Wadajirin kaupunginosassa. Muutamia tunteja myöhemmin tienvarsipommi räjähti Somalian tiedustelupalvelun ajoneuvon kohdalla Industrial Roadin varrella pääkaupungin pohjoisosassa. Räjähdyksessä haavoittui kolme sotilasta.³⁴³
- Aseistautuneet miehet surmasivat huhtikuun puolivälin jälkeen (23.4.) yhden sotilaan ja haavoittivat toista Bakaran torin tienristeyksessä. Alueen välittömästi sulkeneet turvallisuusviranomaiset pidättivät yhden ampujista. Tekijöitä epäillään al-Shabaabin kannattajiksi.³⁴⁴
- Oletettavast Somalian armeijan autosaattuetta vastaan tähdätty tienvarsipommi räjähti huhtikuun lopulla paikallisen minibussin kohdalla Mogadishussa Shabellen yliopiston kohdalla Garasbaleyn alueella. Räjähdyksessä sai surmansa ainakin kaksi ihmistä ja kolme muuta haavoittui. Pommin asettajaksi epäillään al-Shabaabia.³⁴⁵
- Somalian armeijan vastanimitetty ja tehtävän virallisesta vastaanottotilaisuudesta lähtenyt uusi komentaja **Mohamed Ahmed Jimale Irfid** selvisi huhtikuun alkupuolella täpärästi häntä vastaan tehdystä itsemurhaiskusta. Itsemurhaiskijä ajoi räjähtein varustetun autonsa komentajan autosaattueen vierelle puolustusministeriön läheisyydessä Daynilen kaupunginosassa. Räjähdyksessä tapahtui kuitenkin hieman väärään aikaan ja sen voima kohdistui lähellä olleeseen bussiin, joka tuhoutui täysin. Toistaiseksi ainakin 15 ihmisen on raportoitu saaneen surmansa ja 20 muun haavoittuneen. Surmansa saaneiden joukossa oli uutislähteiden mukaan 5 sotilasta. Kuolonuhrien määräm pelätään vielä nouseman, koska osalla haavoittuneista vammat ovat vakavat. Iskusta epäillään al-Shabaabia.³⁴⁶

Al-Shabaabin ja Somalian hallintoa tukevien joukkojen välillä esiintyi taisteluita pääkaupungissa:

³⁴¹ Shabelle News 2017 dn)

³⁴² Shabelle News 2017 dl); Garowe Online 2017 bn)

³⁴³ Garowe Online 2017 bt); Shabelle News 2017 du)

³⁴⁴ Garowe Online 2017 bt); Shabelle News 2017 du)

³⁴⁵ Shabelle News 2017 ee); Garowe Online 2017 ca)

³⁴⁶ Shabelle News 2017 cy); Garowe Online bf)

- Uutislähteiden mukaan Somalian turvallisuusjoukot ottivat maaliskuun puolivälissä Suqa Holahan alueella sijaitsevan vanhan tehtaan liepeillä kiivaasti yhteen al-Shabaabin sissien kanssa. Taisteluissa sai surmansa ainakin kolme al-Shabaabin sissiä. Turvallisuusjoukot surmasivat lisäksi al-Shabaabin Ja'far-nimellä tunnetun komentajan.³⁴⁷
- Al-Shabaabin n. 20 taistelijan suuruinen vahvasti aseistautunut ryhmä hyökkäsi pääkaupungin pohjoispuolella Deynilen kaupunginosassa puolustusministeriön tukikohtaan maaliskuun puolenvälin jälkeen (20.3.). Alueelta kuultiin useita kranaattiräjähdyksiä. Tukikohtaan on majoittunut useita Somalian armeijan ja AMISOM-joukkojen sotilaita. Kiivaaksi kuvattujen taisteluiden mahdollisista henkilövahingoista ei ole tarkkoja yksityiskohtaisia tietoja. Ainakin kahden siviilin raportoitiin haavoittuneen harhaluodeista.³⁴⁸

Mogadishussa on toteutettu kymmeniä kohdennettuja salamurhia ja murhayrityksiä, joiden kohteena on ollut hallituksen ja turvallisuusjoukkojen edustajia, klaanivanhimpia ja korkean profiilin siviilihenkilöitä. Kaikissa tapauksissa tekijästä ei ole varmuutta, mutta todennäköisesti murhien taustalla on al-Shabaab:

- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat joulukuun lopulla (29.12.) kuoliaaksi klaanijohtajan, joka osallistui Somalian uuden parlamentin edustajien valintaan. Tekijöiden onnistui paeta paikalta.³⁴⁹
- Somalian parlamentin ylähuoneenedustaja **Osman Mohamud Dufle** selvisi täpärästi helmikuun alussa häntä vastaan tehdystä murharityksestä. Häntä kuljettanutta autoa vastaan tehtiin kauko-ohjattu pommihyökkäys Talehin alueella Hodanin kaupunginosassa. Pommi räjähti kuitenkin hänen ajoneuvonsa ohitettua räjähdyspaikan. Kaksi hänen turvamiehistään haavoittui iskussa. Tekijöiden onnistui paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista. Iskusta epäillään kuitenkin al-Shabaabia.³⁵⁰
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat helmikuun puolivälissä useita laukuksia vastavalitun parlamentaarikon Muna Kayn virka-autoa kohden. Kay ei itse ollut autossa tulituksen aikana, mutta hänen kuljettajansa haavoittui pahoin.³⁵¹
- Somalian uutta parlamenttia valitsemassa ollut klaanijohtaja ammuttiin kuoliaaksi pääkaupungissa Hodanin kaupunginosassa helmikuun puolivälissä. **Bashiir Mohamed Ali** -nimisen klaanijohtajan ampui kaksi tuntemattomaksi jäänyttä miestä tämän ollessa palaamassa kotiinsa. Teon motiivi ja tekijät ovat tuntemattomia. Al-Shabaab uhkasi kuitenkin viime vuona surmaanvansa kaikki, jotka osallistuvat Somalian parlamentin valintaan.³⁵²
- Kaksi aseistautunutta miestä surmasi niinkään helmikuun puolivälissä **Muse Mohamud Roble** -nimisen klaanin vanhimman Wadajirin kaupunginosassa. Uhri oli juuri

³⁴⁷ Garowe Online 2017 aj)

³⁴⁸ Shabelle News 2017 cb); Garowe Online 2017 ap)

³⁴⁹ Shabelle News 2016 ad)

³⁵⁰ Garowe Online 2017 j)

³⁵¹ Radio Dalsan 2017 e)

³⁵² Goobjoog News 2017 b)

palaamassa moskeijasta kun murhaajat iskivät. Tekijät onnistuivat pakenemaan paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista paikalle.³⁵³

- Samaan aikaan Wadajirin autopommi-iskun (19.2.) kanssa pääkaupungissa jatkuivat salamurhat. Ensin kaksi aseistautunutta miestä ampui tunnetun klaanijohtajan Hamar Jadiidin alueella. Toisaalla taas paikallinen kauppias surmattiin tuntemattomien miestien toimesta liikkeeseensä entisen maatalousoppilaitoksen lähellä Mogadishun ja Afgoyen välisellä maantiellä. Teon tekijästä ja motiivista ei ole tietoa, mutta poliisilla on vahvat syyt epäillä al-Shabaabia.³⁵⁴
- Entisen Himan ja Heeb -paikallishallinnon puhemies ammuttiin kuoliaaksi helmikuun puolivälin jälkeen (18.2.) Hodanin kaupunginosassa. **Mohamed Omar Hagafey** Tuntemattomat aseistautuneet miehet surmasivat hänet autoonsa ampumalla ohiajavasta autosta. Samaan aikaan Somalian tiedustelupalvelun upseeri **Hassan Dheere** surmattiin vastaavalla tavalla el-Gabtan kaupunginosassa. Myös hänen turvamies sai surmansa iskussa.³⁵⁵ Al-Shabaab on ilmoittanut olevansa vastuussa murhista. Salamurhien määrän on uutisoitu olevan nousussa Somalian hallinnon uudistuessa.³⁵⁶
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet surmasivat tunnetun klaanijohtajan **Abdi Ali Ibrahim**in tämän kodissa Hamar Jajabissa. Ibrahim oli valitsemassa Somalian uutta parlamenttia. Vaikka murhan tekijäksi ei ole toistaiseksi ilmoittautunut mikään ryhmä, on tekijöinä mitä ilmeisimmin al-Shabaab.³⁵⁷
- Al-Shabaabin kannattajat surmasivat Somalian tiedustelupalvelun korkea-arvoisen upseerin **Mohamed Omarin** tämän palatessa moskeijasta Hamar-Jajabin alueella helmikuun lopulla (25.2.). Surmaajien onnistui paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista.³⁵⁸
- Somalian hallituksen virkailija **Abdirahman Afleershe** sai surmansa helmikuun lopulla tehdyssä pommi-iskussa Waberin kaupunginosassa. Afleershe sai surmansa kun hänen autoonsa asennettu pommi räjähti lähellä entistä UNICEFin päämajaa. Iskun tekijästä ei toistaiseksi ole tietoa, mutta al-Shabaab on tunnetusti toteuttanut useita vastaavia iskuja pääkaupungissa.³⁵⁹
- Somalian armeijan komentaja **Adan Rufle** selvisi täpärästi häntä vastaan tehdystä murhayrityksestä helmikuun lopulla Nastehon alueella pääkaupungissa. Murhayrityksen tekijöistä ei ole tarkempaa tietoa.³⁶⁰
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet surmasivat helmikuun lopulla parlamentin puhemiehen toimistossa työskennelleen virkailijan ja entisen parlamenttiedustajan **Abdulkadir Mursal Saladin** (Abdikadir Qassim) Dharkenleyn kaupunginosassa. Tekijät onnistuivat pakenemaan murhan jälkeen paikalta. Varmuutta tekijöistä ei ole, mutta paikalliset virkailijat olettavat tekijän olleen al-Shabaab.³⁶¹

³⁵³ Shabelle News 2017 aj); Garowe Online 2017 q); Radio Dalsan 2017 f)

³⁵⁴ Shabelle News 2017 as)

³⁵⁵ Shabelle News 2017 an)

³⁵⁶ Shabelle News 2017 ao); Garowe Online 2017 t)

³⁵⁷ Shabelle News 2017 au)

³⁵⁸ Shabelle News 2017 aa); Garowe Online 2017 y)

³⁵⁹ Shabelle News 2017 bf)

³⁶⁰ Shabelle News 2017 bg)

³⁶¹ Shabelle News 2017 bc); Goobjoog News 2017 e)

- Tuntemattomat aseistautuneet miehet surmasivat maaliskuun alkupuolella tunnetun klaanijohtajan **Abdullahi Kabo-weynen** Mogadishyn pohjoispuolella. Abdullahi Kabo-weyne osallistui Somalian parlamentin jäsenten valintaan muutamia viikkoja aiemmin. Salamurhan tekijöistä ei ole mitään tietoa.³⁶²
- Oletettavasti al-Shabaabin asemiehet surmasivat Yaqshidin kaupunginosan virkailijan Hassan Mohamed Takowin maaliskuun alkupuolella (9.3.) Sahanin alueella. Salamurhan tekijät onnistuivat kuitenkin pakenemaan paikalta.³⁶³
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet surmasivat maaliskuun alkupuolella (8.3.) Somalian tiedustelupalvelun upseerin. Upseeri ammuttiin Dharkenleyn kaupunginosassa ja murha oli jo kolmas pääkaupungissa kahden päivän sisällä, joka kohdistuu Somalian hallinnon virkailijoihin. Silminnäkijöiden mukaan kaksi aseistautunutta miestä pakeni paikalta ennen turvallisudesta vastaavien joukkojen saapumista paikalle. Teosta epäillään al-Shabaabia.³⁶⁴
- Lontoosta käsin toimivan somalialaisen uutiskanavan Universal tv:n toimittajaa vastaan tehtiin maaliskuun puolivälin aikoihin pommi-isku. Toimittaja **Abdihamid Mohamed Karzay** haavoittui vaikeasti kun hänen autoonsa asennettu pommi räjähti Hamar Waynen kaupunginosassa hänen ollessaan matkalla kodistaan töihin. Pommin asentajasta ei ole toistaiseksi tarkempaa tietoa. Somalia on yksi vaarallisimmista työskentely-ympäristöstä toimittajille.³⁶⁵
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet surmasivat maaliskuun puolivälissä (14.3.) klaanin vanhimman, joka osallistui uuden parlamentin valintaprosessiin. **Ibrahim Ali Elmi "Khanas"** -niminen mies ammuttiin Bakaran torilla. Ampujat pakenivat paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista. Mikään ryhmä ei ole ilmoittautunut murhan tekijäksi, mutta on perusteltua olettaa sen tekijä on al-Shabaab.³⁶⁶
- Todennäköisesti al-Shabaabiin kuuluvat aseistautuneet miehet surmasivat klaanin vanhemman **Muheydin Amadin** maaliskuun puolivälin jälkeen (21.3.) Yaqshiidin kaupunginosassa. Amadi osallistui Somalian uuden parlamentin valintaprosessiin.³⁶⁷
- Oletettavasti al-Shabaabin aseistautuneet sissit surmasivat ohiajavasta autosta Wadajirin kaupunginosa-hallinnon sihteerin **Abdirahman Alasowin** ja tämän kaksi henkivartijaa maaliskuun loppupuolella (25.3.). Heidät surmattiin autoonsa Wadajirin kaupunginosassa Korotadan risteyksessä lähellä Mogadishun lentokenttää. Pääkaupungin turvallisuustilanteen raportoidaan heikentyneen viimeisten parin viikon aikana.³⁶⁸
- Pääkaupungissa tehtiin maaliskuun viimeisenä sunnuntaina kaksi epäonnistunutta murhayritystä autopommeilla. Ensimmäisessä iskussa hallinnossa työskentelevä virkamies yritettiin surmata autoon kätkeyllä kauko-ohjattavalla pommilla Dabkan risteyskohdan lähellä. Virkamies onnistui kuitenkin välttämään räjähdysketjun. Toisessa Dharkenleyn kaupunginosassa tehdyssä pommi-iskussa yritettiin surmata klaaninvanhin,

³⁶² Shabelle News 2017 bm)

³⁶³ Garowe Online 2017 ac)

³⁶⁴ Goobjoog News 2017 h); Garowe Online 2017 af)

³⁶⁵ Shabelle News 2017 bq)

³⁶⁶ Shabelle News 2017 bv); Garowe Online 2017 ag)

³⁶⁷ Garowe Online 2017 ap).

³⁶⁸ Garowe Online 2017 at); Shabelle News 2017 cg)

joka oli mukana valitsemassa uutta parlamenttia. Mikään ryhmä ei ole ottanut vastuuta pommi-iskuista, mutta on perusteltua olettaa al-Shabaabin olevan niiden takana. Kummassakaan iskussa ei tietävästi sattunut henkilövahinkoja.³⁶⁹

- Maaliskuun loppupuolella tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat kuoliaaksi ulkoministeriössä työskennelleen virkamiehen. Uhrin veli on kansanedustajana uudessa parlamentissa. Murha tehtiin Ali Boolayn torilla Waaberin kaupunginosassa. Mikään ryhmä ei toistaiseksi ole ilmoittanut iskun tekijäksi.³⁷⁰
- Oletettavasti al-Shabaabin sissit surmasivat maaliskuun lopussa (29.3.) Somalian armeijan upseerin Waberin alueella. Tekijät onnistuivat pakenemaan paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista.³⁷¹
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet surmasivat huhtikuun alussa naiskauppiaan **Halima Abdi Haylen** Wardhigleyn kaupunginosassa sijaitsevalla Siinayn torilla. Hayle oli hyvin tunnettu, joka on asunut kaupunginosassa vuosikymmeniä. Salamurhan syy ja tekijät ovat tuntemattomia.³⁷²
- Neljä armeijan korkea-arvoista upseeria haavoittui huhtikuun alussa el-Tusbahlen alueella, kun upseereja kohti puolustusminiesteriötä kuljettanutta autoa tulitettiin ohiajavasta toisesta autosta. Asemiehiä kuljettanut auto pakeni paikalta. Mikään ryhmä ei ole ilmoittanut iskun tekijäksi.³⁷³
- Somalian hallituksen työntekijän autoon asenettu pommi räjähti huhtikuun puolenvälin aikoihin (10.4.) Hamarweynen kaupunginosassa. Opetusministeriössä työskennellyt henkilö sai räjähdyksessä surmansa.³⁷⁴
- Oletettavasti al-Shabaabiin kuuluvat kaksi aseistautunutta miestä surmasi huhtikuun puolivälissä merkittävän klaanin vanhemman pääkaupungissa. Tekijät pakenivat surmatyön jälkeen paikalta. Tarkkaa tietoa tekijöistä ja heidän motiiveistaan ei ole. On kuitenkin oletettavaa, että tekijänä oli al-Shabaab.³⁷⁵
- Reuterille työskentelevä somalialainen valokuvaaja selvisi huhtikuun puolivälin jälkeen täpärästi häntä vastaan tehdystä pommi-iskusta. Valokuvaajan autoon kätkeyty kauko-ohjattu pommi räjähti kun valokuvaaja itse oli käymässä kaupassa Benadir-risteyksessä. Murhayrityksen tekijästä ja motiivista ei ole tarkempaa tietoa. Uutislähteissä ei myöskään ollut mainintaa siitä, aiheuttiko keskustan alueella räjähtänyt pommi henkilövahinkoja sivullisille.³⁷⁶
- Oletettavasti al-Shabaabiin kuuluvat aseistautuneet miehet surmasivat huhtikuun puolivälin jälkeen (24.4.) korkea-arvoisen poliisiupseerin kahvilassa Huriwan kaupunginosassa. Tekijöiden onnistui paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista.³⁷⁷

³⁶⁹ Shabelle News 2017 ch)

³⁷⁰ Radio Dalsan 2017 l)

³⁷¹ Goobjoog News 2017 i)

³⁷² Goobjoog News 2017 p)

³⁷³ Shabelle News 2017 cr)

³⁷⁴ Shabelle News 2017 cz)

³⁷⁵ Goobjoog News 2017 w)

³⁷⁶ Shabelle News 2017 dq)

³⁷⁷ Shabelle News 2017 dw)

- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat huhtikuun lopulla kuoliaaksi Somali-
an tiedustelupalvelun korkea-arvoisen upseerin. Kenraali **Mohamud Hajji Ali** sur-
mattiin kotinsa lähistöllä Shibisin kaupunginosassa Mana-Boliyon risteyksessä. Teki-
jöiden onnistui paeta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista.³⁷⁸
- Somalian parlamentin jäsen **Mohamed Abukate** selvisi huhtikuun lopussa häntä
vastaan tehdystä murhayrityksestä. Parlamentaarikon autoa vastaan tehtiin tienvar-
sipommi-isku lähellä hänen kotiaan Talehin alueella Hodonin kaupunginosassa, min-
kä seurauksena Abukate, kaksi hänen turvamiestään ja paikalle osunut siviili haavoit-
tuivat. Iskusta epäillään al-Shabaabia.³⁷⁹

Somalian hallinnon turvallisuusviranomaiset ovat suorittaneet turvallisuusoperaatioita pää-
kaupungissa:

- Somalian tiedustelupalvelun NISAn mukaan sen sotilaat ovat tehneet terrorismin
vastaisen operaation pääkaupungissa joulukuun alussa (1.12.) saatuaan tietoa mah-
dollisesta autopommi-iskusta. Operaation yhteydessä NISA tutki mm. entisen sota-
herran **Musse Suudi Yallahowin** omistaman autotallin Wadajirin kaupunginosassa
saatuaan vinkin epäilyttävästä ajoneuvosta. Vastaavanlaisia ratsioita on kaupungis-
sa useita sen jälkeen kun Waberin alueella sattui vakava autopommi-isku marras-
kuussa, minkä yhteydessä sai surmansa yli 20 ihmistä, joista useimmat olivat siviilei-
tä, ja useita muita haavottui.³⁸⁰
- Ainakin 100 ihmistä pidätettiin huhtikuun alussa Mogadishussa toteutetussa turvalli-
suusoperaatiossa. Operaatio liittyi muutamia päiviä aiemmin toteutettuihin salamur-
hiin. Turvallisuudesta vastaavat viranomaiset tekivät kotietsintöjä Howlwadagin ja
Wardhigleyn kaupunginosissa ja pidättivät epäilyttävinä pitämiään ja al-Shabaabin
tukemisesta epäilemiään nuoria miehiä. Pidätetyistä vapautettiin suurin osa kuuluste-
lujen jälkeen, mutta 30 epäiltyä pysyy edelleen pidätettynä.³⁸¹

Somalian hallintoa tukevat joukot ja turvallisuusviranomaiset ovat syylistyneet siviilien sur-
maamiseen ja siviileihin kohdistuneisiin oikeudenloukkauksiin:

- Ainakin kaksi ihmistä sai surmansa joulukuun lopulla Wadajirin kaupunginosassa,
kun poliisi avasi tulen kahta liikemiestä kohti. Liikemiesten ja poliisin välillä oli synty-
nyt kiistaa verojen maksamisesta. Lisäksi tulituksessa haavoittui useita muita paikalla
olleita. Somalian turvallisuusjoukot saapuivat paikalle ja pidättivät poliisin. Vastaavat
siviilien surmat ovat kiihtyneet Mogadishussa viimeisten kuukausien aikana, kun tur-
vallisuusjoukot yrittävät palauttaa lain ja järjestyksen pääkaupunkiin.³⁸²
- Yhden siviilin raportoitiin saaneen surmansa helmikuun alussa Bakaran risteyksessä,
kun Somalian armeijan sotilas avasi tulen bussia kohden. Surmansa saanut henkilö
oli bussin kuljettaja. Samaan aikaan Yaqshidin kaupunginosassa useampi aseistau-
tunut mies armeijan univormussa sai surmansa, kun paikalliset aseistautuneet asuk-

³⁷⁸ Shabelle News 2017 dā); Garowe Online 2017 bā)

³⁷⁹ Garowe Online 2017 bö)

³⁸⁰ Shabelle News 2016 b)

³⁸¹ Garowe Online 2017 āā)

³⁸² Shabelle News 2016 ab)

kaat saivat heidät kiinni kesken ryöstön. Tarkempia tietoja uhrien lukumäärästä tai taustoista ei uutislähteissä mainittu.³⁸³

- Ainakin yksi ihminen sai surmansa ja toinen haavoittui helmikuun puolivälissä, kun Somalian armeijan univormuun pukeutuneet miehet ryöstivät kaupan Dharkenleyn kaupunginosassa. Tekijät onnistuivat pakenemaan paikalta. Aseelliset hyökkäykset paikallista siviiliväestöä kohtaan ovat lisääntyneet viimeisten kuukausien aikana pääkaupungissa. Useimmiten univormupuikuisten miesten aseelliset hyökkäykset tapahtuvat Dharkenleyn ja Wadajirin kaupunginosissa.³⁸⁴
- Somalian turvallisuusjoukkojen sotilaiden raportointiin surmanneen neljä siviiliä kolmessa eri tilanteessa maaliskuun lopulla pääkaupungissa. Somalian tiedustelupalvelun virkailija ampui ulkomaille lähdössä olevan naisen Aden Adden lentokentällä lyhyen riidan päätteeksi. Hetkeä myöhemmin somalialainen poliisi avasi tulen bussia kohden Danwadagtan alueella lähellä lentokentän lähellä. Alueen turvallisuusjärjestelyt olivat tiukat presidentin lähtien samoihin aikoihin ulkomaille. Kolmannessa tapauksessa kaksi nuorukaista sai surmansa ja muutamia muita haavoittui, kun sotilas avasi tulen jalkapalloa seuraamaan kokoontunutta yleisöä kohden Dharkenleyn alueella. Syy tulitukseen ei ole tiedossa. Kaikissa tapauksissa surmatyön tehneet sotilaat onnistuivat pakenemaan paikalta.³⁸⁵
- Kaksi presidentin turvallisuudesta vastaavaa sotilasta surmasi huhtikuun puolivälissä aseettoman siviilin Hamar Jajabin kaupunginosassa. Ampumisesta epäillyt sotilaat pidätettiin. Surmatyön motiivista ei uutislähteissä ollut mainintaa.³⁸⁶
- Neljän siviilin raportointiin haavoittuneen huhtikuun puolivälin jälkeen Mogadishun ulkopuolella Elasha Biyahassa, kun AMISOM-joukkojen ajoneuvo törmäsi kuorma-autoon. Törmäyksen jälkeen AMISOM-sotilaat avasivat tulen paikalla liikkunutta bussia vastaan haavoittaen siinä matkustaneita ihmisiä. Haavoittuneiden joukossa oli myös naisia.³⁸⁷
- Hallituksen sotilaat ampuivat epäilyttävää ajoneuvoa kuljettaneen miehen huhtikuun lopulla Wadajirin kaupunginosassa. Kuljettaja ei noudattanut sotilaiden pysäytyskehoituksia, jonka jälkeen sotilaat avasivat tulen ajoneuvoa kohti. Ajoneuvo oli matkalla AMISOM-tukikohtaan. Uutislähteissä ei ole mainintaa siitä, oliko ajoneuvossa räjähteitä tai aseita.³⁸⁸

Somalian hallituksen turvallisuusjoukkojen keskuudessa on esiintynyt sisäisiä jännitteitä:

- Tunnetun somalialaisen professorin Abdi Ismail Samatarin mukaan somaliarmeijan sotilaiden maksuttomat palkat ovat syynä al-Shabaabin iskun kasvaneelle määrälle Mogadishussa. Al-Shabaabin vastaan taistelevien sotilaiden palkkojen maksuun varatut rahat on käytetty hallituksessa mukana olevien presidentinvaalikampanjointiin. Tämä näkyy al-Shabaabin iskujen määrässä.³⁸⁹

³⁸³ Shabelle News 2017 ab)

³⁸⁴ Mareeg.com 2017 c)

³⁸⁵ Garowe Online 2017 av)

³⁸⁶ Shabelle News 2017 db)

³⁸⁷ Shabelle News 2017 di)

³⁸⁸ Goobjoog News 2017 z)

³⁸⁹ Shabelle News 2017 a)

- Somalian armeijan sotilaat avasivat useita tiesulkuja ja pakottivat useita liikkeitä sulkemaan ovensa maaliskuun puolivälin tuntumassa, koska heidän palkkansa oli ollut maksamatta 15 kuukauden ajalta. Vakavimmin tyytymättömien sotilaiden toiminnasta kärsivät KM4:n ja Makka al Mukaraman alueet.³⁹⁰
- Radio Shabellen toimittaja haavoittui lievästi maaliskuun puolivälissä, kun kaksi Somalian armeijaan kuuluvaa ryhmää selvitteli aseiden avulla välejä kesken Hodon kaupunginosan komissaarin pitämää tiedotustilaisuutta Tarabunkan risteyksessä. Sotilaan riitelivät siitä, voidaanko alueella oleva hökkelikylä tuhota. Ammuskeluksi eskaloituneessa yhteenotossa haavoittui lisäksi toinen henkilö.³⁹¹
- Somalian armeijan sotilaiden ja maan tiedustelupalvelun sotilaiden raportointiin otta-
neen huhtikuun puolivälissä (9.4.) yhteen Tarabunkan risteyksen läheisyydessä Ho-
danin kaupunginosassa. Yhteenotto sai alkunsa kun tiedustelupalvelun sotilaat aloit-
tivat turvallisuusoperaation alueella. Paikallisessa tukikohdassa oli majoittuneena
Yhdistyneiden Arabiemiraattien kouluttamat somalialaiset erikoisjoukot, jotka vastus-
tivat operaatiota. Tulitaistelun mahdollisista henkilövahingoista ei ole tietoja.³⁹²
- Ainakin viiden ihmisen raportointiin saaneen surmansa ja useiden muiden haavoittu-
neen huhtikuun lopulla Seyapinon alueella Hodanin kaupunginosassa sijaitsevan to-
rin lähistöllä, kun Somalian armeijan sotilaat selvittivät aseiden avulla keskinäisiä vä-
lejä. Yhteenoton syy on epäselvä. Surmansa saaneiden joukossa oli torikauppiaita
ja haavoittuneiden joukossa paikalle sattumalta osuneita ohikulkijoita.³⁹³

Al-Shabaabin ISIS-mielinen ryhmittymä ilmoitti surmanneensa tiedustelupalvelun upseerin Mogadishussa:

- ISIS ilmoitti surmanneensa yhden Somalian tiedustelupalvelun upseeri maaliskuun
lopussa (28.3.) Yaqshidin kaupunginosassa. ISIS-järjestön toiminta on toistaiseksi ol-
lut hyvin vähäistä Somaliassa.³⁹⁴

3.8. Middle Shabelle

Konfliktin osapuolet:

Middle Shabellen maakunnan alueella tärkeimmät konfliktin osapuolet ovat kesän ja syksyn 2016 aikana olleet:

- al-Shabaab
- Somalian armeija
- AMISOM-joukot, joista päävastuun kantavat burundilaiset sotilaat
- paikalliset klaanit

³⁹⁰ Shabelle News 2017 br)

³⁹¹ Shabelle News 2017 bā)

³⁹² Garowe Online 2017 bg)

³⁹³ Garowe Online by)

³⁹⁴ Goobjoog News 2017 k)

Konfliktin luonne:

Middle Shabellen maakunnan alueella turvallisuustilanne on epävakaa. Alueella epävakautta on aiheuttanut ensisijaisesti al-Shabaabin taistelu Somalian hallintoa vastaan, mutta järjestön väkivalta on kohdistunut myös siviileihin. Alueella raportoiduista turvallisuusvälikohtauksista suurin osa liittyy al-Shabaabin toimintaan.

ACLED:n mukaan Middle Shabellen alueella raportoitiin seuranta-ajanjaksona yhteensä 74 turvallisuusvälikohtautta, joissa sai surmansa 142 ihmistä. Väkivalta kohdistui siviileihin 17 välikohtauksessa, joissa raportoitiin yhteensä 13 kuolonuhria eli vajaa kymmenesosa kaikista kuolonuhreista. Lisäksi siviilejä on menehtynyt mahdollisesti myös muun tyyppisissä turvallisuusvälikohtauksissa sivullisina uhreina. Siviileihin kohdistuvasta väkivallasta maakunnan alueella ovat vastanneet useimmiten Somalian armeija ja tunnistamattomat aseelliset ryhmät.³⁹⁵

Al-Shabaab on tehnyt maakunnan alueella toistuvasti iskuja Somalian hallintoa tukevia joukkoja vastaan. Iskut ovat keskittyneet etenkin Mahadayn kaupungin lähialueille, missä on raportoitu hyökkäyksiä ja useita tienvarsipommi-iskuja hallituksen joukkoja vastaan. Iskujen uhrin olleet pääasiassa hallituksen sotilaita, mutta ainakin kahden siviilin raportoitiin saaneen surmansa tielle asetetun miinan räjähdyksessä Mahadayn lähellä. Jowharissa lapsi kuoli ja äiti haavoittui poliisiasemaan suunnatussa kranaatti-iskussa.

Al-Shabaab vahvisti asemiaan Middle Shabellessa ottamalla haltuunsa Mahadayn lähellä sijaitsevan el-Barafin kaupungin Somalian hallintoa tukevien joukkojen poistuttua sieltä. Al-Shabaab ja Somalian armeija olivat käyneet aikaisemmin taisteluita kaupungissa. Valtauksen seurauksena kaupungin asukkaiden pelätään olevan al-Shabaabin koston kohteena. Maakunnan alueella al-Shabaabin väkivalta on kohdistunut myös siviileihin. Al-Shabaab tuhlasi siviilejä kuljettanutta pikkubussia Mahadayn lähellä, minkä seurauksena neljä haavoittui. Al-Shabaabin epäillään toteuttaneen pommi-iskun siviilikohteessa Buranen kaupungissa, kun ainakin seitsemän siviiliä haavoittui räjähdyksessä sotilaiden suosimalla teehuoneella. Jowharissa HirShabellen osavaltion paikallisparlamentin valintaan osallistunut klaanin vanhin yritettiin murhata käsikranaatilla, mutta välikohtauksessa menehtyi hänen henkivartijansa ja yksi siviili.

Somalian hallintoa tukeva liitto on aloittanut Hirshabellen osavaltioissa Antilope-operaation, jonka tavoitteena on avata tärkeimmät avustusoperaatioiden käyttämät maantieteyhteydet osavaltion alueella. AMISOM-joukkojen al-Shabaabin vastaisessa operaatiossa Mahadayn lähellä sai surmansa ainakin kaksi siviiliä, kun osa järjestön tukikohtiin suunnatuista kranaateista osui asuinalueelle.

Balcadin seudulla epävakautta on aiheuttanut kahden klaanin välinen konflikti laidunten ja kaivojen käytöstä. Klaanien välisissä taisteluissa Jameca Misrin kylässä on raportoitu ainakin 4 kuolonuhria ja useita loukkaantuneita, joista enemmistö on klaanien asejoukkojen taistelijoita. Yhteenotoissa kylän rakennuksia sytytettiin palamaan ja satoja kyläläisiä joutui jättämään kotinsa ja etsimään suojaa muualta.

Middle Shabellen alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaab on tehnyt toistuvasti hyökkäyksiä Somalian hallintoa tukevien joukkojen tukikoh-
tia ja sotilassaattueita vastaan:

³⁹⁵ ACLED 2017 c); ACLED 2016

- Al-Shabaab väitti joulukuun alkupuolella surmanneensa ainakin 3 Somaliان armeijan sotilasta armeijan tukikotaan Wararaxleeyn kylässä tehdyssä iskussa. Kylä sijaitsee n. 5 kilometriä Jowharista. Tiedolle ei saatu vahvistusta luotettavista lähteistä. Al-Shabaab on kuitenkin tehnyt toistuvasti vastaavanlaisia iskuja Jowharin alueella.³⁹⁶
- Uutislähteiden mukaan AMISOM-joukkojen sotilassaattuetta vastaan tehtiin kauko-ohjattu pommi-isku joulukuun puolivälissä Mahadayn lähistöllä. Saattue oli matkalla Biyo Addesta (Biyo Cadale) Mir Tuugoon (Mirirtigo). Iskussa käytettiin kahta pommia, jotka räjähtivät sotilasajoneuvojen kohdalla, jonka seurauksena yksi niistä tuhoutui. AMISOM-joukkojen raportointiin kärsineen myös miestappiota. Tarkempia yksityiskoh- tia ei kuitenkaan mainittu. Myöskään mahdollisista siviiliuhreista ei ollut tietoja. Al-Shabaab ilmoittautui iskun tekijäksi.³⁹⁷
- Al-Shabaabin raportointiin iskeneen tammikuun alussa hallituksen joukkojen ylläpitä- mää tarkastuspistettä vastaan Jowharissa. Mitään tietoja iskujen mahdollisista uh- reista ei ollut saatavilla.³⁹⁸
- Ilmeisesti al-Shabaabin asettamat kaksi tienvarsipommia räjähti tammikuun puolivä- lissä AMISOM-sotilassaattueen kohdalla Mirtuugon ja Biyo-Adden välisellä maantiel- lä Mahadayn alueella. Iskun aiheuttamista henkilövahingoista ei ole raportoitu.³⁹⁹
- Kolmen ihmisen raportointiin saaneen surmansa tammikuun puolivälin jälkeen EI- Barafin kaupungissa al-Shabaabin ja Somaliان armeijan välisissä taisteluissa. Uhrien joukossa oli al-Shabaabin sisseejä ja sotilaita. Mahdollisista siviiliuhreista ei uutisläh- teissä ole mainintaa.⁴⁰⁰
- Middle Shabellen maakunnan poliisikomentaja eversti **Khalif Abdulle Arfaye** ja hä- nen turvamiehensä saivat surmansa tammikuun puolivälin jälkeen Jowharissa, kun heitä vastaan tehtiin kranaattihyökkäys paikallisella poliisiasemalla. Kranaatin heittä- neet miehet onnistuivat pakenemaan paikalta, mutta al-Shabaab ilmoitti heidän toi- mineen järjestön nimissä.⁴⁰¹
- Al-Shabaabin sissit hyökkäsivät helmikuun alkupuolella AMISOM- joukkojen saattu- etta vastaan lähellä Mahadayn kaupunkia. Hyökkäys burundilaisia sotilaita vastaan tapahtui tarkkaanottaen Mir-Taqwon kylässä Mahadayn kaupungin tuntumassa. Raskaasti aseistautuneet sissit onnistuttiin torjumaan, mutta molempien osapuolten raportointiin kärsineen raskaita tappioita tunnin verran kestäneissä taisteluissa. Mitään tietoja mahdollisista siviiliuhreista ei uutisoinnin yhteydessä mainittu.⁴⁰²
- Raskaasti aseistautuneet al-Shabaabin taistelijat hyökkäsivät Somaliان armeijan tu- kikohtaa vastaan helmikuun puolivälissä Baladin alueella Qalimowin kylän lähistöllä. Paikallisten asukkaiden mukaan al-Shabaab surmasi hyökkäyksen aikana kymmeniä sotilaita. Lisäksi al-Shabaabin raportointiin menettäneen neljä taistelijaansa. Siviiliuh- reista ei ole mainintoja.⁴⁰³

³⁹⁶ Shabelle News 2016 j); Garowe Online 2017 as)

³⁹⁷ Shabelle News 2016 r)

³⁹⁸ Shabelle News 2017 d)

³⁹⁹ Shabelle News 2017 p)

⁴⁰⁰ Anadolu Agency 23.1.2017

⁴⁰¹ Garowe Online 2017 e)

⁴⁰² Garowe Online 2017 l)

⁴⁰³ Shabelle News 2017 ag); Mareeg.com 2017 a)

- Pieni tyttö sai surmansa ja hänen äitinsä haavoittui helmikuun puolivälin jälkeen Jowharissa, kun tuntemattomat miehet heittivät käsikranaatteja poliisiasemaa kohti. Käsikranaatit räjähtivät asuinrakennuksen liepeillä lähellä Hirshabellen presidentinpalatsia. Kranaatin heittäjästä ei ole tarkkaa tietoa, mutta on perusteltua olettaa heidän olevan al-Shabaabin jäseniä.⁴⁰⁴
- AMISOM-joukkojen mukaan ainakin 17 al-Shabaabin sissiä sai surmansa helmikuun lopulla 23 kilometrin päässä Biyo Caddlen kylästä, kun sisseyä kuljettaneessa ajoneuvossa räjähti ennenaikaisesti heidän oma tienvarsipommi.⁴⁰⁵
- Ainakin kolmen Somalian armeijan sotilaan raportoitiin saaneen surmansa ja useiden muiden haavoittuneen maaliskuun alussa (2.3.) lähellä Mahadayn kaupunkia, kun kauko-ohjattava tienvarsipommi räjähti AMISOM- ja Somalian armeijan sotilaita kuljettaneen sotilassaattueen kohdalla. Räjähdys tapahtui Biyo Adden kylän lähistöllä. Al-Shabaab on ottanut iskusta vastuun.⁴⁰⁶
- Raskaasti aseistautuneiden al-Shabaabin sissien raportoitiin ottaneen maaliskuun alkupuolella (8.3.) haltuunsa el-Barafin kaupungin. Haltuunotto tapahtui ilman taisteluja sen jälkeen kun Somalian hallitusta tukevat joukot olivat poistuneet sieltä. El-Barafin kaupunki sijaitsee lähellä Mahadayn kaupunkia. Kaupungin asukkaiden pelättään olevan islamistien mahdollisten koston kohteena. Al-Shabaab on aiemmin teloittanut useita ihmisiä, joita se on epäillyt yhteistoiminnasta Somalian hallituksen kanssa..⁴⁰⁷
- Ainakin kahden siviilin raportoitiin saaneen surmansa huhtikuun alussa Mahadayn kaupungin lähellä, kun veljeä ja tämän sisarta kuljettanut moottoripyörä ajoi miinaan/tienvarsipommiin. Miina oli asetettu tielle, jolla kulkee usein Somalian armeijan ajoneuvoja. Mikään ryhmä ei ole toistaiseksi ottanut vastuuta iskusta.⁴⁰⁸
- Voimakas kauko-ohjattu tienvarsipommi räjähti huhtikuun puolivälin jälkeen (24.4.) AMISOM-sotilassaattueen kohdalla Mahadayn kaupungissa. Räjähdysten aiheuttamista mahdollisista henkilövahingoista, iskun tekijästä tai motiiveista ei ole tarkempaa tietoa. Iskusta kuitenkin epäillään al-Shabaabia.⁴⁰⁹

Al-Shabaabin toiminta ja iskut ovat kohdistuneet myös siviileihin:

- Kaksi puuhiilikauppiasta antautui Hirshabellen paikallishallinnon viranomaisille joulukuun puolivälissä surmattuaan sitä ennen al-Shabaabin keskeisen komentajan Eleherin kylässä n. 50 kilometriä Jowharista. Komentajan ja liikemiesten välillä syttyi tulitaistelu kun komentaja yritti vaatia liikemiehiltä rahaa. Rahan vaatiminen paikallisilta asukkailta on ollut yksi järjestön keskeinen tapa rahoittaa toimintaansa. Paikallisväestö on noussut monin paikoin vastarintaan al-Shabaabin hallitsemilla alueilla, mutta

⁴⁰⁴ Mareeg.com 2017 e);Goobjoog News 2017 d)

⁴⁰⁵ Shabelle News 2017 aö)

⁴⁰⁶ Garowe Online 2017 ä)

⁴⁰⁷ Garowe Online 2017 ab)

⁴⁰⁸ Goobjoog News 2017 m)

⁴⁰⁹ Shabelle News 2017 dv)

joutunut kärsimään tappioita, koska se ei ole saanut riittävää sotilaallista tukea Somali-
an armeijalta ja AMISOM-joukoilta.⁴¹⁰

- Neljä ihmistä haavoittui tammikuun puolivälin tuntumassa Mahadayn alueella kun al-Shabaabin sissit avasivat tulen siviilejä kuljettanutta pikkubussia vastaan. Auton kyydissä oli uutislähteiden mukaan khatia, jota oltiin kuljettamassa Jowharista. Tarkempaa tietoa tulituksen syystä ei kuitenkaan ole, eikä al-Shabaab ole kommentoinut asiaa mitenkään.⁴¹¹
- Ainakin kymmenen ihmisen raportoitiin haavoittuneen tammikuun lopulla, kun pommi räjähti sotilaiden suosimalla teehuoneella Buranen kaupungissa. Haavoittuneista kolme oli sotilaita ja muut paikalle osuneita siviileitä. Iskun tekijästä ei ole varmuutta, mutta siitä epäillään al-Shabaabia.⁴¹²

Somalian hallintoa tukevat joukot ovat toteuttaneet turvallisuusoperaatioita maakunnan alueella:

- Burundilaiset AMISOM-joukot ja YK:n Somali-
an tukitoimisto UNSOS aloittivat joulukuun alussa Antilooppi (Antelope) -nimisen operaation HirShabellen paikallishallinnon alueella. Tavoitteena on avata tärkeimmät avustusoperaatioiden käyttämät maantiet yhteydet kyseisellä alueella. Avattavien maanteiden joukossa ovat yhteydet Jowharin lentokentältä Jowharin kaupunkiin, Mahadaaysta Elbarafiin, Biyo-Addesta Ragaalleen ja sieltä edelleen Mogadishuun. Reittien avaamisella pyritään turvaamaan humanitaarisen avun kuljetukset sekä paikallisen väestön mahdollisuudet liikkua alueella vapaasti ja toimittaa maataloustuotteensa myyntipisteisiin toreille, sekä sotilaskuljetukset sotilastukikohtiin.⁴¹³
- Ainakin yksi Somali-
an tiedustelupalvelun sotilas sai surmansa kun sen joukot tekivät ratsian rikollisesta toiminnasta epäiltyjen asuntoon Waberin alueella. Ratsian yhteydessä käytiin kiivas tulitaistelu. Asunnossa toimi väärennetyn rahan tehdas. Viranomaiset pidättivät paikalta kuusi epäiltyä. Turvallisuusjoukot ovat tehostaneet valvontaa ja kiihdyttäneet al-Shabaabin vastaisia turvallisuusoperaatioita islamistien lisääntyneiden iskujen johdosta.⁴¹⁴
- Ainakin kaksi siviiliä sai surmansa ja useita muita haavoittui oletettavasti AMISOM-joukkojen kranaattitulituksessa maaliskuun alkupuolella Mahadayn lähistöllä. Paikallisten asukkaiden näkemysten mukaan AMISOM yritti tuhota al-Shabaabin johtohenkilöitä, joiden arveltiin olevan alueella suunnittelemassa uusia iskuja AMISOM-joukkojen tukikohtia vastaan. Osa kranaateista osui al-Shabaabin tukikohtiin, mutta osa osui lähistöllä olevalle asuinalueelle.⁴¹⁵

Jowharissa tapahtui korkean profiilin siviilihenkilöön kohdistunut murhayritys:

⁴¹⁰ Radio Dalsan 2016 e)

⁴¹¹ Shabelle News 2017 h)

⁴¹² Garowe Online 2017 g)

⁴¹³ Goobjoog News 2016 a); Shabelle News 2016 y)

⁴¹⁴ Shabelle News 2017 l)

⁴¹⁵ Shabelle News 2017 bj)

- Tuntemattomat miehet yrittivät maaliskuun puolivälin jälkeen (20.3.) Jowharissa surmata käsikranaatilla klaanivanhemman **Sheikh Musen**, joka oli valitsemassa Hirshabellen paikallisparlamenttia. Musen henkivartija ja toinen paikalle osunut henkilö saivat iskussa surmansa ja lisäksi useita muita siviilejä haavoittui. Turvallisuudesta vastaavat viranomaiset pidättivät iskua seuranneessa turvallisuusoperaatiossa useita iskusta epäiltyjä.⁴¹⁶

Maakunnan alueella on esiintynyt klaanien välisiä konflikteja:

- Ainakin neljän ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja useiden muiden haavoittuneen huhtikuun alussa, kun kaksi kilpailevaa klaania otti yhteen Jame's Misran kylässä Balcadin kaupungin ulkopuolella. Kiistan syyt liittyivät laidunten ja kaivojen käyttöön. Taistelut alkoivat toisen klaanin siirtyessä toisen klaanin alueelle. Useimmat haavoittuneista olivat osapuolten taistelijoita. Yhteenoton aikana asuinrakennuksia sytytettiin tuleen, minkä vuoksi satoja kyläläisiä joutui jättämään kotinsa. Konfliktia yritetään sovittaa. Uhrien tarkasta lukumäärästä ei kuitenkaan ole varmuutta.⁴¹⁷
- Ainakin yhden ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja useiden muiden haavoittuneen huhtikuun lopulla kahden eri klaanin asejoukkojen välisissä kiivaissa taisteluissa Jameca Misrin kylässä Balcadin kaupungin ulkopuolella. Osapuolet käyttivät taisteluissa kevyitä ja raskaita aseita, kuten sinkoja ja konekivääreitä. Yhteenoton seurauksena useita taloja paloi, mikä ajoi ihmisiä etsimään suojaa muualta. Yhteenoton syynä oli kiista maan käytöstä.⁴¹⁸

3.9. Hiiraan

Konfliktin osapuolet:

Hiiraanin maakunnan alueella tärkeimmät konfliktin osapuolet ovat:

- al-Shabaab
- Somalian armeija
- AMISOM-joukot, jotka koostuvat etiopialaisista ja djiboutilaisista sotilasjoukoista
- Beletweynen paikalliset poliisijoukot
- paikalliset klaanit

Konfliktin luonne:

Hiiraanin maakunnan alueella turvallisuustilanne on epävakaa. Turvallisuusolosuhteissa epävakautta ovat aiheuttaneet al-Shabaabin toiminta, Somalian hallintoa tukevien joukkojen sisäiset ongelmat sekä klaanien väliset konfliktit. Alueelta raportoidut turvallisuusvälikohtaukset ovat keskittyneet etenkin Beletweyneen ja sen lähialueille.

ACLED:n mukaan Hiiraanin alueella raportoitiin seuranta-ajanjaksona yhteensä 54 turvallisuusvälikohtausta, joissa sai surmansa 63 ihmistä. Väkivalta kohdistui siviileihin 24 välikoh-

⁴¹⁶ Garowe Online 2017 ao); Mareeg.com 2017 i)

⁴¹⁷ Goobjoog News 2017 o); Garowe Online 2017 ba)

⁴¹⁸ Shabelle News 2017 eb); Goobjoog News 2017 å)

tauksessa, joissa raportoitiin yhteensä 26 kuolonuhria eli 41 prosenttia kaikista kuolonuhreista. Lisäksi siviilejä on kuollut mahdollisesti myös muun tyyppisissä turvallisuusvälikohtauksissa sivullisina uhreina. Siviileihin kohdistuvasta väkivallasta maakunnan alueella ovat vastaanneet useimmiten klanimilitiat ja al-Shabaab.⁴¹⁹

Al-Shabaab on tehnyt hyökkäyksiä Somalian hallintoa tukevia joukkoja vastaan. Järjestö hyökkäsi AMISOM-joukkoja vastaan Jalalaqsissa ja Budarin alueella ja sai haltuunsa Moqokorin alueen Somalian hallitusta tukevien joukkojen vetäydyttyä sieltä. Hiiraanin alueella on esiintynyt korkean profiilin siviilihenkilöihin kohdistuneita salamurhia ja kaappaus, joiden tekijäksi epäillään al-Shabaabia. Beletweynessa aseistetut miehet surmasivat liikemiehen sekä tunnetun klanin vanhimman, joka oli osallisena vaaleissa parlamentin edustajien valinnassa. Beletweynen lähikylässä aseistautuneet miehet kaappasivat kolme somalialaista kansalaisjärjestön avustustyöntekijää.

Turvallisuusvälikohtauksia Hiiraanissa on aiheuttanut myös Somalian hallintoa tukevien joukkojen toiminta. Beletweynessa Somalian armeijan sotilas syyllistyi siviilin surmaamiseen kiistatilanteen seurauksena. Somalian armeijan ja djiboutilaisten AMISOM-joukkojen välillä on esiintynyt jännitteitä Bulu Burdessa, missä joukkojen välisessä aseellisessa yhteenotossa ja sen jälkiselvittelyssä sai surmansa kaksi sotilasta. Beletweynen paikalliset poliisijoukot sekä Somalian armeijan sotilaat ovat protestoineet viivästynyttä palkanmaksua sulkemalla teitä Bulu Burtessa ja Beletweynessa.

Lisäksi Hiiraanissa epävakautta on aiheuttanut kahden klanin välinen konflikti, johon liittyvissä taisteluissa on raportoitu saaneen surmansa ainakin 40 ihmistä. Klanien välisen väkivallan taustalla on kosto sekä kiistat laidunmaiden hyödyntämisestä.

Hiiraanin alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaab on tehnyt hyökkäyksiä Somalian hallintoa tukevien joukkojen tukikohtaan ja sotilassaattuetta vastaan:

- AMISOM-joukot onnistuivat torjumaan huhtikuun alkupuolella (5.4.) al-Shabaabin hyökkäyksen Jalaqsin tukikohtaa vastaan. Al-Shabaabin raportoitiin kärsineen tappioita. Tarkempia yksityiskohtia ei kuitenkaan uutislähteissä annettu.⁴²⁰
- Al-Shabaabin ja etiopialaisten joukkojen välillä puhkesi huhtikuun loppupuolella (26.4) kiivaita taisteluja Burdadin alueella, n. 40 kilometriä Beletweynestä itään. Välikohtaus syttyi kun al-Shabaab hyökkäsi etiopialaisten AMISOM-joukkojen sotilassaattuetta vastaan. Al-Shabaabia tukevan internet-sivuston mukaan iskussa kuoli kaksi sotilasta ja useita muita haavoittui. AMISOM ei ole toistaiseksi kommentoinut hyökkäystä mitenkään.⁴²¹

Al-Shabaab sai haltuunsa Moqokorin alueen Somalian hallitusta tukevien joukkojen vetäydyttyä:

- Al-Shabaabin raportoitiin saaneen haltuunsa Moqokorin alueen joulukuun lopulla ilman taisteluja. Islamistit saapuivat alueelle sen jälkeen kun AMISOM- ja Somalian

⁴¹⁹ ACLED 2017 c); ACLED 2016

⁴²⁰ Shabelle News 2017 cu)

⁴²¹ Shabelle News 2017 dy); Garowe Online 2017 bx)

hallituksen joukot vetäytyivät sieltä taktisiin syihin vedoten. Somalian armeijan korkea-arvoisen upseerin mukaan al-Shabaabin vastaisen joukot tulevat ottamaan alueen uudelleen haltuunsa.⁴²²

Korkean profiilin siviilihenkilöihin on kohdistunut salamurhia ja kaappaus, joiden takana oletetaan olevan al-Shabaab:

- Oletettavasti al-Shabaabin aseistautuneet miehet surmasivat tammikuun lopulla tunnetun liikemiehen Beletweynessä. Tekijät onnistuivat kuitenkin pakenemaan paikalta. Tietoa teon motiivista ei ole.⁴²³
- Aseistautuneet miehet kaappasivat kolme somalialaista *Save the Children*-kansalaisjärjestön työntekijää helmikuun puolenvälin jälkeen Hajubin kylässä lähellä Beletwynen kaupunkia. Avustustyöntekijät olivat parhaillaan jakamassa humanitaarista apua kuivuudesta kärsineille perheille. Kaappauksesta epäillään al-Shabaab -järjestöä.⁴²⁴
- Oletettavasti al-Shabaabiin kuuluvat kaksi aseistautunutta miestä surmasi huhtikuun puolivälin jälkeen tunnetun klaanin vanhemman Howlwadagin kaupunginosassa Beletweynessä. Omistamaansa kauppaan surmattu mies osallistui uuden parlamentin edustajien valintaan. Tekijöiden onnistui paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista.⁴²⁵

Beletwynen alueella on räjähtänyt tienvarsipommeja:

- Kauko-ohjattu tienvarsipommi räjähti etiopialaisen sotilassaattueen kohdalla helmikuun puolivälissä Beletweynessä. Saattuessa olevissa ajoneuvossa oli mukana etiopialaisia sotilaita, mutta tarkempia tietoja mahdollisista uhreista ei uutislähteissä ole. Iskun tekijöistä ei ole tietoa, mutta oletettavasti tekijänä on ollut al-Shabaab.⁴²⁶
- Ainakin kahden ihmisen raportointiin saaneen surmansa ja kolmen muun haavoittuneen helmikuun puolivälin jälkeen (17.2.) Gambar-Laben alueella noin 2 kilometrin päässä Beletweyestä, kun kauko-ohjattu tienvarsipommi räjähti aseistautuneiden miesten ylläpitämällä laittomalla tiesululla. Surmansa saaneet olivat laitonta tiesulkua ylläpitäneitä miehiä. Räjäytysten tekijöistä tai motiivista ei ole tietoja, eikä mikään ryhmä ole ilmoittanut olevansa vastuussa siitä.⁴²⁷

Maakunnan alueella on esiintynyt Somalian hallintoa tukevien joukkojen toimintaan liittyviä turvallisuusvälikohtauksia:

- Beletweynessä poliisina toimivat aseistautuneet joukot sulkiivat kaupungin pääkadun ja Hawo Takon ja Kooshinin kaupunginosat yhdistävän sillan protestina viivästyneille palkoilleen. Palkat ovat olleet rästissä useita kuukausia.⁴²⁸

⁴²² Shabelle News 2016 ac); Garowe Online 2016 d)

⁴²³ Shabelle News 2017 ö)

⁴²⁴ Shabelle News 2017 az)

⁴²⁵ Garowe Online 2017 bo)

⁴²⁶ Mareeg.com 2017 b)

⁴²⁷ Shabelle News 2017 al)

⁴²⁸ Radio Dalsan 2017 i)

- Somalian armeijan yksiköt kapinoivat Buloburtessa maaliskuun puolivälin jälkeen maksamatta jääneiden palkkojen vuoksi. Palkat ovat olleet maksamatta useamman kuukauden ajan ja siitä närkästyneenä sotilaat katkaisivat kaupungissa kulkevat tiet.⁴²⁹
- Somalian armeijan sotilas surmasi *riksan* kuljettajan maaliskuun puolivälin jälkeen Beletweynessä. Yhteenoton syyksi mainitaan uutislähteissä kiista laittomasta rahasta.⁴³⁰
- Djiboutilainen AMISOM-sotilas sai huhtikuun puolivälin jälkeen surmansa Bulo Burdessa (Bula Barde) Somalian armeijan sotilaiden ja djiboutilaisten sotilaiden keskinäisessä välienselvittelyssä, joka sai alkunsa khatin kauppaan liittyvästä kiistasta. Djiboutilaisen sotilaan kerrotaan läpsäisseen khatia myynyttä naista kasvoille, minkä seurauksen somalialaiset sotilaat lähtivät selvittämään asiaa djiboutilaisten joukkojen kanssa. Tästä seurasi aseellinen selkkäus osapuolten välillä, minkä yhteydessä yksi djiboutilainen sotilas sai surmansa. Kyseessä oli toinen khatiin liittyvä välikohde, jonka seurauksena sotilas menehtyi.⁴³¹ Somalian armeijan raportoitiin etsineen muutamia päiviä myöhemmin (22.4) käsiinsä djiboutilaisen sotilaan surmanneen sotilaan. Pidätystä vastustanut sotilas sai surmansa pidätyksen yhteydessä. Toinen djiboutilaisen sotilaan surmaamiseen mahdollisesti osallistunut sotilas on pidätetty. Häntä vastaan ollaan nostamassa syyte. AMISOM-joukkojen ja Somalian armeijan sotilaiden välit ovat olleet surmantyön jälkeen jännittyneet.⁴³²

Maakunnan alueella on esiintynyt klaanien välisiä konflikteja:

- Hir-Shabellen alueparlamentin edustaja kehotti tammikuun puolivälissä kahta Hiiraanin alueella taistellutta klaania lopettamaan sotimisen. Väkivallan seurauksena ainakin 40 ihmisen on raportoitu saaneen surmansa Hiiraaniin alueella käydyissä taisteluissa. Konfliktin syynä ovat olleet kosto ja kiistat laidunmaiden käytöstä.⁴³³

3.10. Galgaduud

Konfliktin osapuolet:

Galgaduudin alueella merkittävimmät konfliktin osapuolet ovat:

- al-Shabaab
- Somalian armeija
- AMISOM-joukot, joista päävastuun kantavat etiopialaiset sotilaat
- Galmudugin paikallishallinnon turvallisuusjoukot
- Ahlu Sunna wal Jamaa (ASWJ)
- Somalian tiedustelupalvelu NISA:n sotilaat
- Adadon paikalliset poliisijoukot

⁴²⁹ Shabelle News 2017 bz)

⁴³⁰ Shabelle News 2017 bz)

⁴³¹ Radio Dalsan 2017 p)

⁴³² Garowe Online 2017 br)

⁴³³ Shabelle News 2017 j)

Konfliktin luonne:

Galgaduudin maakunnan alueella turvallisuustilanne on epävaka. Useat toimijat vaikuttavat maakunnan turvallisuusolosuhteisiin⁴³⁴. ACLED:n mukaan Galgaduudin alueella raportoitiin seuranta-ajanjaksona yhteensä 28 turvallisuusvälikohtausta, joissa sai surmansa 25 ihmistä. Väkivalta kohdistui siviileihin 12 välikohtauksessa, joissa raportoitiin yhteensä 15 kuolonuhria eli 60 prosenttia kaikista kuolonuhreista. Lisäksi siviilejä on kuollut mahdollisesti myös muun tyyppisissä turvallisuusvälikohtauksissa sivullisina uhreina. Siviileihin kohdistuvasta väkivallasta maakunnan alueella ovat vastanneet pääasiassa klaanimilitiat.⁴³⁵

Galgaduudissa epävakautta on aiheuttanut etiopialaisten AMISOM-joukkojen vetäytyminen tukikohdistaan, minkä seurauksena al-Shabaab on päässyt levittämään uusille alueille. Etiopialaiset AMISOM-joukot vetäytyivät el-Burista, minkä jälkeen al-Shabaab otti kaupungin haltuunsa. Satoja etiopialaisia sotilaita on vetäytynyt myös Dhusamarebista ja al-Shabaab on siirtänyt taistelijoitaan kaupungin ulkopuolelle tarkoituksenaan ottaa kaupunki haltuun. Etiopialaisten joukkojen hylkäämillä alueilla vaarana ovat al-Shabaabin kostoiskut paikallista väestöä kohtaan. Somaliassa käytyihin parlamenttivaaleihin liittyen al-Shabaab kaappasi 10 paikallista klaanijohtajaa, jotka olivat osallisina parlamenttiedustajien valitsemiseen. Hallinta-alueellaan Galhareerissa al-Shabaab suoritti julkisen rangaistusamputaation varkaudesta syytetylle miehelle.

Poliittista epävakautta Galgaduudissa ovat aiheuttaneet Galmudugin paikallishallinnon sisäiset jännitteet. Poliittisista syistä johtuen Somalian tiedustelupalvelun sotilaat ja paikalliset poliisijoukot ajautuivat tulitaisteluun Adadossa. Paikallishallinnossa esitetty epäluottamuslause osavaltion presidenttiä kohtaan johti lopulta presidentin eroon, mikä jätti osavaltioon valtiotyhjiön ja poliittisesti jännittyneen tilanteen. Epävakautta maakunnan alueella on aiheuttanut myös Galmudugin paikallishallinnon ja Ahlu Sunna Wal Jamaa -ryhmittymän (ASWJ) välillä jatkunut valtataistelu. ASWJ:n taistelijat hyökkäsivät paikallishallinnon joukkojen tukikohtaan Abudwakin lähellä, minkä seurauksena paikallisia asukkaita pakeni kiivaita taisteluja.

Galgaduudin alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Maakunnan alueella esiintyi al-Shabaabin toimintaan liittyviä välikohtauksia:

- Al-Shabaabin raportoitiin kaapanneen 10 paikallista klaanijohtajaa, jotka osallistuivat Somalian parlamentin alahuoneen edustajien valitsemiseen. Al-Shabaab esittelijä pidättämiään klaanin vanhempia Bariiren alueella. Pidätetyt ilmoittivat jatkossa pidätettyvänsä yhteistyöstä Somalian hallinnon kanssa.⁴³⁶
- Al-Shabaabin Galhareerin paikallishallinnon raportoitiin helmikuun puolivälin jälkeen tuominneen varkauteen syyllistyneen nuoren miehen menettämään kätensä. Rangaistusamputaatio pantiin täytäntöön Galharerin kaupungin torilla yleisön edessä.⁴³⁷
- Al-Shabaabin sissit hyökkäsivät maaliskuun lopulla el-Buriin matkalla ollutta etiopialaista sotilassaattuetta vastaan Dhusamarebin lähistöllä sijaitsevassa el-Qahlen ky-

⁴³⁴ DIS / DRC 2017, s. 16

⁴³⁵ ACLED 2017 c); ACLED 2016

⁴³⁶ Garowe Online c)

⁴³⁷ Mareeg.com 2017 d)

lässä. Tarkempia tietoja yli 12 tuntia kestäneiden taisteluiden seurauksena aiheutuneista mahdollisista henkilövahingoista ei uutislähteissä löytynyt. Al-Shabaab on ilmoittanut kuitenkin surmanneensa yli 10 etiopialaista sotilasta.⁴³⁸

Al-Shabaab on levittäytynyt uusille alueille etiopialaisten AMISOM-joukkojen vetäydyttyä:

- Etiopialaiset AMISOM-joukot ilmaisivat maaliskuun loppupuolella olevansa aikeissa lähteä el-Burin kaupungista Galgadudin maakunnassa. Maakunnan aluekomissaarina työskentelevän Abdi Hassan Mohamedin mukaan vaarana on al-Shabaabin paluu ja sen kostoiskut paikallista väestöä vastaan. Etiopialaiset joukot ovat kontrolloineet aluetta viimeiset kolme vuotta. Komissaarin mukaan kaupungissa on tällä hetkellä ainoastaan 25 somalialaista sotilasta, jotka eivät kykene puolustamaan kaupunkia mahdollista hyökkäystä vastaan. Etiopialaisten arvellaan vetäytyvän useilta alueilta maakunnan alueella.⁴³⁹
- Etiopialaisten AMISOM-sotilaiden raportoitiin vetäytyneen huhtikuun alussa el-Burin kaupungista. Etiopialaiset sotilaat, heidän tankkinsa ja panssaroidut ajoneuvot siirtyivät Dhusamarebiin. Pian etiopialaisten lähdön jälkeen al-Shabaabin sissit ottivat kaupungin haltuunsa ilman taisteluita. Paikalliset asukkaat ovat ilmaisseet olevansa peloissaan heihin mahdollisesti kohdistuvien kostoiskujen vuoksi. Syy etiopialaisten vetäytymiseen ei ole tiedossa.⁴⁴⁰
- Satojen etiopialaisten sotilaiden raportoitiin vetäytyneen huhtikuun puolivälissä Dhusamarebin kaupungista. Al-Shabaab puolestaan on marssittanut omia joukkojaan kaupungin ulkopuolelle valmistautuen kaupungin haltuunottoon. Useimmat kaupungin kauppiat ovat paenneet kaupungista.⁴⁴¹

Galmudugin paikallishallinnon joukkojen ja ASWJ:n välillä on esiintynyt yhteenottoja:

- Ainakin yksi sotilas sai surmansa ja kaksi muuta haavoittui joulukuun puolivälissä Abudwakissa, kun Ahlu Sunna -järjestön taistelijat hyökkäsivät Galmudugin paikallishallinnon joukkojen tukikotaan Abudwakin kaupungin eteläpuolella. Monet paikalliset asukkaat pakenivat kiivaiksi kuvattuja taisteluita. Klaanien vanhemmat ovat yrittäneet sovittaa konfliktin osapuolten välillä, jotka ovat ottaneet alueella toistuvasti yhteen viimeisten kuukausien aikana.⁴⁴²

Tiedustelupalvelu NISA:n ja paikallisten poliisijoukkojen välille syttyi tulitaistelu poliittisten jännitteiden seurauksena:

- Somalian tiedustelupalvelun sotilaiden ja paikallisten poliisijoukkojen välillä syttyi kiihtynyt tulitaistelu tammikuun puolivälissä Adadon kaupungissa. Yhteenotto syttyi, kun tiedustelupalvelun sotilaat yrittivät keskeyttää Galmudugin paikallisparlamentin istunnon, missä oli määrä valita alueelle uusi presidentti. Viikkoa aikaisemmin parlamentti äänesti epäluottamuslauseesta istuvalle presidentille **Abdikarim Hussein Guledille**.

⁴³⁸ Garowe Online 2017 aw); Goobjoog News 2017 j)

⁴³⁹ Shabelle News 2017 ci)

⁴⁴⁰ Garowe Online 2017 az); Goobjoog News 2017 n)

⁴⁴¹ Radio Dalsan 2017 o)

⁴⁴² Shabelle News 2016 w)

Guled ei ole hyväksynyt epäluottamuslausetta, eikä suostu eroamaan. Ainakin kolmen sotilaan on raportoitu saaneen surmansa ja seitsemän muun haavoittuneen taisteluissa. Mahdollisista siviiliuhreista ei ole mainintoja. Tilanteen pelätään eskaloituvan entisestään.⁴⁴³ Helmikuun lopussa presidentti erosi terveyssyihin vedoten.⁴⁴⁴

3.11. Mudug

Konfliktin osapuolet:

Mudugin maakunnan alueella merkittävimmät konfliktin osapuolet ovat:

- al-Shabaab
- Galmudugin paikallishallinnon (GIA) turvallisuusjoukot
- Puntmaan turvallisuusjoukot

Konfliktin luonne:

Mudugin maakunnan alueella turvallisuustilanne on epävakaa. Seuranta-ajanjaksona epävakautta on aiheittanut etenkin al-Shabaab, joka saavutti aluevaltauksia maakunnan alueella. Mudugissa merkittävin al-Shabaabia vastaan taisteleva osapuoli on Galmudugin paikallishallinto, mutta sen joukkojen eteneminen al-Shabaabin kontrolloimille alueille on ollut hidasta.

ACLED:n mukaan Mudugin alueella raportoitiin yhteensä 52 turvallisuusvälikohtausta, joissa sai surmansa 42 ihmistä. Väkivalta kohdistui siviileihin 24 välikohtauksessa, joissa raportoitiin yhteensä 15 kuolonuhria eli noin kolmannes kaikista kuolonuhreista. Lisäksi siviilejä on kuollut mahdollisesti myös muun tyyppisissä turvallisuusvälikohtauksissa sivullisina uhreina. Siviileihin kohdistuvasta väkivallasta maakunnan alueella ovat vastanneet useimmiten klaanimilitiat.⁴⁴⁵

Al-Shabaab valtasi Galmudugin paikallishallinnon joukoilta Amaran kaupungin taisteluiden seurauksena. Järjestö otti haltuunsa myös el-Hurin kylän ilman taisteluita paikallishallinnon joukkojen vetäydyttyä. Al-Shabaab onnistui pysäyttämään paikaishallinnon joukkojen etenemisyritykset järjestön hallussa olevaan Harardheren kaupunkiin väijytyksessä Adaleyn kylässä. Osapuolten välisissä kiivaissa taisteluissa raportoitiin ainakin seitsemän kuolonuhria ja yli kymmenen haavoittunutta. Al-Shabaabin vastarinta pakotti paikallishallinnon joukot vetäytymään.

Mudugissa raportoitiin seuranta-ajanjaksona kolme korkean profiilin siviilihenkilön surmaa. Somaliassa käytyihin parlamenttivaaleihin liittyen al-Shabaab surmasi Harardheren kaupungin ulkopuolella kaksi klaanin vanhempaa, jotka olivat osallisina parlamenttiedustajien valinnassa. Amarassa tuntemattomat aseistautuneet miehet surmasivat humanitaarisen avustustyöntekijän.

Galkayossa tapahtui Puntmaan ja Galmudugin turvallisuusjoukkojen välinen yhteenotto, vaikka osapuolten välisessä aseellisessa konfliktissa solmittiin tulitauko loppuvuonna 2016.

⁴⁴³ Shabelle News 2017 m); Garowe Online 2017 d); Radio Dalsan 2017 c)

⁴⁴⁴ Radio Dalsan 2017 q)

⁴⁴⁵ ACLED 2017 c); ACLED 2016

Yhteenotossa sai surmansa ainakin kolme ihmistä. Yhteenotto herätti pelkoa uusista taiste-
luista kaupungissa, mutta joulukuun 2016 jälkeen Galkayossa ei ole raportoitu uusista tur-
vallisuusvälikohtauksista Puntmaan ja Galmudugin joukkojen välillä. Tilanne kaupungissa on
kuitenkin jännittynyt ja osapuolten välillä vallitseva rauha on hauras⁴⁴⁶.

Mudugin alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Maakunnan alueella on esiintynyt al-Shabaabin toimintaan liittyviä turvallisuusvälikohtauksia:

- Al-Shabaabin raportoitiin surmanneen kaksi klaanin vanhempaa joulukuun puolivä-
lissä Harardheeren kaupungin ulkopuolella. Klaanijohtajat olivat mukana valitsemas-
sa parlamenttiedustajia meneillään olevissa vaaleissa. Surmatut olivat palaamassa
Adadon kaupungista, missä he olivat juuri käyneet äänestämässä. Al-Shabaab ei ole
kommentoinut murhia, mutta paikallisen väestön raportoidaan olevan paniikissa.⁴⁴⁷
- Galmudugin paikallishallinnon turvallisuusjoukot ja al-Shabaab ottivat helmikuun puo-
livälissä kiivaasti yhteen lähellä Amaran kaupunkia sijaitsevassa Adaleyn kylässä.
Uutislähteiden mukaan taisteluissa oli saanut surmansa ainakin seitsemän ihmistä ja
yli kymmenen oli haavoittunut. Taistelut käynnistyivät Galmudugin joukkojen pyrkies-
sä kohti al-Shabaabin hallitsemaan Harardheren kaupunkia, mutta jouduttua islamis-
tien väijytykseen. Al-Shabaabin kiivaan vastarinnan vuoksi Galmudugin joukot joutu-
ivat vetäytymään takaisin Amaraan. Galmudugin hallinnon edustajan mukaan heidän
joukot etenevät hitaasti al-Shabaabin hallussa pitämille alueille Mudugissa. Kohteena
on myös Harardheren kaupunki, joka on ollut viimeiset kahdeksan vuotta islamistien
hallussa.⁴⁴⁸
- Al-Shabaab ilmoitti helmikuun puolivälin jälkeen ottaneensa takaisin haltuunsa Ama-
ran kaupungin Galmudugin paikallishallinnon joukoilta. Amara sijaitsee Mudugin
maakunnan eteläosissa. Haltuunottoa edelsi useita tunteja kestänyt taistelu, jossa
sai surmansa useita taistelijoita kummaltakin osapuolelta. Uutislähteissä ei ole mai-
nintoja taisteluissa mahdollisesti menehtyneistä siviileistä.⁴⁴⁹
- Paikallisten siviililähteiden mukaan al-Shabaab on ottanut helmikuun puolivälin jäl-
keen (23.2.) haltuunsa el-Hurin (Elhur) kylän, joka sijaitsee n. 45 kilometriä Hobyon
kaupungista. Haltuunotto tapahtui ilman taisteluja. Al-Shabaab saapui kylään sen
jälkeen kun Galmudugin paikallishallinnon joukot olivat vetäytyneet sieltä.⁴⁵⁰

Puntmaan ja Galmudugin paikallishallinnon turvallisuusjoukkojen välillä sattui yhteenotto
Galkayossa:

- Ainakin kolmen ihmisen raportoitiin saaneen surmansa joulukuun lopulla Galkayossa
Garsoorin kaupunginosassa Puntmaan ja Galmudugin paikallishallinnon joukkojen
yhteenotossa. Sen syy on toistaiseksi tuntematon. Osapuolet ovat ottaneet kaupun-
gissa menevällä rajalinjalla toistuvasti yhteen viimeisten kuukausien aikana. Viimeksi
marraskuun alussa kaupungissa käytiin kiivaita taisteluja joiden yhteydessä sai sur-

⁴⁴⁶ DIS / DRC 2017, s. 16

⁴⁴⁷ Africa Times 2016; Shabelle News 2016 p)

⁴⁴⁸ Garowe Online 2017 o)

⁴⁴⁹ Shabelle News 2017 av); Garowe Online 2017 w)

⁴⁵⁰ Shabelle News 2017 ay)

mansa kymmeniä ihmisiä. Kymmenet tuhannet siviilit joutuivat jättämään kotinsa. Osapuolet suostuivat kuitenkin tulitaukoon, jonka jälkeen alueella on ollut rauhallista. Uusi yhteenotto herättää pelkoa uusista taisteluista.⁴⁵¹

Amarassa tapahtui henkirikos, jonka kohteena oli humanitaarinen avustustyöntekijä:

- Tuntemattomien aseistautuneiden miesten raportoitiin surmanneen joulukuun lopulla Amaran kylässä humanitaarisen avustustyöntekijän. Paikalliset viranomaiset ovat kuitenkin pidättäneet rikoksesta epäillyn miehen.⁴⁵²

3.12. Pohjois-Somalia: Puntmaa ja Somalimaa

Puntmaa:

Konfliktin osapuolet:

Puntmaan itsehallintoalueella konfliktin tärkeimmät osapuolet ovat:

- Al-Shabaab North East
- Al-Shabaabista erkaantuneett ISIS-mieliset joukot
- Puntmaan turvallisuusjoukot
- Puntmaan poliisivoimat
- Merirosvot

Konfliktin luonne:

Puntmaan itsehallintoalueella turvallisuustilanne on kehittynyt epävakampaan suuntaan. Seuranta-ajanjaksona al-Shabaabista erkaantuneen ISIS-mielisen ryhmittymän sekä al-Shabaabin pohjoisen ryhmittymän toiminta on lisääntynyt, minkä lisäksi Puntmaan rannikolla on esiintynyt merirosvoutta vuosien tauon jälkeen. Seuranta-ajanjaksolla merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset painottuivat Barin maakuntaan Qandalan seudulle sekä Bosassoon.

Puntmaan turvallisuusjoukot ja ISIS-taistelijat ottivat yhteen ensimmäistä kertaa. ISIS-joukkoja on keskittynyt Qandalan rannikkokaupungin ympäristöön Barin maakunnassa, mutta joukkojen toimintaa on raportoitu myös kymmenien kilometrien päässä kaupungista. Alueelta on joutunut lokakuun 2016 jälkeen pakenemaan ainakin 25 700 ihmistä. Puntmaan turvallisuusjoukot valtasivat Qandalan kaupungin takaisin ISIS-joukoilta joulukuussa 2016 operaatiossa, jossa raportoitiin olleen mukana myös Adenin lahdella toimivia NATO-aluksia. Lisäksi turvallisuusjoukot tuhosivat ISIS-ryhmittymän tukikohdan el-Ladidin kylässä.

ISIS-taistelijat ottivat väliaikaisesti haltuunsa Dasanin kylän lähellä Qandalaa. ISIS onnistui toteuttamaan iskun myös Bosassossa siviilikohteessa, kun sen taistelijat hyökkäsivät hotelliin ja taistelijoiden ohella kuoli neljä hotellin vartijaa. Ryhmittymän epäillään myös kaapanneen Qandalan lähellä yhdeksän siviiliä, joista neljän olinhipaikkaa ei tiedetä.

⁴⁵¹ Mareeg.com 2016 a)

⁴⁵² Shabelle News 2016 ae)

Al-Shabaab on jatkanut kapinaa Puntmaan hallintoa vastaan surmaamalla ainakin kaksi hallinnon virkamiestä ja suuntaamalla iskuja hallintorakennuksiin Bosassossa. Al-Shabaabin kranaatti-iskussa oikeustalolle loukkantui ainakin viisi siviiliä ja järjestön epäillään myös heittäneen kranaatteja kohti Puntmaan keskuspankkia. Lisäksi Bosassossa ja Galkayossa on tapahtunut useita hallinnon edustajiin ja klaanijohtajiin kohdeistuneita salamurhia ja murhayrityksiä, joiden tekijästä ei ole varmuutta. Bosassossa aseistettujen miesten Puntmaan joukkojen tarkastuspisteelle tekemässä hyökkäyksessä sai surmansa ainakin kaksi siviiliä.

Puntmaan turvallisuusjoukkojen sisällä on ilmennyt ongelmia, kun sotilaat ovat protestoineet viivästyneitä palkkoja. Turvallisuusjoukot esimerkiksi miehittivät parlamenttirakennuksen Bosassossa. Aseelliset ryhmät ovat hyötäneet hallinnon sisäisistä jännitteistä ja turvallisuusjoukkojen heikentyneestä taistelumotivaatiosta. Usean vuoden hiljaiselon jälkeen Puntmaan rannikolla on esiintynyt merirosvojen toimintaa. Somalialaiset merirosvot kaappasivat kaupallisesti merkittävän rahtilaivan ja pitivät sen miehistöä panttivankeina. Tilanne ratkesi neuvotteluihin paikallisten klaanijohtajien ja viranomaisten kanssa. Tapaukseen liittyen Puntmaan turvallisuusjoukot ja merirosvot kävivät taisteluita Alulan alueella, missä raportoitiin tarkentamaton määrä henkilövahinkoja.

Puntmaan alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaabista erkaantuneen ISIS-mielisen ryhmittymän ja Puntmaan turvallisuusjoukkojen välillä on esiintynyt aseellisia yhteenottoja:

- Puntmaan turvallisuudesta vastaavat joukot ovat ottaneet ensimmäistä kertaa yhteen ISIS-taistelijoiden kanssa. Yhteenotto sattui Bashashin kylän lähistöllä, n. 50 kilometriä Qandalan kylästä länteen. Puntmaan joukot olivat purkamassa alueella olevia miinoja, kun ISIS-taistelijat hyökkäsivät heitä vastaan. Puntmaalaiset joukot surmasivat oman ilmoituksensa mukaan 7 ISIS-sissiä. Heidän omat tappionsa olivat 3 haavoittunutta. Surmansa saaneista ISIS-sisseistä kaikki olivat somalialaisia. Paikallisten kyläläisten mukaan Bashashin sekä lähistöllä olevasta Karin kylästä kuului edelleen satunnaista laukaustenvaihtoa. ISIS otti Qandalan kylän haltuunsa 26.10.2016 ilman taisteluita. Kaikki kyläläiset pakenivat ennen ISISin saapumista.⁴⁵³ Kaikkiaan alueella on joutunut lokakuun jälkeen pakeneemaan kodeistaan n. 25 700 ihmistä. Heistä useimmat ovat olleet vanhuksia, naisia ja lapsia.⁴⁵⁴
- Puntmaalaiset joukot ottivat Qandalan takaisin ISIS-joukoilta 4.12. taisteluiden jälkeen.⁴⁵⁵ Paikallisen virkailijan mukaan ISIS-vastaiseen operaatioon osallistui Adenin lahdella partioivia NATO-aluksia. Aluksista ammuttiin ilmeisesti kymmeniä ohjuksia ISIS-joukkojen tukikohtiin.⁴⁵⁶

Qandala sijaitsee Bosassosta n. 80 kilometriä itään. Alueella olevien ISIS-joukkojen tarkka lukumäärä ei ole tiedossa. ISIS-Somalia irtaantui al-Shabaabista lokakuussa 2015. Al-Shabaab eliminoi ISISiä kannattavat Somalian etelä- ja keskiosista, mutta ei ole onnistunut toistaiseksi tekemään samaa Puntmaassa.⁴⁵⁷

- Puntmaan viranomaiset sanoivat tuhonneensa ISIS-Somalia - sissien tukikohdan el-Ladidin kylässä joulukuun puolessavälissä. Kylä sijaitsee Qandalasta n. 30 kilometriä

⁴⁵³ VoA 2016 a)

⁴⁵⁴ Shabelle News 2016 l)

⁴⁵⁵ Shabelle News 2016 f); Radio Dalsan 2016 a)

⁴⁵⁶ Radio Dalsan 2016 b)

⁴⁵⁷ VoA 2016 a)

etelään. Tarkempia tietoja mahdollisista kuolonuhreista tai heidän määrästään ei ollut saatavilla.⁴⁵⁸

- ISIS-taistelijoiden raportoitiin ottaneen huhtikuun puolivälissä lyhytaikaisesti haltuunsa Dasanin kylän, joka sijaitsee lähellä Qandalan kaupunki Barin maakunnassa. ISIS-taistelijat saapuivat kylään illalla ja ottivat sen haltuunsa ilman taisteluita, mutta vetäytyivät sieltä heti aamulla. ISIS-taistelijoita on raportoitu leivittäneen Qandalan kaupungin ympäristöön.⁴⁵⁹

Siviilikohteisiin on tehty iskuja, joiden tekijänä ovat ISIS-mieliset taistelijat ja al-Shabaabin pohjoinen ryhmittymä:

- Tuntemattomat aseistautuneet miehet kaappasivat tammikuun lopulla 9 siviiliä Maregalessa Qandalan kaupungin lähistöllä Bosasson itäpuolella. Kaapatut ihmiset olivat kuorma-auton kyydissä, kun aseistautuneet miehet pysäyttivät auton ja pidättivät heidät. Ilmeisesti pidätettyjen joukossa oli myös 5 Puntmaan turvallisuusjoukkojen sotilaita, jotka olivat lomalla ja palaamassa Qandalan kaupungista. Sotilaiden onnistui paeta kaappajiltaan, joiksi epäillään alueella operoivia ISIS-taistelijoita. 4 kaapatuna olevan henkilön olinpaikasta ei ole tarkempaa tietoa.⁴⁶⁰
- Ainakin viiden ihmisen raportoitiin haavoittuneen maaliskuun alussa Bosassossa, kun al-Shabaab hyökkäsi paikalliseen oikeustaloon. Sissit heittivät useita käsikranaatteja oikeustaloon, mutta Puntmaan poliisi onnistui lopulta kukistamaan hyökkäykset. Haavoittuneiden raportoitiin olleen paikalle sattumalta osuneita siviileitä. Al-Shabaabin tappioista ei uutislähteissä ole mainintaa.⁴⁶¹
- 7 ISIS-taistelijan raportoitiin hyökänneen helmikuun alkupuolella Village-nimistä hotellia vastaan Bosassossa. Yhteenoton seurauksena ainakin kuuden ihmisen raportoitiin saaneen surmansa. Näistä neljä oli hotellin vartijoita ja kaksi islamistien sissiä. Lisäksi kaksi muuta haavoittui vakavasti. Hotellissa on tunnetusti viipynyt ulkomaa-laistaustaisia henkilöitä. Mitään tietoja iskun yhteydessä mahdollisesti aiheutetuista siviiliuhreista ei saatavilla olleissa uutislähteissä mainittu.⁴⁶²
- Ilmeisesti al-Shabaab teki pommihyökkäyksen Bosassossa sijaitsevaan Puntmaan keskuspankkiin helmikuun puolivälin jälkeen. Paikallisten asukaiden mukaan al-Shabaabin jäsenet heittivät käsikranaatteja pankkia kohden. Uutislähteissä ei ollut tietoja räjähdyskenn mahdollisesti aiheuttamista henkilövahingoista.⁴⁶³

Korkean profiilin henkilöihin on kohdistunut useita salamurhia ja murhayrityksiä, joista osasta al-Shabaab on ottanut vastuun:

- Tuntemattomat aseistautuneet miehet yrittivät surmata Puntmaan poliisivoimien varakomentajan **Jama Sahardiidin** joulukuun puolivälissä Bossasossa. Isku tehtiin paikallisessa ravintolassa. Sahardiidin raportoitiin haavoittuneen ampumisen seura-

⁴⁵⁸ VoA 2016 c); Shabelle News 2016 z)

⁴⁵⁹ Garowe Online 2017 bl)

⁴⁶⁰ Garowe Online 2017 h)

⁴⁶¹ Shabelle News 2017 bi); Radio Dalsan 2017 h)

⁴⁶² Garowe Online m); Reuters 2017 b)

⁴⁶³ Shabelle News 2017 aa)

uksena vakavasti. Ampujien onnistui paeta paikalta ennen turvalisuusjoukkojen saapumista paikalle. Toistaiseksi teon tekijästä ei ole tietoa eikä ketään epäiltyä ole otettu kiinni.⁴⁶⁴

- Joulukuun puolivälin jälkeen (20.12.) tuntemattomat aseistautuneet miehet surmasivat puntmaalaisen korkea-arvoisen virkamiehen **Aadan Gas Hurusen**. Hän vastasi Puntmaan presidentinpalatsin hallinnoinnista viimeiset 12 vuotta. Hän sai surmansa istuessaan Bosassossa sijaitsevan Hotelli Harusen kahvilassa, kun aseistautuneet miehet saapuivat paikalle ja ampuivat häneen useita laukauksia. Al-Shabaab on ottanut murhasta vastuun.⁴⁶⁵
- Uutislähteiden mukaan Puntmaan sotilastuomioistuimen syyttäjää **Abdikarim Hassan Firdiye** ammuttiin kuoliaaksi joulukuun lopulla (26.12.) Bosassossa. Kaksi tuntematonta miestä ampui Firdyen ja pakeni paikalta ennen turvalisuusjoukkojen saapumista paikalle. Viranomaisien tekemissä etsinnöissä pidätettiin satoja ihmisiä kuulusteluja varten. Al-Shabaab on ilmoittanut ottavansa vastuun murhasta.⁴⁶⁶
- Ilmeisesti al-Shabaabiin kuuluvat aseistautuneet miehet ampuivat tammikuun lopulla Bosassossa tunnettua klaanijohtajaa. Tekijät onnistuivat pakenemaan paikalta, vaikka turvalisuusjoukot pidättivät useita ihmisiä lähialueella.⁴⁶⁷
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat helmikuun lopulla Mudugin maakunnan oikeuden puhemiestä **Abdirahman Kilweä** Galkayossa sijaitsevassa ravintolassa. Murhayrityksen tekijöistä ei ole tarkempaa tietoa, ja heidän onnistui paeta paikalta ennen turvalisuusjoukkojen saapumista. Kilwe haavoittui iskussa ja hänet toimitettiin sairaalahoitoon. Galkayon turvalisuustilanne on huonontunut viimeisten kuukausien aikana.⁴⁶⁸
- Puntmaan parlamentin jäsen **Abdulkadir Farah Botan** haavoittui vakavasti kun hänen autoonsa asetettu pommi räjähti Galkayon pohjoispuolella. Pommin asettajasta ei toistaiseksi ole tietoa. Galkayossa on toteutettu viimeisten kuukausien aikana useita salamurhia.⁴⁶⁹ Botan menehtyi räjähdyksessä saamiinsa vammoihin muutama viikko myöhemmin kenialaisessa sairaalassa.⁴⁷⁰
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat huhtikuun lopulla (27.4.) kuoliaaksi tunnetun klaanin vanhemman Galkayon pohjoispuolella. **Mohamud Jama Dirshe (Farey)** surmattiin hänen astuttuaan ulos kodistaan. Surmatyön tekijä ja motiivi eivät ole tiedossa, mutta on perusteltua epäillä että teon takana on al-Shabaab.⁴⁷¹
- Puntmaan presidentin henkivartijakaaartiin kuuluva sotilas surmattiin huhtikuun puolivälin jälkeen Galkayossa. Tuntematon aseistautunut mies onnistui pakenemaan paikalta. Teon motiivista ja tekijästä ei ole tietoa.⁴⁷²

⁴⁶⁴ Garowe Online 2016 b)

⁴⁶⁵ VoA 2016 d)

⁴⁶⁶ Shabelle News 2016 ä)

⁴⁶⁷ Shabelle News 2017 y)

⁴⁶⁸ Shabelle News 2017 be); Garowe Online 2017 x)

⁴⁶⁹ Shabelle News 2017 bl)

⁴⁷⁰ Shabelle News 2017 bä)

⁴⁷¹ Shabelle News 2017 ea)

⁴⁷² Garowe Online 2017 bu)

Puntmaan turvallisuusjoukkoihin kohdistui iskuja, joiden tekijästä ei ole varmuutta:

- Tuntemattomat aseistautuneet miehet hyökkäsivät helmikuun alussa Puntmaan turvallisuusjoukkojen tarkastuspistettä vastaan n. 30 kilometrin päässä Bosassosta. Turvallisuusjoukot vastasivat tuleen. Osapuolten tulitus kesti tunnin verran ja sen aikana sai surmansa ainakin kaksi siviiliä. Lisäksi kuusi turvallisuusjoukkojen sotilasta haavoittui. Hyökkäyksen tehneet miehet pakenivat paikalta, eikä heidän taustoistaan ole tarkempia tietoja.⁴⁷³
- Puntmaalaista sotilassaattuetta vastaan tehtiin huhtikuun puolivälin jälkeen tienvarsi-pommi-isku Galgalan alueella. Saattue ole matkalla Galgalasta Bosassoon räjähdysen sattuessa. Iskussa sai surmansa 8 sotilasta ja kolme muuta haavoittui. Mahdollista siviiliuhreista ei ole tietoa. Myöskään pommin asettajasta ei ole tietoa. Suurin epäily kohdistuu ISIS- ja al-Shabaab -järjestöihin.⁴⁷⁴

Puntmaan rannikolla on esiintynyt merirosvoutta:

- Somalialaiset merirosvot kaappasivat Komorien lipun alla purjehtineen tankkerin Puntmaan rannikolla maaliskuun puolivälissä. Kyse oli ensimmäisestä merkittävän kokoluokan kaappauksesta sitten vuoden 2012. Puntmaalaisten turvallisuusjoukkojen ja merirosvojen välillä syttyi tulitaistelu turvallisuusjoukkojen yrittäessä vapauttaa ja alus merirosvojen vankeina ollut 8-henkinen srilankalaismiehistö. Uutislähteiden mukaan Alulan alueella käytyjen taisteluiden seurauksena oli syntynyt toistaiseksi täsmentymätön määrä henkilövahinkoja. Merirosvot luovuttivat aluksen miehistöineen ilman lunnasrahoja paikallisten klaanijohtajien ja viranomaisten kanssa käymiensä neuvottelujen jälkeen.⁴⁷⁵

Puntmaan turvallisuusjoukoissa on esiintynyt sisäisiä ongelmia:

- Puntmaan turvallisuusjoukkojen sotilaiden raportointiin joulukuun alkupuolella asettuneen galkacyolaiseen pankkiin mielenosoituksellisesti, koska heidän palkkansa ovat olleet maksamatta. Sotilaat luovuttivat aseensa pankin haltuun. Pankin henkilökunta sai poistua pankista ilman esteitä.⁴⁷⁶
- Puntmaan turvallisuusjoukot valittivat tammikuun alussa palkkojensa olevan kuukausia myöhässä, eikä erilaisissa al-Shabaabin vastaisissa turvallisuusoperaatioissa haavoittuneet taistelijat ole saaneet asianmukaista hoitoa. Tämän vuoksi perheet ovat joutuneet itse maksamaan omaisensa saamasta hoidosta. Joukoilta puuttuu lisäksi tarvikkeita ja korjauskalustoa rikkimeneiden ajoneuvojensa korjaamiseksi. Sotilaiden kurja tilanne heikentää joukkojen taistelumotivaatiota.⁴⁷⁷
- Puntmaan turvallisuusjoukkojen sotilaita miehitti mielenosoituksellisesti helmikuun lopulla alueen paikallishallinnon parlamenttirakennuksen. Mielenilmauksen syynä oli

⁴⁷³ Rajonews.Net 2.2.2017

⁴⁷⁴ Garowe Online 2017 bv); Shabelle News 2017 ds)

⁴⁷⁵ Shabelle News 2017 bx); Shabelle News 2017 by); Garowe Online 2017 ai)

⁴⁷⁶ Radiorisaala.com 2016 a)

⁴⁷⁷ Garowe Online 2017 c)

sotilaiden maksamattomana olevat palkat. Palkat ovat rästissä usealta kuukaudelta. Rakennuksessa on lisäksi pidätettynä 15 parlamenttiedustajaa.⁴⁷⁸

Alueella on esiintynyt turvallisuusvälikohtauksia, joissa on osallisina Puntmaan turvallisuudesta vastaavia viranomaisia:

- Uutislähteiden mukaan somalialainen toimittaja pahoinpideltiin joulukuun alussa Putmaassa hänen tiedusteltuaan viranomaisilta mahdollisista väärinkäytöksistä EU:n rahoittamassa tiehankkeessa, jota toteutettiin Puntmaassa. Euroopan unioni on tuominut voimakkaasti toimittajaan kohdistuneet oikeudenloukkaukset. EU on huolissaan myös kaikista viranomaisten väärinkäytöksistä korruptio mukaan lukien.⁴⁷⁹
- Puntmaan turvallisuudesta vastaavat viranomaiset pidättivät huhtikuun lopulla viisi al-Shabaabin jäseneksi epäilemäänsä miestä. Pidätetyiltä takavarikoitiin pommintekemiseen tarvittavia materiaaleja. Pidätettyjen otaksutaan pyrkineen iskemään Puntmaan julkisia rakennuksia ja viranomaisia vastaan Bosasossa. Pidätykset tehtiin ennalta saadun vinkin perusteella.⁴⁸⁰

Somalimaa

Konfliktin osapuolet:

Itsenäiseksi julistautuneessa Somalimaassa konfliktin tärkeimmät osapuolet ovat joulukuun 2016 ja huhtikuun 2017 välisenä aikana olleet:

- paikalliset klaanit

Konfliktin luonne:

Somalimaan alueella turvallisuusolosuhteet ovat pääosin vakaat. Klaanien välisten konfliktien lisäksi Somalimaan alueelta ei ole raportoitu merkittäviä turvallisuusvälikohtauksia joulukuun 2016 ja huhtikuun 2017 välisenä aikana. Soolin alueella paikallista epävakautta ovat aiheuttaneet klaanien väliset taistelut, joiden johdosta tilanne alueella on jännittynyt. Sa-hardherin ja Dhumayn kylissä käydyissä taisteluissa on raportoitu menehtyneen ainakin 13 ihmistä. Klaanitaisteluiden taustalla on kiista laidunten ja kaivojen käytöstä, joten pitkittynyt kuivuus ja humanitaarinen kriisi saattavat kärjistää konflikteja jatkossa entisestään. Somalimaa tavoittelee edelleen itsenäisyyttä eikä se osallistunut Somalian liittovaltiossa käytyihin vaaleihin.

Somalimaan alueella raportoidut merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

- Somalimaan viestintäministeri ilmoitti joulukuun alussa, että alue ei osallistu millään muotoa Somaliassa meneillään oleviin vaaleihin, eikä tunnusta ketään, joka väittää edustavansa Somalimaata vaaleissa, vaan kyseiset henkilöt edustavat vain itseään.

⁴⁷⁸ Shabelle News 2017 bb)

⁴⁷⁹ Somalilandpress.com 2016

⁴⁸⁰ Shabelle News 2017 dā); Garowe Online 2017 bā)

Somalimaa tavoittelee edelleen itsenäisyyttä ja alueella on määrä järjestää vaalit alkuvuodesta.⁴⁸¹

- Ainakin 13 ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja useiden muiden haavoittuneen huhtikuun puolenvälin aikoihin useita tunteja kestäneissä klaanitaisteluissa Soolin alueella. Yhteenotot Sahardherin ja Dhumayn kylissä liittyvät ilmeisesti kiistoihin maan, laidunten ja kaivojen käytöstä. Tilanne alueella oli taisteluiden jälkeen edelleen jännittynyt.⁴⁸²

4. Maan sisäisesti siirtymään joutuneet

Tuoreimman väestötutkimuksen mukaan Somaliassa elää yhteensä yli 1,1 miljoonaa maan sisäisesti siirtymään joutunutta ihmistä (*internally displaced person*, IDP), joista noin 994 900⁴⁸³ asui Etelä- ja Keski-Somaliassa⁴⁸⁴. Seurantajaksolla kuivuuden aiheuttamat ääriolosuhteet ovat pakottaneet uusia ihmisiä siirtymään maan sisäisesti. Marraskuun 2016 ja huhtikuun 2017 välisenä aikana noin 683 400 ihmistä, joista joulukuun 2016 ja huhtikuun 2017 välisenä aikana siirtyi 612 400⁴⁸⁶, on joutunut jättämään kotinsa kuivuuden vuoksi⁴⁸⁷. Se on saman verran kuin koko vuoden 2016 aikana.⁴⁸⁸ Luvun odotetaan nousevan vuoden 2017 aikana noin miljoonaan. Noin 7 000 evakoista on siirtynyt Keniaan ja Etiopiaan.⁴⁸⁹ Lisäksi vuoden 2017 aikana Keniasta on palannut UNHCR:n avustamana noin 24 200 ihmistä⁴⁹⁰, jotka yleensä asettuvat myös IDP-leireille⁴⁹¹. Keniasta palaavat somalipakolaiset aiheuttavat painetta etenkin Lower Jubban IDP-leireillä.⁴⁹²

Valtaosalle pääasiallinen syy siirtymiselle oli kuivuus, mutta seurantajaksolla ainakin noin 19 000 ihmisen siirtymiselle oli myös muu syy (taulukko 4.1.).⁴⁹³ Tilastoja ihmisten siirtymisestä vuodelta 2017 muista kuin kuivuudesta johtuvista syistä, kuten aseellisesta konfliktista, ei kuitenkaan ole saatavilla.⁴⁹⁴ Kuivuuteen liittyvistä muista syistä johtuen eniten ihmisiä joutui seuranta-ajanjakson aikana siirtymään Mudugista (9 863), Baysta (3 840) ja Lower Shabellesta (2 504).⁴⁹⁵

⁴⁸¹ New China 2016 a)

⁴⁸² Goobjoog News 2017 u)

⁴⁸³ UNFPA:n vuoden 2014 tieto päivitetty Mogadishun osalta UNHCR:n vuoden 2016 tietoon (Reliefweb / UNHCR 2016 b)).

⁴⁸⁴ Etelä- ja Keski-Somaliaan on tässä laskettu myös koko Mudugin maakunta.

⁴⁸⁵ UNFPA 2014, s. 31

⁴⁸⁶ Reliefweb / UNHCR .2017 a), s. 4

⁴⁸⁷ OCHA 2017 b), s. 4; 8; Reliefweb / UNHCR 2017 c), s. 4

⁴⁸⁸ Somalia Protection Cluster 2016 a), s. 2

⁴⁸⁹ OCHA 2017 b), s. 4; 8; Reliefweb / UNHCR 2017 c), s. 4

⁴⁹⁰ UNHCR 2017 b), s. 1

⁴⁹¹ ACAPS 2017, s. 4

⁴⁹² DIS / DRC 2016 s. 15

⁴⁹³ Reliefweb / UNHCR 2017 a), s. 4. Marraskuussa 2016 näistä kuivuuteen liittyvistä "muista syistä" on Mudugissa raportoitu siirtyneen yli 45 000 ihmistä, mutta tammikuussa näitä "muista syistä" siirtyneitä oli enää 759 (Reliefweb / UNHCR 2017 a), s. 4). Muut syyt saattavat siis olla esimerkiksi konfliktiin liittyviä, sillä Mudugissa joutui sisäisesti siirtymään loka-marraskuussa 2016 lähes 90 000 liittyen taisteluihin Gal-kayossa (USAID 2016, s. 3).

⁴⁹⁴ Viimeiset saatavilla olevat tilastot, jotka kattavat kaikki siirtymiset, on joulukuulta 2016. Tilaston mukaan kuussa siirtyi noin 57 441, joista 7 920 hengen pääasiallinen syy siirtymiselle oli kuivuus (Reliefweb / UNHCR .2016). Noin 86 prosenttia siirtyi siis vielä joulukuussa muusta syystä kuin kuivuudesta.

⁴⁹⁵ Reliefweb / UNHCR 2017 a), s. 4

Taulukko 4.1. Kuivuuden ja siihen liittyvien muiden syiden takia siirtymään joutuneet

Maakunta	Maakunnasta kuivuuteen liittyvien muiden syiden takia siirtymään joutuneet ⁴⁹⁶	Maakunnasta kuivuuden takia siirtymään joutuneet ⁴⁹⁷	Maakuntaan kuivuuden ja siihen liittyvien muiden syiden takia siirtyneet ⁴⁹⁸
Mudug	9 863	36 874	32 808
Bay	3 840	172 287	161 905
Lower Shabelle	2 504	125 752	18 990
Bakool	1 288	45 368	13 717
Gedo	540	15 311	17 583
Benadir	498	88	147 808
Galgaduud	173	5 546	19 319
Hiiraan	173	16 162	10 890
Middle Shabelle	96	4 306	1 725
Lower Jubba	72	7 425	12 410
Middle Jubba	13	5 444	9 881
Etelä- ja Keski-Somalia	19 060	434 536	446 765

Vuonna 2016 konflikti ja turvattomuus olivat selvästi yleisin syy maan sisäiselle siirtymiselle.⁴⁹⁹ Joulukuussa 2016 yleisimmät syyt siirtymiselle olivat palaaminen omalle kotiseudulle (16 952 siirtymistä), häätö (15 055) ja elinkeinomahdollisuuksien puute (11 578). Paluumuuttoa suunnautui Etelä- ja Keski-Somaliassa Lower Shabelleen. Pakkohäätöjen vuoksi siirtymistä tapahtui Mogadishussa ja Middle Jubbassa. Sotilaallisen toiminnan aiheuttaman turvattomuuden vuoksi siirtyi 1 562 henkeä ja muun turvattomuuden vuoksi 2 111.⁵⁰⁰

UNSC raportoi konflikteista johtuvan maan sisäisen siirtymisen lisääntyneen jyrkästi Somaliassa loppuvuonna 2016 johtuen etenkin Galkayon aseellisesta konfliktista Galmudugin ja Puntmaan turvallisuusjoukkojen välillä. Bakoolin, Galmudugin ja Hiiraanin alueilla ainakin 5000 ihmistä pakeni kodeistaan Somalian hallintoa tukevien kansainvälisten joukkojen vetäytyä alueilta. Lower Shabellessa ainakin 30 000 ihmistä joutui jättämään kotinsa klaanikonfliktien takia.⁵⁰¹ Lisäksi al-Shabaabin operaatiot pakottivat 6000 ihmistä siirtymään Lower Shabellessa Markan ja Afgooyen alueilta loppuvuonna 2016.⁵⁰²

Eniten kuivuuden ja siihen liittyvien muiden syiden takia ihmisiä on joutunut siirtymään seurantajaksolla Etelä- ja Keski-Somaliassa Bayn (176 127), Lower Shabellen (128 256), Bakoolin (46 656) ja Mudugin (46 021) maakunnista. Samoista syistä siirtyneitä on saapunut Etelä- ja Keski-Somaliassa eniten Bayhin (161 905) ja Benadiriin (Mogadishu) (147 808) sekä Mudu-

⁴⁹⁶ Reliefweb / UNHCR 2017 c), s. 4. Sisältää seurantajakson (joulukuu 2016 - huhtikuu 2017) aikana siirtyneet.

⁴⁹⁷ Reliefweb / UNHCR 2017 c), s. 4. Sisältää seurantajakson (joulukuu 2016 - huhtikuu 2017) aikana siirtyneet.

⁴⁹⁸ Reliefweb / UNHCR 2017 c), s. 4. Sisältää seurantajakson (joulukuu 2016 - huhtikuu 2017) aikana siirtyneet.

⁴⁹⁹ Somalia Protection Cluster 2016 a), s. 2

⁵⁰⁰ Reliefweb / UNHCR 31.12.2016

⁵⁰¹ UNSC S/2017/21, s. 12

⁵⁰² DIS / DRC 2017, s. 13

giin (32 808).⁵⁰³ Suurin osa on siirtynyt maaseudulta urbaaneille alueille hakeutuakseen humanitaarisen avun piiriin kaupunkien IDP-leireille.^{504 505}

Pääkaupunki Mogadishu on yksi suosituimmista siirtymisen kohteista. Seurantajaksolla noin 147 800 kuivuuden vuoksi siirtynyttä evakkoa saapui Mogadishuun. Noin kaksi kolmasosaa siirtyneistä oli Lower Shabellesta ja vajaa viidesosa Bayn maakunnasta. Neljäsosa seurantajaksolle Mogadishuun siirtyneistä (39 514) siirtyi sinne huhtikuussa 2017.⁵⁰⁶ Viimeisin arvio⁵⁰⁷ evakoiden määrästä ennen humanitaarista kriisiä on vuoden 2016 alusta, jolloin Mogadishussa arvioitiin elävän noin 400 000 maan sisäistä evakkoa.⁵⁰⁸ Pelkästään kuivuuden vuoksi siirtyneet evakot ovat siis kasvattaneet kaupungin IDP-väestön kokoa noin kolmasosalla. Toinen merkittävä kohde kuivuuden vuoksi siirtyneille maan sisäisille evakoille on ollut Bayn maakunnan Baidoan alue⁵⁰⁹, jota Ethiopian joukot suojaavat al-Shabaabilta⁵¹⁰. UNHCR:n mukaan Baidoan alueella asui huhtikuun 2017 lopulla noin 169 000 evakkoa, joista yli 134 000 oli vuonna 2017 siirtyneitä.⁵¹¹ Kaikkiaan seurantajaksolla evakkoja on siirtynyt Baidoan noin 156 000.⁵¹² Suurin osa on Bayn maakunnan sisällä siirtyneitä henkilöitä, mutta myös Bakoolista siirtyy Baidoan evakkoja.⁵¹³ Kesäkuussa 2016 Baidoan alueella asui noin 3 300 evakkoa.⁵¹⁴ IDP-väestön määrä alueella on alle vuodessa kasvanut yli 50-kertaiseksi.

Uudet tulokkaat IDP-leireillä vaikeuttavat entisestään leirien oloja, joilla on puutetta vedestä, suojista, terveyspalveluista, sanitaatiotiloista ja ruoasta.⁵¹⁵ Yli puolet Mogadishun evakoista asui vuonna 2016 Daynilen ja Kaxdan kaupunginosissa. Kaupunkiin saapuvat evakot asettuvat tyypillisesti näille alueille ja viranomaiset myös pakkosiirtävät evakkoja näille alueille ja niiden sisällä.⁵¹⁶ Daynilen ja Kaxdan olot olivat jo ennen viimeisintä kriisiä huonot, palveluita oli vähän tai ei ollenkaan, ihmisoikeusloukkaukset olivat yleisiä, asutukset olivat ylikansoitettuja ja vuoden 2016 alkupuoliskolla sukupuoleen perustuva väkivalta ja aseellisten joukkojen tunkeutuminen alueelle lisääntyivät.⁵¹⁷ Myös Baidoassa jo kesäkuussa 2016 suurin osa asutuskeskittymistä oli ylikansoitettuja, suojasta, ruoasta ja turvallisesta vedestä oli puutetta ja sani-

⁵⁰³ Reliefweb / UNHCR 2017 c), s. 4

⁵⁰⁴ Evakoiden lisäksi erilaisissa epävirallisissa asutuksissa ja leireillä asuu myös esimerkiksi kaupunkien köyhiä ja taloudellisia siirtolaisia. Somalimaassa IDP-asutuksissa ainoastaan 22 prosenttia on maan sisäisiä evakkoja (Reliefweb / OCHA lokakuu 2016, s. 6) kun taas Etelä- ja Keski-Somalian suurimmassa IDP-asutusten keskittymässä Mogadishussa 85 prosenttia niiden asukkaista on maan sisäisiä evakkoja. (Reliefweb / UNHCR 2016 b), s. 18).

⁵⁰⁵ Reliefweb / OCHA 2017 b); OCHA 2017 a), s. 3

⁵⁰⁶ Reliefweb / UNHCR 2017 c), s. 2; 4

⁵⁰⁷ UNHCR:n lokakuun 2016 raportti käyttää samoja lukuja kuin huhtikuussa 2016 julkaistu raportti (UNHCR 2016, s. 6).

⁵⁰⁸ Reliefweb / UNHCR 6.6.2016, s. 3-4. On mahdollista, että IDP-lukumäärä ennen kuivuuden vuoksi alueelle siirtyneitä on ollut tätäkin suurempi, sillä esimerkiksi tammikuussa ja heinäkuussa 2016 UNHCR kirjasi Benadirin alueelle noin 18 620 ja 19 300 saapumista. Samoina kuukausina alueelta siirtyi pois yhteensä 12 525 ihmistä. (Reliefweb / UNHCR 31.12.2016; Reliefweb / UNHCR 2016 c)

⁵⁰⁹ OCHA 2017 b), s. 8

⁵¹⁰ BBC 2017

⁵¹¹ Reliefweb / UNHCR 2017 b)

⁵¹² OCHA 2017 b), s. 8. Lähde laskee mukaan myös marraskuun 2016, mutta koko Bayn alueelle siirtyi UNHCR:n mukaan marraskuussa kuivuuden vuoksi ainoastaan 138 henkeä (Reliefweb / UNHCR 2017 a), s. 4), joten luku on lähestulkoon sama seurantajaksolle.

⁵¹³ UNHCR 2017 a)

⁵¹⁴ SYPD 2016, s. 2

⁵¹⁵ ACAPS 2017, s. 4

⁵¹⁶ Reliefweb / UNHCR 2016 b), s. 3-4

⁵¹⁷ OCHA 2016, s. 1-2

taatiotilat olivat puutteellisia.⁵¹⁸ Jokivarsilla ja alangoilla sijaitsevilla alueilla todennäköinen tulviminen vaikeuttaa suojien saatavuustilannetta entisestään.⁵¹⁹

OCHA:n tietojen mukaan viimeisen puolen vuoden aikana ainakin 13 809 kotitaloutta pakko-siirrettiin asuinalueiltaan.⁵²⁰ Hädät ovat kohdistuneet erityisesti naisiin ja lapsiin.⁵²¹ Pakkosiirrot paitsi rikkovat evakoiden oikeuksia, ne aiheuttavat perheiden hajoamisia, lisäävät sukupuoleen kohdistuvan väkivallan lisääntymistä, tuhoavat käymälöitä, suojia ja henkilökohtaista omaisuutta, vaikeuttavat elinkeinojen harjoittamista ja saattavat tiputtaa ihmiset palveluiden piiristä.⁵²² Tietoa siitä, mihin pakkosiirretyt ihmiset ovat joutuneet siirtymään, ei ole vielä saatavilla. Vuonna 2015 hädät tarkoittivat siirtymistä kauemmas kaupungin keskustasta turvatomammille alueille.⁵²³

Maan sisäinen siirtyminen lisää naisten, vanhusten ja muiden marginalisoituneiden ryhmien haavoittuvuutta.⁵²⁴ IDP-perheiden lapset ovat vähemmistöperheiden lasten ohella haavoittuvimpia lasten oikeuksien loukkauksille.⁵²⁵ Kuivuuden aikana naiset joutuvat tyypillisesti siirtymään lastensa kanssa ilman aviomiestään, sillä miehet jäävät pitämään huolta jäljelle jääneestä karjasta.⁵²⁶ Maaseudulle jääneet miehet ja pojat saattavat tulla, mahdollisesti pakolla, al-Shabaabin rekrytoimaksi.⁵²⁷ Lasten rekrytointi on lisääntynyt.⁵²⁸

Ilman miestä siirtymään joutuvat naiset ja lapset ovat alttiita seksuaaliselle ja sukupuoleen kohdistuvalle väkivallalle etsiessään ruokaa, vettä ja suojaa.⁵²⁹ Vuonna 2015 kolme neljäsosaa kaikista raportoiduista sukupuoleen kohdistuvista väkivallanteoista tapahtui IDP-yhteisöissä.⁵³⁰ Syyskuun 2016 ja maaliskuun 2017 välillä raportoituihin 3 200 sukupuoleen kohdistuvan väkivallan tapauksesta alueilla, joihin kuivuus on vaikuttanut. Todellisten lukujen uskotaan olevan paljon suurempia. Erityisesti uusilla IDP-leireillä raiskausten arvioidaan olevan noin 30 prosentin kasvussa. Leirien lisäksi sukupuoleen kohdistuvaa väkivaltaa tapahtuu erityisesti laittomilla tiesuluilla.⁵³¹ Joukkoraiskaukset ovat lisääntyneet.⁵³²

Useat toimijat käyttävät evakkoja hyväkseen.⁵³³ Mogadishun IDP-leireillä evakkojen ja kansalaisjärjestöjen välimiehenä toimivat ns. portinvartijat (*gatekeepers*). He osoittavat saapuvalla evakolle paikan tai asumuksen, jossa asua, ja joskus myös peruspalveluita, maksua vastaan. He tarjoavat evakoille palveluita ja suojaa, jota valtio ei pysty tarjoamaan, mutta saattavat myös kiristää evakoi- ta. Yhteistyössä paikallisten militioiden kanssa he rajoittavat niin evakoiden kuin kansalaisjärjestöjen liikkumista leireillä.⁵³⁴ Human Rights Watch on vuonna 2013 raportoinut portinvartijoiden ja heihin liittyvien militioiden tekemistä ihmisoikeusloukkauksista,

⁵¹⁸ SYPD 2016, s. 2

⁵¹⁹ OCHA 2017 b), s. 8

⁵²⁰ OCHA 2017 b), s. 9

⁵²¹ OCHA 2017 b), s. 9

⁵²² Somalia Protection Cluster 2016 a), s. 1

⁵²³ Somalia Protection Cluster 2015, s. 3

⁵²⁴ OCHA 2017 b), s. 8

⁵²⁵ UNICEF 2016, s. 17

⁵²⁶ Reliefweb / OCHA 2017 b); OCHA 2017 a), s. 3

⁵²⁷ BBC 2017

⁵²⁸ OCHA 2017 b), s. 9

⁵²⁹ Reliefweb / OCHA 2017 b); OCHA 2017 a), s. 3

⁵³⁰ Somalia Protection Cluster 2015, s. 3

⁵³¹ OCHA 2017 b), s. 8

⁵³² UNFPA 2017

⁵³³ ICG 2017 d), s. 6-7

⁵³⁴ TANA 2017, s. 5-6; 9-10

kuten seksuaalisesta ja sukupuoleen kohdistuvasta väkivallasta, kaltoin kohtelusta ja syrjinnästä, ryöstelystä ja ruoka-avustusten viemisestä.⁵³⁵

IDP-leireillä ihmisillä on vain hyvin rajoitetusti työllistymismahdollisuuksia, ja suurin osa kotitalouksista joutuu turvautumaan epäsäännölliseen ja suojattomaan työhön.⁵³⁶ Suurin osa selviytyy kansainvälisillä avustuksilla ja ulkomailta tulevilla rahalahetyksillä.⁵³⁷ Somaliassa evakot kuuluvat pääasiassa vähemmistöryhmiin tai -klaaneihin. Heidän sosiaaliset turvaverkkonsa ja kansainväliset yhteytensä, joiden kautta he voisivat saada apua ulkomailta, ovat valtaklaanien jäseniä heikommat. Ainoastaan viisi prosenttia IDP-kotitalouksista sai rahalahetyksiä ennen nykyistä humanitaarista kriisiä.⁵³⁸

5. Humanitaarinen tilanne

Seurantajaksolla Somalia on kärsinyt vakavasta kuivuudesta ja humanitaarisesta kriisistä. El Niño -sääilmiöstä johtuen sateet ovat jääneet keskimääräistä alhaisemmiksi tai kokonaan pois useampana peräkkäisenä sadekautena, mikä on aiheuttanut poikkeuksellista kuivuutta koko Afrikan sarven alueella.⁵³⁹ Tammikuussa 2017 YK varoitti, että Somaliassa uhkaa nälänhätä.⁵⁴⁰ Helmikuussa 2017 Somalian uusi presidentti julisti maahan hätätilan kuivuuden takia.⁵⁴¹

Kevään 2017 *Gu*-sateet alkoivat tavanomaista myöhemmin, ja niiden tuomien parannusten ruokaturvallisuuteen odotetaan olevan vaatimattomia.⁵⁴² Lisäsateita tarvitaan kaikilla alueilla jo pelkän vesikriisin ratkaisemiseksi.⁵⁴³ Sateet eivät myöskään ratkaise ruoan ja suojan tarvetta⁵⁴⁴ ja laajamittaista humanitaarista apua tullaan tarvitsemaan ainakin koko vuoden 2017 ajan⁵⁴⁵. Huhtikuun lopulla YK varoitti, että Somalian humanitaarinen tilanne huononee edelleen, ja nälänhädän riski on yhä olemassa.⁵⁴⁶

Ruokaturvattomuus on kasvanut seurantajakson aikana merkittävästi. Toukokuun 2017 alkuun mennessä 3,2 miljoonaa ihmistä eli akuutissa ruoka- ja toimeentulokriisissä tai humanitaarisessa hätätilassa (ICP 3 ja 4⁵⁴⁷) Somaliassa. Lisäksi 3,5 miljoonaa ihmistä kärsi ruokaturvattomuudesta (ICP 2).⁵⁴⁸ Kun tammikuussa 2017 yksi prosentti väestöstä eli kriisissä, 13 prosenttia hätätilassa ja 29 prosenttia ruokaturvattomuudessa, huhti-kesäkuun 2017 ennusteen mukaan vastaavat prosenttiluvut ovat 6, 20 ja 29. Hätätilassa elävien määrän odotetaan siis kymmenkertaistuvan tammikuuhun verrattuna.⁵⁴⁹

⁵³⁵ HRW 2013

⁵³⁶ UNICEF 2016, s. 17

⁵³⁷ ICG 2017 e), s. 6-7

⁵³⁸ UNICEF 2016, s. 17

⁵³⁹ OCHA 2017 a), s. 1-4

⁵⁴⁰ Reuters 2017 c)

⁵⁴¹ VoA 2017 b)

⁵⁴² FSNAU & FEWS NET 2017, s. 1

⁵⁴³ Reliefweb / SWALIM 2017 a)

⁵⁴⁴ Reuters 2017 f)

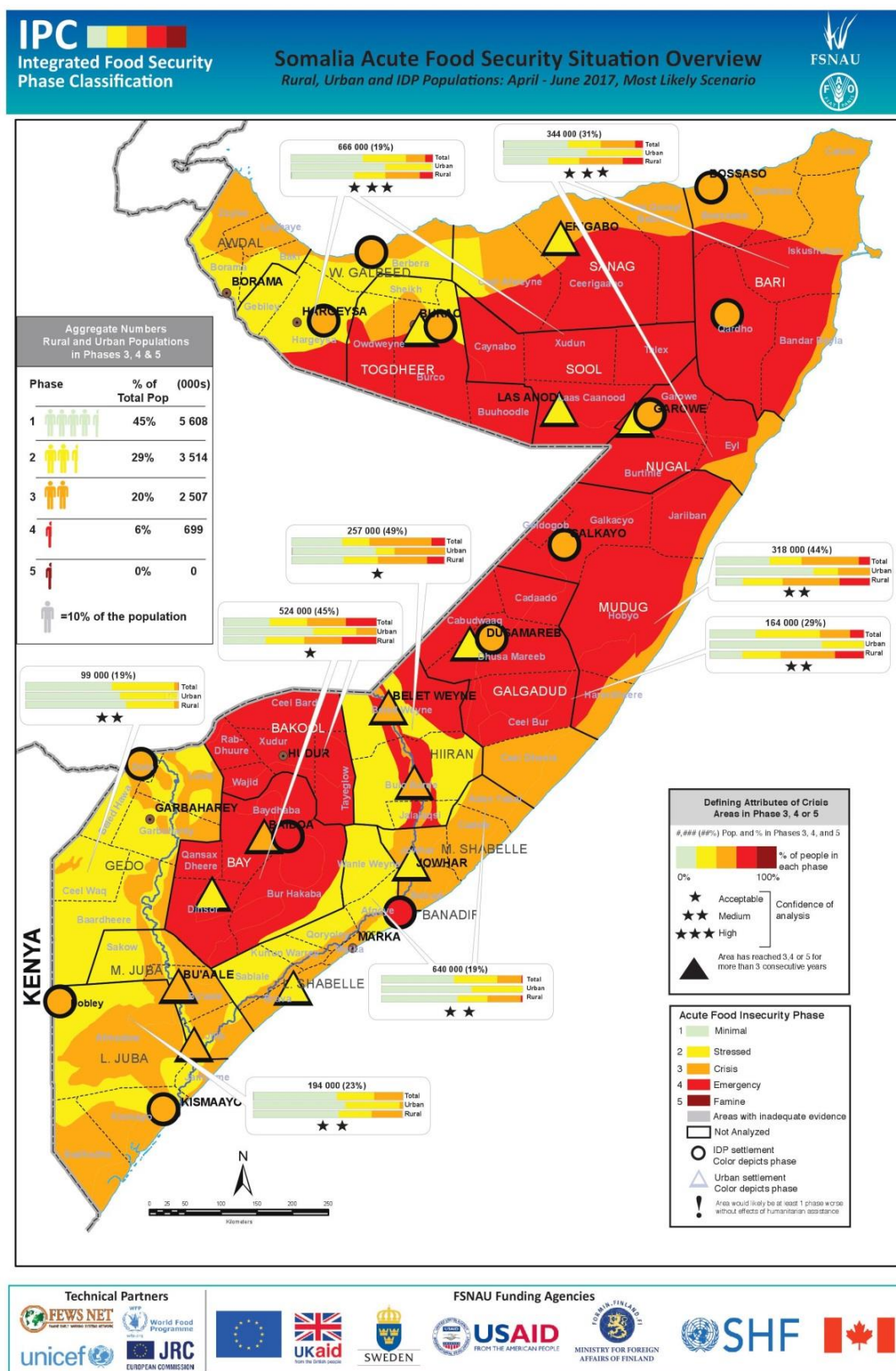
⁵⁴⁵ FSNAU & FEWS NET 2017, s. 1

⁵⁴⁶ UNSOM 2017 b)

⁵⁴⁷ Luokitukset perustuvat *Integrated Food Security Phase Classification* eli IPC-asteikkoon, joka on standardoitu asteikko ruokaturvallisuustilanteiden arvioimiseen. Sen viisi eri astetta ovat yleinen ruokaturvallinen tilanne (ICP 1), jonkin verran / lähes ruokaturvaton tilanne (ICP 2), akuutti ruoka- ja toimeentulokriisi (ICP 3), humanitaarinen hätätila (ICP 4) ja nälänhätä/humanitaarinen katastrofi (ICP 5). (FSNAU [päivämätön])

⁵⁴⁸ OCHA 2017 b), s. 2; 7

⁵⁴⁹ FSNAU 2017 a); FSNAU & FEWS NET 2017, s. 3

Todennäköinen ennuste ruokaturvattomuudesta Somalian alueella huhtikuun ja kesäkuun 2017 välisenä aikana. Lähde: FSNAU / FAO 2017.

Nopeimmin tilanne on huonontunut Etelä- ja Keski-Somaliassa Bayn ja Bakoolin alueilla sekä Mogadishun IDP-leireillä.⁵⁵⁰ Bayssa ja Bakoolissa 45 prosenttia väestöstä, noin 524 000 ihmistä, elää ruoka- ja toimeentulokriisissä tai humanitaarisessa hätätilassa.⁵⁵¹ Ruokaturvattomuus on huonontunut hätätilaksi asti myös paikoittain Hiiraanissa, Galgaduudissa, Mudugissa ja lähes kaikissa Somalimaan ja Puntmaan maakunnissa.⁵⁵² Etelä- ja Keski-Somaliassa erityisesti Hiiraanin maanviljelys-paimentolaisalueilla tilanne on huonontunut nopeammin kuin oli ennustettu.⁵⁵³ Monilla alueilla kuolleisuus kasvoi yhä huhtikuussa 2017 ja akuutin aliravitsemuksen aste oli kriittinen.⁵⁵⁴ Useimmilla alueilla akuutti aliravitseminen oli kasvussa.⁵⁵⁵ Ruoan saatavuus oli ennusteita jonkin verran parempaa seurantajakson lopulla, mutta hinnat ovat yhä korkeat.⁵⁵⁶

Humanitaarista tilannetta pahentaa terveydenhuollon heikko taso ja saatavuus⁵⁵⁷ ja turvallisen juomaveden puute. Aliravitut ihmiset altistuvat likaisesta juomavedestä leviävälle taudille kuten koleralle ja ripulille.⁵⁵⁸ Helmi-maaliskuussa raportoitiin kymmenien ihmisten kuolleen nälkään ja ripuliin lyhyillä aikaväleillä esimerkiksi Bayssa⁵⁵⁹ ja Jubbalandissa⁵⁶⁰. Tuhkarokkotartuntoja epäillään tammikuun ja toukokuun alun välillä olleen tuhansia (7 031).⁵⁶¹ Akuutti ripuli (*acute watery diarrhea*, AWD) - ja koleratartuntoja on raportoitu toukokuun alkuun mennessä 36 000, joista 1,9 prosenttia on johtanut kuolemaan.⁵⁶² Prosentin kuolleisuutta pidetään hätätilan rajana.⁵⁶³ WHO arvioi, että AWD-/koleratartuntojen määrä nousee 50 000 kesäkuun loppuun mennessä.⁵⁶⁴

AWD-/koleratilanne on erityisen vakava Etelä- ja Keski-Somalian Bayn ja Bakoolin maakunnissa, joista Bayssa tartuntamäärä on selvästi Somalian suurin (926) ja Bakoolissa kuolleisuusprosentti on Somalimaan Togdheerin ja Puntmaan Barin maakuntien jälkeen suurin (6,9).⁵⁶⁵ Bayn maaseutualueilla kuolleisuusprosentti on jo ylittänyt nälänhätärajan johtuen pääsääntöisesti koleraan liittyvistä ripulikuolemista. Alkanee sateet tulevat lisäämään koleraan, malarian ja veden kautta leviävien tautien leviämistä erityisesti uusilla täpötäysillä IDP-leireillä liikkakansoituksen, puutteellisten käymälöiden ja riittämättömän puhtaan veden vuoksi.⁵⁶⁶

Kuivuus on tappanut karjaa ja tuhonnut satoja, minkä seurauksena maaseudulla ihmiset ovat paitsi menettäneet ruoanlähteensä, myös elinkeinonsa ja toimeentulonsa.⁵⁶⁷ Maaseudulla akuutti ruokaturvattomuus johtuu pääosin tuotannon, tuotantovälineiden ja toimeentulojen menetyksistä.⁵⁶⁸ Deyr-kauden viljakasvien tuotanto oli 93 prosenttia tavanomaista vähäisempää vesiniukkuuden vuoksi ja koska useat viljelijät myivät satonsa kasvuvaiheessa rehuksi

⁵⁵⁰ FSNAU 2017 a); FSNAU 2017 b); FSNAU & FEWS NET 2017, s. 3

⁵⁵¹ FSNAU & FEWS NET 2017, s. 3

⁵⁵² FSNAU 2017 b); FSNAU & FEWS NET 2017, s. 3

⁵⁵³ FSNAU & FEWS NET 2017, s. 2

⁵⁵⁴ OCHA 2017 b), s. 2; 7

⁵⁵⁵ Reliefweb / OCHA 2017 b)

⁵⁵⁶ FSNAU & FEWS NET 2017, s. 1

⁵⁵⁷ OCHA 2017 a), s. 3

⁵⁵⁸ Reliefweb / OCHA 2017 b); OCHA 2017 a), s. 3

⁵⁵⁹ Reuters 2017 d); Shabelle News 2017 eg)

⁵⁶⁰ Reuters 2017 e)

⁵⁶¹ Reliefweb / OCHA 10.5.2017

⁵⁶² OCHA 2017 b), s. 7

⁵⁶³ Refworld / UN News Service 2017

⁵⁶⁴ WHO 2017, s. 1

⁵⁶⁵ Reliefweb / OCHA 2017 b), s. 3

⁵⁶⁶ OCHA 2017 b), s. 4; 8

⁵⁶⁷ OCHA 2017 a), s. 1, 3

⁵⁶⁸ OCHA 2017 b), s. 6; 7

korkean kysynnän vuoksi.⁵⁶⁹ Maanviljelys-paimentolaisalueilla ruokaturvallisuuden ei odoteta paranevan sateiden myöhäisen alkamisen vuoksi. Jos sateet jatkuvat touko-kesäkuun, parannuksia tilanteeseen voidaan nähdä aikaisintaan elo-syyskuussa.⁵⁷⁰ Sateiden ennustetaan jatkuvan ainakin toukokuun puoliväliin saakka lukuun ottamatta Keski-Somaliaa.⁵⁷¹

Somalimaassa kuivuus on tappanut 80 prosenttia karjasta.⁵⁷² Yhteensä Pohjois- ja Keski-Somalian alueille karjasta on menetetty noin 40-60 prosenttia. Eteläisillä alueilla 20-40 prosenttia karjasta joko jouduttiin myymään tai kuoli. Köyhät kotitaloudet ovat menettäneet karjastaan ainakin 75 prosenttia.⁵⁷³ Seurantajakson aikana on raportoitu karjan kuoleamisen aiheuttamista itsemurhista.⁵⁷⁴ Karjan menetyksellä on myös kauaskantoisia kansantaloudellisia seurauksia, sillä karjatalous on Somalian talouden perusta.⁵⁷⁵ Gu-sateet alkoivat liian myöhään niiltä odotettujen parannusten kannalta.⁵⁷⁶ Laiduntamisen mahdollisuudet ja vesivarastot ovat kuitenkin alkaneet parantua sateiden myötä.⁵⁷⁷

Lapset ovat kriisissä erityisen haavoittuvassa asemassa.⁵⁷⁸ UNICEF:n mukaan akuutisti aliravittujen lasten määrä on kasvanut 50 prosenttia kuluneen vuoden aikana. Vuoden 2017 aikana noin 1,4 miljoonan lapsen arvellaan olevan akuutisti aliravittu, joista 275 000 kärsivän tai tulevan kärsimään vakavasta akuutista aliravitsemuksesta.⁵⁷⁹ Huhtikuun loppuun mennessä 40 000 lasta oli lopettanut koulunkäynnin kuivuuden vuoksi⁵⁸⁰ ja kriisin pahimmilla alueilla noin 30 prosenttia noin 379 000 koulua ennen kriisiä käyneestä lapsesta on vaarassa jäädä pois koulusta.⁵⁸¹ Lapsissa on nähtävissä korkean psykologisen stressin tasoja ja lisäksi lapsityövoiman käyttö, lisääntynyt väkivalta ja uhka joutua erotetuksi perheestään uhkaavat yli miljoonaa lasta Somaliassa kuivuuden vuoksi.⁵⁸² Myös lapsiavioliitot lisääntyvät.⁵⁸³ Lasten kaappaukset ja rekrytointi aseellisiin ryhmiin ovat lisääntyneet erityisesti uusilla IDP-asutuksilla kuten Baidoassa ja Mogadishussa.⁵⁸⁴

Kansainvälinen yhteisö on reagoinut ennennäkemättömällä tasolla Somalian tilanteeseen ja rahoituslupauksia on kerätty noin 623 miljoonaa dollaria.⁵⁸⁵ Tavoitetasoa on jouduttu kuitenkin nostamaan jo 1,5 miljardiin dollariin, ja silläkin tähdätään vain 5,5 miljoonan ihmisen auttamiseen kun avuntarvitsijoita on 6,7 miljoonaa.⁵⁸⁶ Humanitaaristen avustusjärjestöjen tarjoama ruoka-apu, puhdas juomavesi ja terveydenhuolto ovat tavoittaneet miljoonia avun tarpeessa olevia ihmisiä Somaliassa.⁵⁸⁷ Nälänhädältä on sen ansiosta toistaiseksi välttytty⁵⁸⁸, mutta kai-

⁵⁶⁹ FSNAU & FEWS NET 2017, s. 1

⁵⁷⁰ OCHA 2017 b), s. 6; 7

⁵⁷¹ Reliefweb / SWALIM 2017 b)

⁵⁷² BBC 2017

⁵⁷³ FSNAU & FEWS NET 2017, s. 1-2

⁵⁷⁴ The East African 2017; Radio Dalsan 2016 g)

⁵⁷⁵ VoA 2017 e); Thomson Reuters Foundation 2017 b)

⁵⁷⁶ OCHA 2017 b), s. 6; 7

⁵⁷⁷ FSNAU & FEWS NET 2017, s. 1

⁵⁷⁸ OCHA 2017 b), s. 8

⁵⁷⁹ UNICEF 2017

⁵⁸⁰ Reliefweb / OCHA 2017 a)

⁵⁸¹ OCHA 2017 b), s. 9

⁵⁸² Reliefweb / Save the Children 28.4.2017

⁵⁸³ World Vision 2017

⁵⁸⁴ OCHA 2017 b), s. 8-9

⁵⁸⁵ Reliefweb / OCHA 2017 a), s. 1-2

⁵⁸⁶ OCHA 2017 b), s. 2

⁵⁸⁷ Reliefweb / OCHA 2017 b), s. 2-3

⁵⁸⁸ OCHA 2017 b), s. 4

kesta huolimatta miljoonat ihmiset ovat yhä vailla apua myös alueilla, joille avustusjärjestöt on päässyt, eikä humanitaariselle avulle asetettuihin tavoitteisiin olla päästy.⁵⁸⁹

Aseellinen konflikti pahentaa kuivuuden vaikutuksia.⁵⁹⁰ Aseellinen konflikti ja epävakaa turvallisuustilanne rajoittavat avustusjärjestöjen toimintamahdollisuuksia Etelä- ja Keski-Somaliassa. On laajoja alueita, minne apua ei pystytty toimittamaan ja joiden humanitaarista tilannetta ei päästä tarkkailemaan.⁵⁹¹ Suurin osa saavuttamattomista alueista sijaitsee Bayn, Bakoolin, Lower Shabellen, Middle Jubban ja Gedon maakunnissa.⁵⁹² Esimerkiksi Baidoan kaupungista lähtevät tiet maaseudulle on suljettu avustusjärjestöiltä.⁵⁹³

Avun toimittamista estävät muun muassa aseellisten ryhmien ylläpitämät tiesulut ja järjestöjen henkilökuntaan kohdistuvat oikeudenloukkaukset.⁵⁹⁴ Hyökkäykset henkilökuntaa ovat lisääntyneet.⁵⁹⁵ Myös valtiolliset toimijat hidastavat avun toimittamista byrokratialla ja pidättämällä avustusjärjestöjen työntekijöitä.⁵⁹⁶ Myös armeijan vetäytymiset vaikeuttavat humanitaaristen joukkojen toimintaa, sillä ne jättävät niin humanitaariset työntekijät kuin muun siviiliväestön erittäin haavoittuvaan asemaan ja saattavat johtaa humanitaaristen ohjelmien lopettamiseen tai keskeytyksiin.⁵⁹⁷

Al-Shabaab estää kaikkien avustusjärjestöjen pääsyn kontrolloimilleen alueille.⁵⁹⁸ Viime kuukausien aikana al-Shabaab on pakkokeinoin pyrkinyt estämään hallinnoimiltaan alueilta poistumisen hallituksen kontrolloimille alueille avun perässä.⁵⁹⁹ Vielä tammi-maaliskuussa 2017 al-Shabaabin alueilta pakeni suuria määriä kuivuudesta kärsiviä perheitä.⁶⁰⁰ Al-Shabaab on myös pidättänyt ihmisiä, joiden hallusta löytyy länsimaisten järjestöjen lahjoittamaa ruokaa tai tavaroita. Sen vihamielisen suhtautumisen avustusjärjestöihin ei uskota muuttuvan, ellei sen alueilla tapahdu merkittävää tilanteen huonontumista tai joukkokuolemia. International Crisis Group pitää pääsyrjoitteita keskeisenä syynä humanitaariselle kriisille.⁶⁰¹

Al-Shabaab jakaa omaa kriisiapuaan kuivuudesta kärsiville ihmisille, kuten karjaa, ruokaa, vettä ja rahaa, eri arvioiden mukaan taktisista tai propagandasyistä.⁶⁰² Omien sanojensa mukaan al-Shabaab on jakanut apua ainakin Bayssa, Bakoolissa, Mudugissa, Hiiraanissa ja Galguduudissa.⁶⁰³ Jakamansa avun al-Shabaabin on epäilty keränneen pakolla yrityksiltä ja yksityishenkilöiltä.⁶⁰⁴ Pakkoveronkeruu on johtanut UNHCR:n mukaan merkittävään maan sisäiseen siirtymiseen Bayn maakunnassa, erityisesti Dinsoorin ja Qansahdheren alueilla⁶⁰⁵ ja myös aliravittujen naisten ja lasten pakoihin Etiopiaan⁶⁰⁶. Al-Shabaab on saattanut hankkia jakamiaan tarvikkeita ryöstämällä niitä avustusjärjestöiltä ja armeijalta.⁶⁰⁷

⁵⁸⁹ Reliefweb / OCHA 2017 b), s. 2-3

⁵⁹⁰ UN News Centre 2017

⁵⁹¹ Reliefweb / OCHA 2017 b); OCHA 2017 a), s. 5

⁵⁹² Reliefweb / OCHA 2017 a)

⁵⁹³ BBC 2017

⁵⁹⁴ Reliefweb / OCHA 2017 b); OCHA 2017 a), s. 5

⁵⁹⁵ Reliefweb / OCHA 2017 b), s. 4

⁵⁹⁶ OCHA 2017 b), s. 17

⁵⁹⁷ Reliefweb / OCHA 2016, s. 9

⁵⁹⁸ Reliefweb / OCHA 2017 b); OCHA 2017 a), s. 5

⁵⁹⁹ ICG 2017 e), s. 4

⁶⁰⁰ Reliefweb / UNHCR 2017 a); Thomson Reuters Foundation 2017 a); ICG 2017 d), s. 4

⁶⁰¹ ICG 2017 d), s. 1; 4-5

⁶⁰² Jamestown Foundation 2017 b); ICG 2017 e), s. 4-5

⁶⁰³ Jamestown Foundation 2017 b)

⁶⁰⁴ ICG 2017 e), s. 4-5; Jamestown Foundation 2017 b)

⁶⁰⁵ Reliefweb / UNHCR 2017 a)

⁶⁰⁶ Thomson Reuters Foundation 2017 a)

⁶⁰⁷ Jamestown Foundation 2017 b)

Kuivuus ja siihen liittyvät ruokaturvattomuus ja elinkeinojen menetykset osaltaan lisäävät aseellista toimintaa ja rikollisuutta. Ne pahentavat olemassa olevia jännitteitä, kun ihmiset siirtyvät uusille alueille, mikä saattaa johtaa yksittäisiin yhteenottoihin klaanimilitioiden välillä. Osa uusista osavaltioista on vähentänyt näitä yhteenottoja sovitteluiden klaanivanhimpien roolia, mutta eivät ole luoneet vaihtoehtoisia sovittelumekanismeja.⁶⁰⁸ Maankäyttöön liittyvät jännitteet ovat lisääntyneet kuivuuden myötä.⁶⁰⁹ Erään arvion mukaan kuivuus on saattanut johtaa myös viimeaikaiseen merirosvouden lisääntymiseen.⁶¹⁰

⁶⁰⁸ ICG 2017 e), s. 5

⁶⁰⁹ OCHA 2017, s. 9

⁶¹⁰ VoA 2017 e)

6. Lähteet:

Amnesty International 2017: Somalia 2016/2017. Osoitteessa (11.4.2017)

<https://www.amnesty.org/en/countries/africa/somalia/report-somalia/>

Anadolu Agency 23.1.2017: Al-Shabaab fighting kills 5. Osoitteessa (3.2.2017):

<http://aa.com.tr/en/africa/somalia-al-shabaab-fighting-kills-5/733426>

ACAPS 2017: 24.2.2017: SOMALIA. Food Security and Nutrition Crisis. Briefing Note. Osoitteessa (11.5.2017)

https://www.acaps.org/sites/acaps/files/products/files/20170224_acaps_briefing_note_somalia_food_security_and_nutrition_crisis.pdf

ACLED (The Armed Conflict Location and Event Data Project) 2016: ACLED Version 7 (1997-2016). Osoitteessa (10.5.2016) <http://www.acleddata.com/data/acled-version-7-1997-2016/>

ACLED (The Armed Conflict Location and Event Data Project) 2017 a): ACLED User Guide. Osoitteessa (10.4.2017) http://www.acleddata.com/wp-content/uploads/2017/01/ACLED_User-Guide_2017.pdf

ACLED (The Armed Conflict Location and Event Data Project) 2017b): Conflict Trends (No. 55). Real-time Analysis of African Political Violence, February 2017. Osoitteessa (11.4.2017)

http://www.acleddata.com/wp-content/uploads/2017/02/ACLED_Conflict-Trends-Report-No.55-February-2017_pdf..pdf

ACLED (The Armed Conflict Location and Event Data Project) 2017 c): Realtime Data (2017). (Päivitysversio 6.5.2017). Osoitteessa (11.5.2017) <http://www.acleddata.com/data/realtime-data>

Africa News 8.2.2017: Somalia's Mogadishu hit by mortar attacks as MPs elect president today. Osoitteessa (10.2.2017): <http://www.africanews.com/2017/02/08/somalia-s-mogadishu-hit-by-mortar-attacks-as-mps-elect-president-today/>

Africa Times 2016: 14.12.2016: Report: Delegates killed as Somalia struggles to meet election deadlines. Osoitteessa (12.1.2017): <https://africatimes.com/2016/12/14/report-delegates-killed-as-somalia-struggles-to-meet-election-deadlines/>

Al-Jazeera 2017:

a): 10.4.2017: Soldiers killed in Somalia training camp suicide attack. Osoitteessa (10.4.2017): <http://www.aljazeera.com/news/2017/04/soldiers-killed-somalia-training-camp-suicide-attack-170410133812617.html>

b): 28.2.2017: Somalia declares 'national disaster' over drought. Osoitteessa (9.5.2017) <http://www.aljazeera.com/news/2017/02/somalia-declares-national-disaster-drought-170228163745581.html>

c): 6.4.2017: Somalia leader declares country a 'war zone'. Osoitteessa (27.4.2017) <http://www.aljazeera.com/news/2017/04/somalia-leader-declares-country-war-zone-170406131513405.html>

All Africa / Shabelle Media Network 2017: 6.4.2017: Somalia: President Declares New War Against Al Shabaab. Osoitteessa (27.4.2017)

http://allafrica.com/stories/201704070165.html?aa_source=nwsltr-somalia-en

AMISOM 2016: AMISOM Military Component. Osoitteessa (20.12.2016): <http://amisom-au.org/mission-profile/military-component/>

BBC News 2017: 11.5.2017: How do you solve a problem like Somalia? Osoitteessa (11.5.2017) <http://www.bbc.com/news/world-africa-39855735>

Chatham House 2015: Somalia's Federal Future Layered Agendas, Risks and Opportunities. Osoitteessa (27.12.2016) https://www.chathamhouse.org/sites/files/chathamhouse/field/field_document/20150902Somalia_FederalFutureMosley.pdf

Chatham House 2017: 16.2.2017: Is Democracy Emerging in Somalia? Osoitteessa (11.4.2017) <https://www.chathamhouse.org/expert/comment/democracy-emerging-somalia>

DIS / DRC (The Danish Immigration Service / Danish Refugee Council) 2017: South and Central Somalia. Security Situation, al-Shabaab Presence, and Target Groups. Report based on interviews in Nairobi, Kenya, 3 to 10 December 2016. Osoitteessa (19.4.2017) https://www.nyidanmark.dk/NR/ronlyres/57D4CD96-E97D-4003-A42A-C119BE069792/0/South_and_Central_Somalia_Report_March_2017.pdf

DW (Deutsche Welle) 2017:

a): 2.1.2017: Explosions hit checkpoint near international airport in Somalia. Osoitteessa (23.1.2017): <http://www.dw.com/en/explosions-hit-checkpoint-near-international-airport-in-somalia/a-36972596>

b): 11.1.2017: Somali al-Shabab militants kill over homosexual acts. Osoitteessa (26.1.2017): <http://www.dw.com/en/somali-al-shabab-militants-kill-over-homosexual-acts/a-37083860>

c) 28.1.2017: Al-Shabab attacks Kenya military base, dozens killed. Osoitteessa (6.2.2017): <http://www.dw.com/en/al-shabab-attacks-kenya-military-base-dozens-killed/a-37311441>

d): 28.2.2017: Somalia's new president declares drought emergency. <http://www.dw.com/en/somalias-new-president-declares-drought-emergency/a-37750232>

EASO 2016: EASO Country of Origin Information Report. Somalia Security Situation. Osoitteessa (2.12.2016) <https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/EASO-Somalia-Security-Feb2016.pdf>

Factiva-uutistietokanta 2017:

IHS Global Insight Daily Analysis 2017 a): 20.1.2017: Reported troop-payment deal between AU, Burundi indicates hurdles for likely AMISOM transition into UN peace-keeping mission.

IHS Global Insight Daily Analysis 2017 b): 14.3.2017: First successful Somali pirate attack since May 2012 motivated by clan rivalries, exploiting insecurity in Puntland region.

IHS Global Insight Daily Analysis 2017 c): 28.3.2017 c) 28.3.2017: Hijack of dhow off Somalia's Puntland indicator of deteriorating security environment, to advantage of would-be pirates.

FSNAU (Food Security and Nutrition Analysis Unit -Somalia) 2017:

a): Somalia Acute Food Insecurity Situation Populations in need CRISIS AND EMERGENCY: January 2017. Osoitteessa (12.5.2017) <http://www.fsnau.org/ipc/ipc-map>

b): 2.2.2017: Somalia Acute Food Insecurity Situation Overview, Rural, Urban and IDP Populations: February - June 2017, Most Likely Scenario. Osoitteessa (12.5.2017) <http://www.fsnau.org/ipc/ipc-map>

c): [päiväämätön]: Integrated Food Security Phase Classification (IPC). Osoitteessa (12.5.2017) <http://www.fsnau.org/ipc>

FSNAU / FAO (Food Security and Nutrition Analysis Unit -Somalia) 2017: Somalia Acute Food Insecurity Situation Overview, Rural, Urban and IDP Populations: April - June 2017, Most Likely Scenario. Osoitteessa (11.5.2017) <http://www.fsnau.org/ipc/ipc-map>

FSNAU & FEWS NET (Food Security and Nutrition Analysis Unit -Somalia & Famine Early Warning Systems Network) 2017: 9.5.2017: SOMALI Food Security Alert. Osoitteessa (12.5.2017) http://www.fews.net/sites/default/files/documents/reports/FSNAU-FEWS%20NET%20Alert_05092017_0.pdf

FCO (Foreign & Commonwealth Office) 2017: 8.2.2017: Human Rights Priority Country status report: July to December 2016. Osoitteessa (20.4.2017) <https://www.gov.uk/government/publications/somalia-human-rights-priority-country/human-rights-priority-country-update-report-july-to-december-2016>

Garowe Online 2016:

a): 15.12.2016: Somalia: Second blast hits the capital Mogadishu, kills 6. Osoitteessa (16.1.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-second-blast-hits-the-capital-mogadishu-kills-6>

b): 15.12.2016: Police official injured in attack in Bossaso. Osoitteessa (16.1.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-police-official-injured-in-attack-in-bossaso>

c): 22.12.2016: Al Shabaab captures election delegates in central Somalia. Osoitteessa (21.1.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-captures-election-delegates-in-central-somalia>

d): 28.12.2016: Al Shabaab recaptures town after SNA, AU troops pull out. Osoitteessa (22.1.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-recaptures-town-after-sna-au-troops-pull-out>

Garowe Online 2017:

- a): 2.1.2017: Twin suicide bombings hit the capital Mogadishu. Osoitteessa (23.1.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-twin-suicide-bombings-hit-the-capital-mogadishu>
- b) 2.1.2017: Al Shabaab group publicly executes an official in Southern Somalia. Osoitteessa (23.1.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-group-publicly-executes-an-official-in-southern-somalia>
- c): 10.1.2017: Puntland Soldiers complain of lack of salaries, poor welfare. Osoitteessa (25.1.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-puntland-soldiers-complain-of-lack-of-salaries-poor-welfare>
- d): 17.1.2017: NISA clashes with police near Parliament compound in Adado, 7 injured. Osoitteessa (31.1.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-nisa-clashes-with-police-near-parliament-compound-in-adado-7-injured>
- e): 22.1.2017: Al Shabaab claims killing senior Police commander in Jowhar. Osoitteessa (3.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-claims-killing-senior-police-commander-in-jowhar>
- f): 23.1.2017: Bomb at army base in Burhakabo kills five Somali soldiers. Osoitteessa (3.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-bomb-at-army-base-in-burhakabo-kills-five-somali-soldiers>
- g): 30.1.2017: Soldiers among ten wounded in a tea shop blast in Burane town. Osoitteessa (6.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-soldiers-among-ten-wounded-in-a-tea-shop-blast-in-burane-town>
- h): 28.1.2017: Gunmen abduct 9 people near coastal town in Puntland. Osoitteessa (6.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-gunmen-abduct-9-people-near-coastal-town-in-puntland>
- i): 29.1.2017: AMISOM mortar shelling kills two civilians in Qoryoley. Osoitteessa (6.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-amisom-mortar-shelling-kills-two-civilians-in-qoryoley>
- j): 1.2.2017: A Senator narrowly escapes death in Mogadishu. Osoitteessa (7.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-a-senator-narrowly-escapes-death-in-mogadishu>
- k): 2.2.2017: Civilian injured in explosion in the Somali capital. Osoitteessa (8.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-civilian-injured-in-explosion-in-the-somali-capital>
- l): 7.2.2017: Shabaab militants ambush AU convoy in southern Somalia. Osoitteessa (10.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-militants-ambush-au-convoy-in-southern-somalia>
- m): 8.2.2017: Assistants attack hotel in Bossaso, 6 killed. Osoitteessa (10.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-assistants-attack-hotel-in-bossaso-6-killed>

- n): 12.2.2017: Al Shabaab fighters recapture villages in Somalia, senior officer killed. Osoitteessa (12.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-fighters-recapture-villages-in-somalia-senior-officer-killed>
- o): 14.2.2017: Galmudug forces engage in deadly gunfight with Al Shabaab in central Somalia. Osoitteessa (14.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-galmudug-forces-engage-in-deadly-gunfight-with-al-shabaab-in-central-somalia>
- p): 16.2.2017: Mortar shells target presidential palace as new President takes office. Osoitteessa (16.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-mortar-shells-target-presidential-palace-as-new-president-takes-office>
- q): 16.2.2017: Gunmen kill prominent elder in the capital Mogadishu. Osoitteessa (16.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-gunmen-kill-prominent-elder-in-the-capital-mogadishu>
- r): 19.2.2017: Massive car bomb kills at least 30 people in a busy market in Mogadishu. Osoitteessa (22.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-massive-car-bomb-kills-at-least-30-people-in-a-busy-market-in-mogadishu>
- s): 18.2.2017: troops carry out offensive in El Wak town following bomb attack. Osoitteessa (22.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-troops-carry-out-offensive-in-el-wak-town-following-bomb-attack>
- t): 18.2.2017: Two officials killed in drive-by shooting in the capital. Osoitteessa (22.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-two-officials-killed-in-drive-by-shooting-in-the-capital>
- u): 19.2.2017: AMISOM shells militant in southern Somalia, Al Shabaab vows to fight new administration. Osoitteessa (22.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-amisom-shells-militant-in-southern-somalia-al-shabaab-vows-to-fight-new-administration>
- v): 20.2.2017: Roadside bomb targets KDF convoy traveling near Kismayo town. Osoitteessa (22.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-roadside-bomb-targets-kdf-convoy-traveling-near-kismayo-town>
- w): 21.2.2017: Al Shabaab fighters seize Amara village in Mudug region. Osoitteessa (22.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-fighters-seize-amara-village-in-mudug-region>
- x): 28.2.2017: Mudug regional court chief injured in Galkayo city. Osoitteessa (27.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-mudug-regional-court-chief-injured-in-galkayo-city>
- y): 27.2.2017: Soldiers injured in Mogadishu car bomb explosion. Osoitteessa (28.2.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-soldiers-injured-in-mogadishu-car-bomb-explosion>

- z): 1.3.2017: KDF jets carry out airstrikes in southern Somalia. Osoitteessa (1.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-kdf-jets-carry-out-airstrikes-in-southern-somalia>
- å): 2.3.2017: Government soldiers killed in roadside bomb attack in Mahaday. Osoitteessa (2.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-government-soldiers-killed-in-roadside-bomb-attack-in-mahaday>
- ä): 4.3.2017: Al Shabaab claims killing AMISOM soldiers in roadside bomb attack. Osoitteessa (5.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-claims-killing-amisom-soldiers-in-roadside-bomb-attack>
- ö): 5.3.2017: Military convoy targeted in roadside bomb attack in Lower Shabelle. Osoitteessa (5.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-military-convoy-targeted-in-roadside-bomb-attack-in-lower-shabelle>
- aa): 9.3.2017: Al Shabaab attacks Berdere airstrip housing AMISOM base. Osoitteessa (9.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-attacks-berdere-airstrip-housing-amisom-base>
- ab): 8.3.2017: Al Shabaab seizes town after Somali forces pullout. Osoitteessa (9.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-seizes-town-after-somali-forces-pullout>
- ac): 9.3.2017: Gunmen kill official in the capital Mogadishu. Osoitteessa (9.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-gunmen-kill-official-in-the-capital-mogadishu>
- ad): 8.3.2017: District commissioner critically wounded in car bomb blast. Osoitteessa (9.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-district-commissioner-critically-wounded-in-car-bomb-blast>
- ae): 11.3.2017: Al Shabaab seizes army base in southern Somalia. Osoitteessa (13.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-seizes-army-base-in-southern-somalia>
- af): 9.3.2017: Second Policeman shot dead in the capital Mogadishu. Osoitteessa (13.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somaliasecond-policeman-shot-dead-in-the-capital-mogadishu>
- ag): 14.3.2017: Gunmen kill prominent elder in the capital Mogadishu. Osoitteessa (15.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-gunmen-kill-prominent-elder-in-the-capital-mogadishu>
- ah): 13.3.2017: Three killed, 5 wounded in car bomb explosion in Somali capital. Osoitteessa (15.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-three-killed-5-wounded-in-car-bomb-explosion-in-somali-capital>
- ai): 17.3.2017: Hijackers release oil Tanker Aris 13, crew without ransom. Osoitteessa (17.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-hijackers-release-oil-tanker-aris-13-crew-without-ransom>

aj): 16.3.2017: Senior Al Shabaab commander killed in Mogadishu. Osoitteessa (16.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-senior-al-shabaab-commander-killed-in-mogadishu>

ak): 15.3.2017: Al Shabaab militants cut off hands and legs of two men. Osoitteessa (17.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-militants-cut-off-hands-and-legs-of-two-men>

al): 18.3.2017: At least 3 militants killed in attack near Qoryoley district. Osoitteessa (20.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-at-least-3-militants-killed-in-attack-near-qoryoley-district>

am): 19.3.2017: Mother, two children wounded in Baidoa blast. Osoitteessa (20.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-mother-two-children-wounded-in-baidoa-blast>

an): 20.3.2017: Heavy fighting erupts near Baidoa town. Osoitteessa (20.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-heavy-fighting-erupts-near-baidoa-town>

ao): 20.3.2017: Al Shabaab suspects nabbed in Jowhar following bomb attack. Osoitteessa (20.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-suspects-nabbed-in-jowhar-following-bomb-attack>

ap): 21.3.2017: Al Shabaab attacks Defense HQ in Mogadishu, two elders killed. Osoitteessa (22.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-attacks-defense-hq-in-mogadishu-two-elders-killed>

aq): 21.3.2017: At least 10 killed in Mogadishu car bomb attack. Osoitteessa (22.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-at-least-10-killed-in-mogadishu-car-bomb-attack>

ar): 23.3.2017: Government soldiers, 7 Militants killed in clashes in Barawe. Osoitteessa (24.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-government-soldiers-7-militants-killed-in-clashes-in-barawe>

as): 24.3.2017: Car bomb explodes near a popular hotel in Mogadishu. Osoitteessa (24.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-car-bomb-explodes-near-a-popular-hotel-in-mogadishu>

at): 25.3.2017: District official among three killed in Mogadishu drive-by shooting. Osoitteessa (26.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-district-official-among-three-killed-in-mogadishu-drive-by-shooting>

au): 27.3.2017: Kenyan military says killed 31 Al shabaab militants Somalia. Osoitteessa (27.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-kenyan-military-says-killed-31-al-shabaab-militants-somalia>

av): 28.3.2017: Soldiers shoot dead four civilians in Mogadishu Osoitteessa (29.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-soldiers-shoot-dead-four-civilians-in-mogadishu>

- aw): 28.3.2017: Somali, AU troops repel Al Shabaab attacks in Southern Somalia. Osoitteessa (29.3.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somali-au-troops-repel-al-shabaab-attacks-in-southern-somalia>
- ax): 30.3.2017: Two wounded as mortars land near Villa Somalia in Mogadishu. Osoitteessa (2.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-two-wounded-as-mortars-land-near-villa-somalia-in-mogadishu>
- ay): 1.4.2017: Roadside bomb targets AMISOM convoy near Afgoye town. Osoitteessa (2.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-roadside-bomb-targets-amisom-convoy-near-afgoye-town>
- az): 3.4.2017: Al Shabaab seizes Somali town after AU troops' pullout. Osoitteessa (3.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-seizes-somali-town-after-au-troops-pullout>
- aå): 3.4.2017: Nearly 100 suspects arrested in Mogadishu security sweep. Osoitteessa (3.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-nearly-100-suspects-arrested-in-mogadishu-security-sweep>
- aä): 4.4.2017: Four Aid workers abducted in Gedo region. Osoitteessa (4.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-four-aid-workers-abducted-in-gedo-region>
- aö): 5.4.2017: Bomb blast kills several civilians in the Somali capital. Osoitteessa (5.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-bomb-blast-kills-several-civilians-in-the-somali-capital>
- ba): 5.4.2017: Four killed in renewed clan fighting in Middle Shabelle region. Osoitteessa (5.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-four-killed-in-renewed-clan-fighting-in-middle-shabelle-region>
- bb): 5.4.2017: Bomb blast near KM-4 junction in Mogadishu. Osoitteessa (7.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-bomb-blast-near-km-4-junction-in-mogadishu>
- bc): 6.4.2017: Somalia's government troops battle Al Shabaab fighters near port town. Osoitteessa (7.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalias-government-troops-battle-al-shabaab-fighters-near-port-town>
- bd): 6.4.2017: AMISOM accused of killing civilians in Barawe. Osoitteessa (7.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-amisom-accused-of-killing-civilians-in-barawe>
- be): 6.4.2017: Roadside bomb kills 20 in minibus near Golweyn village. Osoitteessa (7.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-roadside-bomb-kills-20-in-minibus-near-golweyn-village>
- bf): 9.4.2017: At least 15 killed in car bomb explosion in Mogadishu. Osoitteessa (10.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-at-least-15-killed-in-car-bomb-explosion-in-mogadishu>

bg): 10.4.2017: NISA, military soldiers clash in the capital Mogadishu. Osoitteessa (10.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-nisa-military-soldiers-clash-in-the-capital-mogadishu>

bh): 10.4.2017: Suicide bomber targets military base in Mogadishu. Osoitteessa (10.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-suicide-bomber-targets-military-base-in-mogadishu>

bi): 11.4.2017: Kenyan jets bomb al-Shabaab base in Gedo region. Osoitteessa (11.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-kenyan-jets-bomb-al-shabaab-base-in-gedo-region>

bj): 15.4.2017: Kenyan warplanes bomb al-Shabaab camp in Somalia. Osoitteessa (16.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-kenyan-warplanes-bomb-al-shabaab-camp-in-somalia>

bk): 16.4.2017: Mortars land around Mogadishu Airport, 2 killed. Osoitteessa (16.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-mortars-land-around-mogadishu-airport-2-killed>

bl): 16.4.2017: Militants linked to ISIS briefly size village near Qandala. Osoitteessa (16.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-militants-linked-to-isis-briefly-size-village-near-qandala>

bm): 18.4.2017: Five killed in mortar attack in Mogadishu. Osoitteessa (19.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-landmine-explosion-targets-humanitarian-government-officials>

bn): 19.4.2017: Landmine explosion targets humanitarian, government officials. Osoitteessa (19.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-landmine-explosion-targets-humanitarian-government-officials>

bo): 19.4.2017: An elder involved in the electoral process killed in Beledweyne. Osoitteessa (19.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-an-elder-involved-in-the-electoral-process-killed-in-beledweyne>

bq): 20.4.2017: KDF mortar attack blamed for civilian casualties in Somalia. Osoitteessa (20.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-kdf-mortar-attack-blamed-for-civilian-casualties-in-somalia>

br): 22.4.2017: Somali soldiers shot dead killer of a Djibouti soldier in Buloburde. Osoitteessa (25.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somali-soldiers-shot-dead-killer-of-a-djibouti-soldier-in-buloburde>

bs): 23.4.2017: Somali troops conduct security operation in Qoryoley after assassination. Osoitteessa (25.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somali-troops-conduct-security-operation-in-qoryoley-after-assassination>

bt): 23.4.2017: Five soldiers wounded in Mogadishu roadside blasts. Osoitteessa (25.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-five-soldiers-wounded-in-mogadishu-roadside-blasts>

- bu): 22.4.2017: Gunmen kill security official in Galkayo city. Osoitteessa (25.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-gunmen-kill-security-official-in-galkayo-city>
- bv): 23.4.2017: Landmine blast targets Puntland forces in Galgala. Osoitteessa (25.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-landmine-blast-targets-puntland-forces-in-galgala>
- bw): 25.4.2017: KDF bombs al-Shabaab bases in Gedo region. Osoitteessa (25.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-kdf-bombs-al-shabaab-bases-in-gedo-regoin>
- bx): 26.4.2017: al-Shabaab militants ambush Ethiopian troops in central Somalia. Osoitteessa (26.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-militants-ambush-ethiopian-troops-in-central-somalia>
- by): 26.4.2017: Government forces exchange gunfire in Mogadishu, 5 killed. Osoitteessa (26.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-government-forces-exchange-gunfire-in-mogadishu-5-killed>
- bz): 26.4.2017: Jubaland, AU troops recapture town from al-Shabaab. Osoitteessa (26.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-jubaland-au-troops-recapture-town-from-al-shabaab>
- bå): 26.4.2017: Puntland forces arrest al-Shabaab suspects carrying explosives in Bosaso. Osoitteessa (26.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-puntland-forces-arrest-al-shabaab-suspects-carrying-explosives-in-bosaso>
- bä): 27.4.2017: Gunmen kill Intelligence officer in Mogadishu. Osoitteessa (28.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-gunmen-kill-intelligence-officer-in-mogadishu>
- bö): 29.4.2017: Federal lawmaker survives assassination attempt in Mogadishu. Osoitteessa (30.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-federal-lawmaker-survives-assassination-attempt-in-mogadishu>
- ca): 30.4.2017: Two killed, three wounded in IED blast near Mogadishu. Osoitteessa (30.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-two-killed-three-wounded-in-ied-blast-near-mogadishu>
- cb): 30.4.2017: Allied forces battle al-Shabaab militants in Bakol region. Osoitteessa (30.4.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somali-allied-forces-battle-al-shabaab-militants-in-bakol-region>
- cc): 29.4.2017: Somalia: Galmudug state presidential election postponed again. Osoitteessa (11.5.2017) <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-galmudug-state-presidential-election-postponed-again>

a): 18.12.2016: AU launches Operation Antelope to open up roads in HirShabelle state. Osoitteessa (18.1.2017): <http://goobjoog.com/english/au-launches-operation-antelope-open-roads-hirshabelle-state/>

Goobjoog News 2017:

a): 13.2.2017: Grenade attack at checkpoint kills one in Mogadishu. Osoitteessa (13.2.2017): <http://goobjoog.com/english/grenade-attack-checkpoint-kills-one-mogadishu/>

b): 14.2.2017: Electoral College delegate killed in Mogadishu. Osoitteessa (14.2.2017): <http://goobjoog.com/english/electoral-college-delegate-killed-mogadishu/>

c): 15.2.2017: Landmine explosion kills five soldiers in Lower Shabelle. Osoitteessa (15.2.2017): <http://goobjoog.com/english/landmine-explosion-kills-a-government-soldier-in-mogadishu/>

d): 20.2.2017: Two injured in grenade attacks on Police station in Jowhar. Osoitteessa (22.2.2017): <http://goobjoog.com/english/two-injured-grenade-attacks-police-station-jowhar/>

e): 26.2.2017: Former MP shot dead in Mogadishu. Osoitteessa (27.2.2017): <http://goobjoog.com/english/former-mp-shoot-dead-mogadishu/>

f): 1.3.2017: Unknown warplanes destroy Al-Shabaab convoy in Gedo. Osoitteessa (1.3.2017): <http://goobjoog.com/english/unknown-warplanes-dropped-bombs-destroyed-al-shabaab-convoy-gedo/>

g): 1.3.2017: School teacher killed in carbomb explosion in Mogadishu. Osoitteessa (1.3.2017): <http://goobjoog.com/english/teacher-killed-carbomb-explosion-mogadishu/>

h): 8.3.2017: Third intelligence official gunned down in Mogadishu in three days. Osoitteessa (9.3.2017): <http://goobjoog.com/english/gunmen-kill-nisa-soldier-mogadishu/>

i): 29.3.2017: A military officer killed in Mogadishu. Osoitteessa (29.3.2017): <http://goobjoog.com/english/military-officer-killed-mogadishu-2/>

j): 29.3.2017: Ethiopian forces clash with Al-Shabaab in Galgaduud, central Somalia. Osoitteessa (29.3.2017): <http://goobjoog.com/english/al-shabab-ambushes-ethiopia-troops-central-somalia/>

k): 28.3.2017: Islamic State kills Somali spy in Mogadishu: Report. Osoitteessa (29.3.2017): <http://goobjoog.com/english/islamic-state-kills-somalia-spy-mogadishu-report/>

l): 2.4.2017: Al-Shabaab takes control of Goofgaduud town, south western Somalia. Osoitteessa (2.4.2017): <http://goobjoog.com/english/al-shabaab-takes-control-goofgaduud-town/>

m): 2.4.2017: Roadside bomb kills two near Mahaday. Osoitteessa (2.4.2017): <http://goobjoog.com/english/roadside-bomb-kills-two-near-mahaday/>

- n): 3.4.2017: Al-Shabaab seizes town in central after AU troops pull out. Osoitteessa (3.4.2017): <http://goobjoog.com/english/al-shabaab-seizes-town-central-au-troops-pull/>
- o): 4.4.2017: Clan clashes claim two lives in Middle Shabelle. Osoitteessa (4.4.2017): <http://goobjoog.com/english/clan-clashes-kill-two-people-middle-shabelle/>
- p): 4.4.2017: Gunmen kill trader in Wardhiigley district. Osoitteessa (4.4.2017): <http://goobjoog.com/english/gunmen-kill-woman-mogadishu/>
- q): 3.4.2017: Curfew imposed on Leego. Osoitteessa (4.4.2017): <http://goobjoog.com/english/curfew-imposed-on-afgooye/>
- r): 5.4.2017: Car bomb explosion hits restaurant opposite Internal Security HQs. Osoitteessa (5.4.2017): <http://goobjoog.com/english/car-bomb-explosion-hits-restaurant-opposite-internal-security-hqs/>
- s): 7.4.2017: Four killed in motor shell attack in Mogadishu. Osoitteessa (7.4.2017): <http://goobjoog.com/english/four-killed-motor-shell-attack-mogadishu/>
- t): 10.4.2017: Al-Shabaab ups attacks as suicide bomber blows up in Mogadishu military base. Osoitteessa (10.4.2017): <http://goobjoog.com/english/al-shabaab-ups-attacks-suicide-bomber-blows-mogadishu-military-base/>
- u): 10.4.2017: 13 people killed in clan clashes in Sool region. Osoitteessa (10.4.2017): <http://goobjoog.com/english/13-people-killed-clan-clashes-sool-region/>
- v): 8.4.2017: 2016 electoral college delegate killed in Lower Shabelle region. Osoitteessa (10.4.2017): <http://goobjoog.com/english/electoral-college-delegate-killed-lower-shabelle-region/>
- w): 14.4.2017: Prominent elder killed in Mogadishu. Osoitteessa (14.4.2017): <http://goobjoog.com/english/prominent-elder-killed-mogadishu/>
- x): 16.4.2017: Three people killed in mortar shell attack, security forces neutralise one suspect. Osoitteessa (16.4.2017): <http://goobjoog.com/english/three-people-killed-mortar-shell-attack-security-forces-neutralise-one-suspect/>
- y): 18.4.2017: AFRICOM denies it conducted airstrikes in southern Somalia last week. Osoitteessa (19.4.2017): <http://goobjoog.com/english/africom-denies-conducted-airstrikes-southern-somalia-last-week/>
- z): 28.4.2017: Government forces kill driver of suspicious vehicle. Osoitteessa (28.4.2017): <http://goobjoog.com/english/government-forces-kill-driver-suspicious-vehicle/>
- å): 30.4.2017: Clan clashes claim three lives in Middle Shabelle. Osoitteessa (30.4.2017): <http://goobjoog.com/english/clan-clashes-claim-three-lives-middle-shabelle/>

Hiiraan Online / Foreign Affairs 2017: 16.3.2017: Analysis: Al Shabab's Resurgence. Osoitteessa (10.5.2017)

https://www.hiiraan.com/news4/2017/Mar/141065/analysis_al_shabab_s_resurgence.aspx

HRW (Human Rights Watch) 2013: Hostages of the Gatekeepers. Abuses against Internally Displaced in Mogadishu, Somalia. Osoitteessa (11.5.2017)

https://www.hrw.org/sites/default/files/reports/somalia0313_ForUpload.pdf

HRW (Human Rights Watch) 2017: World Report 2017: Somalia. Osoitteessa (11.4.2017)

<https://www.hrw.org/world-report/2017/country-chapters/somalia>

ICG (International Crisis Group) 2016: 17.11.2016: The Islamic State Threat in Somalia's Puntland State. Osoitteessa (20.4.2017) <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/somalia/islamic-state-threat-somalias-puntland-state>

ICG (International Crisis Group) 2017:

a) 22.2.2017: The Regional Risks to Somalia's Moment of Hope. Osoitteessa (11.5.2017) <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/somalia/regional-risks-somalias-moment-hope>

b) 28.2.2017: Somalia: New Leadership, Persistent Problems. Osoitteessa (19.4.2017) <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/somalia/somalia-new-leadership-persistent-problems>

c) 30.4.2017: Somalia: Transforming Hope Into Stability. Osoitteessa (2.5.2017) <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/somalia/somalia-transforming-hope-stability>

d) huhtikuu 2017: Crisis Watch. April 2017. Somalia. Osoitteessa (11.5.2017) https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location%5B%5D=12&date_range=latest&from_month=01&from_year=2017&to_month=01&to_year=2017

e) 9.5.2017: Instruments of Pain (III): Conflict and Famine in Somalia. Crisis Group Africa Briefing No. 125 Osoitteessa (11.5.2017) <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/somalia/b125-instruments-pain-iii-conflict-and-famine-somalia>

f) 10.5.2017: The London Conference and Prospects for Peace and Stability in Somalia. Osoitteessa (12.5.2017) <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/somalia/london-conference-and-prospects-peace-and-stability-somalia>

IPI (International Peace Institute) / Global Observatory 2017: 21.3.2017: Can Military Might Alone Defeat al-Shabaab? Osoitteessa (20.4.2017) <https://theglobalobservatory.org/2017/03/al-shabaab-amisom-extremism-afgoye/>

IRIN 2017: 28.2.2017: Countdown to AMISOM withdrawal: Is Somalia ready? Osoitteessa (20.4.2017) <https://www.irinnews.org/analysis/2017/02/28/countdown-amisom-withdrawal-somalia-ready>

ISS Africa 2017: 3.5.2017: Will the AU coordinate the new 'save Somalia' campaign? Osoitteessa (8.5.2017) <https://issafrica.org/pscreport/situation-analysis>

The Jamestown Foundation 2017:

- a) 10.3.2017: Al-Shabaab: Why Somalia's al-Qaeda Affiliate Wants Puntland. Terrorism Monitor, Volume: 15 Issue: 5. Osoitteessa (20.4.2017)
<https://jamestown.org/program/al-shabaab-somalias-al-qaeda-affiliate-wants-puntland/>
- b) 7.4.2017: Al-Shabaab Plays on Aid Distribution Role to Win Over Desperate Somalis. Terrorism Monitor, Volume 15 Issue 7. Osoitteessa (20.4.2017)
<https://jamestown.org/program/al-shabaab-plays-aid-distribution-role-win-desperate-somalis/>

LWJ - Long War Journal 2017:

- a): Shabaab suicide assault at Mogadishu hotel kills at least 28. Osoitteessa (4.2.2017): <http://www.longwarjournal.org/archives/2017/01/shabaab-suicide-assault-at-mogadishu-hotel-kills-at-least-28.php>
- b): 27.1.2017: Shabaab executes three alleged 'spies'. Osoitteessa (6.2.2017): <http://www.longwarjournal.org/archives/2017/01/shabaab-executes-alleged-spies.php>

Mareeg.com 2016:

- a): 24.12.2016: Calm restored to Galkayo following deadly clash. Osoitteessa (21.1.2017): <http://mareeg.com/somaliacalm-restored-to-galkayo-following-deadly-clash/>

Mareeg.com 2017:

- a): 13.2.2017: Scores of soldiers have been killed in an attack on Qalimow. Osoitteessa (13.2.2017): <http://mareeg.com/somalia-scores-of-soldiers-have-been-killed-in-an-attack-on-qalimow/>
- b): 15.2.2017: Ethiopian Military Truck Comes Under Explosion in Beledweyne. Osoitteessa (15.2.2017): <http://mareeg.com/somalia-ethiopian-military-truck-comes-under-explosion-in-beledweyne/>
- c): 17.2.2017: Two killed in violent robbery in Dharkeynley district. Osoitteessa (17.2.2017): <http://mareeg.com/two-killed-in-violent-robbery-in-dharkeynley-district/>
- d): 18.2.2017: Al-shabab cuts off the hand of young man in central Somalia. Osoitteessa (22.2.2017): <http://mareeg.com/somalia-al-shabab-cuts-off-the-hand-of-young-man-in-central-somalia/>
- e): 20.2.2017: Child killed and wounds her Mom Bomb blast near Villa of Hirshabelle state. Osoitteessa (22.2.2017): <http://mareeg.com/somalia-child-killed-and-wounds-her-mom-bomb-blast-near-villa-of-hirshabelle-state/>
- f): 22.2.2017: Mortar attack in Somali capital wounds 5 people. Osoitteessa (22.2.2017): <http://mareeg.com/mortar-attack-in-somali-capital-wounds-5-people/>
- g): 27.1.2017: two killed several wounded after explosion outskirts of Mogadishu. Osoitteessa (1.3.2017): <http://mareeg.com/somalia-two-killed-several-wounded-after-explosion-outskirt-of-mogadishu/>

h): 2.3.2017: 57 al-Shabaab killed in south Somalia. Osoitteessa (2.3.2017): <http://mareeg.com/somalia-57-al-shabaab-killed-in-south-somalia/>

i): 20.3.2017: Grenade attack kills at least 2 people in Somalia. Osoitteessa (20.3.2017): <http://mareeg.com/grenade-attack-kills-at-least-2-people-in-somalia/>

j): 19.3.2017: clashes between Al-shabaab and Somali army kill at least 10 people. Osoitteessa (20.3.2017): <http://mareeg.com/clashes-between-al-shabaab-and-somali-army-kill-at-least-10-people/>

Military Times 2017: 12.4.2017: Al-Shabab vows 'doubled response' to US move in Somalia. Osoitteessa (28.4.2017) <http://www.militarytimes.com/articles/al-shabab-vows-doubled-response-to-us-move-in-somalia>

New China 2016:

a): 6.12.2016: Somaliland says not party to ongoing Somalia elections. Osoitteessa (10.1.2017): http://news.xinhuanet.com/english/2016-12/06/c_135882644.htm

OCHA 2016: Strategic Reserve Allocation 2016: Allocation Paper. Somalia Humanitarian Fund. Osoitteessa (11.5.2017) https://docs.unocha.org/sites/dms/Somalia/2016%20SHF%20Reserve%20Allocation%20Strategy%20Mogadishu_Final.pdf

OCHA 2017:

a): Somalia. Operational Plan for famine prevention. Osoitteessa (18.4.2017) https://www.humanitarianresponse.info/system/files/documents/files/operational_plan_for_prevention_of_famine_in_somalia_in_2017_2.pdf

b): Humanitarian Response Plan 2017. Revision. Osoitteessa (11.5.2017) https://www.humanitarianresponse.info/system/files/documents/files/2017_somalia_hrp_revision_0.pdf

Radio Dalsan 2016:

a): 4.12.2016: Puntland Forces Retake Qandala Town From Isis. Osoitteessa (9.1.2017): <http://www.radiodalsan.com/2016/12/04/somalia-puntland-forces-retake-qandala-town-from-isis/>

b): 4.12.2016: NATO Warships Begin Bombing Militants Sites in Somalia. Osoitteessa (9.1.2017): <http://www.radiodalsan.com/2016/12/04/nato-warships-begin-bombing-isis-sites-in-qandala-city/>

c): 6.12.2016: US warplane bombs Al shabaab bases in southern of Somalia. Osoitteessa (10.1.2017): <http://www.radiodalsan.com/2016/12/06/us-warplane-bombs-al-shabaab-bases-in-southern-of-somalia/>

d): 7.12.2016: Armed men kills a civilian in Mogadishu's Bakaro market. Osoitteessa (10.1.2017): <http://www.radiodalsan.com/2016/12/07/armed-men-kills-a-civilian-in-mogadishu-bakaro-market/>

e): 14.12.2016: Top Alshabaab Commander killed by 2 civilians in HirShabelle, after fighting broke out over extortion. Osoitteessa (12.1.2017):

<http://www.radiodalsan.com/2016/12/14/top-alshabaab-commander-killed-by-2-civilians-in-hirshabelle-after-fighting-broke-out-over-extortion/>

f): 15.12.2016: Journalists Injured in Mogadishu Restaurant Attack. Osoitteessa

(16.1.2016): <http://www.radiodalsan.com/2016/12/15/2-journalists-injured-in-mogadishu-restaurant-attack/>

g): 18.12.2016: Somalia: Mudug man Commits Suicide After Drought Kills Livestock.

Osoitteessa (11.5.2017) <http://www.radiodalsan.com/2016/12/18/somalia-mudug-man-commits-suicide-after-drought-kills-livestock/>

Radio Dalsan 2017:

a): 10.1.2017: Africans citizens stranded as Somalia issues tough immigration

measures. Osoitteessa (26.1.2017): <http://www.radiodalsan.com/2017/01/10/africans-citizens-stranded-as-somalia-issues-tough-immigration-measures/>

b): 10.1.2017: Al-shabaab executes first Somali gay couple. Osoitteessa (26.1.2017):

<http://radiodalsan.com/en/breaking-al-shabaab-executes-first-somali-gay-couple/>

c): 17.1.2017: Three Soldiers Killed As NISA Storms Galmudug Parliament to Stop MPs Planning to Oust President Guled. Osoitteessa (31.1.2017):

<http://www.radiodalsan.com/2017/01/17/three-soldiers-killed-as-nisa-storms-galmudug-parliament-to-stop-mps-planning-to-oust-president-guled/>

d): 2.2.2017: Mogadishu Car Bombing Kills Port Staff. Osoitteessa (8.2.2017):

<http://radiodalsan.com/en/mogadishu-car-bombing-kills-port-staff/>

e): 13.2.2017: Gunmen Attack MP Muna Kay Vehicle Injuring Driver. Osoitteessa

(13.2.2017): <http://radiodalsan.com/en/gunmen-attack-mp-muna-kay-vehicle-injuring-driver/>

f): 16.2.2017: Four killed in mortar attack during take over ceremony by farmaajo.

Osoitteessa (16.2.2017): <http://radiodalsan.com/en/four-killed-in-mortar-attack-during-take-over-ceremony-by-farmaajo/>

g): 25.2.2017: Clan fighting break out Marka town again. Osoitteessa (27.2.2017):

<http://radiodalsan.com/en/clan-fighting-break-out-marka-town-again/>

h): 4.3.2017: Alshabaab storm Bossaso court. Osoitteessa (5.3.2017):

<http://radiodalsan.com/en/alshabaab-storm-bossaso-court/>

i): 2.3.2017: Beledweyne police protest salary delay. Osoitteessa (5.3.2017):

<http://radiodalsan.com/en/beledweyne-police-protest-salary-delay/>

j): 13.3.2017: Suicide Bomber Killed in Kismayo. Osoitteessa (15.3.2017):

<http://radiodalsan.com/en/kismayos-monday-al-shabaab-suicide-bomber-identified-as-abdirahman-abdullahi-jilac-alias/>

k): 24.3.2017: Twin Explosions Hit Mogadishu. Osoitteessa (24.3.2017):

<http://radiodalsan.com/en/twin-explosions-hit-mogadishu/>

- l): 26.3.2017: Foreign Affairs Civil Servant Assassinated In Mogadishu. Osoitteessa (26.3.2017): <http://radiodalsan.com/en/foreign-affairs-civil-servant-assassinated-in-mogadishu/>
- m): 28.3.2017: Explosion In Mogadishu Kills Three Suspected Alshabab. Osoitteessa (29.3.2017): <http://radiodalsan.com/en/explosion-in-mogadishu-kills-three-suspected-alshabab/>
- n): 6.4.2017: 3 Civilians Killed in Barawe Amisom-Alshabab Crossfire. Osoitteessa (7.4.2017): <http://radiodalsan.com/en/3-civilians-killed-in-barawe-amisom-alshabab-crossfire/>
- o): 15.4.2017: Ethiopian Troops Withdraw From Dhusamareeb As Alshabaab Amasses Forces. Osoitteessa (16.4.2017): <http://radiodalsan.com/en/ethiopian-troops-withdraw-from-dhusamareeb-as-alshabaab-amasses-forces/>
- p): 19.4.2017: Amisom Djibouti Soldier Killed In Fighting With Somalia Army Over Khat Incident. Osoitteessa (19.4.2017): <http://radiodalsan.com/en/djibouti-and-somalia-soldiers-fight-over-khat-incident/>
- q): 26.2.2017: Galmudug president Guled resigns. Osoitteessa (11.5.2017) <http://radiodalsan.com/en/galmudug-president-guled-resigns/>
- r): 11.4.2017: Alshabaab Intensifies Attacks Despite Farmaajo Declared State Of War. Osoitteessa (27.4.2017): <http://radiodalsan.com/en/alshabaab-intensifies-attacks-despite-farmaajo-declared-state-of-war/>

Radio Risaala 2016:

- a): 5.12.2016: Angry Puntland Troops Seize Bank in Galkacyo Town. Osoitteessa (9.1.2017): <http://radiatorisaala.com/somalia-angry-puntland-troops-seize-bank-in-galkacyo-town/>

Rajonews.net 2.2.2017: Attack on military checkpoint in Bosaso leaves two dead, three injured. Osoitteessa (8.2.2017): <http://rajonews.net/2017/02/attack-on-military-checkpoint-in-bosaso-leaves-two-dead-three-injured/>

Refworld / UN News Service 2017: 5.5.2017: As rainy season starts, UN health agency warns of cholera outbreak in drought-hit Somalia. Osoitteessa (10.5.2017) <http://www.refworld.org/docid/5912cf624.html>

Reliefweb:

- SWALIM (Somalia Water and Land Information Management) 2017 a): 4.5.2017: Rainfall Update in Somalia. Osoitteessa (10.5.2017) <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Somalia%20Rainfall%20Update%20%2004%20May%202017.pdf>
- SWALIM (Somalia Water and Land Information Management) 2017 b): 9.5.2017: Somalia Rainfall Forecast. Osoitteessa (10.5.2017) http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Somalia_Rainfall_Forecast_09052017.pdf

OCHA 2016: Humanitarian Needs Overview 2017. Somalia. Osoitteessa (11.5.2017)

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/161124_som_hno_2017.pdf

OCHA 2017 a): 30.4.2017: Somalia: Drought response. Situation Report No. 6 (as of 30 April 2017). Osoitteessa (10.5.2017)

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Somalia%20Drought%20Response%20Situation%20Report%206.pdf>

OCHA 2017 b): 4.5.2017: Humanitarian Bulletin. April 2017. Osoitteessa (10.5.2017)

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Somalia%20Humanitarian%20Bulletin%20for%20April%202017.pdf>

OCHA 2017 c): 10.5.2017: Somalia: Humanitarian Snapshot (as of 10 May 2017). Osoitteessa (12.5.2017)

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/somalia_humanitarian_snapshot_-_may_2017.pdf

Save the Children 28.4.2017: Children face increased violence and exploitation as famine looms in drought-stricken Somalia. Osoitteessa (10.5.2017)

<http://reliefweb.int/report/somalia/children-face-increased-violence-and-exploitation-famine-looms-drought-stricken>

UNHCR 2016 a): 31.1.2016: Displacements recorded by the Protection & Return Monitoring Network. Reports verified: 1-31 January 2016. Osoitteessa (11.5.2017)

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/DisplacementsinSomaliaPRMN_ALLSOMALIA.PDF

UNHCR 2016 b): 6.6.2016: Internal Displacement Profiling in Mogadishu. Osoitteessa (11.5.2017)

<http://reliefweb.int/report/somalia/internal-displacement-profiling-mogadishu-april-2016>

UNHCR 2017 c): 31.7.2016: Displacements recorded by the Protection & Return Monitoring Network. Reports verified: 1-31 July 2016 Osoitteessa (11.5.2017)

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/DisplacementsinSomaliaPRMN_ALLSomalia_July2016.pdf

UNHCR 2017 a): 27.1.2017: PRMN Flash Report Drought Update 1/2017. Osoitteessa (10.5.2017)

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/20160127-PRMN-Flash_Report.pdf

UNHCR 2017 b): 28.4.2017: Location and populations of IDP sites in Baidoa as of 28 April 2017. PRMN (Protection & Return Monitoring Network). Osoitteessa (11.5.2017)

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Map-PRMN-Baidoa-IDPSites-28April2017.pdf>

UNHCR 2017 c): 30.4.2017: Drought-related displacements in Somalia by Region monitored by PRMN for the period 1 November 2016 to 30 April 2017. Osoitteessa (11.5.2017)

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/UNHCRSomalia-PRMN-DroughtDisplacements-30April2017.pdf>

Reuters 2016:

a): Bomb kills five Somali soldiers in capital Mogadishu. Osoitteessa (12.1.2017): <http://www.reuters.com/article/us-somalia-blast-idUSKBN1440ML?il=0>

Reuters 2017:

a) 27.1.2017: Somalia's al Shabaab says kills dozens of Kenyan troops in raid on base. Osoitteessa (6.2.2017): <http://www.reuters.com/article/us-somalia-attacks-idUSKBN15B0C9>

b): 8.2.2017: Islamist gunmen kill four guards in hotel attack in Somalia. Osoitteessa (10.2.2017): <http://www.reuters.com/article/us-somalia-attacks-idUSKBN15N0EQ>

c): 17.1.2017: U.N. warns of famine risk in Somalia amid worsening drought. Osoitteessa (10.5.2017) <http://www.reuters.com/article/us-somalia-drought-aid-idUSKBN15128G>

d): 4.3.2017: Somalia says 110 dead in last 48 hours due to drought. Osoitteessa (9.5.2017) <http://www.reuters.com/article/us-somalia-disaster-idUSKBN16B0MW>

e): 21.3.2017: Hunger kills at least 26 in Somalia's Jubbaland region. Osoitteessa (9.5.2017) <http://uk.reuters.com/article/uk-somalia-drought-idUKKBN16S0HD>

f): 1.5.2017: Seasonal rains bring hope and disease to drought-ravaged Somalia. Osoitteessa (10.5.2017) <http://news.trust.org/item/20170504100403-7404u>

Shabelle News 2016:

a): 2.12.2016: Al Shabaab claims killing 11 Soldiers in Bakool fight. Osoitteessa (9.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/al-shabaab-claims-killing-11-soldiers-killed-in-bakool-fighting/>

b): 1.12.2016: NISA Conducts Security Sweep in Mogadishu. Osoitteessa (9.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/nisa-forces-conduct-anti-terror-operation-in-mogadishu/>

c): 5.12.2016: AMISOM claims killing 7 Al shabaab militants in battle. Osoitteessa (9.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/amisom-says-killed-seven-al-shabaab-militants-in-battle/>

d): 5.12.2016: Militia Loyal to Jubbaland Leader Harass Kismayo Residents. Osoitteessa (9.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/militia-loyal-to-jubbaland-leader-harass-kismayo-residents/>

e): 3.12.2016: 3 killed in AMISOM shelling on civilian area in Somalia. Osoitteessa (9.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/three-killed-in-amisom-shelling-on-civilian-areas-in-somalia/>

- f): 4.12.2016: Puntland Forces Retake Qandala From Militants. Osoitteessa (9.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/puntland-forces-retake-qandala-from-pro-isil-militants/>
- g): 6.12.2016: At Least 6 Dead, 10 Injured in Burhakabo Explosion. Osoitteessa (10.1.2016): <http://www.shabellenews.com/2016/12/somalia-6-dead-10-wounded-in-burhakabo-explosion/>
- h): 6.12.2016: Foreign Military Jets Strike Al-Shabab Camp in Somalia. Osoitteessa (10.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/foreign-military-jets-strike-al-shabaab-camp-in-southern-somalia/>
- i): 7.12.2016: Heavy Fighting in Southern Somalia Kills At Least Three. Osoitteessa (10.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/heavy-fighting-in-southern-somalia-kills-three/>
- j): 7.12.2016: Al Shabaab Says Killed 3 Somali Soldiers in Attack. Osoitteessa (10.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/al-shabaab-says-killed-3-somali-soldiers-in-attack/>
- k): 6.12.2016: Al Shabaab claims killing 4 KDF soldiers in Somalia. Osoitteessa (10.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/al-shabaab-claims-killing-4-kdf-soldiers-killed-in-somalia-attack/>
- l): 8.12.2016: UN: Fighting near Qandala town displaces 25,700. Osoitteessa (11.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/un-fighting-near-north-somalia-port-town-displaces-25700/>
- m): 8.12.2016: Al-Shabaab Raids Gofgadud District, 4 Killed. Osoitteessa (11.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/four-soldiers-killed-as-al-shabaab-raids-goofgaduud-district/>
- n): 8.12.2016: AMISOM Convoy Targeted in Deadly Blast in Somalia. Osoitteessa (11.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/amisom-convoy-targeted-in-ied-blast-in-lower-shabelle-region/>
- o): 8.12.2016: Warplanes Invade Village Near Al-Shabab Stronghold. Osoitteessa (11.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/foreign-warplanes-invade-village-near-al-shabaab-held-jilib-town/>
- p): 13.12.2016: Al-Shabaab Kills Electoral Delegates Near Harardhere. Osoitteessa (12.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/al-shabaab-kills-electoral-delegates-near-harardhere-town/>
- q): 12.12.2016: Govt Soldier Shot Dead in Qoryoley District. Osoitteessa (12.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/somalia-qovt-soldier-shot-dead-in-qoryoley-district/>
- r): 12.12.2016: AMISOM Convoy Targeted in IED Blasts. Osoitteessa (12.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/amisom-convoy-targeted-in-ied-blasts-in-southern-somalia/>

- s): 12.12.2016: EU condemns Al Shabaab attack on Mogadishu port. Osoitteessa (12.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/eu-condemns-al-shabaab-attack-on-mogadishu-seaport/>
- t): 12.12.2016: Turkey strongly condemns car bomb blast in Somalia. Osoitteessa (12.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/turkey-strongly-condemns-car-bomb-blast-in-somalia/>
- u): 10.12.2016: Al shabaab claims killing 9 soldiers in car bomb attack. Osoitteessa (12.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/al-shabaab-claims-killing-9-soldiers-in-car-bomb-attack/>
- v): 15.12.2016: One Killed, Four Injured in Mogadishu Car Bomb Blast. Osoitteessa (16.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/one-killed-four-wound-in-mogadishu-car-bomb-blast/>
- w): 15.12.2016: Militia Fight Pro-Govt Army Near Abudwak. Osoitteessa (16.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/one-killed-as-ahlu-sunna-militia-fight-galmudug-army-near-abudwak/>
- x): 19.12.2016: AU Peacekeepers Blamed for Civilian Deaths. Osoitteessa (18.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/au-peacekeepers-in-somalia-blamed-for-civilian-deaths/>
- y): 18.12.2016: AMISOM Launches Operation Antelope in Hirshabelle. Osoitteessa (18.1.2017): (18.1.2017): (18.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/amisom-launches-operation-antelope-in-hirshabelle/>
- z): 20.12.2016: Puntland Forces Clash With Militant Fighters Near Qandala. Osoitteessa (19.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/puntland-forces-clash-with-pro-isil-fighters-near-qandala/>
- å): 21.12.2016: Al-Shabaab, Pastoralists Clash Outside Kismayo. Osoitteessa (21.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/somalia-al-shabaab-pastoralists-clash-outside-kismayo/>
- ä): 26.12.2016: Dozens Arrested in Bosaso for Army Prosecutor's Killing. Osoitteessa (21.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/hundreds-arrested-in-bosasso-following-prosecutor-killing/>
- ö): 27.12.2016: Allied Forces Raid Shabaab Base Near Kismayo Town. Osoitteessa (21.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/allied-forces-invade-al-shabaab-base-near-kismayo/>
- aa): 27.12.2016: AMISOM Troops Gunned Down Civilians in Somalia. Osoitteessa (21.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/amisom-troops-gunned-down-civilians-in-somalia/>
- ab): 26.12.2016: Policeman Kills Two Over Tax Payment in Mogadishu. Osoitteessa (21.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/policeman-kills-two-over-taxes-in-mogadishu/>

ac): 28.12.2016: Al-Shabaab Takes Control of Moqokori District From SNA. Osoitteessa (22.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/al-shabaab-takes-control-of-mogokori-district-from-sna/>

ad): 29.12.2016: An Electoral Delegate Shot Dead in Mogadishu. Osoitteessa (22.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/an-electoral-delegate-shot-dead-in-mogadishu/>

ae): 28.12.2016: Suspect Arrested in Killing of ICRC Worker in Somalia. Osoitteessa (22.12.2017): <http://www.shabellenews.com/2016/12/suspect-arrested-in-killing-of-icrc-worker-somalia/>

Shabelle News 2017:

a): 3.1.2017: Samatar Blames Corrupt Govt for Escalating Attacks. Osoitteessa (23.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/lack-of-soldiers-salaries-blamed-for-insecurity/>

b): 4.1.2017: Car bomb outside UNDP HQ in Mogadishu kills 3. Osoitteessa (24.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/car-bomb-explodes-outside-undp-hq-in-mogadishu/>

c): 4.1.2017: Police carry out sweep in Mogadishu in response to raids. Osoitteessa (24.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/somali-security-forces-carry-out-sweep-in-mogadishu/>

d): 4.1.2017: Al Shabaab Raids Security Checkpoint Near Jowhar. Osoitteessa (24.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/al-shabaab-attacks-security-checkpoint-near-jowhar/>

e): 8.1.2017: Dozens Arrested in Mogadishu Bombing. Osoitteessa (25.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/somali-security-arrest-dozens-linked-to-mogadishu-blasts/>

f): 8.1.2017: Al Shabaab Retakes Towns From Jubbaland, AU Troops. Osoitteessa (25.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/al-shabaab-retakes-towns-from-jubbaland-troops/>

g): 8.1.2017: Suspected U.S. Airstrikes Near Kismayo Kill 5 People. Osoitteessa (25.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/suspected-u-s-jets-bomb-al-shabaab-bases-near-kismayo/>

h): 12.1.2017: Four injured as Al shabaab opens fire on civilian bus. Osoitteessa (26.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/four-injured-as-al-shabaab-opens-fire-on-civilian-bus/>

i): 16.1.2017: SNA, KDF Push Al Shabaab Out of Key Area in Gedo. Osoitteessa (30.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/sna-kdf-push-al-shabaab-out-of-key-area-in-gedo/>

j): 16.1.2017: Hirshabelle MP Calls for End to Clan Fighting in Hiiraan. Osoitteessa (30.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/hirshabelle-mp-calls-for-end-to-clan-fighting-in-hiiraan/>

- k): 14.1.2017: Two Killed, Several Injured in Mogadishu Blast. Osoitteessa (30.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/two-killed-several-injured-in-mogadishu-blast/>
- l): 17.1.2017: One Dead, As NISA Storms Suspected House in Capital. Osoitteessa (31.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/nisa-storms-suspected-house-in-mogadishu/>
- m): 17.1.2017: Heavy Fighting Erupts in Galmudug's Interim Seat. Osoitteessa (31.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/heavy-fighting-erupts-in-galmudugs-interim-seat/>
- n): 17.1.2017: SNA, AMISOM Forces Drive Al Shabaab Out of Town. Osoitteessa (31.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/somali-amisom-forces-drive-al-shabaab-out-of-town/>
- o): 18.1.2017: SNA, AMISOM killed 92 civilians in last 4 months, UN. Osoitteessa (31.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/sna-amisom-killed-92-civilians-in-last-4-months-un/>
- p): 17.1.2017: AMISOM Convoy Targeted in IED Blast Near Mahaday. Osoitteessa (31.1.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/roadside-bombs-strike-amisom-convoy-near-mahaday/>
- q): 19.1.2017: Several Soldiers Killed in Attack On SNA Convoy. Osoitteessa (1.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/several-soldiers-killed-in-attack-on-sna-convoy/>
- r): 18.1.2017: A Soldier Injured in Grenade Attack in Bardere Town. Osoitteessa (1.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/at-least-1-injured-in-grenade-attack-in-bardere-town/>
- s): 18.1.2017: A Bomb Hits a Local Govt Office in Mogadishu. Osoitteessa (1.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/grenade-bomb-blast-targets-govt-office-in-mogadishu/>
- t): 23.1.2017: At least two people killed in IED blast in Burhakabo. Osoitteessa (3.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/somalia-two-killed-in-landmine-blast-in-burhakabo/>
- u): 24.1.2017: Afgoye Deputy DC Alarms Over Rise of Shabaab Raids. Osoitteessa (3.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/afgoye-admin-voices-concern-over-repeated-al-shabaab-raids/>
- v): 24.1.2017: KDF, Foreign Forces Take Badhadhe From Al Shabaab. Osoitteessa (3.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/kdf-foreign-forces-take-badhadhe-from-al-shabaab/>
- w): 25.1.2017: At Least 14 Dead As Police End Siege At Dayah Hotel. Osoitteessa (4.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/at-least-14-dead-as-police-end-siege-at-dayah-hotel/>

- x): 25.1.2017: KDF Kills Seven Al Shabaab Fighters in Somalia. Osoitteessa (4.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/kdf-kills-seven-al-shabaab-fighters-in-somalia/>
- y): 26.1.2017: Prominent Somali Elder Injured in Bosaso Attack. Osoitteessa (4.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/somali-elder-wounded-in-bosaso-attack/>
- z): 25.1.2017: NUSOJ Shocked After Vile Terror Attacks Wounds 7 Journalists. Osoitteessa (4.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/nusoj-shocked-after-vile-terror-attacks-wounds-7-journalists/>
- å): 27.1.2017: KDF Base in Somalia Under Al-Shabaab Attack, 51 Killed. Osoitteessa (6.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/kdf-military-base-in-somalia-attacked-by-al-shabaab/>
- ä): 29.1.2017: Amisom Mortar Shelling On Somali Town Leaves 3 Dead. Osoitteessa (6.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/three-killed-7-injured-in-amisom-shelling-on-qoryoley/>
- ö): 29.1.2017: Gunmen Kill Businessman in Central Somalia. Osoitteessa (6.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/gunmen-kill-a-famous-businessman-in-central-somalia/>
- aa): 30.1.2017: AMISOM Kills 'A Civilian Man' in Southern Somalia. Osoitteessa (7.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/01/amisom-shoot-dead-a-civilian-near-afgoye-town/>
- ab): 2.2.2017: One Dead As Soldier Opens Fire On Bus in Mogadishu. Osoitteessa (8.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/one-dead-as-soldier-opens-fire-on-bus-in-mogadishu/>
- ac): 2.2.2017: KDF Convoy Targeted in Land Mine Blast Near El Wak. Osoitteessa (8.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/kdf-convoy-targeted-in-land-mine-blast-near-el-wak/>
- ad): 6.2.2017: Al Shabaab Executes 4 Men in Somalia By Firing Squad. Osoitteessa (8.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/al-shabaab-beheads-four-men-in-somalia-for-spying/>
- ae): 12.2.2017: Top military officer among 12 soldiers killed in attack. Osoitteessa (12.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/deputy-commander-of-nsas-6th-division-killed-in-attack/>
- af): 12.2.2017: Al-Shabaab attacks army bases in Somalia, 2 killed. Osoitteessa (12.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/two-killed-in-al-shabaab-attack-on-army-bases-in-somalia/>
- ag): 13.2.2017: Al Shabaab Raids Somali Military Base Near Bal'ad. Osoitteessa (13.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/al-shabaab-raids-somali-military-base-near-balad/>

- ah): 15.2.2017: One killed, 2 hurt in Wanlaweyn gunfight. Osoitteessa (15.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/one-killed-two-injured-in-wanlaweyn-gunfight/>
- ai): 15.2.2017: Land mine blast at army checkpoint leaves 2 dead. Osoitteessa (15.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/land-mine-blast-at-army-checkpoint-leaves-2-dead/>
- aj): 15.2.2017: Somali elder killed outside Mosque in Mogadishu. Osoitteessa (15.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/somali-elder-shot-dead-outside-mosque-in-mogadishu/>
- ak): 16.2.2017: 2 children killed in Mogadishu mortar shelling. Osoitteessa (16.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/two-children-killed-in-mogadishu-mortar-shelling/>
- al): 17.2.2017: Blast kills at least 2, injures Three in central Somalia. Osoitteessa (21.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/two-dead-three-wounded-in-baledweyne-explosion/>
- am): 18.2.2017: Militants killed as forces launch offensive in Gedo. Osoitteessa (21.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/two-militants-killed-in-fresh-security-swoop-in-gedo/>
- an): 18.2.2017: Officials killed Mogadishu drive-by shooting: Witness. Osoitteessa (21.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/nisa-officer-injured-ex-spokesman-killed-in-mogadishu/>
- ao): 18.2.2017: Al Shabaab claims credit of killings in Somali Capital. Osoitteessa (21.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/al-shabaab-claims-responsibility-of-killings-in-mogadisu/>
- ap): 19.2.2017: AMISOM fires mortars at civilian areas near Qoryoley. Osoitteessa (21.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/amisom-fires-mortars-at-residential-areas-near-qoryoley/>
- aq): 19.2.2017: EU condemning heinous terror attack in Mogadishu. Osoitteessa (21.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/eu-condemning-heinous-terrorist-attack-in-mogadishu/>
- ar): 21.2.2017: Mogadishu mayor visits blast victims in hospital. Osoitteessa (21.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/mogadishu-mayor-visits-blast-victims-in-hospital/>
- as): 20.2.2017: Separate killings reported in and outside Mogadishu. Osoitteessa (21.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/separate-killings-reported-in-and-outside-mogadishu/>
- at): 20.2.2017: Jubbaland troops targeted in IED blast near Kismayo. Osoitteessa (21.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/jubbaland-troops-targeted-in-land-mine-blast-near-kismayo/>

- au): 21.2.2017: Gunmen kill prominent Elder in Somali Capital. Osoitteessa (21.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/gunmen-kill-prominent-elder-in-somali-capital/>
- av): 21.2.2017: Al Shabaab retakes town from Galmudug forces. Osoitteessa (21.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/al-shabaab-retakes-town-from-galmudug-forces/>
- ax): 22.2.2017: Four wounded in mortar shelling in Mogadishu. Osoitteessa (22.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/four-wounded-in-mortar-shelling-in-mogadishu/>
- ay): 23.2.2017: Al Shabaab seized Elhur from Galmudug forces. Osoitteessa (23.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/al-shabaab-seized-elhur-from-galmudug-forces/>
- az): 24.2.2017: Gunmen kidnap Three Aid workers in central Somalia. Osoitteessa (24.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/two-local-aid-workers-kidnapped-in-central-somalia/>
- aå): 24.2.2017: Huge Explosion heard at a bank HQ in Bosaso city. Osoitteessa (24.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/huge-explosion-heard-at-a-bank-hq-in-bosaso-city/>
- aä): 25.2.2017: Al Shabaab Gunmen kill NISA officer in Mogadishu. Osoitteessa (27.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/somalia-nisa-officer-shot-dead-in-mogadishu/>
- aö): 25.2.2017: AMISOM: 17 Al Shabaab fighters died in IED blast. Osoitteessa (27.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/amisom-says-17-al-shabaab-fighters-died-in-ied-blast/>
- ba): 25.2.2017: Heavy clan battle renews in Marka city. Osoitteessa (27.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/somalia-heavy-clan-battle-renews-in-marka-city/>
- bb): 26.2.2017: Puntland forces capture Parliament HQ in Garowe. Osoitteessa (27.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/puntland-forces-capture-parliament-building-in-garowe/>
- bc): 26.2.2017: A Somali Govt officer shot dead in Mogadishu. Osoitteessa (27.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/a-somali-govt-officer-shot-dead-in-mogadishu/>
- bd): 27.2.2017: Car bomb blast kills One, injures 4 in Somali Capital. Osoitteessa (27.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/car-bomb-blast-kills-1-injures-4-in-somali-capital/>
- be): 27.2.2017: A senior Puntland official injured in Galkayo town. Osoitteessa (27.2.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/somalia-senior-puntland-official-injured-in-galkayo-city/>

- bf): 28.2.2017: A local Govt official killed in Mogadishu car bomb Blast. Osoitteessa (1.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/02/a-local-govt-official-killed-in-mogadishu-car-bomb-blast/>
- bg): 1.3.2017: Top army officer escapes an 'assassination attempt'. Osoitteessa (1.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/somali-army-officer-escapes-assassination-attempt/>
- bh): 1.3.2017: Bomb under Car seat kills Somali intelligence officer. Osoitteessa (1.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/bomb-under-car-seat-kills-somali-intelligence-officer/>
- bi): 4.3.2017: Grenade attack at a court house in Bosaso injures 5. Osoitteessa (5.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/five-injured-in-grenade-attack-at-a-court-house-in-bosaso/>
- bj): 5.3.2017: Civilians reported killed in AMISOM fire near Mahaday. Osoitteessa (7.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/two-civilians-killed-by-amisom-shelling-near-mahaday/>
- bk): 8.3.2017: AMISOM hails surrender of Al-Shabaab bomb expert. Osoitteessa (9.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/amisom-hails-surrender-of-al-shabaab-bomb-expert/>
- bl): 8.3.2017: Puntland MP critically hurt in Galkayo Car bomb attack. Osoitteessa (9.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/puntland-mp-critically-wounded-in-car-bomb-blast-in-galkayo-town/>
- bm): 8.3.2017: Gunmen kill Elder involved in election near Mogadishu. Osoitteessa (9.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/an-elder-involved-in-election-killed-outside-mogadishu/>
- bn): 9.3.2017: Al shabaab attacks an airport in Bardere town. Osoitteessa (9.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/al-shabaab-attacks-an-airport-in-bardere-town/>
- bo): 11.3.2017: SNA forces repel Al-shabab in Shalanbood attack. Osoitteessa (13.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/somali-forces-repulse-al-shabaab-in-shalanbod-attack/>
- bp): 11.3.2017: Mortars land near Jaalle Siyad military academy. Osoitteessa (13.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/mortars-land-near-jaalle-siyad-military-academy/>
- bq): 12.3.2017: Somali Journalist critically wounded in car bomb blast. Osoitteessa (13.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/somali-journalist-wounded-in-car-bomb-blast/>
- br): 12.3.2017: Mutinous forces barricade Mogadishu's main streets. Osoitteessa (13.3.2017): [mutinous-forces-barricade-mogadishu-streets-over-over-of-pay](http://www.shabellenews.com/2017/03/mutinous-forces-barricade-mogadishu-streets-over-over-of-pay)

- bs): 13.3.2017: Death toll from Mogadishu car bomb blast rises to 10. Osoitteessa (13.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/death-toll-from-mogadishu-car-bomb-blast-rises-to-10/>
- bt): 13.3.2017: Somali PM vows strong action after Mogadishu twin explosions. Osoitteessa (13.3.2017): [somali-pm-vows-strong-action-after-mogadishu-twin-explosions](http://www.shabellenews.com/2017/03/somali-pm-vows-strong-action-after-mogadishu-twin-explosions)
- bu): 13.3.2017: Car bomb near army base in Mogadishu kills Three. Osoitteessa (13.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/car-bomb-near-army-base-kills-3-in-mogadishu/>
- bv): 14.3.2017: Gunmen kill Somali Elder involved in Election. Osoitteessa (15.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/an-elder-involved-in-election-shot-dead-in-mogadishu/>
- bx): 16.3.2017: Fighting reported between Puntland forces and pirates. Osoitteessa (17.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/fighting-reported-between-puntland-forces-and-pirates/>
- by): 17.3.2017: Somali pirates release oil tanker and crew: officials. Osoitteessa (17.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/somali-pirates-release-oil-tanker-and-crew-officials/>
- bz): 18.3.2017: Mutinous SNA forces seize major roads in Buloburte. Osoitteessa (20.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/mutinous-somali-forces-seize-major-roads-in-buloburte/>
- bå): 19.3.2017: Radio Shabelle reporter wounded in Mogadishu. Osoitteessa (20.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/radio-shabelle-reporter-wounded-in-mogadishu/>
- bä): 19.3.2017: Puntland MP dies of blast wounds at Kenya hospital. Osoitteessa (20.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/puntland-mp-dies-of-blast-wounds-at-a-hospital-in-nairobi/>
- bö): 20.3.2017: Gunmen shoot dead civilian in Mogadishu. Osoitteessa (22.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/gunmen-shoot-dead-civilian-in-mogadishu/>
- ca): 20.3.2017: Al shabaab executes Elder involved in election. Osoitteessa (22.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/al-shabaab-executes-somali-elder-involved-in-election/>
- cb): 20.3.2017: Several Grenade blasts heard in Mogadishu. Osoitteessa (22.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/several-grenade-blasts-rock-mogadishu/>
- cc): 22.3.2017: Somali PM visits victims of Car bombing in Mogadishu. Osoitteessa (22.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/somali-pm-visits-victims-of-car-bomb-blast-in-mogadishu/>
- cd): 22.3.2017: Gunmen murder civilian in Bardere town, Gedo region. Osoitteessa (22.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/gunmen-kill-civilian-in-bardere-town-gedo-region/>

- ce): 23.3.2017: Ten killed in Al shabaab attack in Somali port town. Osoitteessa: (24.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/at-least-10-killed-in-al-shabaab-attack-in-somali-port-town/>
- cf): 24.3.2017: Car bomb kills 1, injures 2 in Mogadishu. Osoitteessa (24.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/somalia-car-bomb-kills-1-injures-2-in-mogadishu/>
- cg): 25.3.2017: Wadajir district secretary killed in Dive-by shooting. Osoitteessa (26.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/wadajir-district-secretary-killed-in-dive-by-shooting/>
- ch): 26.3.2017: No casualties reported as bomb blasts rock capital. Osoitteessa (26.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/two-explosions-reported-in-mogadishu/>
- ci): 27.3.2017: Ethiopian troop withdrawal from Elbur shocks DC. Osoitteessa (27.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/elbur-dc-expresses-concern-over-ethiopian-troops-exit/>
- cj): 27.3.2017: KDF says 31 Al-Shabaab fighters killed after raid in Somalia. Osoitteessa (27.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/kdf-says-31-al-shabab-fighters-killed-after-raid-in-somalia/>
- ck): 27.3.2017: Two Gov't soldiers murderd in Mogadishu shooting. Osoitteessa (27.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/two-govt-soldiers-murderd-in-mogadishu-shooting/>
- cl): 28.3.2017: Four Southwest Soldiers killed in Al shabaab attack. Osoitteessa (29.3.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/four-southwest-soldiers-killed-in-al-shabaab-attack/>
- cm): 30.3.2017: Mortars hit near Somali Presidential Palace, 2 hurt. Osoitteessa (2.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/03/mortars-land-near-somalia-presidential-palace/>
- cn): At least four AMISOM soldiers killed in IED attack. Osoitteessa (2.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/at-least-four-amisom-soldiers-killed-in-ied-attack/>
- co): 2.4.2017: Al Shabaab fires mortars at AMISOM base in Leego. Osoitteessa (2.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/al-shabaab-fires-mortars-at-amisom-base-in-leego/>
- cp): 2.4.2017: Al-Shabaab retakes town vacated by Somali forces. Osoitteessa (2.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/al-shabaab-retakes-town-vacated-by-somali-forces/>
- cq): 4.4.2017: Negotiations under way for release of aid workers. Osoitteessa (4.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/negotiations-under-way-for-release-abducted-aid-workers/>

cr): 4.4.2017: Somali military officers injured in Mogadishu attack. Osoitteessa (4.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/somali-military-commanders-injured-in-mogadishu-attack/>

cs): 5.4.2017: Car bomb kills at least 8 in Mogadishu: UPDATED. Osoitteessa (5.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/updated-car-bomb-kills-eight-at-restaurant-in-mogadishu/>

ct): 5.4.2017: JUST IN: Bomb explosion heard in Mogadishu Osoitteessa (5.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/breaking-bomb-explosion-heard-in-mogadishu/>

cu): 5.4.2017: AMISOM foils Al-Shabaab attack in Jalalaqsi town. Osoitteessa (5.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/amisom-forces-foil-al-shabaab-attack-in-jalalaqsi-town/>

cv): 6.4.2017: At least 10 killed as IED blast hits bus in Somalia. Osoitteessa (7.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/at-least-10-killed-in-roadside-bomb-on-passenger-bus/>

cw): 6.4.2017: AU forces 'kill 5 members of the same family'. Osoitteessa (7.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/amisom-forces-kill-5-members-of-the-same-family/>

cx): 7.4.2017: Mortar attack kills 4 in Somali Capital. Osoitteessa (10.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/mortar-attack-kills-4-in-somali-capital/>

cy): 9.4.2017: New army chief escapes Suicide attack in capital. Osoitteessa (10.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/somalias-new-army-chief-escapes-car-bomb-in-mogadishu/>

cz): 10.4.2017: Car bomb kills government worker in Mogadishu. Osoitteessa (10.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/car-bomb-kills-government-worker-in-mogadishu/>

cå): 11.4.2017: KDF Kills 15 Al Shabaab Militants in Gedo, Somalia. Osoitteessa (11.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/kdf-soldiers-kill-15-al-shabaab-militants-in-somalia/>

cä): 12.4.2017: Suspected KDF jets bomb Al shabaab base in Somalia. Osoitteessa (14.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/suspected-kdf-jets-bomb-al-shabaab-base-near-kismayo/>

cö): 15.4.2017: KDF fighter jets target Al shabaab base in Somalia. Osoitteessa (15.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/kdf-fighter-jets-target-al-shabaab-base-in-somalia/>

da): 15.4.2017: AMISOM denies Al-shabab claim of killing AU soldiers. Osoitteessa (16.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/amisom-denies-al-shabaab-claim-of-killing-au-soldiers/>

- db): 15.4.2017: Presidential guards kill a civilian in Mogadishu. Osoitteessa (16.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/somalia-presidential-guards-kill-a-civilian-in-mogadishu/>
- dc): 16.4.2017: Air strikes kill 100 militants in southern Somalia. Osoitteessa (16.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/air-strikes-kill-al-shabaab-militants-in-southern-somalia/>
- dd): 16.4.2017: Mortar shells land around Mogadishu Airport. Osoitteessa (16.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/mortar-shells-land-around-mogadishu-airport/>
- de): 16.4.2017: WFP convoy targeted in IED blast near Somali capital. Osoitteessa (16.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/wfp-convoy-attacked-near-somali-capital/>
- df): 16.4.2017: Al Shabaab claims bomb attack on WFP convoy. Osoitteessa (19.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/al-shabaab-claims-bomb-attack-on-wfp-convoy/>
- dg): 17.4.2017: Tension runs high in Qoryoley district. Osoitteessa (19.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/tension-runs-high-in-qoryoley-district/>
- dh): 17.4.2017: Blast heard near security checkpoint in Mogadishu. Osoitteessa (17.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/loud-blast-heard-at-security-checkpoint-in-mogadishu/>
- di): 18.4.2017: AMISOM forces wound civilians near Mogadishu. Osoitteessa (19.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/amisom-forces-wound-civilians-near-mogadishu/>
- dj): 18.4.2017: Mortar attack kills at least 5, injures 7 in Mogadishu. Osoitteessa (19.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/mortar-attack-kills-3-injures-5-in-somali-capital/>
- dk): 18.4.2017: Jubbaland soldier kills civilian in Kismayo city. Osoitteessa (19.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/jubbaland-soldier-kills-civilian-in-kismayo-city/>
- dl): 19.4.2017: IED Explosion targets Govt convoy near Mogadishu. Osoitteessa (19.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/explosion-targets-convoy-of-govt-convoy-near-mogadishu/>
- dm): 20.4.2017: IED blast hits AMISOM convoy in Lower Shabelle. Osoitteessa (25.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/roadside-bomb-hits-amisom-convoy-in-lower-shabelle/>
- dn): 20.4.2017: Gunmen kill Two Govt Soldiers in Mogadishu. Osoitteessa (25.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/somalia-gunmen-kill-two-govt-soldiers-in-mogadishu/>

- do): 21.4.2017: Six hurt as IED blast hits a teashop in Qoryoley district. Osoitteessa (25.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/six-wounded-as-bomb-hits-a-teashop-in-qoryoley-district/>
- dp): 22.4.2017: Kenyan army kills 52 al-Shabab fighters in Somalia. Osoitteessa (25.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/kenyan-military-kill-52-al-shabaab-militants-in-somalia/>
- dq): 22.4.2017: Reuters Journalist narrowly escapes Somalia Car bomb. Osoitteessa (25.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/reuters-photographer-escapes-car-explosion-in-mogadishu/>
- dr): 23.4.2017: Police: Al-Shabab suspects nabbed in Qoryoley sweep. Osoitteessa (25.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/somali-forces-arrest-al-shabaab-suspects-in-qoryoley/>
- ds): 23.4.2017: Puntland soldiers killed in bomb attack in Galgala. Osoitteessa (25.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/roadside-bomb-in-kills-puntland-soldiers-in-galgala/>
- dt): 23.4.2017: Al shabaab ambushes Govt military convoy near Afgoye. Osoitteessa (25.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/al-shabaab-launched-ambush-on-military-convoy/>
- du): 23.4.2017: Landmine explosion injures 3 soldiers in Mogadishu. Osoitteessa (25.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/landmine-explosion-injures-3-soldiers-in-mogadishu/>
- dv): 24.4.2017: AMISOM convoy targeted in IED blast in Mahaday. Osoitteessa (25.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/amisom-convoy-targeted-in-ied-blast-in-mahaday/>
- dw): 24.4.2017: Gunmen murder Police officer in Mogadishu. Osoitteessa (25.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/gunmen-kill-somali-police-officer-in-mogadishu-2/>
- dx): 25.4.2017: KDF launches airstrikes against militants in Gedo. Osoitteessa (25.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/kenya-launches-airstrikes-against-militants-in-somalia/>
- dy): 26.4.2017: Al-Shabaab and AU troops clash in central Somalia. Osoitteessa (26.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/al-shabaab-and-au-peacekeepers-clash-in-hiiraan-region/>
- dz): 26.4.2017: Al Shabaab raids KDF army base in Southern Somalia. Osoitteessa (26.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/al-shabaab-raids-kdf-base-in-southern-somalia/>
- då): 26.4.2017: Puntland seizes Explosives and Al Shabaab suspects. Osoitteessa (26.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/puntland-forces-seize-al-shabaab-suspects-and-explosives/>

dä): 27.4.2017: NISA officer gunned down in Somali Capital – Police. Osoitteessa (28.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/nisa-officer-gunned-down-in-somali-capital/>

dö): 27.4.2017: KDF Airstrikes in Somalia reportedly Killed militants. Osoitteessa (28.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/kdf-airstrikes-in-somalia-reportedly-killed-militants/>

ea): 27.4.2017: A Somali Elder shot dead in northern Galkayo city. Osoitteessa (28.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/a-somali-elder-shot-dead-in-northern-galkayo-city/>

eb): 29.4.2017: Fierce battle near Mahaday kills one, injured several. Osoitteessa (30.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/heavy-fighting-near-mahaday-kills-one-injured-several/>

ec): 29.4.2017: KDF air strikes blamed for casualties in Somalia. Osoitteessa (30.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/kdf-air-strikes-blamed-for-casualties-in-somalia/>

ed): 30.4.2017: Unknown Gunmen kill Two civilians Marka city. Osoitteessa (30.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/two-civilians-shot-dead-in-marka-city/>

ee): 30.4.2017: IED blast hits passengers bus outside Mogadishu. Osoitteessa (30.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/roadside-blast-kills-two-bus-passengers-outside-mogadishu/>

ef): 30.4.2017: Al-Shabaab briefly seizes town from Somali forces. Osoitteessa (30.4.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/04/al-shabaab-briefly-seize-town-from-somali-forces/>

eg): 18.2.2017: Somalia drought leaves 30 dead near Diinsoor town. Osoitteessa (9.5.2017) <http://www.shabellenews.com/2017/02/somalia-drought-leaves-30-dead-near-diinsoor/>

Somalia Protection Cluster 2015: Annual Report 2015. Osoitteessa (12.5.2017) http://www.globalprotectioncluster.org/assets/files/field_protection_clusters/Somalia/files/protecti-on-cluster-annual-report-2015.pdf

Somalia Protection Cluster 2016:

a): Annual Report 2016. Osoitteessa (11.5.2017) http://www.globalprotectioncluster.org/assets/files/field_protection_clusters/Somalia/files/somalia-protection-cluster-annual-report-2016.pdf

b): PROTECT! Forced evictions in Somalia on the rise. Osoitteessa (12.5.2017) http://www.globalprotectioncluster.org/assets/files/field_protection_clusters/Somalia/files/pc-protect-hlp-april-2016.pdf

Somalilandpress.com 2016: 8.12.2016: EU condemns alleged attack on journalist, expects full inquiry into claims of tender malpractices. Osoitteessa (11.1.2017):

<http://www.somalilandpress.com/eu-condemns-alleged-attack-journalist-expects-full-inquiry-claims-tender-malpractices/>

Strategypage.com 2016: 22.12.2016: Somalia: Creeping Towards Victory. Osoitteessa (19.1.2017): <https://www.strategypage.com/qnd/somalia/20161222.aspx>

Stratfor 2016:

a): 1.11.2016: Al Shabaab's Record of Resilience. Osoitteessa (11.5.2017) <https://www.stratfor.com/article/al-shabaabs-record-resilience>

b) 8.12.2016: The Rise and Fall of the Somali State. Osoitteessa (20.4.2017) <https://www.stratfor.com/analysis/rise-and-fall-somali-state>

Stratfor 2017: 5.1.2017: Al Qaeda in 2017: Slow and Steady Wins the Race. Osoitteessa (2.5.2017) <https://www.stratfor.com/weekly/al-qaeda-2017-slow-and-steady-wins-race>

SYPD (Sustainable Development & Peace Building Initiatives) (SYPD) Sub-Office in Baidoa 2016: Protracted and Newly Arrived IDPs in Baidoa. A Rapid Needs Assessment. Osoitteessa (11.5.2017) http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/multi-sectral_needs_assessment_baidoa_idps.pdf

TANA 2017: 6.3.2017: Engaging the gatekeepers. Using informal governance resources in Mogadishu. Osoitteessa 11.5.2017) <http://tanacopenhagen.com/wp-content/uploads/2017/03/Gatekeeper-paper.pdf>

The East African 2017: 20.1.2017: Somali herders hard hit as drought strikes. Osoitteessa (11.5.2017) <http://www.theeastafrican.co.ke/news/Somali-herders-hard-hit-as-drought-strikes/2558-3681100-ao3oje/index.html>

The New York Times 2017: 30.3.2017: Trump Eases Combat Rules in Somalia Intended to Protect Civilians. Osoitteessa (28.4.2017) https://www.nytimes.com/2017/03/30/world/africa/trump-is-said-to-ease-combat-rules-in-somalia-designed-to-protect-civilians.html?_r=0

Thomson Reuters Foundation 2017:

a): 3.2.2017: Islamist group Al Shabaab deny refugees have fled areas they are occupying. Osoitteessa (9.5.2017) <http://news.trust.org/item/20170204163715-yoius>

b): 22.3.2017: Somaliland drought "a kind of nightmare" – and a security threat: minister. Osoitteessa (10.5.2017) <http://www.reuters.com/article/somalia-drought-security-idUSL5N1GZ2MP>

UNFPA 2014: Population Estimation Survey 2014 for the 18 Pre-War Regions of Somalia. Osoitteessa <http://somalia.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/Population-Estimation-Survey-of-Somalia-PESS-2013-2014.pdf>

UNFPA 2017: 1.5.2017: Situation Report #007. Osoitteessa (10.5.2017) <http://somalia.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/SitRep%20%23007%20March%20-%20April%2025th%20-%203rd%20May%202017.pdf>

UNHCR 2017:

a): UNHCR PRMN Drought-related displacement in Somalia to 21 April 2017. Osoitteessa (9.5.2016) <http://data.unhcr.org/horn-of-africa/documents.php?page=1&view=grid&Country%5B%5D=197>

b): 5.5.2017: WEEKLY UPDATE. Voluntary Repatriation of Somali Refugees From Kenya. Osoitteessa (11.5.2017) <http://www.unhcr.org/ke/wp-content/uploads/sites/2/2017/05/Voluntary-Repatriation-Analysis-5-May-2017.pdf>

UNICEF 2016: Situation Analysis of Children in Somalia 2016. Osoitteessa (11.5.2017) https://www.unicef.org/somalia/SOM_resources_situationalaysissummary.pdf

UNICEF 2017: 2.5.2017: Projected number of severely malnourished Somali children up 50 per cent. Osoitteessa (10.5.2017) https://www.unicef.org/somalia/media_19882.html

UN News Centre 2017: 11.5.2017: International support for Somalia must focus on rebuilding security, averting famine - UN chief. Osoitteessa (12.5.2017) <http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=56729#.WRV8cKKz6sA>

UNSC (United Nations Security Council) S/2016/919: 31.10.2016: Report of the Monitoring Group on Somalia and Eritrea pursuant to Security Council resolution 2244 (2015): Somalia http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2016/919

UNSC (United Nations Security Council) S/2016/1098: 22.12.2016: Report of the Secretary-General on children and armed conflict in Somalia. Osoitteessa (29.4.2017) http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2016_1098.pdf

UNSC (United Nations Security Council) S/2017/21: 9.1.2017: Report of the Secretary-General on Somalia. Osoitteessa (11.4.2017) http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2017_21.pdf

UNSC - United Nations Security Council 20.2.2017: Security Council Press Statement on Somalia Attack. Osoitteessa (21.2.2017): <https://www.un.org/press/en/2017/sc12722.doc.htm>

UNSOM 2017:

a): 11.4.2017: SRGS Keating Condemns Increased Attacks Against Civilians. Osoitteessa (27.4.2017) <https://unsom.unmissions.org/srsg-keating-condemns-increased-attacks-against-civilians-0>

b): 28.4.2017: UN Warns of Worsening Humanitarian Crisis in Somalia. Osoitteessa (10.5.2017) <https://unsom.unmissions.org/un-warns-worsening-humanitarian-crisis-somalia>

USAID 2016: 15.12.2016: Somalia - Complex Emergency. Fact Sheet #1, Fiscal year (FY) 2017. Osoitteessa (11.5.2017) https://scms.usaid.gov/sites/default/files/documents/1866/somalia_ce_fs01_12-15-2016.pdf

USDOS 2017: Country Reports on Human Rights Practices for 2016. Somalia. Osoitteessa (11.4.2017) <https://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/humanrightsreport/index.htm?year=2016&dliid=265300#wrapper>

VoA - Voice of America 2016:

- a): 3.12.2016: Somalia Security Forces and Islamic State Fighters Directly Clash for First Time. Osoitteessa (9.1.2017): <http://www.voanews.com/a/somalia-security-forces-and-is-fighters-directly-clash-for-first-time/3621721.html>
- b): 18.12.2016: AU Peacekeepers Accused of Killing 11 Somali Civilians. Osoitteessa (18.1.2016): <http://www.voanews.com/a/somalia-african-union-peacekeepers-civilian-deaths/3641196.html>
- c): 19.12.2016: Regional Somali forces 'destroy' Islamic State base. Osoitteessa (18.1.2017): <http://www.voanews.com/a/regional-somali-forces-destroy-islamic-state-base/3642109.html>
- d): 20.12.2016: Senior Official Killed in Somalia's City of Basaso. Osoitteessa (19.1.2017): <http://www.voanews.com/a/somalia-senior-official-killed-gunman/3644068.html>
- e): 22.12.2016: Three Killed in Mogadishu Explosion. Osoitteessa (21.1.2017): <http://www.voanews.com/a/three-killed-in-mogadishu-explosion/3646868.html>
- f): 26.12.2016: Al-Shabab Seizes Herders' Livestock. Osoiteessa (21.1.2017): <http://www.voanews.com/a/somalia-al-shabab-farmers-livestock/3652155.html>
- g): 30.12.2016: Six Killed in Attack on Somalia Town. Osoitteessa (22.1.2017): <http://www.voanews.com/a/attack-on-somalia-town/3656730.html>

VoA - Voice of America 2017:

- a): 7.2.2017: Mortar Rounds Shake Mogadishu Ahead on Somali Presidential vote. Osoitteessa (10.2.2017): <http://www.voanews.com/a/mortar-rounds-shake-mogadishu-ahead-of-somali-presidential-vote/3709964.html>
- b): 28.2.2017: Somalia President Declares Drought a National Disaster. Osoitteessa (10.5.2017) <http://www.voanews.com/a/somalia-drought/3743540.html>
- c): 24.3.2017: Official Says 80 Percent of Livestock Dead in Somaliland. Osoitteessa (9.5.2017) <http://www.voanews.com/a/official-says-80-percent-of-livestock-dead-in-somaliland/3780112.html>
- d): 12.4.2017: Somali President Vows to Eradicate Militants as He Offers Peace Talks. Osoitteessa (27.4.2017) <https://www.voanews.com/a/somali-president-vows-eradicate-militants-offers-peace-talks/3807259.html>
- e): 24.4.2017: US: Famine Could Be Cause of Uptick in Piracy Off Somalia. Osoitteessa (12.5.2017) <http://www.voanews.com/a/famine-could-be-cause-of-uptick-somalia-piracy/3822834.html>
- f): 27.4.2017: Report: Kenya, Ethiopia Using Excessive Force Against Somali Civilians. Osoitteessa (11.5.2017) <http://www.voanews.com/a/kenya-ethiopia-somali-civilians/3827963.html>

WHO (World Health Organization) 2017: SOMALIA CRISIS. Update and funding request. Osoitteessa (12.5.2017) http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/somalia-funding-request_may2017.pdf

World Bulletin 2017:

a): 4.1.2017: 4 UN staff, 1 civilian injured in Somalia bomb blast. Osoitteessa (24.1.2017): <http://www.worldbulletin.net/news/182662/4-un-staff-1-civilian-injured-in-somalia-bomb-blast>

Xinhua News 2016:

a): 17.12.2016: 12 killed in Al-Shabaab clashes with locals in Somalia. Osoitteessa (18.1.2017): http://news.xinhuanet.com/english/2016-12/18/c_135913323.htm